

ကင်္ဂဝိဇယင်္ဂြို

ကညာရ

ဟံသာဝတီစာအုပ်တိုက်
၃၅၇-ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းရန်ကုန်မြို့

တအုပ် ၂ကျပ်

ဟံသာဝတီ
(၅၀၆)
ကင်းဝန်မင်းကြီးကဗျာစု

သေနတ်ဝန်-ကင်းဝန်-လယ်ကိုင်-မြို့စား
အဂ္ဂမဟာသေနာပတိ-သတိုးသုဓမ္မ
မင်းကြီးမဟာသက်တော်ရှည်
ရေးသားဖွဲ့ဆိုအပ်သော

နာနာနယသင်္ခေပကဗျာဗန္ဓ
ခေါ်

ကင်းဝန်မင်းကြီးကဗျာစု

ရန်ကုန်မြို့
ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်

၁၃၃၀-ခု

(သာသနာ ၂၅၁၁)

၁၉၆၈-ခု

ကင်းဝန်မင်းကြီးကဗျာစုံ

ပုံနှိပ်ခြင်း

၁၉၆၈-ခု၊ ဧပြီလ

Made and Printed in the Union of Burma
by the Hanthawaddy Press, Rangoon.

ရန်ကုန်မြို့ အမှတ် ၅၃-နတ်မောက်လမ်းယွယ်ရှိ၊
ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်တွင် (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၀၀၃-
၀၀၀၄) ဦးဖော်ဝင်းက ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

မာတိကာ

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

- * နိဒါန်း
- * အတ္ထုပ္ပတ္တိ

ရတုများ

၁။	အမိန့်တော်နှင့် အမှားလေးချက်		၁
	ရေးသွင်းသည့် ရတုပိုဒ်စုံ		
၂။	မဟာဗောဓိဘွဲ့ ရတုပိုဒ်စုံ		၂
၃။	သမ္ဗုဒ္ဓေါပြည့် ပန်းလှဘုရားတိုင်ကေပိုဒ်ရတု		၄
၄။	တရပ်ဘုရားတိုင်ရတု		၅
၅။	ဘုရားလေးဆူတည် ရတုပိုဒ်စုံ		၆
၆။	ထီးတော် ၅-စင်းအကြောင်း ရှဲ့အလိုက်			
	ကေပိုဒ်ရတု		၈
၇။	စန္ဒြိပဘာမျက်စဉ်းနည်းရှဲ့အလိုက် ကေပိုဒ်ရတု			၈
၈။	အဋ္ဌမင်္ဂလာ သူငယ်နာဆေးအကြောင်း			
	ကေပိုဒ်ရတု		၉
၉။	အညိုက်ကျောက်စီရင်နည်း ရှဲ့အလိုက်			
	ကေပိုဒ်ရတု		၁၀

၄-ချိုးကြီး

၁၀။	မဟာဗောဓိဘွဲ့		၁၁
-----	--------------	--	------	----

လင်္ကာများ

၁၁။	ဝန်းဝိုင်းခြင်းလက္ခဏာ ၅-ပါး လင်္ကာ		၁၂
၁၂။	လက္ခဏာ ၅-ပါးလျော်ဒဏ်		၁၂

(ခ)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၃။	ကာမပြစ်လျော်ဒဏ် ၁၂
၁၄။	မြေခံရွေးနည်း ၁၂
၁၅။	မြေခံ ၁၀-ပါးကိန်းသေရွေးနည်း ၁၃
၁၆။	သားကြီးသမီးကြီးသို့ ခွဲဝေပေးရန် ၁၄
၁၇။	၎င်းအကြောင်းတရပ်လင်္ကာ ၁၅
၁၈။	နှစ်စောင့်နက္ခတ်လင်္ကာ ၁၅
၁၉။	အဆွေခင်ပွန်း ယုတ်-ကောင်း အင်္ဂါ ၆-ပါးစီ ၁၅
၂၀။	အသည် အလာ ကပ္ပါး ၃-ပါး အထူးနှင့် ၁၂-မူခေါ်သည့်အကြောင်း ၁၆
၂၁။	သီရိ-၁၊ ဂါရု-၃၊ ဝါရ-၄၊ ၁၆
၂၂။	ဝါတော်စဉ်အကျယ် ၁၇
၂၃။	ဆွဲနှစ်လ နတ်ပေါင်းခ ၁၈
၂၄။	ဆွဲနှစ်လ စုန်းပေါင်းခ ၁၉
၂၅။	အဆွေခင်ပွန်းကို မပြစ်မှား-ရအပ်သော အကျိုး ၂၀
၂၆။	ခုနစ်နံသင့် အခင်းနေရာ ပြုလုပ်ရန်အသား	၂၁
၂၇။	ခုနစ်နံသင့် အခင်းနေရာ ပြုလုပ်နေထိုင်ရန်	၂၁
၂၈။	ပုဂံမင်း ၅၅-တွင် ၃-ဘဝထပ်၍ ဖြစ်သည့်မင်း ကောပိုဒ်လင်္ကာ ၂၁
၂၉။	မေတ္တာအကျိုးဆွဲတပါး ၂၁
၃၀။	ပါရာဇိကလေးပါး အာဏတ္ထိပရိယာယ အပြစ်ရှိ၊မရှိ ၂၂
၃၁။	မင်းတို့ချစ်အပ်သူ ၁၄ ၂၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာပုဂ္ဂိုလ်
၃၂။	သမီးပေးခြင်း ဝ-ပါး အတိုကောက် ၂၃
၃၃။	ဘိုမယ်နန်းတင်သည့် မင်းငါးဦး အတိုကောက် ၂၃
၃၄။	ပရမတ္ထ ပါရမီတော်မြောက်သည့် ဇာတ်တော် ၂၃
၃၅။	မြိုးမွေးဆေးနည်း ၂၃
၃၆။	အဝမြို့တံခါး ၂၄
၃၇။	မိုသောက်မာတင်အကျဉ်းချုပ် ၂၄
၃၈။	ဂရုဓမ္မဇာတ်ချုပ် ၂၅

စာထုတ်ကြိုး စာတမ်းများ

၄၉။	တော်ကြိုးစာထုတ်ကြိုးစာတမ်း ၂၆
၄၀။	၎င်းတော်ကြိုးစာထုတ်ကြိုးဆုတောင်းစာတမ်း	၂၇
၄၁။	အသျှင်နန်းမတော်မိဘုရားကို ဆက်ရန် စာထုတ်ကြိုး ၂၉
၄၂။	အနောက်နန်းမတော် မိဘုရားစာထုတ်ကြိုး ဆုတောင်းစာလင်္ကာ ၂၉

ခုံးချင်းများ

၄၃။	အင်္ဂါယုတ် ၁၀-ပါးအကြောင်း ၃၁
၄၄။	နွလုံးငြိမ်ညဏဝဗ္ဗနဆေးနည်း ၃၁
၄၅။	အစေခံတောင်လုံးလှေတော်ဂုဏ်ချင်း ၃၃
၄၆။	၎င်းလှေတော်ဂုဏ်ချင်း ၃၃
၄၇။	တောင်လုံးမှိုင်းလှေတော်ဂုဏ်ချင်း ၃၄
၄၈။	နတ်ရှင်ရွေး သေနတ်ဗိုလ်ရေးပေးသည့် ဘုန်းတော်ဘွဲ့လှေချင်း ၃၅

(ဆ)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ ဟန်ချင်းများ	စာမျက်နှာ
၄၉။	တောင်ဒဝယ်အစု-ယောက်ျား-က-ဟန်ချင်း	၃၇
၅၀။	မြောက်၁၅၀-အစုဟန်ချင်း	၃၇
၅၁။	ရွှေပြည်မှန်ကင်းသေနှတ်ရေး ၆-ချက်ပါ ဟန်ချင်း ၃၀
၅၂။	၎င်းအစု-က-ဟန်ချင်း ၃၉
၅၃။	၎င်းအစုမိန်းမ-က-ဟန်ချင်း ၄၀
၅၄။	နှတ်အစုလက်ဝဲအစု-က-ဟန်ချင်း ၄၁
၅၅။	ဘုန်းတော်တိုးအစု-က-ဟန်ချင်း ၄၂
၅၆။	သုခအစု-က-ဟန်ချင်း ၄၃
၅၇။	လက်ဝဲကြောင်းအစု-က-ဟန်ချင်း ၄၃
၅၈။	နှတ်ရှင်ရေးအစု-က-ဟန်ချင်း ၄၄
၅၉။	မြင်းစုကြီးအစု-က-ဟန်ချင်း ၄၅

တေးထပ်များ

၆၀။	သွားတော်စွယ်တော်အကြောင်းတေးထပ်	၄၇
၆၁။	ရွှေတိဂုံဘုရားဘုန်းတော်ဘွဲ့ ၄၇
၆၂။	လင်္ကာရာမဆရာတော်ဦးဒီပဘုန်းဘွဲ့ ၄၀
၆၃။	မင်္ဂလာရှစ်ပါးအကြောင်း ၄၀
၆၄။	တပိုင်းဝတ်တပိုင်းမြို့ကုလားမအကြောင်း	၄၉
၆၅။	လင့်အမွေမခံထိုက်သောမယား၁၀-ယောက်	၄၉
၆၆။	နေရာငါးသွယ်နေမြို့စားရွာစားတို့ ကန်တော့ရန် ၅၀
၆၇။	ဖွဲ့ပုဆိုးသနားတော်မြတ်မခံရ၍ရေးဆက်ပုံ	၅၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆၀။	မြောင်လှဝန်ထောက်မင်းအကြောင်း ၅၁
၆၉။	ဘင်္ဂလားမြို့တော်ဘွဲ့ ၅၁
၇၀။	မျှစ်ချဉ်ဟင်းကောင်းသည့်အကြောင်း	၅၂
၇၁။	နားတော်သွင်းဆင်ခြင်ရန်အကြောင်း ၅၂
၇၂။	တမန်၊ သံ၊ တံဆေး၊ မင်းစေ၊ သို့သေး နှင့် အင်္ဂါရှစ်ပါး ၅၃
၇၃။	ဥဏ္ဍလုံတော်အကြောင်း ၅၃
၇၄။	တိလမုဠိဇာတ်အကြောင်း ၅၄
၇၅။	စက္ကဝတ္တိသုတ်အကြောင်း ၅၄
၇၆။	တောင်ငူမြို့သွားစဉ်ရေးသည့်တေးထပ် ၅၅
၇၇။	စွန့်ပစ်အပ်သောမိန်းမ ၅-ယောက် ၅၅
၇၈။	မနုဝဏ္ဏနာရွှေမျဉ်းအကြောင်း ၅၆
၇၉။	ငရဲကြီးဝ-ထပ်အသက်နှင့်အရေအတွက်	၅၆
၈၀။	လန်ဒန်မြို့တနှစ်စာကုန်သည့်ဟင်းလျာများ	၅၇
၈၁။	မင်းတို့မသုံးအပ်၊ မတိုင်ပင်အပ်၊ ခွင့်မပေးအပ်သူ ဝ-ယောက် ၅၇
၈၂။	သတ္တနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိရ်အကြောင်း ၅၈
၈၃။	စလင်းဝန်မင်းနှင့်ဇောတိကသူဌေး တို့ထံ ပေးသည့်တေးထပ် ၅၈
၈၄။	ဈာန် ၅-ပါးရရန်ပွားဖို့ကမ္မဋ္ဌာန်း ၅၉
၈၅။	ကောဠိသ ၄၂-ပါးသမုဋ္ဌာန်ခွဲပုံ ၅၉
၈၆။	ဒိဋ္ဌိဖြစ်ကြောင်း ဝ-ပါး ၆၀
၈၇။	သန္ဓေယူ ဝ-ပါးအကြောင်း ၆၀
၈၈။	နို့ဟင်းခါးချက်နည်းဆေးနည်း ၆၁

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၀၉။	ကွဲခြားနည်းအကြောင်း ၆၁
၉၀။	ကိုယ်ရောင်ပျောက်ဆေးနည်း ၆၂
၉၁။	အဆိတ်အတောက်ပျောက်ဆေးနည်း ၆၂
၉၂။	သောတာပတ္တိမဂ်နည်းတထောင် ၆၃
၉၃။	ကျောက်တည်မုတ္တကိတ်ဆေးနည်း ၆၄
၉၄။	စလင်းဆရာဦးပညာသီဟဇာတာခွင် ၆၄

လေးဆစ်သပြန်များ

၉၅။	ပုဂံရွှေစည်းခုံအံ့ဘွယ် ၉-ပါး ၆၅
၉၆။	ပုဂံရွှေစည်းခုံအတွင်း ၁၂-ဌာန ၆၅
၉၇။	ဘင်္ဂလားပင်လယ်ကူးအကြောင်း ၆၅
၉၈။	၎င်းပင်လယ်ကူးအကြောင်း ၆၆
၉၉။	ကမ္ဘာ့ကုန်လူနေအကြောင်း ၆၆
၁၀၀။	ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာဝင်ဦးရေ ၆၇
၁၀၁။	ဗောဓိပင်သွားအဘော်တို့နှင့် ခွဲခွဲရသည့်အကြောင်း ၆၇
၁၀၂။	၎င်းအကြောင်း ၆၈
၁၀၃။	အံ့ဘွယ် ၁၀-ပါးအကြောင်း ၆၈
၁၀၄။	ရတု ၆-ပါး၊ ပြုဘွယ် ၆-ပါး ၆၈
၁၀၅။	အမရပူရ ပဌမမြို့တည်မင်းလက်ထက် သာသနာပြုသည့်အကြောင်း ၆၉
၁၀၆။	သမီးပေးခြင်း ၈-ပါးအကြောင်း ၆၉
၁၀၇။	မင်းတို့ကျင့်ရာသည်တရားအကြောင်း ၇၀
၁၀၈။	သင်းသီး ၁၀-ပါးအကြောင်း ၇၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၉။	နတ်မင်းကိုယ်အင်္ဂါမှ နဝရတ် ဇု-ပါး အကြောင်း ၇၀
၁၁၀။	ကိုးသပေါက်အကြောင်း ၇၁
၁၁၁။	၃၂-ကောဋံသမ္ပတ်ပုံ ၇၁
၁၁၂။	သုရမ္မ-ရမ္မ-သုဘ ပြာသာဒ် ၃-မျိုး ၇၂
၁၁၃။	လူမိုက် ၈-ဦးအကြောင်း ၇၂
၁၁၄။	သူတပါးသို့ပြန်မပြောအပ်သည့် ဇု-ပါး....	၇၂
၁၁၅။	မြို့ဝန်ဦးသာအိုးရေးသည့် လေးဆစ်သဖြန်	၇၃
၁၁၆။	ရွှေဘိုပါတရားသူကြီး ဦးတွံ ရေးသည့် လေးဆစ်သဖြန် ၇၃
၁၁၇။	ဖလ်ချက်ဝန်ထောက်မင်း ဦးရွှေအိုး မိန်းမယူ၍ရေးပေးသည့်လေးဆစ်သဖြန်	၇၄
၁၁၈။	၇-နစ်နံသင့်အခင်းနေရာပြုလုပ်နေထိုင်ရန်	၇၄
၁၁၉။	၎င်းအကြောင်း လေးဆစ်သဖြန် ၇၅
၁၂၀။	ဆန်အပြန် ၃၀-မစားနိုင်၍ နှုတ်လွတ် ရေးဆက်ရသည့်လေးဆစ်သဖြန် ၇၅
၁၂၁။	ဘုရားလောင်းအလိုစမ်းအကြောင်း ၇၆
၁၂၂။	သွားနာဆေးနည်းအကြောင်း ၇၆
၁၂၃။	ယမဒါဋ္ဌာရက်အကြောင်း ၇၆
၁၂၄။	ရတုသန္ဓိရက်အကြောင်း ၇၇
၁၂၅။	သာသနာပြု ဇု-ဋ္ဌာနအကြောင်း ၇၇
၁၂၆။	ဇု-ဋ္ဌာနသွားအရှင်များ ၇၈
၁၂၇။	သိကြားဖြစ်ရန်ကျင့်ဝတ် ၇-ပါး ၇၈

ဦးစေ့	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၂၀။	အာဒါသမုဒမင်းစီရင်သည့်တရား ၇၀
၁၂၉။	ဆေးသမားအင်္ဂါ ၂-ပါး၊ သမားကောင်း လက္ခဏာ ၃-ပါး ၇၉
၁၃၀။	အနာကိုဆင်ခြင်ရန် ၃ ပါး ၇၉
၁၃၁။	ကျင်ငယ်ကြည့်ပုံလေးဆစ်သဖြန် ၈၀
၁၃၂။	၎င်းကြည့်ပုံတနည်း ၈၀
၁၃၃။	လျှာကြည့်ပုံ ၈၁
၁၃၄။	ချောင်းဆိုးဆေးနည်း ၈၁
၁၃၅။	သွေးစုနာဆေးနည်း ၈၂
၁၃၆။	နူနာဆေးနည်း ၈၂
၁၃၇။	ကုမာရိကာမျက်စဉ်းဆေးနည်း ၈၂
၁၃၈။	ရသာယနဆေးနည်း ၈၃
၁၃၉။	တိထီခြေခံ ၈၃
၁၄၀။	လူမိုက် ၁၀ မျိုး ၈၄
၁၄၁။	ဇယ်ကစားနည်း ၈၄
၁၄၂။	ကုန်ဘက်အမြတ်ဝေပုံ ၈၄
၁၄၃။	အာယုဝဗ္ဗနဆေးနည်း ၈၅
၁၄၄။	၎င်းဆေးနည်းအကျိုး ၈၅
၁၄၅။	ပဗ္ဗ ၅-ပါး ၈၅
၁၄၆။	မြွေနှင့် မိကျောင်း ၈၆
၁၄၇။	ဘုရားလောင်းမဖြစ်သည့်အရပ် ၈၆
၁၄၈။	၎င်းအရပ် ၁၀-ပါး ၈၇
၁၄၉။	သီလ်အကျိုး ၅-ပါး ၈၇
၁၅၀။	သရဏဂုံအကျိုး ၈၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၅၁။	မုလေးအကျိုး ၀၀
၁၅၂။	ဆံယ့်နှစ်ရာသီအကြောင်း ၀၀
၁၅၃။	ပေးခြင်း ၁၉-ပါး ၀၉
၁၅၄။	အမျက်ငြိမ်းရန် ငါးနှစ်တန် ၀၉
၁၅၅။	အကြောင်းကြောင့် အကျိုးပျက်စကား	၀၉
၁၅၆။	ချောင်းဆိုးဆေးနည်း ၉၀
၁၅၇။	ဝန်မင်း, သူဌေး, စာရေးကြီးတို့ထံ ရေးပေးသည့် လေးဆစ်သဖြန် ၉၀
၁၅၈။	၎င်းတနည်းရေးပေးသည့်သဖြန် ၉၁
၁၆၉။	နဂါးတို့ဇာတ်ရင်းမစွန့်သောအကြောင်း	၉၁
၁၆၀။	သာဓုနရတရား ၄-ပါး ၉၂
၁၆၁။	ရမည်းသင်းသား တောင်ငူသားတို့ မကောင်းပုံ ၉၂
၁၆၂။	ရမည်းသင်းမြို့ ကြေးနီကန်ဘွဲ့ ၉၃
၁၆၃။	ချွေးနံ့ပျောက်သည့်အကြောင်း ၉၃
၁၆၄။	ကျောက်သတ်ဆေးနည်း ၉၃
၁၆၅။	ကွပ်ရွာမင်းကြီးကတော်နှုတ်လွတ်ဆိုသည့် သဖြန် ၉၄
နှစ်ချိုးသံထောက်များ		
၁၆၆။	အလောင်းတော်ရှုံး ၅-ဇာတ် ၉၅
၁၆၇။	မသတ်အပ်သူ ၇-ယောက် ၉၅
၁၆၈။	ယက္ခ ၉-ပါး၊ ယက္ခသေနာပတိ ၂၀-ပါး၊ နှစ်စု ၃၇-ပါး ၉၅
၁၆၉။	ရွှေအဆင်း ၉၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၇၀။	ပဉ္စာဂုဓမင်းသားဆောင်သော လက်နက် ၅-ပါး ၉၆
၁၇၁။	ထမင်း စ,လယ်,ဆုံး၌ ရေသောက်ခြင်း၏ အကျိုး ၉၆
၁၇၂။	သွားနာဆေးနည်း ၉၆
၁၇၃။	လက္ခဏာတော်ကြီး ၃၂-ရသ္မ ၉၆
၇၇၄။	အနာရင်ဆေးနည်း ၉၇
၁၇၅။	ရွှေရောင်ရသ္မ ၉၇
သံပေါက်များ		
၁၇၆။	ဝဂ္ဂတွက်နည်း သံပေါက် ၉၈
၁၇၇။	ဝါဆိုစဉ်အကျဉ်း ၉၈
၁၇၈။	အရူး ၈-ပါး ၉၈
၁၇၉။	ပေယျာလမုခသိက္ခာပုဒ် ၉၈
၁၈၀။	ဝါဆိုစဉ်သံပေါက်(တနည်း) ၉၈
၁၈၁။	ပလ္လင်တော်သံပေါက် ၉၉
၁၈၂။	သမက်-ဘထွေးဘိုးနှင့်ခြေး ၉၉
၁၈၃။	မင်းပြိုင်သံပေါက် ၉၉
၁၈၄။	မပေါင်းအပ်သူ ၅-ဦး ၁၀၀
၁၈၅။	အဟောင်းအသစ်ကောင်းသည့်ဆေး ၁၀၀
၁၈၆။	ကူးစက်တတ်သော အနာမျိုး ၁၀၀
၁၈၇။	ပွေးဆေးနည်း ၁၀၁
၁၈၈။	၎င်းဆေးနည်း ၁၀၁
၁၈၉။	နူပွေးနာ,နူပိုးနာဆေးနည်း ၁၀၁
၁၉၀။	ပွေးဆေးနည်း ၁၀၁

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၉၀။	ကျောက်လွဲကျောက်ကာဆေးနည်း ၁၀၂
၁၉၂။	ကျောက်သတ်မျက်စဉ်းနည်း ၁၀၂
၁၉၃။	မုတ္တကိတ်ဆေးနည်း ၁၀၂
၁၉၄။	ကျောက်တည်ဆေးနည်း ၁၀၂
၁၉၅။	မြို့သံ ၁၀-ပါး သံပေါက် ၁၀၃
၁၉၆။	ဇယ်ကစားနည်း ၁၀၃
၁၉၇။	သီရိထိုက်သူတို့အကြောင်း ၁၀၃
၁၉၈။	ပန်း ၁၀-မျိုး ၁၀၄
၁၉၉။	အသား ၁၀-ပါး၊ ၅-ပါး ၁၀၄
၂၀၀။	အား ၈-ပါး ၁၀၄
၂၀၁။	ဧကရီဘုရင်မ ဖွားလရက် ၁၀၄
၂၀၂။	မဟာပါဒပ လည်လှအိမ်ဘူး ၁၀၄
၂၀၃။	ပဉ္စာဝုဓ မင်းသား ဆောင်သောလက်နက်	၁၀၅
၂၀၄။	ဆင်ပြောင် ၅-စီး အားဆောင်နိုင်သူ ၆-ဦး	၁၀၅
၂၀၅။	ဘုရားမျက်စိတော်၌ အဆင်း ၅-ပါး ၁၀၅
၂၀၆။	စကားအင်္ဂါ ၄-ပါး ၁၀၅
၂၀၇။	မျက်စဉ်းနည်း ၁၀၆
၂၀၈။	ငန်းအေး၊ ငန်းပူဆေးနည်း ၁၀၆
၂၀၉။	လေနာဆေးနည်း ၁၀၆
၂၁၀။	မြေခံသံပေါက် ၁၀၆
၂၁၁။	တီထီမြေခံရွေးနည်း ၁၀၇
၂၁၂။	မိုဗ်းရွာမြို့အမှတ်အသား ၁၀၇
၂၁၃။	အမြို့တ္တံ့စုတ်ရွေးနည်း ၁၀၇
၂၁၄။	အဟောင်းရေးသံပေါက် ၁၀၇

(၅)

မာတိကာ

ဦး ရွှေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဆောင်းပါးလင်္ကာ

၂၁၅။ တောင်ငူသို့သွားရစဉ် ဝန်ကတော်ထံ
ရေးပေးသည့် ဆောင်းပါးလင်္ကာ ၁၁၀

ပတ်ပျိုး

၂၁၆။ မဟာဗောဓိပင်တော်ဘွဲ့ပတ်ပျိုး ၁၁၄

ဗုံရှည်ချင်း

၂၁၇။ ဗုံရှည်နှင့်သီဆိုရသော သီချင်း ၁၁၅

အိုင်ချင်း

၂၁၈။ ဆယ့်နှစ်ရာသီအိုင်ချင်း ၁၁၆

ဂ-လုံးဘွဲ့ဂါထာများ

၂၁၉။ ပန်း ၅-ပါး ၁၁၉

၂၂၀။ ကျေနပ်အရယူရန် ၁၁၉

၂၂၁။ စွယ်တော် ၁၁၉

နိဒါန်း

၂၂၂။ မဟာဗောဓိနိဒါန်း ၁၁၉

စာတမ်းများ

၂၂၃။ ဆေးလိပ်စာတမ်း ၁၃၂

၂၂၄။ လက်ဘက်စာတမ်း ၁၃၃

၂၂၅။ ကာလကတ္တားသွားနေစဉ်မှတ်တမ်း ၁၃၉

နိဒါန်း

ရတနာပုံမြို့တည်နန်းတည် ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသခင် ပဉ္စမ သင်္ဂါယနာတင် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးနှင့် သားတော် သီပေါမင်းတရားတို့ သူကောင်းပြုအပ်သော အက္ခမဟာသေနာပတိဝန်ရှင်တော်လယ်ကိုင်းမြို့စား ကင်းဝန်၊ သေနတ်ဝန်မင်းမင်းကြီး သတိုးသုဓမ္မမဟာသက်တော်ရှည် အမတ်ကြီးသည် စာပေဗဟုသုတ လိုလားတောင့်တသူ ဖြစ်သည့်အလျောက် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာကျမ်းများ၊ ဗေဒဘက်ဆိုင်ရာ ကျမ်းများ သမိုင်းရာဇဝင်ဆိုင်ရာကျမ်းများ၊ ဒွေးချီး၊ လေးချီး၊ သဖြန်၊ ရတု၊ ရကန်၊ အဲ၊ အဏ်၊ လူတားစသော ကဗျာ လင်္ကာကျမ်းများ၊ မော်ကွန်း၊ အတ္ထုပ္ပတ်ကျမ်းများနှင့် ဘုရားဟော ပိဋကတ်တော် ပါဠိတော်စုံ၊ အဋ္ဌကထာစုံ၊ ဋီကာ ယောဇနာစုံ၊ နိဿယ၊ ဂဏ္ဍိ၊ ဂန္ထန္တရ-စသည်ဖြင့် မြန်မာပြည်တွင် ရှိရှိသမျှကျမ်းစာအားလုံးကို ရေးကူးစေလျက် သိုမှီး သိမ်းဆည်းထားရှိလေသည်။

ဤမျှ စာပေဗဟုသုတ ရှာဖွေသိုမှီးသိမ်းဆည်းရုံသာမက အလုပ်ခွင်မှ အားလပ်သည့်အချိန်ရတိုင်း ကျမ်းဂန်များကို ကြည့်ရှု၍ လိုလားအပ်သောစာပုဒ်ကလေးများကို လက်မလွတ်တမ်း ထုတ်နုတ် ကူးယူခြင်းအလေ့အထရှိခဲ့ရာ အချို့ဝိတ္ထာရအကျယ်စကားရပ်များကိုလိုရင်းချုပ်၍ကဗျာလင်္ကာပြုလုပ်ရေးတင်ခဲ့သည်။ အချို့စာပုဒ်များကို မူရင်းအတိုင်းရေးတင်ခဲ့သည်။ ခရီးသွားသောအခါတွင်လည်း တွေ့မြင်ရသမျှ ကြားခဲ့သမျှအလွတ်မပေးဘဲမှတ်တမ်းများရေးသားထားရှိခဲ့သည်။ ရံခါရံခါ စာပေးစာယူပြုလုပ်ခြင်း၊ ဆောင်း

(၁)

နိဓါန်း

ပါး ရေးသား ပေးပို့ခြင်းများကိုလည်း ခေတ်နှင့်အညီပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ယင်းအကြောင်းများကြောင့်ပင် မိမိထုတ်နုတ်ရေးသားခဲ့သမျှ စာများကို မိမိကိုယ်တိုင် စုပေါင်းလိုက်သောအခါ စာစု ပေစု ကျမ်းတခုအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့လေသည်။ ထိုကျမ်းကား “နာနာနယသင်္ခေပ ကဗျာပန္နခေါ ကင်းဝန်မင်းကြီး ကဗျာစုပင် ဖြစ်တော့သည်။

မင်းကြီးထုတ်နုတ် ရေးတင်မှတ်သားခဲ့သော စာစု ပေစုများတွင် သံတော်ဆင့်မင်း နှစ်ဦးထံပေးစာများ၊ မြန်မာသတင်းစာ ဆရာခင်ထံပေးစာများ၊ လန်ဒန်သွား ခရီးစဉ်ဆောင်းပါးနှင့် လင်္ကာများကို “ကင်းဝန်မင်းကြီး မေတ္တာစာ” ဟူသော အမည်ဖြင့် စာအုပ်တအုပ် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ဤစာစု ပေစုကျမ်းတွင် ပေးစာနှင့် ဆောင်းပါးလင်္ကာများကို ထည့်သွင်းရိုက်နှိပ်ခြင်း မပြုတော့ဘဲ ကျန်စာစုပေစုများကိုသာ ထည့်သွင်းရိုက်နှိပ်ထားပါသည်။

ကင်းဝန်မင်းကြီး၏ စာစုပေစုများကို ရိုက်နှိပ်တင်ပြရာ၌ မင်းကြီး၏အကြောင်းအရာ အတ္ထုပ္ပတ်ကိုလည်းဘော်ပြသင့်သောကြောင့် မင်းကြီးကိုယ်တိုင် အသက်ထင်ရှား ရှိစဉ်က ရေးသားခဲ့သော အတ္ထုပ္ပတ်ဖြစ်စဉ်နှင့် မင်းကြီး ကွယ်လွန်ပြီးနောက် မင်းကြီး၏သားတော် အလုံမြို့ဝန်မင်း ရေးသားဘော်ပြအပ်သော မင်းကြီး၏ ဈာပန အခမ်းအနား စသည်တို့ကို သုတေသီပုဂ္ဂိုလ်တို့ အမှန်သိရှိရစေခြင်း အကျိုးငှာ ဆက်လက်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

၂၂၆
၂၂၆

၂၃၅
၂၃၅

ကင်းဝန်မင်းကြီး ၃၂

အတ္ထုပ္ပတ္တိ

မင်းသတိုးသုဓမ္မမဟာသက်တော်ရှည်-ဟူသော ဘွဲ့လူး
ဖြင့် ချီးမြှင့်တော်မူခြင်းကိုခံရသော ဝန်ရှင်တော်-ကင်းဝန်-
သေနတ်ဝန်-လယ်ကိုင်မြို့စား မင်းကြီးသည်စစ်ကိုင်းခရိုင်-
မုံရွာဒီစကြိတ်-ဗန်ကျီတိုက်အဝင် ဆင်ရှင်မြို့နယ် မင်းတိုင်
ပင်မြို့တွင် သက္ကရာဇ် ၁၁၀၃-ခု တပို့တွဲလဆန်း ၁၂-ရက်၊
တနင်္ဂနွေနေ့ဘွားမြင်သည်။

အသက် ၁၀-ကျော်ကစ၍ ၂၀-နှစ်တိုင် အတွင်း
မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဇီကာ၊ နေဝါ-
ညဝါများနှင့်တကွ သင်ရိုးကျမ်းဂန်များကို သာသနာပိုင်-
ဗားကရာဆရာတော်ဘုရားကြီး အမှူးရှိသော ကျမ်းတတ်-
ကျမ်းပြု ဆရာတော်တို့ထံ သဘောအဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ ကျန
စွာ သင်ကြားပြီးလျှင် ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်၊ လောကီ ကျမ်း
ဂန်များနှင့်စပ်သော ဂန္ထန္တရဗဟုသုတများကို ရဟန်း
ပညာရှိ လူပညာရှိတို့ထံ-ဆွေးနွေးမေးမြန်း၊ နည်းနာခံယူ၊
လေ့လာမှတ်သားနေထိုင်သည့်အတွင်း အမရပူရ-စတုတ္ထ
နန်းစံ၊ ပုဂံမင်းတရားကြီးဘုရား လက်ထက် မင်းတုန်း
တောင်စဉ်ခုနစ်ခရိုင် အသုံးကံကျွေးခံ ညီတော်လွတ်တက်
မင်းသားကြီးသည် မင်္ဂလာအိမ်တော် စံတော်မူစဉ်အခါ
ပညာဗဟုသုတအရာ လေ့လာရှာဖွေသူတို့ကို အလိုတော်
ရှိတော်မူသည် အလျောက် စုံထောက်မေးမြန်း ခေါ်
တော်မူပြီးလျှင် ကျမ်းဂန်နှင့်စပ်သည့်စကား၊ ဖျီကဗျာနှင့်
စပ်သည့်စကား ခံရာခံဆစ်များကို မေးမြန်းတော်မူ၍

ဖြေဆိုတင်လျှောက်ပြီးနောက် ကဗျာဗန္ဓ ဘွဲ့ဆိုရေးသား ဆက်သရန် အလိုတော်ရှိရာ အဓိပ္ပါယ်ကို အမိန့်တော်မြတ် ရှိပြီးလျှင် ပုရပိုက်ကန့်ကူ ပေးအပ်တော်မူသောကြောင့် ရှေ့တော်မှောက်တွင် ကန့်ကူလက်မှ မတန့်ရပဲ ခဏခြင်း ဘွဲ့ဆို စီကုံး ရေးသား ဆက်သရာ အားရနှစ်သက်ရှိတော် မူသည်။ သည်ကဲ့သို့ စေခိုင်းတော်မူတိုင်း အလိုတော်ကျ လျင်မြန်စွာ-ဘွဲ့ဆိုစီကုံး ရေးသား ဆက်သသည်ကို လွန် မင်းစွာ အားရနှစ်သက်ခြင်း ရှိတော်မူသဖြင့် အပါး တော်တွင် မြဲစွဲထမ်းရွက်နေထိုင်ရမည် အမိန့်တော်မြတ် အရ သက္ကရာဇ် ၁၂၁၂-ခုနှစ်ကစ၍ မင်္ဂလာအိမ်တော် တွင် မြဲစွဲယမ်း ထမ်းရွက်နေထိုင်ရသည်။

နောက် သက္ကရာဇ် ၁၂၁၂-ခုနှစ်အတွင်း နေမျိုးနရာ စည်သူဟူသောနေမျိုးဘွဲ့ကို နောင်တော်ပုဂံမင်းတရားကြီး ဘုရားထံ တင်လျှောက်သနားတော်မူပြီးလျှင် မင်္ဂလာအိမ် တော် ဘဏ္ဍာစာရေးခန့်ထားတော်မူသည်။

နောက်သက္ကရာဇ် ၁၂၁၄-ခုနှစ်အတွင်း ညီတော် မင်း တုန်းမင်းသည် ရွှေဘိုမြို့သို့ ထွက်တော်မူ၍ မင်းအဖြစ်သို့ ဘောက်တော်မူလျှင် မင်းလှသိန်သူဟူသော မင်းတပ်ဘွဲ့နှင့် စစ်ကိုင်းမြို့ ရွာသစ်ကြီးရွာကို ရွာစား သနားတော်မူပြီးလျှင် ရွှေဘိုက်စိုးခန့်တော်မူသည်။

နောက် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးဘုရား ရွှေဘိုမြို့က ဝင် တော် မှ၍ အရေပူရရွှေမြို့တော်မှာ စံတော်မူစဉ် ရွှေဘိုက်စိုး ရွာသစ်ကြီး ရွာစားအရာနှင့် အမှုတော်ကို ထမ်းရွက်ရသည့် အခါ သက္ကရာဇ် ၁၂၁၀-ခု နှစ်အတွင်း “ထိ”သနိပါတ်

တိဏ္ဍကဇာတ်ကို ပျိုလင်္ကာစီကုံး ရေးသား ဆက်သွင်းရမည်” အမိန့်တော်မြတ်အရ ပျိုလင်္ကာပုဒ်ရေ ၁၀၀-ကို ၁၅-ရက်အခန့်ကာလနှင့် ပြီးဆုံးအောင် စီကုံးရေးသားဆက်သွင်းရာ များစွာနှစ်သက် အားရတော်မူသဖြင့် ရွှေတိုက်စိုးအရာဌာနမျှနှင့် မတန်ချေ၊ တိုင်းပြည်နိုင်ငံမှုကိုစီမံဆောင်ရွက်နိုင်သော မှူးကြီးမတ်ကြီး အရာဌာနသို့ ရောက်အောင် ထမ်းရွက်စေမည်- ရွယ်ရည်မျှော်တော်မူပြီးလျှင် နိုင်ငံတွင်း မှု၊ နိုင်ငံခြားမှု၊ မြို့လုပ် ကျုံးတာစသော လုပ်ကြီး ဆောင်ကြီး မှု၊ အခွန်ဘဏ္ဍာတော်မှု၊ ကုန်းကြောင်း ရေကြောင်းနှင့်ဆိုင်သော စစ်သူရဲမက်မှု၊ တရားရာဇဝတ်မှု-မှစ၍ အရပ်ရပ် အမှုကြီးငယ်တို့နှင့် ဆက်ဆံရာ မင်း၏ အာဏာတော်ထားရာ နိုင်ငံ၏ အချက်အချာဖြစ်သော လွှတ်တော်ကြီး ဌာနတွင် အမှာတော်ရေးအရာ ပုခန်းကြီးမြို့ စီရင်စု သပြေငါးရွာ စားခန့်ထားတော်မူသဖြင့် လွှတ်တော်တွင် ဝန်ရှင်တော် မင်းကြီးများ ဝန်ထောက်တော်မင်းများ၏ အမိန့်တော်နာခံ၍ ထမ်းရွက်နေထိုင်ရသည်။

သည်ကဲ့သို့ အမှာတော်ရေးအရာနှင့် လွှတ်တော်တွင် ထမ်းရွက်သည့်အတွင်း မန္တလေးအရပ်၌ မြို့နန်းတည်ထောင် စံနေတော်မူရန် ရဟန်းပညာရှိ၊ မှူးမတ်ပညာရှိ၊ ပုဏ္ဏားပညာရှိတို့ စာဆက်သွင်းချက်အတိုင်း မြို့နန်းတည်ထောင်ရန် အခမ်းအနားရှိသည်များကို ဝန်ရှင်တော် မြဲတောင်မြို့စား သေနတ်ဝန်မင်းကြီး ဆင့်ဆိုရာ နာခံထမ်းရွက်ရမည် စေခိုင်းတော်မူသောကြောင့် မြို့ရာ နန်းရာများကို ချင်းနင်းကြည့်ရှုတော်မူပြီးလျှင် “ဤကား-ရွှေမြို့တော်ကြီး တည်ရာဌာန၊ ဤကား-ကျုံးတော်ကြီး တည်ရာဌာန၊ ဤကား-စေတီ

တော်ကြီးတည်ရာဌာန၊ ဤကား-မဟာသကျမာရဇိန်ကျောက်
 သလင်း ရုပ်ပွားတော်ကြီး တည်ရာဌာန၊ ဤကား ကျောင်း
 တော်ကြီးတည်ရာဌာန၊ ဤကား-သိမ်တော်ကြီးတည်ရာဌာန၊
 ဤကား- သုဝံဇာစရပ်တော်ကြီး တည်ရာဌာန” ဟူသော
 ၇-ဌာနနှင့်တကွ အရပ်ရပ် လုပ်ဆောင်တည်ထားရန် အ
 ဆောက်အဦဌာန ရှိသည်များကို တိုင်းတာမှတ်သား စံနစ်
 ပုံစံရေး၍ မပြတ်တင်လျှောက်ခြင်း များကိုအားရနှစ်သက်
 တော်မူသည်နှင့် သက္ကရာဇ် ၁၂၁၉-ခုနှစ်အတွင်း လွတ်
 တော် စာရေးတော်ကြီးအရာ ခန့်ထားတော်မူသည်။

လွတ်တော်တွင် စာရေးတော်ကြီး အရာနှင့် ထမ်းရွက်
 သည့်အတွင်း “ရတနာပုံ ရွှေမြိတော်ကြီးတည် စာတမ်းကို
 ရေးသားဆက်သွင်းရမည်၊ အရပ်ရပ် စာဟောင်းစာတမ်း
 များတွင် ပျက်စီးချွတ်ယွင်း ရှိသည်များကိုလည်း ကြည့်ရှု
 ပြင်ဆင်ရမည်” အမိန့်တော်မြတ်အရ စာတမ်းအချိုးနိဒါန်း
 စကား ရေးသားဆက်သွင်းရာ အားရတော်မူ၍ စာရေး
 တော်ကြီးတို့ အစဉ်သနားတော်မြတ် ခံရမြီထက် တိုး၍
 မဟာမင်းကျော် စည်သူ-ဟူသော မဟာဘွဲ့နှင့် ကတ္တီပါ
 ဗောင်းရွှေစလွယ် ၉-သွယ်စသော အစီးအနင်း အဆောင်
 အရွက်များကို သနားတော်မြတ်ခံရသည်။

နောက် သက္ကရာဇ် ၁၂၂၃-ခုနှစ်အတွင်း နယ်သီးခြစ်
 သော တိုက်ကျန်၁၀-ရွာ၊ ရွှေယင်းမာရွာ၊ ချောင်းဦး၁၀-ရွာ
 များနှင့်တကွ ကုန်းကြောင်းသေနတ်အမှုထမ်း အစုဦးရေ
 ၂၂-အနက် မြောက်ထားဝယ်၊ တောင်ထားဝယ်စသော
 အတွင်း ၆-စု ကိုယ်ရံတော် အမှုထမ်းလူ (၂၀၀၀၀)

နှစ်သောင်းကျော်တို့၏ နေရပ်ဌာနဖြစ်သော သုံးတိုက်
ခြောက်ဝေပုံတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော အလုံမြို့ကို
မြို့ဝန်အရာခန့်ထား သူကောင်းပြုတော်မူသည်။

နောက် သက္ကရာဇ် ၁၂၂၆-ခုနှစ်အတွင်း တောင်ငူ
ရမည်းသင်းသစ်တောများတွင် သစ်အလုပ်အဆောင်နေရာ
မကျ၊ အခွန်ဘဏ္ဍာတော်ယုတ်လျော့ရှိသည်နှင့် တောင်ငူ
ရမည်းသင်းမြို့ရွာများကို စေခန့်တော်မူရန် စီမံတော်မူပြီး
လျှင် အလုံမြို့ဝန်အရာမှပြောင်း၍ လွှတ်တော်စာရေးတော်
ကြီးအရာ တာဘန်ခန့်တော်မူသည်။

နောက် သက္ကရာဇ် ၁၂၂၇-ခုနှစ်အတွင်း လွှတ်တော်
စာရေးတော်ကြီး အရာရင်းတွင် တောင်ငူ-ရမည်းသင်း
၂-မြို့ အခွန်ဝန်အရာထပ်၍ ခန့်အပ်တော်မူသည်နှင့် မြို့ရွာ
သို့သွားပြီးလျှင် သစ်အလုပ်အဆောင်မှစ၍ အရပ်ရပ်
အခွန်ဘဏ္ဍာတော်မှ စီမံလုပ်ဆောင်ရန် ရှိသည်များကို
စစ်ဆေးမေးမြန်း စီမံရံထား ထမ်းရွက်လုပ်ဆောင်ပြီး
နောက်-တွင်-ကုန်-ပြီးပြေသမျှ အကြောင်းအရာများကို ရှေ့
ဘွားတော်အောက် ပြန်ရောက်တင်လျှောက် ရှိနေဆဲအခါ
၁၂၂၀-ခုနှစ်အတွင်း မြင်ကွန်းမင်းသား အရေးတော်
ပေါ်ပေါက်လာ၍ လွှတ်တော်ကအမြဲရပ်နေပြီးလျှင် ဘဝရှင်
မင်းတရားကြီးဘုရားရှေ့တော်သို့ ဝန်ရှင်တော် ပုခန်းကြီး
မြို့စားမင်းကြီးနှင့် နေ့ညမပြတ် ဝင်ထွက်တင်လျှောက်၍
စုရုံးမိသမျှသော ဗိုလ်ပါရဲမက်တို့ကို ဆင့်ဆိုစည်းကြပ် တိုက်
ခိုက်ဘမ်းဆီးစေရာ မြင်ကွန်းမင်းသားနှင့် အပေါင်းပါ
လူတို့ နန်းမြို့တော်မှဆုတ်ခွါ သင်္ဘောတော်ကို စီးနင်း
ထွက်သွားပြီးလျှင် အောက်မြစ်စဉ်မြို့ရွာများက ရပ်နေခို

ရှိသည့် စစ်ရေးတကြောင်း၊ ပတိမ်းမင်းသားနှင့်အပေါင်းပါ လူတို့လည်း ရွှေဘိုမြို့ကရပ်နေပြီးလျှင် မြောက်တပြင်မြို့ရွာ အင်အားနှင့် မန္တလေးမြို့တော်အနီး ချီတက်လာရောက် ဝန်းရံရှိနေသည် စစ်ရေးတကြောင်း၊ နှစ်ကြောင်းနှစ်ဝ စစ်ရေးစစ်မှုများကို ချီတက်တိုက်ခိုက်စေရန် ဗိုလ်ရဲမက် လက်နက်ကိရိယာများနှင့်တကွ နေ့ညမရပ်မနား ဆင့်ဆို စည်းကြပ် စီမံကွပ်ကဲ ထမ်းရွက်နေထိုင်ရာ အထူးလေးမြတ် သဒ္ဓါတော်မူသည်။ မှူးတော်မတ်တော်ကြီးတို့မှ သနား တော်မြတ်ခံသော မင်းကြီးမဟာစည်သူဟူသော မင်းကြီး တပ်ဘွဲ့နှင့်တကွ ဝန်ထောက်တော်အရာခန့်ထား သူကောင်း ပြုတော်မူသည်။

နောက် အရေးတော်ပြီးပြေကာလ ကျောက်တလုံးကင်း၊ မင်းကွန်းကင်း၊ စမ္ဗာယ်နဂိုရ်ကင်းဟူသော ရေကင်းများနှင့် ဆင်ကြန် မြောင်ဦး၊ လေသာ၊ ပြင်းထိပ်၊ နတ်ထိပ်၊ ရှောင် ကဗွေစသော အရပ်ရပ်ကြည်းကင်းများကို ကင်းဝန်အရာ ထပ်မံခန့်ထား သူကောင်းပြုတော်မူသည်။

နောက် ၁၂၃၂-ခုနှစ်အတွင်း အောက်မြစ်စဉ်မြို့ရွာ များသည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရမင်းတို့ နယ်မြေများနှင့် နီးစပ် ယှက်တင်ကြသည့်မြို့ရွာများဖြစ်၍ ရာဇဝတ်တော်ရေးကင်း လွတ်လုံခြုံအောင် မြစ်စဉ်ဝန်၊ စစ်ကဲ၊ နာခံ-အရာရှိတို့နှင့် မြို့ရွာနယ်ရှင် အကြီးအအုပ်တို့က ကြပ်ကြပ်တည်းတည်း ဆင့်ဆိုစီရင်ရမည်ဟု အောက်မြစ်စဉ်ဝဲယာတလျှောက် နယ် ခြားရောက်မြို့ရွာများကို သီးခြားခန့်အပ်တော်မူပြန်၍ ဝန် ထောက်တော် ကင်းဝန်အရာ အောက်မြစ်စဉ်ဆိုင်ရာအဖြစ် နှင့်ပင် မင်းလှမြို့က ရပ်နေဆင့်ဆိုစီရင်ရသည်။

နောက် သက္ကရာဇ် ၁၂၃၃-ခုနှစ်အတွင်း ရွှေဘဝါး
 တော်မြတ်အောက်သို့ ခေါ်တော်မူပြီးလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ
 ရာဇမဟာမိတ်အဖြစ် ဆက်လက် ရှိသော်လည်း နိုင်ငံ
 တော်က အင်္ဂလိပ်မင်းနိုင်ငံသို့ သံကြီး တမန်ကြီး မစေ
 မလွှတ်ဘူးသေး ဖြစ်၍ “အင်္ဂလိပ်ကေရီ ဘုရင်မင်းမြတ်ထံ
 ရာဇသံ လက်ဆောင်တော်များနှင့် စေလွှတ်တော်မူမည်”
 ရွယ်ရည်တော်မူသည်အတိုင်း အမှုတော်ကို ထမ်းရွက်နိုင်
 မည် မထမ်းရွက်နိုင်မည် မေးတော်မူရာ လက်ရုံးရည်
 နှလုံးရည်နှင့် ပြည့်စုံသူ မှူးကြီးမတ်ကြီး အများရှိလျက်
 အထူးသဖြင့် ယုံမှတ်တော်မူ၍ စေခိုင်းတော်မူသည့် အရာ
 ဟု ကြည်လင်ရှင်လန်း ဝမ်းမြောက်စွာ အလိုတော်မြတ်
 ရှိတိုင်း ကုန်တွင်ပေါက်မြောက်အောင် သွားရောက်ထမ်း
 ရွက်ပါမည်အကြောင်းနှင့် အမိန့်တော်မြတ်ခံသည်။

ထိုအခါ ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးဘုရား အမိန့်တော်ရှိသည်
 မှာ အင်္ဂလိပ်မင်းနိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့တည်ရာဌာနသည် သမုဒ္ဒ
 ရာ ပင်လယ်ကြီး အတန်တန်ခြားသဖြင့် ခဲယဉ်းသော ဥဒက
 ကန္တာရကြီး ဖြစ်သည်တကြောင်း၊ အာဒိကမ္ဘီက အဦးအစ
 သွားရောက်ရမည် ဖြစ်သည်တကြောင်း- မြန်မာနိုင်ငံတော်
 က ဂရိတ်၊ ဘရိတန်၊ အာရလန်-ဟူသော အင်္ဂလိပ်နိုင်ငံတော်
 ကြီးသို့ သံကြီး-တမန်ကြီး အဖြစ်ဖြင့် တဦးတယောက်မျှ
 သွားရောက် မရှိဘူးသေးသည်တကြောင်း၊ အင်္ဂလိပ်မင်း
 နိုင်ငံတွင်လည်း အားပြုလောက်သော အဆွေခင်ပွန်း မရှိ
 သည်တကြောင်း၊ သည်ကဲ့သို့ ငြိ၊ ငြင်ဘွယ်များစွာရှိသည့်
 ခရီးသည်ကိုစဉ်လျက် ကုန်တွင်ပေါက်မြောက်အောင် သွား
 ရောက် ထမ်းရွက်ပါမည်အကြောင်းနှင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်း

သာ ခံဝန်တင်လျှောက်သည့်အရာသည် မှူးကောင်း မတ်
ကောင်း လက္ခဏာညီညွတ်သည်ဟု ချီးမွမ်းတော်မူပြီးလျှင်
ဝန်ကြီးအရာခန့်ထား သူကောင်း ပြုတော်မူသည်။ ။ထို
အခါမှစ၍အဂ္ဂမဟာသေနာပတိဝန်ရှင်တော် ကင်းဝန်မင်း
ကြီးဟူသောအမည် ထင်ရှားခြင်းဖြစ်သတည်း။

၎င်းနှစ်အတွင်းပင် အင်္ဂလိပ်ကေရီ ဘုရင်မင်းမြတ်ထံ
ရာဇမဟာမိတ်အဖြစ် တိုးတက်မြဲမြံရန် ရာဇသံ လက်
ဆောင်တော်များနှင့် ကိုယ်စားတော်စား အင်ဗားစေဒါး
သံတော်ကြီးအရာ ခန့်ထား လွှဲအပ်တော်မူပြီးလျှင် သံလတ်
သံငယ် အရာရှိစုံ ပေးအပ်စေလွှတ်တော်မူ၍ ဥရောပတိုက်
အနောက်နိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ရာ အင်္ဂလိပ် ကေရီ
ဘုရင်မင်းမြတ်က ဘုရင်မင်းချင်း တွေ့ကြိုလက်ခံသကဲ့သို့
အမြင့်ဆုံးသော လက်ခံခြင်းဖြင့် ချီးမြှင့်ခြင်း။ ။ပြင်သစ်
သမထမင်းက ဂရေန္ဒောပစ္စယေခေါ် တံဆိပ် ဘယက်ကို
ပေးကမ်း ချီးမြှင့်ခြင်း၊ ဤတာလျှံမင်းကလည်း ဣတာလီ
နိုင်ငံတွင် မှူးကြီး-မတ်ကြီးတို့သာ ဆင်ယင်ရသော ဂရေန္ဒော
ပစ္စယေကုရုန္ဒီတာလီခေါ် တံဆိပ်ဘယက်ကို ပေးကမ်းချီး
မြှင့်ခြင်းများကို ခံရသည်။

ထိုအခါ အင်္ဂလိပ်မင်းပိုင် ဂရိတ်၊ ဘရိတန်၊ အာရလန်-
နိုင်ငံကြီးနှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ ဣတာလီနိုင်ငံများတွင်ရှိသော
ထင်ရှားကြီးကျယ်သော ခရိုင်ကြီး မြို့ကြီး သင်္ဘောဆိပ်ကြီး
တပ်မြို့-ခံမြို့၊ ခံကတုန်၊ ကြေးနန်းတိုက်၊ စာပို့တိုက်၊ ဘဏ်
တိုက်၊ မြို့ဇယန်းတိုက်၊ အလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံ၊ လက်နက်ရုံ၊ သူနာရုံ၊
သူဆင်းရဲရုံ၊ အံ့ပွဲရုံ၊ ဇာတ်ရုံ၊ အမျိုးဘာသာ၊ သာသနာ

(၁)

အတ္ထုပ္ပတ္တိ

ရင်သိုင်း စလွယ်နှင့် တံဆိပ်ဘယက်ကို ထပ်မံပေးကမ်း
ခိုးမြင့်ခြင်းကို ခံရသည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံ ဣတလီနိုင်ငံများကပြန်၍ မန္တလေးမြို့
တော်သို့ ၁၂၃၆-ခုနှစ် ဆိုက်ရောက်သောကာလ အရပ်ရပ်
ထမ်းရွက်သည့် အကြောင်းအရာများကို တင်လျှောက်ရာ
အလိုတော်မြတ် ရှိသည့်အရာကို ကုန်တွင် ပြီးခြောက်
အောင် ဥရောပနိုင်ငံများသို့ ၂-ကြိမ် ၂-ခေါက်တိုင် သွား
ရောက်ထမ်းရွက်သူဖြစ်သည်ဟု ကုန်းကြောင်း စစ်အမှုထမ်း
ဖြစ်သော မြောက်ထားဝယ်၊ တောင်ထားဝယ် စသော
သေနတ်အစု တပ်ပေါင်း-၂၂၊ စစ်သည် လက်နက်ကိုင်
ပေါင်း ငါးသောင်းကျော်တို့တွင် အကြီးအမှူးအဖြစ်ဖြင့်
သေနတ်ဝန်အရာ ထပ်မံခန့်ထား သူကောင်းပြုတော်မူသည်။

နောက်သက္ကရာဇ် ၁၂၃၇-ခုနှစ်အတွင်း လယ်ကိုင်းမြို့
ကို မြို့စားသနားတော်မြတ် ခံရသည်။

၎င်းနှစ် ဝေလမြို့စား အင်္ဂလိပ်အိမ်ရှေ့မင်း အိန္ဒိယ
နိုင်ငံသို့ လာရောက်သည်ကို “မဟာမိတ်နိုင်ငံ ရှင်မင်း၏
သားကြီး ဥပရာဇာ ဖြစ်သည်အတိုင်း မိတ်လက္ခဏာနှင့်
ညီစွာ နှုတ်ခွန်းဆက်သွားရမည်၊ အိမ်ရှေ့မင်းနှင့် နှုတ်ခွန်း
ဆက်လက်ပြီးပြေလျှင် ဗုံဒွဂယာ-မဟာဗောဓိပင်တော်သို့
သွား၍ သီရိဓမ္မာသောကမင်းတည်ထားခဲ့သည့် စေတီတော်
ကြီးနှင့် တံတိုင်းမီးတား ပျက်စီးယိုယွင်းရှိသည်များကို ပြင်
ဆင်ရန် အပ်စရပ်တော်လုပ်ဆောင်ရန် မြေများကို ကြည့်ရှု
မှတ်သားခဲ့ရမည်” အမိန့်တော်မြတ်အရ ကာလကတ္တားမြို့သို့
သွားပြီးလျှင် လက်ဆောင်တော်များနှင့် အိမ်ရှေ့မင်းထံ

ဝင်ထွက် နှုတ်ခွန်းဆက်လက်ပြီးနောက် ဗုဒ္ဓဂယာ မဟာ
ဗောဓိပင်တော်သို့ သွား၍ ပြင်ဆင်လုပ်ဆောင်ရန် ရှိသည်
များကို ကြည့်ရှုမှတ်သားပြီးမှ မန္တလေးမြို့တော်သို့ ပြန်လာ
ရသည်။

နောက် သက္ကရာဇ် ၁၂၄၀-ခုနှစ် အတွင်း မန္တလေးမြို့
တည် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးဘုရား
နတ်ပြည်စံတော်မူ၍ သားတော်သီပေါမြို့ အသုံးကံကျွေးခံ
အိမ်ရှေ့မင်း မဟာဥပရာဇာသည် မင်းအဖြစ်သို့ရောက်တော်
မူလျှင် ခမည်းတော်မင်းတရားကြီး ဘုရား၏ အရိုက်အရာ
တော်ဖြစ်သော ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ဆက်ခံတော်မူသည့်
အရာတွင် တိုင်းနေပြည်သူ လူအပေါင်းတို့ တစုံတရာ
ပူဆာမရှိ၊ ပကတိချမ်းမြေ့စွာ ဆက်ခံတော် မူရအောင်
သိမ်းပိုက်အုပ်ချုပ် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သူဖြစ်သည်ဟု သီလ၊
သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်ကို ထောက်တော်မူ၍ ခမည်းတော်
မင်းတရားကြီးဘုရား သူကောင်း ပြုတော်မူခဲ့သည့် ရာထူး
ဌာနန္တရတွင် တိုးပြီးလျှင် အထူးသဒ္ဓါတော်မူသော ဝန်ကြီး
မင်းမှသာ သနားတော်မြတ်ခံရသော လက်ဝဲတော်စစ်သူ
ကြီးနေရာနှင့် မိုးကြိုး တကောင်းဖိုး အဆောင်အရွက်
များကို သနားချီးမြှင့်တော်မူခြင်း၊ ဘုရင်မင်းမြတ် တပါး
လက်ထက်တော်တွင် အထူးသဖြင့် သဒ္ဓါယုံမှတ်လေးမြတ်
ထိုက်သော မှူးကြီး၊မတ်ကြီး တယောက်မျှသာ သုခဗ္ဗ-ဟူ
သောဘွဲ့၊ သက်တော်ရှည်ဟူသော ဘွဲ့များကို သနားတော်
မြတ်ခံရခြင်းဖြစ်သော သတိုးသုဓမ္မ မဟာ သက်တော်ရှည်
ဟူသော ကဲလွန်ထူးခြတ်သောဘွဲ့ကို သနား ချီးမြှင့်တော်မူ
ခြင်းတို့ဖြင့် တိုးတက်ချီးမြှင့် သူကောင်း ပြုတော်မူသည်။

ထိုအခါ ကင်းဝန်မင်းကြီးဟူ၍၎င်း၊ သေနတ်ဝန်ကြီး ဟူ၍
၎င်း၊ လယ်ကင်းမြို့စားမင်းကြီးဟူ၍၎င်း၊ မင်းကြီးသက်တော်
ရှည်ဟူ၍၎င်း ခေါ်ဝေါ်စမှတ်ပြုကြသည်။

နောက်သက္ကရာဇ် ၁၂၄၂-ခုနှစ် တိုင်းပြည်နိုင်ငံမှုများ
ကို ၁၂-၄၁ နှစ်ခွဲဝေပြီးလျှင် အကြီးအချုပ် မှူးကြီး မတ်ကြီး
တဦးစီထား၍ လုပ်ဆောင်စေရာ အရပ်ရပ်ရေးသား ဆက်
သွင်း ပြဋ္ဌာန်းပိုင်းခြားရသော ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ဌာနကြီး၌
ရပ်တန့်၍ အသီးအသီး ခွဲဝေချထားသော ၁၂-၄၁ နှစ် အကြီး
အချုပ် အဖြစ်ဖြင့် ချီးမြှင့် တော်မူပြန်သည်။ ထိုအခါကစ၍
ဘဝရှင် မင်းတရားကြီး ဘုရား၏ စားတော်ပွဲတော် အုပ်
အတိုင်း တစ်တည်းကျအောင် ပြင်ဆင် ဆက်သွင်းစေ၍
ကိုယ်တော်တိုင် ကြည့်ရှုတော်မူပြီးမှ နေ့စဉ် ပွဲတော်အုပ်ပို့
သ ချီးမြှင့်တော်မူသည်ကို ခံရသည်။

နောက် ၁၂၄၇-ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံတော်သို့ အင်္ဂလိပ်
အစိုးရမင်းတို့ ဝင်ရောက်စအခါကစ၍ နိုင်ငံမြို့ရွာ သာယာ
ငြိမ်ဝပ်ရန် အရေးအရာ အခွင့်ကိစ္စများကို ကူညီ ဆောင်
ရွက်သင့်ရာ ကူညီဆောင်ရွက် စေလိုကြောင်းနှင့် အင်္ဂလိပ်
အစိုးရမင်းတို့ တိုက်တွန်းချက်အရ မြန်မာမှူးတော် မတ်
တော်များနှင့် လွှတ်တော်ကနေ၍ ကူညီဆောင်ရွက်သင့်ရာ
ကူညီဆောင်ရွက်ရသည်။

သည်ကဲ့သို့ ကူညီဆောင်ရွက်သဖြင့် အင်္ဂလိပ် ကေရီ
ဘုရင်မင်းမြတ် နန်းစံ ၅၁-ပြည့် ဇူလီလီပွဲတော် ပြုလုပ်
သည့်အခါ ၁၂၇၉-ခုနှစ်အတွင်း အင်္ဂလိပ်ကေရီ ဘုရင်
မင်းမြတ် လက်မှတ်တော်တင်သော အမိန့်တော် မြတ်နှင့်

တကွ အိန္ဒိယတာရာတံဆိပ်အဝင် ကောက်ပင် နှရန်းခေါ်
စိ-အက်-အိုင်-ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ် ဘယက်ကို ပေးကမ်းချီး
မြှင့်ခြင်းတရပ်၊ ကိုယ်မှု၊ရာဇဝတ်မှုမှတစ်ပါး အရပ်ရပ် မေး
မြန်းပြောဆိုရန် ရှိသည်များကိုရုံးတော်များက အခေါ်အချ
မရှိ၊ မေးမြန်းလိုသည့်အရာများကို သင့်ရာသူစေလွှတ် မေး
မြန်းစေရမည်ဟု အစိုးရမင်းများက အထူးအမိန့် ပေးအပ်
ချီးမြှင့်ခြင်းများကို ခံရသည်။

နောက် ၁၂၅၀-ပြည့်နှစ်ဇာတော် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ မင်း
တို့က အငြိမ်းစားပင်ရှင်လစာ ပေးကမ်းချီးမြှင့်ထားသော
ကြောင့် ဒါန၊ သီလစသော ပုညကိရိယာ တရားများကို
အားထုတ်နိုင်သမျှ မိမိအိမ်တွင် ချမ်းသာစွာ အားထုတ်နေ
ထိုင်ရသည်။

နောက် ၁၂၅၉-ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံတော်ကို
စီရင် အုပ်ချုပ်တော်မူသော လက်ပတင်နှင့် ဂေါ်ဝါနာ
မင်းကြီးက မြန်မာနိုင်ငံတော်ဥပဒေပြုမင်းတိုင်ပင် အသင်း
သို့ သွင်း၍ ဂုဏ်ကြက်သရေပေးခြင်းဖြင့် ထပ်မံချီးမြှင့်
ပြန်သည်။

ဤကဲ့သို့ အသက် ၂၀-နှစ်အရွယ်က စ၍ ယခုရောက်
ဆဲ ပွားဆဲ အသက်တိုင်အတွင်း အစဉ်မပြတ် မင်းမှူးမတ်
အဖြစ်နှင့် အဆင့်ဆင့် ထမ်းရွက်ရသည်။ သည်ကဲ့သို့
ထမ်းရွက်သည်အတွင်း ရေးသားဘူးသော အစောင်အဘွဲ့
ပြု၍ ထားသောစာများမှာမူကား- ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်
မင်းတရားကြီးဘုရား လက်ထက်တော် ၁၂၁၀-ခုနှစ် အ
တွင်း ရွှေတိုက်စိုးရွာသစ်ကြီးရွာစား အရာနှင့် ထမ်းရွက်

စဉ် ပြည်ရှင်မင်းသည် တရားမစောင့်သဖြင့် လောကနှိုက် ပစ္စုပ္ပန်, သံသရာအကျိုးနှစ်ပါး ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးကြောင်း ပြည်ရှင်မင်း၏ တရားစောင့်ခြင်းဖြင့် လောကနှိုက် ပစ္စုပ္ပန်, သံသရာအကျိုးနှစ်ပါး တိုးပွားခံစားရကြောင်း၊ လောကတွင် မင်းပဋိပညာနုဖြစ်ကြောင်းများနှင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော တိသနိပါတ် တိဏ္ဍကဇာတ် ပျို့လင်္ကာ စီကုံးရေးသား ဆက်သွင်းရမည်- အမိန့်တော်မြတ်အရ ရေးသား ဆက်သွင်းရသော “ဝဇီရိန်မိုးကြိုး” ချိတိဏ္ဍကပျို့၊ ပုဒ်ရေ ၁၀၀-၉-ကြောင်းရေး (က)အစ (ဂံ)အဆုံး ၂-အင်္ဂါ-၁၁-ချပ်ရှိ၊ စာစောင်ရေ-၁။

နောက် ၁၂၂၀-ပြည့်နှစ်အတွင်း စာရေးတော်ကြီး သပြေငါးရွာစားအရာနှင့် ထမ်းရွက်စဉ် မောင်တိုး ရှေ့တောင်နန္ဒသူတို့ ရေးသားသည့် ရာမရကန်၊ ငွေတောင်ရကန်များသည် နာပျော်ဘွယ်မျှသာ သမ္ပပ္ပလာပ ဖြစ်သောကြောင့် အကျိုးကျေးဇူးမရှိ၊ သို့ဖြစ်၍ နာပျော်ဘွယ်လည်း ဖြစ်အောင် အကျိုးကျေးဇူးလည်းရှိအောင် မဟာနိပါတ် နေမိဇာတ်ကို ရကန်ရေးသား ဆက်သွင်းရမည် အမိန့်တော်မြတ်အရ ရေးသား ဆက်သွင်းရသော “မင်္ဂလာအောင်ကိန်း” ချိ နေမိရကန်ပုဒ်ရေ ၁၁၊ ၉-ကြောင်းရေး (က)အစ (ယံ)အဆုံး၊ ၃-အင်္ဂါ ၈-ချပ်ရှိ၊ စာစောင်ရေ-၁။

နောက် ၁၂၂၂-ခုနှစ်အတွင်း စာရေးတော်ကြီး သပြေငါးရွာစားအရာနှင့်ပင် ထမ်းရွက်စဉ်။ ။ အဘိဇ္ဇာ၊ ဗျာပါဒ၊ ကောဓ၊ ဥပနာဟ၊ မဂ္ဂ၊ ပဠာသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ စသော ၁၆-ပါးသော တရားများသည် စိတ်၏ညစ်ညူးကြောင်း

ဖြစ်၍ မပြတ်ဆင်ခြင်သုံးသပ် ရှောင်ကြဉ်အပ်သည် အတိုင်း သူ့ဝပ်သိမ်းတို့ ဖွတ်သားစေရန် ကျမ်းဂန် လာရှိတိုင်း ကောက်နုတ်ရေးသား ဆက်သွင်းရမည်။ အမိန့်တော် မြတ်အရ ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့မှ ကောက်နုတ်၍ ရေးသား ဆက်သွင်းရသော အထူးထူးသော “တိုင်းကြီး ပြည်ကြီး” ချီ စိတ္တုပက္ကိလေသ စာတမ်း၊ ၉-ကြောင်းရေး (က) အစ (ခု) အဆုံး၊ ၁-အင်္ဂါ ၅-ချပ်ရှိ၊ စာစောင်ရေ-၁။

နောက် ၎င်းနှစ်အတွင်း အထက်ရေးသား ဆက်သွင်း သည့် စိတ္တုပက္ကိလေသစာတမ်းကို အလွယ်တကူ ဖွတ်သား နိုင်အောင် လင်္ကာ၊ မော်ကွန်း ဘွဲ့ဆိုရေးသား ဆက်သွင်း ရမည်။ အမိန့်တော်မြတ်အရ ရေးသား ဆက်သွင်းရသော “ကြားပိန်သိလော” ချီ ဓမ္မောဇမော်ကွန်း ပုဒ်ရေ-၁၁၊ ၉- ကြောင်းရေး (က) အစ (ကု) အဆုံး ၆-ချပ်ရှိ စာစောင် ရေ-၁။

နောက် ၁၂၂၆-ခုနှစ်အတွင်း ရတနာပုံ ရွှေမြို့တော် တွင် နွေမိဖုန်းမပြတ် ပြည်သူတို့သုံးရေ သောက်ရေ အလိုရှိ သမျှ ပြည့်စုံအောင် မတ္တရာမြစ်အထက် မြန်မာဒရီး ၆-တိုင် ကွာ နဂါးရစ်မြစ်ကနွဲပြီးလျှင် ရွှေမြို့တော်ရောက် ရေဝင်း တော်မှူးသူရဲဝန် အမြင့်မြို့စား သတိုးမင်းကြီး မဟာသမိန် ဘေဇြတ်စကို မှူးကြီးကြပ်မဘောက်လုပ်စေ၍ ပေါက်ခြောက် ရှိသည့်မြစ်တော်ကို ရတနာနဒီသမုတ်တော်မူ၍ ရှိသည့် အတိုင်း အလုံခြုံဝန်အရာနှင့် တမ်းရွက်စဉ် အလုံခြုံက ရှေ့ဘဝါးတော် ခြိတ်အောက် ရွှေမျက်နှာတော် အဖူးအ မြော် လာရောက်သည့်အခါ ၎င်းရတနာနဒီ မြစ်တော်ဘွဲ့ မော်ကွန်းရေးသား ဆက်သွင်းရမည် အမိန့်တော်မြတ်

အရ ရေးသားဆက်သွင်းရသော “ကြားပိန့်မင်္ဂလာ” ချီရတ နာနဒီမော်ကွန်းပုဒ်ရေ ၂၂၂၉-ကြောင်းရေး(က) အစ(ကံ) အဆုံး ၁၁-ချပ်ရှိ စာစောင်ရေ ၁။

နောက် ၁၂၃၀-ပြည့်နှစ်အတွင်း ဝန်ထောက် တော် ကင်းဝန်အရာနှင့် ထမ်းရွက်စဉ် ကိုယ်မှု ပြည့်စုံသဖြင့် ခုံပညာရှိ တရားခံမိကပြုလုပ်လိုသူ နောင်လာအမျိုးသားတို့ အလွယ်တကူ မှတ်ယူလေ့ကျက်ရန် မနု၊မနော၊ ရွှေမျဉ်း၊ ဖုဒုဝဏ္ဏနာစသော ခံဗ္ဗသတ်ကျမ်းစောင်ရေ ၃၀-ကျော်တို့ မှ ကောက်နုတ်၍ သံဝေပအဖြစ် လက်ာဘွဲ့ဆို ရေးသား အပ်သော ပဏာမဒိဒါန်းနှင့်တကွ နှုတ်လွန်ခန်း၊ လက် ရောက်ခန်း၊ အမွေခန်း၊ အိမ်မှုခန်း၊ ကျွန်ခန်းဟူသော ခုနစ် ခန်းကုန် ပြဆိုအပ်သော “ဗု-ဓိ-သံ န” ချီအဒူသိဝိပ် ခံဗ္ဗသတ် လက်ာပုဒ်ရေ ၇၂၂၉-ကြောင်းရေး(က) အစ(ဃု)အဆုံး ၃-အင်္ဂါ ၅-ချပ်ရှိ စာစောင်ရေ ၁။

နောက် ၁၂၃၅-ခုနှစ်အတွင်း ပြင်သစ်နိုင်ငံသို့ သံတော် ကြီးအရာနှင့်သွားစဉ် အထက် ရေးသားအပ်သော အဒူ သိဝိပ် ခံဗ္ဗသတ်တွင်မပါ။ ကြွင်းကျန်ရှိသည့် မြေမှုခန်း၊ ရောင်းဝယ်မှုခန်း စသော တရားအဆုံးအဖြတ် များကို ပကိဏ္ဍကအမည် တပ်ပြီးလျှင် ပင်လယ်လမ်းစခန်းကစ၍ ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရစ်မြို့သို့ ရောက်သည်တိုင် ထပ်ခံစီကုံးရေး သားအပ်သော “ဗွါဒိတျံန” ချီ ပကိဏ္ဍကခံဗ္ဗသတ်လက်ာပုဒ် ရေ ၂၀-ပုံနှိပ်စာမျက်နှာနံပါတ် ၃၉-ရှိစာအုပ် ၁။

နောက် ၁၂၄၁-ခုနှစ်အတွင်း မန္တလေး ရတနာပုံ ဒုတိယနန်းစံ မာရ်အောင်ရတနာ စေတီတော် ဒါယကာ

သီပေါဘုရင် မင်းမြတ်လက်ထက် လက်ကိုင်ခြံစား ကင်းဝန်၊ သေနတ်ဝန် မင်းကြီး သက်တော်ရှည်အရာနှင့် ထမ်းရွက်စဉ် တောင်နန်းညာတင် အသျှင်မိဘုရားခေါင်ကြီးဘုရားမှ မီးရှူးသန့်စင် မြင်တော်မူသော သားတော် မြတ်ရတနာကို ခြံပုခက်တော်တင် မင်္ဂလာ အခန်းအနားတွင် တတ်လျှောက်စေရန် မင်္ဂလာချောင်းဘွဲ့ဆို ရေးသား ဆက်သွင်းရမည် အမိန့်တော်မြတ်အရ စီကုံး ရေးသား ဆက်သွင်းရသော “မင်္ဂလာလှိုင်” ချီမင်္ဂလာချောင်း၊ သံတိုင်ပုဒ်ရေ ၃၂၊ သံပေါက်ပုဒ်ရေ ၁၂-နှင့် လူးတား၊ လွှဲချင်းများပါ။ ၉-ကြောင်းရေး (က) အစ(ခ) အဆုံး ၁-အင်္ဂါ ၄-ချပ်ရှိ စာစောင်ရေ ၁။

နောက် ၁၂၄၃-ခုနှစ်အတွင်း သမီးတော်သိပ်စု မြတ်ဘုရားကြီး ခြံပုခက်တင် မင်္ဂလာအခန်းအနားတွင် ထပ်မံရေးသား ဆက်သွင်းရသော သံတိုင်ပုဒ်တိုင်းပုဒ်တိုင်း ၃၁-ပဒစီ အညီဘွဲ့ဆိုရသော “မင်္ဂလာစက်ရွှေ” ချီ မင်္ဂလာချောင်း သံတိုင်ပုဒ်ရေ ၃၉၊ သံပေါက်ပုဒ်ရေ ၁၇-နှင့် လူတားဘွဲ့ချင်းများပါ။ ၉-ကြောင်းရေး (က) အစ(ခါ) အဆုံး ၁-အင်္ဂါနှင့် ၂-ချပ်ရှိ စာစောင်ရေ ၁။

၎င်းနှစ်အတွင်း အထက်စီရင် ရေးသား အပ်သော အခူသံဒိပ် ဓမ္မသတ်လင်္ကာကို လေ့ကျက်မှတ်သားသူ များသော်လည်း အတိသင်္ခေပနယအဖြစ် ကျစ်လစ် သိမ်မွေ့လှသည်ဖြစ်၍ မန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ သဘော၊ အနိပ္ပာယ်၊ အသိအထင်ပြုခြင်းရိုကြသောကြောင့် သူခပ်သိမ်းတို့ လွယ်လင့်တကူ မှတ်ယူနိုင်အောင် ၎င်းလင်္ကာ၏အတွင် ပိတ္ထာရကို ထပ်မံ ရေးသားပါမည့်အကြောင်းနှင့် တရားသူကြီးစသော

မူးမတ်အရာရှိ ခုံသမတ်စသော တရားဆရာ ပြုလုပ်သူတို့ တောင်းပန်တိုက်တွန်းချက်အရ တိုင်းနိုင်ငံမှစီရင်ခင်း-စီရင်ဘွယ် များပြားစွာ အားထုတ်ဆောင်ရွက်ရလျက် ဖြစ်သော်လည်း အတန်ငယ် အတန်ငယ် ချပ်၍ချပ်၍ အားထုတ်ရေး သားအပ်သော အနှုသိခိပ် ဓံဗ္ဗသတ်၏ အတွင် ဖြစ်သော “သမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟေခိမူလေ” ချီ အနှုသိခေပ ဝဏ္ဏနာဓမ္မသတ်ကြောင်းရေး(က) အစ (ပေ) အဆုံး ၂၁-အင်္ဂါ- ၇-ချပ်ရှိ စာစောင်ရေ ၁။

နောက် အင်္ဂလိပ်အစိုးရမင်းတို့လက်ထက် ၁၂၅၅-ခုနှစ် အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံတော် အထက်ပိုင်း တရားဌာနချုပ် စီ-အက်စ်-အိုင်-ဘွဲ့ခံ ဝန်ရှင်တော် ဘားဂျက် မင်းကြီးက ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာဓမ္မသတ်ထွက် တရားအခန်း ၁၀-ရှိသည့် အနက် အစိုးရမင်းတို့ အသုံးပြုနိုင်သော အမွေမှုခန်း၊ အိမ်မှုခန်း ၂-ရပ်အခန်းပါ တရားအဆုံးအဖြတ်များကို အလွယ်တကူ သိမှတ်နိုင်ရန် ကင်းဝန်မင်းကြီး လက်ရှိ ဓံဗ္ဗသတ်စောင်ရေ ၃၂-အစိုးရမင်းတို့က ပေးအပ်သည့် ဓံဗ္ဗသတ်စောင်ရေ ၄၊ ၂-စုံဓမ္မသတ်စောင်ရေ ၃၆- ကို အမှုအဆုံးအဖြတ်ခြင်း သဘောတူရာ ပေါင်းစပ်၍ တစောင်တဘွဲ့တည်း ဖြစ်အောင် နေရာကျ စီမံ အားထုတ်စေလိုကြောင်းနှင့် စွင့်တောင်း ပြောဆိုချက်အရ ၃၆-စောင်သော ဓမ္မသတ်မှ ထွက်ရှိသည့် အမွေမှုတရား၊ အိမ်မှုတရားများကို တရားချင်းတူရာပေါင်း၍ စိစစ်ရေတွက်ရာတရားဦးရေ ၁၀-ကျော်စီ ထွက်ရှိသည်ကို သဘောတရား နီးစပ်ရာ အပိုင်းအခန်း ခွဲဝေ၍ တရားတခုလျှင် ပုဒ်မတခုကျ၊ ၎င်းပုဒ်မတခုတွင် မည်သည့်ဓမ္မသတ်က အဆုံးအဖြတ် မည်သို့

လွမ်းချင်း၊ နိက္ခမချင်း၊ လှေတက်ချင်း၊ ဂုဏ်ချင်း၊ ဟန်
 ကချင်း၊ မီးချင်း၊ ခိုးချင်း-စသော ထီးသုံးနန်းလှေ ဖြစ်သော
 စာအမျိုးမျိုးမှ စ၍ မည်သည့် ကဗျာမျိုးမဆို အနည်း
 အများ အားဖြင့် ဘွဲ့ဆို စီကုံး ရေးသား ဘူးသည်လည်း
 များ၏။ ဤသို့ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ ပညာဗဟုသုတနှင့်
 စပ်သမျှ စာစောင်ဘွဲ့များကို မပြတ်ဘွဲ့ဆိုစီကုံး ရေးသား
 လေ့ရှိသော သာသနာတော်ရေး၊ တိုင်းရေးပြည်မှု အခွင့်
 ကိစ္စများကိုလည်း ရာထူးဌာနန္တရအားလျော်စွာ စွမ်းနိုင်
 သလောက် စီမံဆောင်ရွက် အားထုတ်လေ့ရှိသော ဝန်ရှင်
 တော် လယ်ကိုင်းမြို့စား- သေနတ်ဝန်- ကင်းဝန်မင်းကြီး
 မင်းသတိုး သုဓမ္မမဟာသက်တော်ရှည် (C.S.I.) စီ-အက်စ်
 အိုင်-သည် သင်္ခါရသဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်သည် ဖြစ်၍
 မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၇၀-ပြည့်နှစ် ဝါဆိုလဆန်း ၃-ရက်၊
 ခရာဇ်သက္ကရာဇ် ၁၉၀၀-ခု ဇွန်လ ၃၀-ရက် အင်္ဂါနေ့
 နံနက် ၅-နာရီအချိန် အသက် ၈၆-နှစ် ၄-လ ၂၂-ရက်
 တွင် တခုသော ကံကိလေသာတို့သည် ပြုပြင်အပ်သော
 ဘဝ၏ ကုန်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရလေသတည်း။

**ကင်းဝန်မင်းကြီးကွယ်လွန်ရာ သင်္ဂြိုဟ်ဆောင်ရွက်
 သည့် အခမ်းအနားအစီအစဉ်
 အခမ်းအနားစာတမ်း**

သတိုးသုဓမ္မမဟာသက်တော်ရှည် ဘွဲ့နှင့်တကွ အိန္ဒိယ
 မဟာအတုလတာရာသဟာယ(စီ-အက်စ်-အိုင်)ဘွဲ့တံဆိပ်ရ
 အဂ္ဂမဟာသေနာပတိ ဝန်ရှင်တော် ကင်းဝန်၊ သေနတ်ဝန်၊
 လယ်ကိုင်းမြို့စား မင်းကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံတော် အ

ထက်ပိုင်း ဗန္ဓုကျီတိုက်အဝင် ဆင်ရှင်မြို့နယ် မင်းတိုင်ပင်
 မြို့နိုက် သက္ကရာဇ် ၁၁၈၃-ခု၊ တပို့တွဲလဆန်း ၁၂-ရက်
 တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ဘွားမြင်၍ အသက် ဆယ်နှစ်ကျော်က
 နှစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ်တိုင်အတွင်း ဗုဒ္ဓဘာသာ- သဒ္ဒါ သင်္ဂြိုဟ်
 စသော ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ သင်ရိုးကျမ်းဂန်များ
 နှင့် တက္က ဝိနည်းရ ပျို့ ကဗျာ ကင်္ကာ ပညာဗဟုသုတ
 များကို သင်ကြားလေ့လာ ကျမ်းကျင်နွံ့သိ-ရှိသည်နှင့်အညီ
 ပုဂံမင်းတရားကြီးလက်ထက် ညီတော် လွှတ်တက် မင်း
 သားကြီး မင်းတုန်းမင်းအပါးတော်တွင် ရှေးဦးအစ စေး
 ထမ်းရွက်ရ၍ သက္ကရာဇ် ၁၂၁၂-ခုနှစ်အတွင်း နေမျိုးနရာ
 စည်သူဘွဲ့နှင့် မင်္ဂလာအိမ်တော် ဘဏ္ဍာစာရေးအရာ ခန့်
 ထားတော်မူသည်။

ထို့နောက် မင်းတုန်း မင်းသားကြီးသည် ဘုန်းပါ
 ရမီတော်အလျောက် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော
 အခါ သက္ကရာဇ် ၁၂၁၄-ခုနှစ်အတွင်း မင်းလှသိမ်သူ
 ဘွဲ့နှင့်တကွ ရွှေတိုက်စိုး ရွာသစ်ကြီးရွာစားအရာ၊ နောက်
 သက္ကရာဇ် ၁၂၁၈-ခုနှစ်အတွင်း လွှတ်တော်အရာရှိအဝင်
 အမှာတော်ရေး သပြေ ၅-ရွာစားအရာ၊ နောက် ၁၂၁၉-
 ခုနှစ်အတွင်း လွှတ်တော်စာရေးကြီးအရာ၊ နောက် တိုးတက်
 ခိုးမြင့်တော်မူသော မဟာမင်းကျော် စည်သူဘွဲ့၊ နောက်
 ၁၂၂၃-ခုနှစ်အတွင်း အလုံမြို့ဝန်အရာ၊ နောက် ၁၂၂၄-
 ခုနှစ်အတွင်း တောင်ငူ၊ ရမည်းသင်း ၂-မြို့ သစ်တောခွန်
 များကို ကြည့်ရှုစီမံရသော လွှတ်တော် စာရေးကြီးအရာ၊
 နောက် ၁၂၂၇-ခုနှစ် အတွင်း လွှတ်တော်စာရေးကြီးအရာ
 နှင့်တကွ တောင်ငူ၊ ရမည်းသင်း ၂-မြို့ အခွန်ဝန်အရာ၊

နောက် ၁၂၂၀-ခုနှစ်အတွင်း မင်းကြီး မဟာစည်သူဘွဲ့နှင့် တကွ ဝန်ထောက်တော် ကင်းဝန်အရာ၊ နောက် ၁၂၃၃-ခုနှစ်အတွင်း ဂရိတ်၊ ဘရိတန်၊ အာရလန်စသော တိုင်းကြီး နိုင်ငံကြီးတို့ကို အစိုးရတော်မူသော အင်္ဂလိပ်ကေရီ ဘုရင် မင်းမြတ် အထံတော်သို့ စေခန့်တော်မူသော အင်ဗာဇေးဒါး သံတော်ကြီးဌာနနန္ဒရနှင့်တကွ အဂ္ဂမဟာ သေနာပတိဝန်ကြီး အရာ၊ နောက် ၁၂၃၆-ခုနှစ်အတွင်း စစ်သည်ရဲမက်တော် တို့၏ အကြီးအချုပ်ဖြစ်သော သေနတ်ဝန်ကြီးအရာ၊ နောက် ၁၂၃၇-ခုနှစ်အတွင်း လယ်ကိုင်မြို့စားအရာ၊ နောက် ၁၂၄၀-ပြည့်နှစ်အတွင်း သားတော် သီပေါမင်းဘုရင် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီး လက်ထက်တော်၌ အဂ္ဂမဟာ သေနာပတိ ဝန်ကြီးချုပ်ဟု ဆိုအပ်သော လက်ဝဲတော် စစ်သူကြီးနေရာနှင့်တကွ သတိုးသူဓမ္မ မဟာသက်တော်ရှည် ဟူသော မင်းမူးမတ်တို့တွင် အခြင့်ဆုံးဖြစ်သော ဘွဲ့အမည် စားကျေးမြို့ရွာတို့ဖြင့် အဆင့်ဆင့် ချီးမြှင့်သူကောင်းပြုတော် မူသည်ကို ခံရသည်။

နောက် အင်္ဂလိပ် အစိုးရမင်းတို့ လက်ထက် ၁၂၄၀-ခုနှစ်ကစ၍ မြန်မာနိုင်ငံတော် မဟာဝန်ရှင်တော်မင်းကြီး၏ အတိုင်ပင်ခံအဖြစ်နှင့် လွှတ်တော်က ရပ်နေပြီးလျှင် တိုင်း ရေး ပြည်ရေးနှင့် စစ်သမ္မတတွင် ကူညီဆောင်ရွက်သင့်ရာ ကူညီဆောင်ရွက် ရပြီးနောက် ၁၂၄၈-ခုနှစ် အတွင်း အင်္ဂလိပ် ကေရီဘုရင်မင်းမြတ် အမိန့်တော်နှင့်တကွ အိန္ဒိယ တာရာတံဆိပ်အဝင် အိန္ဒိယမဟာ အတုလ တာရာ သဟာ ယ (C.S.I.) စီ-အက်စ်-အိုင် ဘွဲ့တံဆိပ်ဖြင့် ချီးမြှင့်သူကောင်း ပြု ခံရသည်။ နောက် ၁၂၅၀-ပြည့်နှစ်ကစ၍ အင်္ဂလိပ်

အစိုးရမင်းတို့က ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ ပင်ရှင်လစာဘို့ဖြင့်
ချီးမြှင့်တော်မူခြင်းခံရသည်။ နောက် ၁၂၅၉-ခုနှစ်အတွင်း
မြန်မာနိုင်ငံတော် အလုံးကို စီရင်အုပ်ချုပ်တော် မူရသော
ဘုရင်ခံမင်း၏ ဥပဒေပြု မင်းတိုင်ပင် အမတ်အသင်းသို့
သွင်း၍ ဂုဏ်ကြက်သရေပေးခြင်းဖြင့် ထပ်မံချီးမြှင့်တော်မူ
ပြန်သည်။

သည်ကဲ့သို့ မြန်မာအစိုးရမင်းတို့ လက်ထက်တော်နှင့်
အင်္ဂလိပ်အစိုးရမင်းတို့လက်ထက် မင်း ငှ-ဆက်မြောက်
ကြီးကျယ်ခြင့်မြတ်သော ဓာထူးဌာနန္တရ ဤအမည် တံဆိပ်
ဘယက်များနှင့်တကွ ချီးမြှောက် သူကောင်း ပြုတော်မူ
သည်ကိုခံရသော ပါရဒီဒဗ္ဗသန္တာရ သီလသမာဓိ ပညာ
ဗဟုသုတ ဒီဃာယုကဟူသော ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်း
နှင့် ပြည့်စုံသော ဝန်ရှင်တော် ကင်းဝန် မင်းကြီးသည်
အသက် ၈၇-နှစ် အရွယ်သို့ တိုင်ရောက်သော အခါ
သင်္ခါရသဘောကို မလွန်နိုင်သည်ဖြစ်၍ သက္ကရာဇ် ၁၂၇၀-
ပြည့် ဝါဆိုလဆန်း ၃-ရက် ၁၉၀၀-ခု၊ ဇွန်လ ၃၀-
ရက် အင်္ဂါနေ့ ခန္ဓာပဉ္စက သမုတိမရဏသဘောသို့ ရှေ့
လျော့ ကွယ်လွန်ရလေသတည်း။

ထိုသို့ ကွယ်လွန်သောအခါ ကြွင်းကျန်ရစ်သော ရုပ်အ
လောင်းကို ရှေးမြန်မာမင်းတို့ လက်ထက် ဆောင်ရွက်မြဲ
ဓလေ့ထုံးစံ အခမ်းအနားနှင့် အညီ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်စွာ
သင်္ဂြိုဟ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံတော် အလုံးကို
အုပ်ချုပ်စီရင်တော်မူရသော ဘုရင်ခံမင်းနှင့်တကွ အစိုးရ
အရာရှိမင်းတို့က အစိုးရဘဏ္ဍာတော်မှ သပြာငွေတော်များ
စွာ ထုတ်ပေးချီးမြှင့်တော် မူသည်ဖြစ်၍ ကွယ်လွန်သူ ဝန်ရှင်

တော်မင်းကြီး၏ရုပ်အလောင်းကို သက္ကရာဇ် ၁၂၇၀-ပြည့်
 ဝါဆိုလန်း ၁၀-ရက်နေ့ညနေ ၄-နာရီအချိန် မန္တလေးတပ်
 မြို့တွင်း ၃-ဆက်အိမ်ကြီးတွင် ထမ်းစင်၊ သံလျဉ်း၊ ဗိတာန်၊
 ညောင်စောင်း၊ ထီးဖြူ၊ ထီးနီစသော အဘွယ်အရာအဆောင်
 အရွက်တို့ကို စီစဉ်ခင်းကျင်းလျက် အမြောက်သံ ၅-ချက်
 ပစ်ဘောက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် အခမ်းအနား ဘွင့်လှစ်ပါ
 သည်။ ဤသို့ အခမ်းအနား ဘွင့်လှစ်သောအခါ ကြွရောက်
 လာသော ပရိသတ်အပေါင်းတို့သည် ကွယ်လွန်လေပြီးသူ
 ဝန်ရှင်တော် ကင်းဝန်မင်းကြီးအား ကြည်ညိုလေးမြတ်
 လွမ်းဆွတ်တသခြင်းနှင့်တကွ ဤမျှလောက် ဂုဏ်ကျေးဇူး
 အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသောသူ စင်လျက်လည်း သင်္ခါရ
 သကော မလွန်နိုင်သည်ဖြစ်၍ စုတိကမ္မဇရုပ် စံချုပ် ကွယ်
 လွန်ရသည်ကို ယောနိသော မနသီကာရအားဖြင့် တရား
 သံဝေယူတော်မူကြစေသတည်း။

**ကွယ်လွန်သူ ဝန်ရှင်တော် ကင်းဝန်မင်းကြီး၏
 ရုပ်အလောင်းကို သရဏဂုံတင်၍
 အမျှဝေသည့်စာတမ်း**

အဂ္ဂမဟာသေနာပတိဝန်ရှင်တော်ကင်းဝန်-သေနတ်ဝန်-
 လယ်ကိုင်းမြို့စား မင်းကြီးမင်းသတိုးသူဓမ္မမဟာသက်တော်
 ၅၂ နှစ် အက်စ်-အိုင်-သည် မြန်မာနိုင်ငံတော် အထက်ပိုင်း
 ဗန်းကျီတိုက်အဝင် ဆင်ရှင်မြို့နယ်မင်းတိုင်ပင်မြို့လျှင် ဘွား
 ရာဇာတိရှိသဖြင့် အသက် ၂၀-နှစ် ရွယ်ကစ၍ မြန်မာ
 အစိုးရမင်းတို့ လက်ထက် မင်း ၂-ဆက်ခြောက် အသက်
 ၆၄-နှစ်ရွယ်သို့ ရောက်သည် တိုင်အောင်အတွင်း တဆဲ့

သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ဘွဲ့အမည် အစီးအနင်း အဆောင်အရွက်
 စားကျေးမြို့ရွာ ရာထူးဌာနန္တရတို့ဖြင့် အဆင့်ဆင့်ခန့်ထား
 ခိုးမြင့်သူကောင်း ပြုတော်မူသည်ကို ခံရသည်အတွင်း မင်း
 ရေး စိုးခွင့်နည်းပါး အားလပ်သောအခါတို့၌ လောကီ
 လောကုတ္တရာ ပညာဗဟုသုတအစီးအပွားများကိုထောက်
 ထားမျှော်ခေါ်ခြင်းအားဖြင့် ပျို၊ကဗျာ၊လင်္ကာ၊ချောင်း၊မော်
 ကွန်း၊ရတု၊ရကန်၊စကားပြေစာတမ်း၊ ဓမ္မသတ်ကျမ်းဟု ဆို
 အပ်သော အစောင့်အဘွဲ့ဖြစ်သော စာစောင်ရေ ၁၂-တို့ကို
 ဘွဲ့ဆိုစီကုံးပြုစုရေးသား ထားခဲ့လေ၏။ ။ထိုမှတစ်ပါး အဂ္ဂ
 မဟာသေနာပတိ ဝန်ရှင်တော် မင်းကြီး၏ ဌာနန္တရသို့
 ရောက်သည်မှ ၂-နှစ်မြောက်သောအခါ မြန်မာသက္ကရာဇ်
 ၁၂၄၁-ခုနှစ် အတွင်း မန္တလေးမြို့ အနောက်ပြင် ရွှေတ
 ချောင်းအနောက်ဘက် ဒေဝန်းရပ်ရှိ မြေရအလားအလာ
 ကောင်းမွန်သော မင်းပေးမြေအပြင်၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်း
 သင်္ဃာတော်တို့ အခြံထာဝရ သီတင်းသုံး နေစေခြင်းငှာ
 ကျောင်းအရံပြုလုပ်ခြင်းနှင့်တကွ သစ်ပျဉ်၊ အုဋ်၊ ကျောက်
 တို့ဖြင့် ပြီးစေလျက် ငွေသပြာ ရှစ်သောင်းကျော် ကုန်
 ကျောင်းကြီး ဆောက်လုပ်တည်ထားပြီးလျှင် ကျောင်းအရံ
 အတွင်း၌ ကျွန်းပင်အများစိုက်ပျိုး ဖြစ်ထွန်းသည်ကို အစွဲ
 ပြု၍ သာကဝန်ဟူသော ကျောင်းတိုက်အမည်ကို သမုတ်
 ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၊ ပိဋကတ်ကျမ်းဝန်တတ်မြောက်သဖြင့် အကျိုး
 အာစာရ သီလသိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံသော ဆရာတော် ပုဂ္ဂိုလ်
 တော်တို့ကို အမှူးထား၍ စတုဒိသာ အာဂတနာဂတ
 သံဃိကအဖြစ်ရေစက်သွန်းချ လှူဒါန်းခြင်း-များကို ဝန်ရှင်
 တော်ကင်းဝန်မင်းကြီးကိုယ်တိုင် သက္ကစွမြောက်အားထုတ်

ဆောင်ရွက် တည်ထားပြုစုခဲ့လေ၏။ ။ယင်းသို့ လောကီ
 လောကုတ္တရာ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ အစီးအပွားများကို အမြဲ
 မပြတ် အားထုတ် ဆောင်ရွက်လေ့ ရှိသော ဝန်ရှင်တော်
 ကင်းဝန်မင်းကြီးသည် အသက် ၈၇-နှစ် အရွယ်သို့တိုင်
 ရောက်သောအခါ ဧရာဒုဗ္ဗလ သင်္ခရ သဘောကို မလွန်နိုင်
 သည်ဖြစ်၍ သက္ကရာဇ် ၁၂၇၀-ပြည့် ဝေါဟာရ အားဖြင့်
 ဝိမုန္တရတု တနင်္ဂနွေ၊ အယနအားဖြင့် ဝဿာနရတု ဝါဆို
 လဆန်း ၃-ရက်၊ ၁၉၀၈-ခုနှစ်လ ၃၀-ရက်အင်္ဂါနေ့နံနက်
 ၅-နာရီအချိန် စုတိကမ္မဇရုပ် စံချုပ်ကွယ်လွန်ခြင်းဖြင့် အနိစ္စ
 ရောက်လေ၏။

ယိုသို့ ကွယ်လွန်သောအခါ ကြွင်းကျန်ရစ်သော မျှပ်အ
 လောင်းကို ရှေးမြန်မာမင်းဘို့ လက်ထက် အဂ္ဂမဟာ
 သေနာပတိ ဝန်ရှင်တော် စစ်သူကြီး သက်တော်ရှည်
 အမတ်ကြီးဘိုကွယ်လွန်ရာ သပြိုဟ်သည်အခမ်းအနားနည်း၊
 ကြီးကျယ်ကောင်းမွန်စွာ သပြိုဟ် ဆောင်ရွက် ထိုက်သည်
 နှင့်အညီ မြန်မာနိုင်ငံတော်အလုံးကို စီရင် အုပ်ချုပ်တော်
 မူရသော ဘုရင်ခံမင်းနှင့်တကွ အစိုးရ အရာရှိမင်းတို့က
 ကွယ်လွန်သူ ဝန်ရှင်တော် ကင်းဝန်မင်းကြီးအား သနား
 ကရုဏာ မေတ္တာရွှေ့ရှုခြင်းရှိသည်နှင့်အညီ မသာအခမ်း
 အနားနှင့်စပ်၍ သပြိုဟ်ဆောင်ရွက်ရန် စရိတ်တွင် အစိုးရ
 ဘဏ္ဍာတော်မှ သပြောငွေတော်များစွာ ထုတ်ပေး ချီးမြှင့်
 တော်မူခြင်း၊ ချဆောင်သပြိုဟ်မည့် ရက်ဖြစ်သော ၁၉၀၈-
 ခု ဇူလိုင်လ ၁၀-ရက်နေ့၌လည်း မန္တလေးမြို့ရှိ အစိုးရ
 ရုံးတော်များကို ဝိတ်ထားခြင်း၊ ကင်းဝန်မင်းကြီး ရုပ်အ
 လောင်းကို သပြိုဟ်ရပ်သို့ ဆောင်ယူသောအခါ အခမ်း

အနား အစီအစဉ်၏ရှေ့ဖျား၌ ပုလိပ်ခြင်းတပ် ကြပ်မလိုက်
 ပါခြင်း၊ ချဆောင်သော လမ်းစဉ် တယောက် မှာလည်း
 ပုလိပ်ခြေသည်တပ် ခင်းကျင်းစောင့်ကြပ် လိုက်ပါခြင်း၊
 ဤသို့သော အစီအရင် အခွင့်အရေးတို့ဖြင့် ချီးမြှင့်တော်မူ
 သည်ဖြစ်၍ ကွယ်လွန်သူ ဝန်ရှင်တော် ကင်းဝန်မင်းကြီး
 ၏ရှင်အလောင်းကို မန္တလေးတပ်မြို့တွင်း ၃- ဆက်နေ
 အိမ်ကြီးမှ သက္ကရာဇ် ၁၂၇၀-ပြည့် ဝါဆိုလဆန်း ၁၃-
 ရက်နေ့ အခမ်းအနား အစီအစဉ်အတိုင်း ဆောင်ယူခဲ့
 သဖြင့် မန္တလေးအနောက်ပြင် ဒေးဝန်းရပ် အကွက်
 နံပါတ် ၃၇၉-အတွင်းရှိ ဤသကာဝန် ကျောင်းတိုက်သို့
 ဆိုက်ရောက်ရှိသည့် အတိုင်း ကွယ်လွန်သူ မင်းကြီး၏
 သက်စေ့ ဆရာတော် သင်္ဃာတော် ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးတို့အား
 အထူးထူးသော ဒါနဝတ္ထုတို့ကို လှူဒါန်းပြီးလျှင် သရဏ
 ဂုံပဉ္စသီ ခံယူ ဆောက်တည်ခြင်းနှင့်တကွ ကွယ်လွန်သူ ဝန်
 ရှင်တော် ကင်းဝန်မင်းကြီးအား ဤကုသိုလ်၏ အဘို့ဘာဝ
 ကို အမျှရစေခြင်းငှါ အဦးထား၍ ခပ်သိမ်းသောဝေနေယျ
 သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား အမျှပေးဝေပါသည်။ အမျှရကြ
 သည်ဖြစ်စေသော်။

အလုံမြို့ဝန် မင်းလှနရာဇေတဗိုလ်၊ ညိုမြင်းမူမြို့အုပ်
 မောင်မောင်ကလေးတို့နှင့် အင်စပက်တော်ခင်မောင်ကြီး
 တို့အိတ်ကြားပါသည်

သတိုးသုဓမ္မ မဟာသက်တော်ရှည် ဘွဲ့နှင့်တကွ အိန္ဒိယ
 မဟာအတုလတာရာသဟာယ C ၄. I ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ အဘ
 အဂ္ဂမဟာ သေနာပတိ ဝန်ရှင်တော် ကင်းဝန်-သေနတ်ဝန်-

လယ်ကိုင်းမြို့စားမင်းကြီး အသက် ၈၇-နှစ်ရွယ်ရှိ သူသည် ဇရာဒုဗ္ဗလ အိုနာရောဂါနှင့် ခန္ဓာချုပ်စဲ ကွယ်လွန်ရာ ကြွင်း ကျန်ရစ်သော မျှင်အလောင်းကို ရှေးမြန်မာမင်းတို့ လက်ထက် အဂ္ဂမဟာ သေနာပတိ ဝန်ရှင်တော်စစ်သူကြီး သက်တော်ရှည်အမတ်ကြီးတို့ ကွယ်လွန်ရာ သပြိုင်သည့် အခမ်းအနား ခံလေ့ထုံးစံများနှင့်အညီ အောက်၌ ဘော်ပြပါရှိသော အစီအစဉ်အတိုင်း သက္ကရာဇ် ၁၂၇၀-ပြည့် ဝါဆိုလဆန်း ၁၀-ရက် အင်္ဂါနေ့ညနေ ၄-နာရီအချိန် အခမ်းအနားကျင်းပတွင်လွှတ်ခြင်း၊ ၎င်းဝါဆိုလဆန်း ၁၃-ရက် သောကြာနေ့ မန္တလေးမြို့ရှိ အစိုးရရုံးတော်များ ပိတ်ထားခြင်း၊ ၎င်းနေ့နံနက် ၁၀-နာရီအချိန် တပ်မြို့တွင်း နေအိမ်မှ ဆောင်ယူပြီးလျှင် မန္တလေးမြို့ အနောက်ပြင် ဒေးဝန်းရပ်ရှိ ဝန်ရှင်တော် ကင်းဝန်မင်းကြီး တည်ထားရင်း သာကဝန်ကျောင်းတိုက်အတွင်း အုဋ်ဂူသွင်းနံ့ သပြိုင်ခြင်း- အခမ်းအနားများကို ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါ၍ အခမ်းတွင်သော အခါ၊ ချဆောင်သော အခါများ၌ ကြွရောက်လိုက်ပို့ သပြိုင်ပါမည့် အကြောင်းတိတ်ကြားပါသည်။

သပြိုင်ဆောင်ရွက်သည့်အခမ်းအနားအစီအစဉ်

သက္ကရာဇ် ၁၂၇၀-ပြည့် ဝါဆိုလဆန်း ၁၀-ရက် အင်္ဂါနေ့ညနေ ၄-နာရီအချိန် တပ်မြို့တွင်းနေအိမ်တွင် သံလျဉ်း၊ ထီးဖြူစသော အဘွယ်အရာ များနှင့်တကွ အခမ်းအနား ကျင်းပတွင်လွှတ်ပါသည်။

ထိုအခါ အခြောက်သံ ၅-ချက်ပစ်ဘောက်ပါသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၇၀-ပြည့် ဝါဆိုလဆန်း ၁၃-ရက် သောကြာနေ့နံနက် ၁၀-နာရီအချိန် မန္တလေး တပ်မြို့

တွင်းနေအိမ်မှ အခမ်းအနား အစီအစဉ်အတိုင်း မသာချ ဆောင်ပါသည်။ ၎င်းနေ့မန္တလေးမြို့ရှိ အစိုးရ ရုံးတော်များ ပိတ်ထားပါသည်။

ထိုအခါ အမြောက်သံ ၅-ချက်ပစ်ဘောက်ပါသည်။

ချဆောင်မည့်အစီအစဉ်

ရွှေဖျားပုလိပ်ခြင်းတပ်၊ ရွှေဖျားသင်္ဘောတော်တို့ကိုလှူရန် အလှူဝတ္ထုတင် လှည်းစီးရေ ၈၇၊ နောက် စွန့်ကြဲရန် အထည် ပဒေသာပင်ရေ ၃၈-တင် လှည်းစီးရေ ၁၈၊ နောက်-သင်္ကန်းပိုက်လူ ၈၇၊ နောက်-အခမ်းဝင်တောစည်၊

နောက်-တောဆောင် အခမ်းအနား အဘွယ် အရာ များ၊ နောက်- ကြေးတဝန်းပတ်တဝန်းဆိုင်း၊ နောက်-ရွှေ ဖျားလက်ရထောင် ၂၊ နောက်-လုပ်စဉ်ယပ်စွဲဝဲယာ ၁၀၀၊

၎င်းအတွင်းကျိုင်း ၂-ချပ်ဆောင်ထီးနီနှင့်တကွ အစီးအ နှင်းအဆောင်အရွက်များ၊ နောက်-တံဆိပ်၊ ဘယက်၊ ကွမ်း ခွက်၊ ကွမ်းလောင်းတင်၊ ရှေ့ထီး ၄-ချက်အုပ်ရှေ့ထမ်းစင်၊

နောက်-ရမြားဆွဲနှင့်တကွ အခမ်းဝင် ထီးဖြူကြီး ၄- အုပ်မိုးသောသံလျဉ်း၊ ပုလိပ်ခြေကျင်တပ်များ ခင်းကျင်း လိုက်ပါရခြင်း။

၎င်းအစီအစဉ်အတိုင်း ချဆောင်ရာ လမ်းစဉ်တလျောက် စခမ်းထောက်ဌာနများမှာ ရပ်နား၍ သာကဝန် ကျောင်း တိုက်သို့ ခေါင်းသံလျဉ်း ရောက်သောအခါ အမြောက်သံ ၅-ချက်ပစ်ဘောက်ပါသည်။

နောက် သရဏဂုံတင်၍ ရေစက်သွင်းချ အမျှ ပေးဝေ သောအခါ အမြောက် ၅-ချက်ပစ်ဘောက်ပါသည်။

ပြီးလျှင် လုပ်ဆောင်အသင့်ရှိသော အငွေတွင်း အငွေပူသို့ ခေါင်းကို သွင်း၍သ ပြုတ်ပါသည်။

မင်းကြီးပြုစုခဲ့သော စာပေများ

- ၁။ ၃-စောင်တွဲ ဓမ္မသတ်ကြီး၊
- ၂။ သမီးတော်ချောင်း နှင့် ပုခက်တင်ချောင်း၊
- ၃။ စိတ္တုပတ္တိလေသစာတမ်း၊
- ၄။ တိဏ္ဍကပျို့၊
- ၅။ ရတနာနဒီမော်ကွန်း၊
- ၆။ လန်ဒန်သွားမှတ်တမ်း နှင့် ပြင်သစ်သွားမှတ်တမ်း၊
- ၇။ နာနာနယသင်္ခေပကဗျာဗန္ဓကျမ်း၊
- ၈။ အမွေမှုခမ္မသတ်ကြီး၊
- ၉။ အဒူသင်္ခေပဝတ္ထုနာဓမ္မသတ်၊
- ၁၀။ မေတ္တာစာများ၊
- ၁၁။ ဓမ္မောဇမော်ကွန်း၊
- ၁၂။ ပကိဏ္ဍကခမ္မသတ်လင်္ကာ၊
- ၁၃။ နေမိရကန်၊
- ၁၄။ ကဗျာနှင့်ဂီတသီချင်းများ ဖြစ်လေသည်။

ဤကင်းဝန်မင်းကြီးကဗျာစုကိုရိုက်နှိပ်ရာ၌ ဆရာဦးခင်စိုး [သာသနစံဇသီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ] နှင့် ဆရာ ဦးသိန်းဟန်(၁)၊ *ဦးတင်နှယ်၊ဦးဟန်ထွန်း၊ *ဦးပု၊ ဦးရွှေဖူး၊ ဦးသိန်းဟန်(၂) ဟံသာဝတီပါဠိဆရာများအဖွဲ့က ကောင်းစွာ တည်းဖြတ် ကြပ်မ သုတ်သင် ပြင်ဆင်အပ်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊

“ဟံသာဝတီ”

နာနာနယသင်္ခေပကဗျာမန္တ
ခေ၏

ကင်းဝန် မင်းကြီး ကဗျာစု

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ရတုများ

၁-အမိန့်တော်နှင့် အမှား ၄-ချက်ကို ရေးသား
ဆက်သွင်းရသည့် ရတုပိုဒ်စုံ ၃-ပုဒ်

(ပ) လေစာပောက်ဝေ၊ ဖျောက်မဖြေသည်၊ သောက်
လေဇော်ဘိ၊ ပမာရှိဟု၊ မာရဇိဖျား၊ တရားစက္ကရာတ်၊
ရွှေခွန်းမြတ်ကို၊ တတ်တတ်တိတိ၊ မှတ်မသိ၍၊ ကပ်ငြိသက်
နွယ်၊ ရှက်စဘွယ်လျှင်၊ တွယ်တွယ်တာတာ၊ ဆန်တီးရွာ
ကြောင့်၊ ရွှေဖျာတော်စွန်း၊ မိန့်တော်ပန်းကို၊ ဦးစွန်း
ထိပ်တက်၊ ကြိမ်ကြိမ်ဆက်သည်၊ တင်ဆက်ကြောက်ရွံ့၊
နောင်မဝံ့ဟု၊ ရှောင်အံ့သကား၊ တင်လျှောက်ထားသည်။ ။

အမှားဆယ်ရာထောင်ဘုရား။

(ဒု) သောကနှောက်မွှေ၊ တောက်လေလေတည့်၊ စေ့
 ရေဘန်ဘန်၊ မိုက်မှားဟန်ကို၊ မှန်ကန်စာနာ၊ ပြန်လှန်ရှာ
 သော်၊ ဆန်ရွာတီးမှု၊ ယင်းသုံးခုနှင့်၊ ပျင်းစုလွန်ဟုတ်၊
 ကျွန်ယုတ်လက္ခဏာ၊ မှန်လှစွာ၍၊ ခန္ဓာသက်ရှည်၊ တည်ရ
 လျှင်ပင်၊ မမြင်သို့လျော်၊ ကျေးဇူးတော်တည့်၊ ရှုမြော်စုံ
 ပေါင်း၊ သူကောင်းဖြစ်ကာ၊ မရာပေဘဲ၊ မင်းပွဲမထိုက်၊
 မိုက်မိုက်မှားမှား၊ ကျင့်မှုထားသည်။ **။တရားပယ်ခွါရှောင်
 ဘုရား။**

(တ) ဩချလောက်ပေ၊ ဘန်စေ့ရေတည့်၊ သုံးထွေ
 သုံးချက်၊ အတက်ခြားသီး၊ အမှားကြီးတွင်၊ တပ်ပြီးတဝ၊
 စတုတ္ထတည့်၊ မိဘဆွေမျိုး၊ အကျိုးတော်ပြု၊ အမှုတော်ထမ်း၊
 မရစွမ်းအောင်၊ မိုက်ငြမ်းငွါးငွါး၊ အမှားလူလူ၊ တံခွန်
 ထူလျက်၊ အဟူများစွာ၊ ပွါးစရာကို၊ ယုတ်မာရှေးက၊
 မိုက်လမ်းပြု၍၊ ဘဝတွင်တွင်၊ အမြင်များလျှား၊ တင်လျှောက်
 ထားသည်။ **။မကြားဘွယ်သာအောင်ဘုရား။**

၂-ပဟာပောဓိဘွဲ့ရတုပိုဒ်စုံ ၃-ပုဒ်

(ပ) ခုနစ်ဌာန်လျှင်၊ တည်ဟန်ချက်ကျ၊ ဝန်းလျက်ခ၍၊
 မြစတေစစ်၊ နေရ၌မြစ်လည်း၊ 'ရုံးရစ်လက်ယာ၊ မြစ်
 အောက်မှာမူ၊ ဂရာသီတောင်၊ ရီမှောင်ဝိုင်းညို၊ ဆိုင်းဆိုင်း
 ပြိုလျက်၊ မျိုကြက်သရေ၊ မြေတွင်ရွေဖျား၊ မြေအများ
 ထက်၊ သားသားတင့်တင့်၊ ငွါးငွါးမြင့်ဝယ်၊ ငါးဆင့်မာရ်
 လှည်း၊ ဇည်းပရာဇိ၊ လျှိုညိုလင်းစင်၊ ဝင်းဝင်းရှင်သား၊
 ပလ္လင်တုမဲ့၊ နောက်အဘွဲ့တွင်၊ တကဲ့သဘွယ်၊ တင့်တယ်
 သွန်းသွန်း၊ ရှေ့ညောင်နန်းကို၊ မန်းပြည်တမ္ဗတ်၊ တို့စော

ထွင်၏၊ ရိမင်တံကျ။ ဖြစ်စေဟူ၍၊ ဝေဘူတောင်ဖြစ်၊ ကောင်း
 နှစ်ဘိုးကဲ၊ ရိုးရဲတောက်ပွား၊ ပတ္တမြားဝင်းလျှံ၊ မင်းစံဇမ္ဗေရာ၊
 တံဘော်ကြမ္မန်၊ တိမ်ခွန်အာနိ၊ ဝဇီရိန်မျိုး၊ ဘိုးအနန္တ၊
 လူဒါနကို၊ လူကနတ်က၊ မြဟွာအလုံး၊ ရှင်ပြီးနုမော်၊
 သာဓုတော်ဖြင့်၊ ရှမ်းဆော်အောင်စည်၊ ကြူးမည်ကျံကျံ၊
 အောင်သံကြွေးဟစ်၊ အောင်ပွဲဖြစ်သည်။ ။ဘုန်းသစ်နှိုး
 လေဘိတော့သည်။

(ဒု) ရှုလစ်ပြန်လျှင်၊ ယမန်ဝေးလှ၊ ရှေးမဆွဲဝယ်၊
 သောကဓမ္မာမင်းမြတ်စွာက၊ လက်ယာခက်မွန်၊ မြသဏ္ဌာန်
 ကို၊ ဓိဋ္ဌာန်ကြည်ဖြူ၊ ပင့်ဆောင်ယူပြီ၊ မရူပီယ၊ တိဿမင်း
 သို့၊ ပို့လေလျှင်း၍၊ ယင်းသည့်မြတ်စ၊ ယာခက်မတွင်၊
 မုချထင်ထင်၊ မြင်သိရကား၊ သုံးလူဖျား၏၊ ဘွားတော်
 ဘက်ဝင်၊ သစ်ပင်ဒုမရာဇ်၊ မှန်စင်စစ်ဟု၊ နှစ်လည်းနှစ်လို၊
 ရှိလည်းရှိညွတ်၊ မြတ်လည်းမြတ်ခိုး၊ ဝပ်ဝပ်လျှိုးလျက်၊
 ရှိခိုးလက်အုပ်၊ ဆယ်ချောင်းရုပ်ပြီး၊ ပတ်ချုပ်ရံကာ၊ စကြာ
 တောင်ဝန်း၊ လေးကျွန်းနဂို၊ မင်းထိုထိုတို့၊ ရိုသေညွတ်တွား၊
 ထိုဘုရား၏၊ စက်ဘွားတော်ထံ၊ ကျွန်ရိုးခံလျက်၊ ကြီးနွံစေ
 သာ၊ ပန်ပန်ထွာက၊ မြဟွာမလွတ်၊ သမာနတ်နှင့်၊ လောက
 ဇာတ်မှာမှာ၊ သာသနာစောင့်၊ မြေစောင့်ရေစောင့်၊ အာ
 ကာစောင့်သည်၊ နတ်ကောင်းဘာဝ၊ ရှင်ပြုလှလှ၊ အောင်ဆု
 လေးလစ်၊ အောင်သံဟစ်သည်။ ။ခြုန်းထစ်ကြီးလေဘိတော့
 သည်။

(တ) ဆုသစ်ပန်လျှင်၊ အမှန်မုချ၊ တောင်းတိုင်းရသား၊
 မြေမှအထက်၊ ခက်မကုန်အောင်၊ တောင်မှန်တရာ၊ ညောင်
 မြတ်စွာမှ၊ အပရာဇိတ၊ တောက်ပထွန်းတင့်၊ ပလ္လင် နောက်

မှာ၊ ကြည်ဘွယ်သာတည်၊ ရတနာတင့်နှိုင်း၊ မြဲဆိုင်းတရည်၊
 သားသားတည်ရှင့်၊ ဤသည်ရှုန်းစက်၊ ညောင်တော်ချက်
 တွင်၊ ယာခက်ကိုင်းမ၊ ကြွင်းသမျှမှ၊ ရွက်လှမညို၊ ခွံမစိုပဲ၊
 ယွင်းယိုတော့မည်၊ ရှိလတ်သည်ကို၊ နှစ်ပြည် လုံးဖျား၊
 သိကြားနတ်ရှင်၊ ချက်ကုန်မြင်သော်၊ ပြိုင်လျှင်ဘက်ကျွန်း၊
 နေနှယ်ထွန်းသား၊ မန်းပဝရ၊ နန်းဌာနဝယ်၊ အာဒိစ္စဝင်၊
 မြတ်ဘုရင်က၊ မျက်ရှင်ရိုးရဲ၊ ဘိုးကဲမြဲတေ၊ ကုဋေများစွာ၊
 ထွေပဏ္ဏာနှင့်၊ မတ်ရာကျွန်းခြေ၊ ခေသည်ဖြစ်၍၊ ယင်းခက်
 သွေကို၊ မွေ့မွေ့နတ်လေ၊ တိမ်းညွတ်စေမှ၊ စက်ရွှေတော်
 ရင်း၊ နှင်းဘိရကား၊ မိုက်မှားမိစ္ဆာ၊ ရန်တကာကို၊ လွယ်
 ကာရင်းမြစ်၊ တျင်းတျင်းလှစ်သည်။ ။**ပုန်းရစ်နိုးလေဘိ
 တော့သည်။**

၃-သမ္မုဒ္ဒေပြည်၊ ဝန်းလူဘုရားတိုင် ကေပိုဒ်ရတု

အောင်မျိုးနတ်တည်၊ ပြန်တလည်သား၊ ရှေ့ပြည်နိဗ္ဗ။
 နန်းရိပ်ဖြူသို့၊ ကမ်းငူသံသာ၊ အဏ္ဏဝါမှ၊ မြန်စွာရောက်လို့၊
 ဆုကြီးဆိုလျက်၊ အဟိုဝေးလွန်၊ ရှေးလက်မွန်ဝယ်၊ ဘဝန္တ
 ဂူ၊ သယမ္ဘူဟု၊ လေးဆူသစ္စာ၊ ပွင့်ပြီးစွာသား၊ အဋ္ဌာဝီသ၊
 ဒွါဒသဟယ်၊ ငါးသိမ်းမြတ်တည်၊ နတ်ထက်နတ်ခေါင်၊ ငါး
 မာရ်အောင်အား၊ ဝါရောင်ဖြူဝင်း၊ နီချင်းချင်းလျှင်၊ အဆင်း
 အနံ့၊ သင်းပျံ့ကြိုင်ထို၊ ချက်ကုန်တင့်ဆန်း၊ ကြည်းရေပန်း
 ဖြင့်၊ လှူဒါန်းကော်ရော်၊ ရှိပူဇော်လျက်၊ ငယ်ဘော်သက်မျှ၊
 တူကွပ်ညောင်း၊ ဆယ်စုံပေါင်းသည်။ ။**ပန်တောင်းပြည်
 မြတ် ဆုလိုသောဝံ။**

၄-တရပ်ဘုရားတိုင် ရတုပိုဒ်စုံ ၃-ပုဒ်

(ပ) ငုံ့ပူးခက်ရှင်၊ ညာညောင်းရှင်၍၊ ကြည်းခွင်ရေ
 ပန်း၊ ထွေထွေဆန်းဖြင့်၊ သုံးခဲမ်းဘုံမြိုက်၊ မြတ်မကိုဋ်အား၊
 ဦးတိုက်ကော်ရော်၊ ရှိပူဇော်သား၊ နုဘော်သံတင်၊ ဤနိ
 သင်ကြောင့်၊ ပြည်ခွင်ကြငန်း၊ နန်းအတုလွတ်၊ မန်းတမ္မတ်
 ဝယ်၊ အထွဋ်တင်ဦး၊ တို့ရွယ်လူးလျှင်၊ ထွန်းမြူးတေ
 ဇာ၊ သာသနာလည်း၊ အဝါမမှိန်၊ ဖြာဖြာထိန်လျက်၊
 ရဝိန္ဒုလင်း၊ ဝင်းကြီးဝင်း၍၊ ခပင်းဆန်စုန်၊ မာန်မမှိုသား၊
 သူပုန်ပြည်လေး၊ ဝေးကြီးဝေးမှ၊ ငြိမ်းရှင်လူ၊ ပြည်သူ
 များစွာ၊ ရေစာကျယ်ပြော၊ ပေါကြီးပေါလျက်၊ အဟော
 ဝတ၊ သာမောစွတည့်၊ ပြောပကြေငြာ၊ သပြေချာဝယ်၊ ဝေ
 ဟာထက်ပြင်၊ ရှစ်ခွင်ဝိုက်သိုင်း၊ မြရည်ဝိုင်းသို့၊ နက်ရှိုင်း
 ကြည်းကုန်း၊ လင်းမတုန်းသည်။ ။သံချုန်းထက်ဝန်းရွာသွန်း
 မေ့ မောက်လိုသောဝ်။

(ဒ) စုံပူးရှက်တင်၊ ရှိဦးတင်၍၊ လေးအင်သစ္စာ၊ ပွင့်ပြီး
 စွာသား၊ အဋ္ဌာဝီသ၊ ဒွါဒ သဟသ၊ ငါးသိန်းမှတ်တည့်၊
 လူနတ်ဥသျှောင်၊ ငါးမာရ်အောင်အား၊ ရန်မှောင်ပယ်ကြည်၊
 ဗောဓိသည်ကို၊ ရေယည်ကျလဲ၊ သံသာဝဲမှ၊ မခဲရကို၊ လျှောက်
 ပန်ဆိုလျှင်၊ ဖြည့်ရွှေဝါ၊ စိမ်းပြာနီမောင်း၊ ရနံ့ပေါင်းသား၊
 ပျံလှောင်းကြိုင်ထုံ၊ ဂန္ဓာရုံဖြင့်၊ သဗ္ဗညုဖျား၊ တပါးတပွင့်၊
 တွက်ချင့်ပူဇာ၊ ဤလူတာကြောင့်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မြင်ခဲဘိသား၊
 ဗောဓိဝံဖူး၊ ဆွတ်မခူးမှီ၊ ရှည်ကြီးသိသာ၊ အဏ္ဏဝါဝယ်၊
 ပညာနုဘော်၊ ဂုဏ်တေဇော်လည်း၊ မဟော်ဒက၊ သာဂရသို့၊
 သတ္တရတနာ၊ မြတ်ဥစ္စာနှင့်၊ ကြေငြာရိုက်ချုန်း၊ စံမနှုန်း

သည်။ ။ကံဘုန်းတက်ထွန်း ပန်စန်းနေမျှ တောက်လို့
သောဝိ။

(တ) မှိုမှူးထက်ခွင်၊ ပင်တိုင်းရှင်လျက်၊ ရွှေစင်နှိုင်း
လျော်၊ ကံ့ကော်ငွေသား၊ ချရားစမ္ဘာယ်၊ လှိုင်ကျယ်မြတ်လေး၊
နံစုံမွှေး၍၊ မြိမ့်ကျွေးပဇ္ဇနံ၊ ကြီးရိုက်ချိုသား၊ မေထုံမှနေောင်၊
လဝါခေါင်ဝယ်၊ ဥသျှောင်ခမ္မရာဇ်၊ သိဒ္ဓိနတ်အား၊ ကြည်ညွတ်
သဒ္ဓါ၊ ပန်းလှူတာကြောင့်၊ ဆွေညာတသီး၊ ဇနီးငယ်ဘော်၊
အုပ်ဘော်ပုံယဉ်၊ ချစ်ကျမ်းဝင်တို့၊ မြူမြင်ဆံချည်၊ ရန်မတည်
လျက်၊ မြင့်ရှည်ရာသက်၊ နာမဘက်လျှင်၊ တိုးတက်သရေ၊
ဖြစ်ကုန်စေတည့်၊ မြေပြစ်တက်ဝန်း၊ လူရဟန်းတို့၊ ပန်းကို
ရှင်ကြည်၊ မေတ္တာချည်သို့၊ ဤသည်ပစ္စုပ္ပန်၊-ဦးလက်မွန်ဖြင့်၊
ဘဝန္တရ၊ ဖြစ်သမျှဝယ်၊ ပျောက်ပရန်မာန်၊ ဝေးစွာကန်၍၊
မွန်ဆန်မဲ့မူ၊ ငြူစူမျက်မုန်း၊ ထွက်ခွါရိုးသည်။ ။စံနှုန်း
ဘက်ကျွန်း သောင်စွန်းခေမ ရောက်လို့သောဝိ။

၅-ဘုရားလေးဆူတည် ၃၇-ပဒဝီ အချီအချဉ်
ကိုယ်တွင်းပြည့်ရတုပိုဒ်စုံ ၃-ပုဒ်

(ပ) မန်းမြင့်လက်ယာ၊ မျက်နှာစာတည့်၊ ရတနာပုံ၊
ရိပ်မြှီစံကွန်း၊ နိမိတ်ဝန်းသား၊ သွန်းသွန်းမြင်မော်၊ ပြင်မြို့
တော်နှင့်၊ တကောသမိုး၊ ရောက်ခရီးဝယ်၊ အတီးလွန်လေ၊
ဓရှေးပဝေက၊ ဓာတ်မွေရှုပ်ပွား၊ နွဲ့တည်ထားလျက်၊ ပျက်ပြား
မြင့်မောက်၊ လုံးပေါက်ရွယ်ညီ၊ ဘုန်းစေတီကို၊ အဇ္ဇလီထူး၊
တကြိမ်ဖူးသော်၊ ညွတ်နူးကြည်လင်၊ ပီတိရှင်၍၊ မတင်
မြို့နှစ်၊ ဇမ္ဗူရာဇ်သို့၊ သစ်သစ်စေတနာ၊ အားရမ်းစွာဖြင့်၊
သပြာကျိန်းကြပ်၊ အကိန်းတပ်မှ၊ တိမ်းမတ်စလိ၊ ကြည်ဘွယ်

ရှိသား၊ ထွန်းညိစန္ဒာ၊ ပုဏ္ဏမာနှင့်၊ သင်္ခါရောင်မြို့တည်တုံ
မြို့မှာ ရစ်ဆိုသီးခြား၊ အဆီးသားလျက်၊ မီးတားဝတ်ရန်၊
လျားနံရပ်ခွင်၊ တိတိရင်သည်။ ။မြေပြင်ဝန်းလှည့် သာ
တော့၏။

(ဓ) နန်းနှင့်ဘက်ပါ၊ ဒက္ခိနာတည့်၊ ကြေညာဝှမ်းပြင်း၊
ကျော်နံ့ချင်းသား၊ ဘုန်းအင်းစိန္တေ၊ ရှင်တော်မွေနှင့်၊ မြေ
တစပ်တည်၊ အပ်အပ်ကြည်သာ၊ ယင့်သည်ရွှေဂူ၊ မြတ်သုံးဆူ
ကား၊ ကြက်ဖြူတက်သွန်၊ သဒ္ဓါဝှန်ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာန်ဆုညီ၊ ဒိဋ္ဌာန်
မှီလျက်၊ သိင်္ဂီလျှံသား၊ စံဖလားကို၊ ထင်မှားမျက်မြော်၊
စေတီတော်အား၊ ရည်ရော်ခန့်ထွား၊ ကံကျွေးထားမှာ၊ ထွင့်
ဖျားလျှံညီး၊ တင်ရန်ထီးမူ၊ စောထီးလူ့ထွင့်၊ မြောက်စား
လတ်သား၊ ဥကဋ္ဌမှန်စွာ၊ ဦးပေါင်းမှာတည့်၊ သင်္ဂီတက်ရုံ၊
ချက်ကုံစိုးနှင့်၊ အဘိုးသွင်းလျက်၊ သန့်ရှင်းဘဒ္ဒါ၊ သမာ
ရဒ္ဒ၊ ဝါယာမဖြင့်၊ လုံ့လတသွန်၊ သင့်ကြောင်းဘန်ရှင့်၊
သမန်ထက်ဝန်း၊ တင့်လွန်းရောင်ရှင်၊ ဝင်းဝင်း ရှင်
သည်။ ။ရွှေစင်ထွန်းမှည့် သာတော့၏။

(တ) ဝန်းပွင့်စကြာ၊ လသော်တာတည့်၊ ရောင်ဝါ
ထွန်းမြိုး၊ ဆယ်ရပ်ကြားသား၊ မြင့်ဖြိုးမောက်မောက်၊ ကူ
လုံးပေါက်မှာ၊ မြစ်အောက်ပြဋ္ဌာန်း၊ မြောက်နရန်းဝယ်၊
ကြဋ္ဌန်းရေထွတ်၊ စောဥက္ကဋ္ဌလျှင်၊ ဗျာမြတ်ခွန်းရွှေ၊ ညွှန်း
တုံထွေဖြင့်၊ လွန်လေခဲလစ်၊ လေးကြိမ်နှစ်တွင်၊ သစ်သစ်
ပွားလူး၊ တင်ဦးရှိဝန်း၊ တည်ခဲထွန်းသား၊ လုံးဘန်တင်
ညီ၊ ထွတ်စေတီမူ၊ သသီရိက၊ ထောက်ပလျံလင်း၊ ဆယ်
ရပ်ချင်းလျက်၊ မှန်ကင်းမုတ်နစ်၊ မွန်စူးလစ်ဖြင့်၊ သစ်သစ်

မှတ်ယွန်း၊ စရပ်ကွန်းလည်း၊ ကျီးရန်းတုရင်၊ တင့်စုံလင်၏၊
 မြဲမှင်ကင်းရှောင်၊ လတန်းဆောင်ဝယ်၊ တိမ်မှောင် လှစ်
 ထွန်း၊ ယုန်ငွေဝန်းသို့၊ လျှံထွန်းရောင်ညီး၊ ထောင်ဆီမီး
 ဖြင့်၊ ဝဲခြီးပူဇော်၊ မြော်စရလျှင်၊ များလှရှင်သည်။ ။
ဆွေခင်ပွန်းပြည့် လာတော့၏။

၆-ထီးတော် ၅-စင်းအကြောင်း ရွဲအလိုက် ကေပိုဒ်ရတု

ကြငှန်းသလွန်၊ အမွန်ရတနာ၊ ၃၅-၉-မျက်၊ ပွဲတက်
 ကန်တော့ကာ။ ။အခြဆောင်းရာ၊ မြတ်စွာတမ္မတ်၊ ဇမ္ဗူရစ်
 စင်၊ ရောင်ရှင်ရိုးအထွတ်။ ။၉-နဝရတ်၊ တုလွတ်ဘက်စံ၊
 ကနက်ထီးမှာ၊ သံကြီးတွေလကွံ။ ။ဆင်ခြင်းယဉ်ပျံ၊ စီမံရွှေ
 ရိုး၊ ထွတ်သမုထီးခေါ်၊ မြတ်ထီးကျော်၊ ဆောင်းတော်မူမြဲ
 မှတ်လောလေ။ ။ဆောင်းတော်မူမြဲ မှတ်လောလေး။ ။
 (ပညာကျော်လျှောက်ထုံး)

၇-စန္ဒပဘာမျက်စဉ်းနည်း ရွဲအလိုက် ကေပိုဒ်ရတု

ရသာဇဉ်းကျောက် မြင်းသီလာ၊ ခရသင်းချက်၊ ကျိတ်
 အညက်တွင်၊ စွက်လော့ နွယ်ချိုသာတည့်။ ။သစ်ဆိမ့်
 မှာသီးအဆန်၊ ဒန့်သလွန်စေ၊ သိမ်မွေ့ဘိချင်း၊ သီးပိတ်
 ချင်း၊ ဆေးမင်းခုနစ်တန်ကို။ ။ချင့်ဝေဘန် အမျှပေ၊
 ဆိတ်နို့နှင့်သာ၊ ကြိတ်တုံပါ၊ နေဝါမကြောက်စေနှင့်။ ။
 လှန်းပါလေအရိပ်မှာ၊ ဤမျက်စဉ်းလှ၊ မည်နာမမှာ၊ စန္ဒ
 ပဘာတည့်။ ။တိမ်သလာ အဖူးပေါက်၊ မျက်စိသိမ့်၊
 သွေးကျောက်စွဲနှင့်၊ ခဲ့ခဲခက်ခက်၊ မျက်သားတက်ဟု၊

ကြက်မျက် ညစ်ကြေး၊ မျက်စိဘေးကို၊ ဤဆေးလွယ်ကာ
ပျောက်လိမ့်။ ။မဘွားမြောက်မီက ကန်းစေကာ၊ခတ်လျှင်
ခတ်ခြင်း၊ မှန်မယွင်း၊ အလင်းရမည်သာတည့်လေး။

(သာရကောမုဒိဆဋ္ဌမတွဲ)

ဂ-အဋ္ဌမဂ်လာသူငယ်နာဆေးနည်းအကြောင်း
ရွှေအလိုက်ကေပုဒ်ရတု

လင်းလေပန်းဥ ပြုံးမွှေးပါ၊ မှန်ညှင်း ဖြူစေ၊မှန်မရွှေ၊
ထိုရွှေဥပါသကာနှင့်။ ။သိန္ဓဝါ ပိပ္ပလိ၊ ခုနစ်ပါးဆေး၊
ကြိုင်ပျံ့မွှေး၊ လေးကျပ်ငါးမူးစိသိလော့။ ။ထိုပြီးနောက်
မှန်မုချ၊ ထောပတ်ညံ့ထွား၊ တကွန်းစား၊ မမှားအောင်-
ရေလေးဆထည့်။ ။နှောနှောက်ပြီးမှချက်လေဟူ၊ လေး
တဘိုးကြွင်း၊ ထိုဆေးမင်းကို ချက်ခြင်းချ၍ယူလော့။ ။
သုံးဆောင်မူ၊ ထိုသူငယ်၊ ဒိနေဒိနေ၊ အစာကြေ၍၊ သွေး
လေညီညာ၊ ရုပ်ခန္ဓာလျှင်၊ လျင်စွာ ကြီးပွားလွယ်၏။ ။
ငယ်စဉ်ကတည်းက၊ ပညာတိုးပွား၊ လျင်လျား ခြံခြံ၊
အကျိုးခံ၍၊ စံရမည့်မုချတည့်။ ။ထိုဆေးသောက်သမျှ
သူငယ်မှာ၊ ပိသာစ-က၊ ရက္ခသနှင့်၊ ဘူတ မာတရာတို့။ ။
ယုတ်မာစွာနှိပ်စက်ခြင်း၊ စင်စစ်ဝေးကွာ၊ လွန်ချမ်းသာ၍၊
ရောဂါပျောက်ကင်းစင်သည်။ ။ဆေးမင်းဩသဓ၊ တွင်
နာမမှာ၊ အဋ္ဌမဂ်လာဆေးတည့်လေး။ ။

(သာရကောမုဒိသတ္တမတွဲ) ၇

၉-အတြိကကျောက်စီရင်နည်းအကြောင်း
ရွဲအလိုက်ကေပိဋ်ရတု

အတြိကကျောက်စီရင်စုံ၊ ရေနှင့်ရောသည်၊ ထမင်းရည်
တွင်၊ မြင့်ရှည်သုံးရက်တုံရှင်။ ။ ထိုပြီးတိုမှန် အဟုတ်၊
သွေ့စွာလှန်းလေ၊ ညက်စေတပြီး၊ နွားချေးမီးနှင့်၊ ညီအောင်
နာနာဖုတ်လော့။ ။ ဖုတ်၍ကျက်က၊ လွန်မွေ့သိမ်၊ ရှားစောင်း
လက်ဆက်၊ သိင်္ဂါရာဇရွက်နှင့်၊ ချင်းတက်တိဖလော၊ ရည်ဖြန်း
ခါလျှင်၊ ကျိတ်ပါအကြိမ်ကြိမ်တည့်။ ။ မတိမ်မမြုတ်၊
ဂုဏ်နုံလှိုင်၊ အဆင်းဝမ်းမီး၊ အားပွားစီးသည့်ပြင်၊ ပုံဖြိုး
များစွာ၊ နာရောဂါကို၊ လျင်စွာပျောက်ပယ်နိုင်၏။ ။ လွန်
ကြီးခိုင်ဆေးအကျိုး၊ ဝလိတ္တံစ၊ ပါလိစ္စများကို၊ ပျောက်ပ
စေနိုင်သည်တန်ခိုးတည့်။ ။ မျိုးလေးပါးပင်မှတ်ယူလိုက်၊
ရသာယန၊ ဆေးတကာထက်၊ မြတ်လှ၏ဟူထိုက်။ ။

အတြိကကျောက်စီရင်နည်းတည့်လေး။

(သာရကောမုဒိအဋ္ဌမတွဲ)

၄-ချီးကြီး

၁၀-မဟာဗောဓိဘွဲ့

ကြည်ဘွယ်သာများတော့တယ်၊ ရှည်လျားသံသရာကို၊
မြန်မကြာလွန်းရန်ပို၊ ခုနစ်ဌာန်ရန်ခြံပေတဲ့၊ မာရ်လွန်မြေ။

နှောင်းပျက်ကယ်ရှေးတည်၊ သရေငယ်စည်သည်၊ ငါး
မည်ကြာဝတ်၊ ပြဟွာဆွတ်တဲ့၊ စာလွတ်ကယ်ဦးကိုင်၊ မြေ
မဏ္ဍိုင်ဝယ်၊ မြစိုင်လဲ့ရှင်၊ ညောင်တော်ပင်ကို၊ မျက်မြင်
ကိုယ်ကြီး၊ ဒိုဝဲလှုံရတဲ့၊ အာရုံမြတ်လွန်ဟန်ကို၊ ခုနစ်တန်၊
ကြိမ်ကြိမ်ဇောနှင့်၊ မနောဝယ်တင်စမိအောင်၊ စောဘိ
ဇေရေ။

သည်အရာဝယ်၊ မည်ကာမဟုတ်၊ မန်သီလုပ်ဝယ်၊ လျှင်
ခုတ်ကယ်ဝေယန်၊ မြို့နန်းဘန်တဲ့၊ ဆဒ္ဒန်မာတင်၊ ပြောင်မွန်
သျှင်က၊ ရေလျှင်ပန်းဘွယ်၊ ဆန်းတကြယ်လဲ၊ ဆယ်ရတနာ၊
ခြယ်စီမြွာသည်၊ များစွာပူဇော်၊ အလှူတော်နှင့်၊ ဖူးမြော်
စေရန်၊ ဗျာဒိတ်တော်ပန်ရလို့၊ မြလျှင်ဝေသည်၊ ပင်ခြေ
ထံရင်းသို့ရောက်နိုင်ဘိ။

အလွန်ငယ်တိုင်းတက်၊ နှိုင်းမဘက်အောင်၊ ဆထက်
ကြူးကျော်၊ ကျေးဇူးတော်ကို၊ အဟော်ကပ်ပုံ၊ ဆပ်မကုန်မို့၊
ရစ်ရုံပြောကျယ်၊ ရံပင်လယ်နှင့်၊ နယ်အဖြာဖြာ၊ ဒီပါပ...
ညီလာစက်ထံ၊ ယူဆက်ကယ်နှံရအောင်၊ မိဌာန်မူညောင်
ရှေ့မှာ၊ အောင်လွယ်စေ လက်စုံဖူးလို့၊ ကြူးမြက်ဆိုမိ။

လင်္ကာများ

၁၁-ဝန်းဝိုင်းခြင်းလက္ခဏာ ၅-ပါး လင်္ကာ

ကြီးဝါး၊တိုက်တွန်း၊ လက်ပန်း၊အောက်ပိုး၊ လက်နက်
မျိုးဆောင်။

၁၂-ဇက္ခဏာ ၅-ပါး လျော်စဏ်

ပြစ်ဝက်ရှေးဒွ၊ တပဉ္စတည၊ စတုတ္ထဒသ၊ ဗျည်းမှတ်
ဝိသာ။

၁၃-ကာမပြစ်လျော်စဏ်

ကြီးသခြတ်ဒသ၊ နုထွတ်ဝိသာ၊ မုခစုမ္မနာ၊ သပြာပဉ္စဝိ၊
ထဘီလှစ်တိံသ၊ပိုက်ဘက်ကသတ်ခွဲ၊ မှိဝဲမူပြစ်လျောက်။

၁၄-မြေခံရွေးနည်းလင်္ကာ

ဝေလာဟက၊တွက်နည်းပြအံ့၊ဆရာအမှာ၊အခါမေးလို၊
လဆန်းကိုကား၊ဆဲငါးတည်လုပ်၊လဆုတ်နှစ်ဆယ်၊ထိုနေ့
ဝယ်နှိုက်၊သူတိုက်တိထိ၊နှုတ်ပြီသေသ၊ဧကတနင်္ဂန္ဓေ၊
စဉ်သင့်ရေ၍၊စနေရာဟု၊ရှစ်နိအဆုံး၊ကိုးလုံးကိတ်ယူ၊
သျှဉ်းမူမိတ္တု၊ယင်းတခုကား၊မြေခံထားမှ၊ပါဝရန်ပြိုဟ်၊
နံကိုရှောင်လေ၊တထွေသောမ၊ပြိုဟ်ပြဟကို၊ဆောင်ကြပြီး
လျှင်၊ဆယ်ခွင်မျက်နှာ၊ပြဟဇာက၊ပွင့်ရာသူရိ၊နောက်တောင်
သိလော့ဒက္ခိ-စန္ဒာ၊ဘောမာ-အဂ္ဂိ၊ဝုဒ္ဓိ-ပြုပ္ပ၊အာကာ-ဂုရု၊
ဘရဂ-ဘုမ္မာ၊သောရာ-သေန္န၊ဥတ္တရ-ရာဟု၊မိတ္တု-ပစ္စိ၊ကိတ္တိ
ပါရပ်၊အမှတ်ပြကစော့၊ဆောင်ရွက်နေ့၌၊တိုက်သူဘတ္တာ

ရာသီလေးခု၊ ဆွဲသုံးခုမှာ အသံာရောကြ၊ ချေကြတက်ကြ၊
 ရာသီရ၏၊ ပြိဿကရေ၊ ကြက်ခြေရောက်ရာ၊ ခတ်ခွဲပါလော့၊
 ထိုမှတလက်၊ ထိုလက်မီးလောင်၊ မရှောင်ကွေ့ကွင်း၊ ရာသီ
 ရင်းနှင့်၊ ခွင်းဆွဲနှစ်ခု၊ မဏ္ဍိုင်ပြုမှာ၊ ယခင်ကသို့၊ ချလော့
 မပျက်၊ ထွက်သည့်ရာသီ၊ ဇဝလမည်၏၊ ယင်းသည်နှိုက်တား၊
 အခြားကပင်၊ မီးသင့်မြင်အံ့၊ ထိုတွင်တကွ၊ ရာသီရကို၊ ချေကြ
 ခြောက်ခု၊ အစဉ်ပြုမှာ၊ ဣန္ဒနုမျိုး၊ မိုးကြိုးအကျ၊ ဒွါဒသနှင့်၊
 စခဲမကြွင်း၊ ချေမြဲရင်းကို၊ ကိတ်ဟုဆို၏၊ ပြုပျက်တတ်စွာ၊ ကိတ်
 အသံာစစ်၊ ဆွဲခုနစ်နှင့်၊ ရောလစ်ပြီးမှာ၊ ပြဇလပေ၊ ကွဲကြေ
 ပြုန်းတီး၊ မှီးခွဲစဉ်လာ၊ ရာသီတခု၊ ရောနှောပြုက၊ ထိုက်သူ
 ဘတ္တာ၊ ဖြစ်ပြန်လာသည်။ ။ ထိုမှာထုံးကြီးငါးချက်တည်း။

၁၅-မြေခံ ၁၀-ပါး ကိန်းသေရွေးနည်းလင်္ကာ

မှတ်ကြဆယ်ဖြာ၊ မြေခံမှာကား၊ ဆန်းလာတရက်၊ ဆွဲ
 တရက်နှင့်၊ ပြည့်ထွက်ကျော်ခြောက်၊ ခြောက်ရက်တို့မှာ၊
 နောက်ဒိသာက၊ ကြက် ကြာသပတေး၊ မနွေးအမှန်၊
 မြေလျှင်ခံ၏၊ မြေနှံသမျှ၊ ပြုကအောင်မြင်၊ ရန်မျိုးစင်အံ့၊
 *ထို့ပြင်ဆန်းနှစ်၊ တဆွဲနှစ်နှင့်၊ ပြည့်လစ်ကျော်ထွက်၊ ခုနစ်
 ရက်မူ၊ မပျက်ဗုဒ္ဓါ၊ မြေခံလာ၏၊ မြေမှာ ဆောင်က၊ ချမ်း
 သာရအံ့၊ *ဆန်းထသုံးရက်၊ ဆွဲသုံးရက်နှင့်၊ ကျော်တက်ရှစ်
 မှာ၊ အင်္ဂါမြေခံ၊ ဆောင်ရန်ရှောင်ကြ၊ ရောဂါရအံ့၊ *ဆန်း
 ထ လေးရက်၊ ဆွဲလေးရက်နှင့်၊ ကျော်တက် ကိုးမှာ၊
 တနင်းလာတည့်၊ ခံလာတိုက်၊ များထွေလာဘ၊ လာဘ်
 ကြီးရအံ့၊ *ဆန်းထငါးရက်၊ ဆွဲငါးရက်နှင့်၊ ပြည့်ထွက်
 တဆယ်၊ ဤသုံးသွယ်မူ၊ မြေဝယ်တနင်္ဂနွေ၊ ခံတိုပေ၏။

ရွှေရွှေဖြင်းသိန်၊ စည်းစိမ်လျော့ပါး၊ ရွှေရှား ဥစ္စာ၊ ဖြစ်
 တတ်စွာ၏ *ဆန်းလာ ခြောက်ရက်၊ ကျော်တရက်နှင့်၊
 ဆွဲတရက်မှာ၊ ခံလာမိတ္တုံ၊ အမှုတရား၊ ဒေါသများအံ့၊
 *ဆန်းငြားခုနစ်ရက်၊ ကျော်တရက်နှင့်၊ ဆွဲနှစ်ရက် မှန်စွာ၊
 ဤသုံးဖြာမှု၊ မှတ်ရာကေန၊ ကိတ်မြေခံ၏၊ သုခံ ချမ်းသာ၊
 ဘေးကင်းကွာအံ့၊ *ဆန်းလာရှစ်ရက်၊ ကျော်သုံးရက်နှင့်၊
 တချက်ဆွဲသုံး၊ ပေါင်းရုံးသုံးခု၊ ရာဟုအမှန်၊ မြေလျှင်ခံ
 ၏၊ ဆောင်ရန်ရှောင်ခွင့်၊ နှောင်ညွှဲ သင့်အံ့၊ *ဆန်းလင့်
 ကိုးရက်၊ ကျော်လေးရက်နှင့်၊ ပြည့်ထွက်ကျော်ပြေး၊ တဆွဲ
 လေးမှု၊ ခံရေး စနေ၊ ဒုက္ခ ပွေအံ့၊ *ဆန်းလေဆယ်ရက်၊
 ကျော်ငါးရက်နှင့်၊ တချက်ဆွဲငါး၊ ဤသုံးပါးမှု၊ ခံငြား
 သောကြာ၊ များစွာလာဘ၊ ကောင်းမြတ်လှဟု၊ မှတ်ကြ
 သေချာ၊ ကျမ်းနှိုက်လာသည်။ ။ ဆယ်ဖြာ မြေခံ အသီး
 တည်း။

**၁၆-အာဘက-သာ၊ ကြီးသို့ အမိက-သမီးကြီးသို့ ခွဲဝေပေးရန်
 ပစ္စည်းအဘိုးထား စာရင်းအကြောင်းလင်္ကာ**

စပါးပြောင်းပဲ၊ မျိုးကြုံရုံမျှ၊ ဥဿဘနှင့်၊ သီးမမည်
 ပြား၊ သုံးမည်နွား၏၊ နှုန်းထားမှတ်ရိုး၊ တကောင်ဘိုး
 မှာ၊ နှစ်သပြာခွဲ၊ ကျွဲတကောင်မှာ၊ သပြာပဉ္စ၊ ဆိတ်မ-
 ဆိတ်သိုး၊ တကောင်ဘိုးမှု၊ ခြောက်မူးဟူ၍၊ မှတ်ယူ အ
 မြ၊ နှလုံးစွဲဦး၊ နွားကျွဲယုဂ၊ ဥဿဘတစ်၊ နို့ညှစ်နွား
 မ၊ တယှဉ်းကျတည်၊ ဆိတ်မဝီသာ၊ တိရုခံာဟု၊ ကျမ်း
 လာသမျှ၊ အဘိုးကျမှု၊ ဆနှင့်တိံသာ၊ ငွေသပြာသည်။ ။
 မှန်စွာရှစ်မူးပိုစွန်းတည်း။

၁၇-၎င်းအကြောင်းတရပ်လင်္ကာ

မိဘတို့အား၊ ကျွဲနှင့် နွားတည့်၊ ကုလား မြန်မာ၊
ဆိတ်ပါလေးလီ၊ တဆယ်စီညွှန်၊ ကျားကျန်ယာမ၊ ကရိ
သမူ၊ ပဉ္စဝိသ၊ ပြည့်စုံပါလျှင်၊ ဥုလာဂေါဏ၊ အဇဇဉ်
ကာ၊ ဤလေးဖြာက၊ မှန်စွာ အညီ၊ နှစ်စီ ပေးဘွယ်၊
ပယ်တစ်ကျန်တစ်၊ စင်စစ်ပေးရာ၊ နွားကျွဲစသည်၊ မိဘ
တို့အား၊ မရှိငြားလည်း၊ များပြား ခံန၊ ကိုကျယ်ဝမူ၊
ဂေါဏဥုလာ၊ အဇာဇဉ်က၊ ဒါသကရိ၊ ခြောက်လီ
နှုန်းမှာ၊ ခွဲပါနှစ်ကျပ်၊ ငါးကျပ်တဦး၊ ခြောက်မူးခြောက်
မူး၊ တထူး မှတ်ရာ၊ ဆယ်သပြာနှင့်၊ သပြာ နှစ်ဆယ်၊
နှုန်းဝယ်ပါသမျှ၊ ပေးစုံကျကို၊ တွက်ဆနှိုင်းချင့်၊ အဘိုး
လင့်ရှ်၊ လွယ်လင့်တကူ၊ မှတ်ယုံစေငှါ၊ ငွေသပြာတည့်၊
သင်္ချာသတ်ခတ်၊ စွန်းနှစ်မတ်သည်။ ။ကျမ်းမြတ် ထိုထို
ပြည့်နိုးတည်း။

၁၈-နှစ်စေ့နှင့် နက္ခတ်လင်္ကာ

ကောဇာဒိဃိ၊ စမ္မနုတ်လတ်၊ ဒွါဒည့်နှင့်ခွင်း၊ တစ်
ကြွင်းလက်ဦး၊ တာကူးစိတြ၊ နှစ်ကြွင်းကမူ၊ ပြိဿဝိသာ
ခါ၊ ဤနည်းသာလျှင်၊ မှတ်ပါကုန်ကြ၊ ဆွဲနှစ်လတွက်၊
ကျရာနှစ်မည်၊ သွေမဖီသည်။ ။စဉ်ရှည်ရှေးက လက်
သုံးတည်း။

၁၉-အဆွေခင်ပွန်းယုတ်အင်္ဂါ ၆-ပါးနှင့်
အဆွေခင်ပွန်းကောင်းအင်္ဂါ ၆-ပါး

မြင်လျှင်မပြီး၊ နှလုံးမသာ၊ မျက်နှာမပေး၊ ကျင့်ရေး
ဆန့်ကျင်၊ ရန်တွင်မှီခို၊ မိတ်ကိုကြဉ်ဘဲ၊ ဆဲသူကိုမ၊ ခိုးမွမ်း

ကဏ္ဍက၊ လျှိုဝှက်မကြား၊ ဝှက်ထားဖော်ဆို၊ မှုကိုပြစ်ရှာ၊
ပညာပြစ်တင်၊ ပျက်လျှင်ကြည်သာ၊ ပွားရာမုန်းထား၊ စား
ထူးရမေ့၊ ရလေ့မတ၊ ဆွဲခြောက်ဝတည့်၊ အမိတ္တမူ၊ မိတ်ပြန်
ယူပြီး၊ ဤသူကားရန်၊ ဤသူဟန်မူ၊ မိတ်မှန်အမြဲ၊ မချွတ်
လွဲသည်။ ။လူကဲခတ်၍ပေါင်းလေတည်း။

**၂၀-အသည်အလာကပွား ၃-ပါး အထူး ၁၂-မူ
ခေါ်သည်အကြောင်း ကေပိုင်လင်္ကာ**

စုလွတ်နယ်တွင်း၊ မှီတင်းဌာဝရာ၊ နေလကမူ၊ အသည်
ဟူ၏၊ မတူနယ်လာ၊ စုလွတ်မှာကို၊ ကပ်ပါးဆို၏၊ ထိုကပ်ပါး
က၊ အသည်မနှင့်၊ ကျလျှင်အလာ၊ မှတ်ပြီးခါမှာ၊ တမာ
စေးရှော်၊ ကော်အိုတုံလဲ၊ တင်လဲဥသျှစ်၊ မရိုးစစ်မီးသွေး၊
ရေးရန်တန်မူးစည်း၊ မန်ကျည်းမှည့်တထွေ၊ ရေနံပွက်
လျက်၊ ဆွဲနှစ်ချက်ကို၊ သန်လျက်ခိုကမ်း၊ ညောင်ရမ်း
မင်းတရား၊ ပြဋ္ဌာန်းထား၏၊ တခြားထိုမှာ၊ နောဌယုယု၊
သိုးခုတွင်ဘက်၊ တမျက်လွန်ဆန်၊ ဖန်ခါးမွန်ဟု၊ ကွဲပြန်
သော်လည်း၊ ရှေးနည်းသာခိုင်၊ အသည်ဆိုင်ရှင်၊ လုပ်ကိုင်
ချောဝန်၊ မှန်သဗ္ဗမှာ၊ သည်လာကပ်ပါး၊ စုခြားလေးဖြာ၊
ကြေးသုံးရာက၊ ထက်ဝက်ကြစီ၊ ကမယထာ၊ ဆုံးစေရာ
သည်။ ။သေချာမှတ်ရန်ထိုးတမ်းတည်း။

၂၁-သီရိ-၃၊ ဂါရဝ-၃၊ ဝါရ-၄၊ ကေပိုင်လင်္ကာ

ကြိန်တန်းမလျှိုး၊ ပုဆိုးမပြန်၊ အိပ်တွင်ခြေဆေး၊ တေးမူ
သီရိ *ဘမိလင်က၊ ယောက္ခမမူ၊ ဂါရဝသုံးပါး၊ *စပ်ခါး
အဖန်၊ ဤသုံးတန်ကို၊ ပဋိသန်ရှင်၊ ရှောင်စေချင်သည်။ ။
ဆင်ခြင်မှတ်ယူစေကြောင်းတည်း။

၂၂-ဝါတော်စဉ်အကျယ်ကေပိုဒ်လင်္ကာ

မင်္ဂလာအောင်စည်၊ ဆော်ရွမ်းလည်ပိဋ္ဌ၊ ငါးမည်မာရ်
လှန့်၊ ပလ္လင်ပြန့်ဝယ်၊ သုံးခန့်မိပတိ၊ မာရဇိလျှင်၊ အာဒိပုဗ္ဗေ၊
မဇ္ဈေမှန်ချက်၊ ဒိဗ္ဗစက်နှင့်၊ အာသဝက်ဉာဏ်၊ သုံးတန်ပိဇ္ဇော၊
သိပြီးခါမှ၊ သတ်ဌာနတွင်၊ သတ္တသတ္တာ၊ ယင်းကခွါ၍၊
ဗာရာဏသီ၊ ပူရိအောင်ချာ၊ မိဂဒါနိုက်၊ ဝါတော်ပဌမ၊
လက်မွန်စတည့်။

ရာဇဂဟေ၊ မြတ်ဝေဠုဝန်၊ ရွှေဗိမာန်ဝယ်၊ နှစ်တန်
သုံးတန်၊ လေးတန်မြောက်လစ်၊ ဆဲ့ခုနစ်ဝါ၊ ဆဲ့ကိုးဝါနှင့်၊
ဝါနှစ်ဆယ်မြောက်၊ ဘုန်းရောင်တောက်၏။

ထို့နောက်မှန်ညီ၊ ဝေသာလီမှ၊ မကုလဟု၊ တောင်မျှား
ရာဇာ၊ ဝတိန်သာနှင့်၊ သံသုမာဂီ၊ ကောသမ္မိက၊ မိုင်းရိ
အုပ်စည်း၊ သာဘွယ်ချည်းတည့်၊ ပလလည်းတောရ၊ နာမ
မည်သာ၊ ပုဏ္ဏားရွာနှင့်၊ မက္ခာစပ်ယှဉ်၊ ဝေရဗူတိုင်း၊
သမိုင်းပညတ်၊ ဤရှစ်ရပ်ဝယ်၊ သဗ္ဗညုဖျား၊ စောတရားလျှင်၊
ငါးဝါမြောက်က၊ ဆဲ့နှစ်ကျအောင်၊ တဌာနမှာ၊ တဝါဖီပင်၊
စမ္မာယ်ရှင်၏။

ဝေမှင်သီခေါင်၊ ရီရိမှောင်သည်၊ တောင်စာလီယ၊ ပဗ္ဗတ
နိုက်၊ လောကထွဋ်ဆုံး၊ ဆဲ့သုံးမြောက်ဝါ၊ ဆဲ့ရှစ်ဝါဟု၊
ဝါတော်နှစ်ထပ်၊ နှစ်ကြိမ်ကပ်၏။

နတ်ရပ်တရီ၊ သာမောဘိသား၊ သာဝတ္ထိပြည်၊ အောင်
စည်ကြူးသီ၊ ပြည်ကပ္ပိနှင့်၊ အာဠဝီပုရ၊ သုံးဌာနနိုက်၊ ဓမ္မ
ငြိမ်းဆေး၊ မြိုက်ရည်ကျွေးလျက်၊ ဆဲ့လေးတခြား၊ ဆဲ့ငါး
ဆဲ့မြောက်၊ မြောက်သည်ဝါမြတ်၊ စမ္မာယ်လတ်၍၊ လူနတ်
မြဲဟွာ၊ သတ္တဝါကို၊ ဒေသနာရည်၊ ရွှေမိုးစည်၏။

ဤသည်တွင်ရှေ့၊ သိမ်မွေ့စွာတည့်၊ အလှည့်အလည်၊
 အပြည်ပြည်ဝယ်၊ အတည်မရှိ၊ အနိဗဒ္ဓ၊ ပြောင်းကြွ
 စမ္မာယ်၊ ဝါနှစ်ဆယ်ဟု၊ မှတ်လွယ်စေရန်၊ ကမ္မည်းကန်
 ရှင့်၊ ကြွင်းကျန်သမျှ၊ နိဗဒ္ဓဟု၊ ပဉ္စဝီသာ၊ ဝါတော်မှာ
 မှ၊ သာဝတ္ထိမည်၊ ပြည်တွင်ချည်းတိ၊ မှတ်ကုန်ဘိလော့။

အနိဗဒ္ဓ၊ နိဗဒ္ဓဟု၊ ပြခဲ့ပိုင်းခြား၊ နှစ်ပါး ပေါင်းဘွဲ့၊
 လေးဆွဲငါးဝါ၊ ကျမ်းအလာကို၊ ကဗျာရုံးလျက်၊ ကုံး၍
 ဆက်ဟု၊ လေးနက်ရှင်လန်း၊ ဗျာဒိတ် ပန်းကို၊ ဦးစွန်း
 ထိပ်ပြင်၊ ဆင်ရသည် လျောက်၊ ဝန်ထောက် ကင်းဝန်၊
 မင်းကြီး မဟာစည်သူ၊ ထုတ်ယူ ကျမ်းဝန်၊ တီးပွန်းပွန်
 လျက်၊ ဝေဘန်သိုက်မြိုက်၊ ကေပိုဒ်ဖြင့်၊ ဦးခိုက်ဝပ်လျှိုး၊
 ရိုညွတ်ကြီးသည်၊ ရှိခိုးသံတော်တင်ဦးတည်း။

၂၃-ဆွဲနှစ်လ-နတ်ပေါင်းခ ဆောင်းပါးလင်္ကာ

တဆွဲနှစ်လ၊ နတ်ပေါင်းခကို၊ ညွှန်ပြမည်၊ တာကူး
 ပုဏ္ဏား၊ သန်းခေါင်ခါဝယ်၊ မြလွှာမြရွက်၊ နဂါးစက်မှာ၊
 နှစ်သက်စွာလှ၊ နတ်ပေါင်းခသည်ဟု၊ မှတ်ကြစည်အရှည်
 တည့်၊ ကဆုန်ဟူသည်-ပြိဿစက်၊ သိကြားလောင်မီး၊ ထိုပြီး
 နယုန်၊ မေထုန်ဝယ်ကား၊ သမန်းကျားနှင့်၊ ဆေးကျား
 ရှေ့ကြာ၊ မှတ်စရာသည်၊ သုံးဖြာ နည်းကွဲထွက်၏၊ ကရ
 ကဋ်မှန်၊ မြက်လဝါဆို၊ ကဝေပုဏ္ဏ၊ ပင်လှစိမ်းညို၊ ကန
 ခိုဟု၊ အဆိုနှစ်ချက်၊ ဝါခေါင်စက်မှာ၊ တပြက်ပုဏ္ဏရိတ်၊
 ဂုဏ်ဟိတ်ကြီးစွာ၊ သစ်နှစ်ဖြာဝယ်၊ ဒေဝါနတ်ပေါင်းခို၏၊
 ကန်တိမ်ညိုတော်သလင်း၊ ကုလားမျက်စိ၊ ထိုပြီးတခြား၊
 ကုလား လက်ပြတ်၊ ပညတ် ရှေးမီး၊ နွားလျှာကြီးဟု။

မည်သီးသုံးထွေ၊ တူစက်ဗွေဝယ်၊ သစ်လင်းလေက၊ သစ်
 လင်းတဟု၊ နှစ်ဌာန မြက်တုံလျဉ်း၏၊ မြိစ္ဆာ မယွင်း
 လတန်ဆောင်။ ။မဲ့ဇလီခေ၊ လနတ်တော်ဝယ်၊ညောင်
 ဗောဓိပင်၊ ပြာသိုတွင်မူ၊ ပင်စမ္မက၊ ကုမ်သို့ကျလျှင်၊
 သော်ကပင်မှာ၊ မိန်အခါကို၊ ဒေဝါမာန်ယစ်၊ ကေရာဇ်
 ဝယ်၊ လျှပ်စစ်နွယ်သို့ပြောင်သည်... ကိုယ်ရောင်ဖြာ လျှံ
 လင်းပွင့်လေ။ ။ညိုမှောင်ကွာ ရန်ကင်းရှင့်လေ...။
 (လောကီအင်္ဂုတ္တိရိကျမ်းထွက်။)

၂၄-ဆဲနုတ်လစုန်းပေါင်းခ ဆောင်းပါးလင်္ကာ

စုန်းပေါင်း ခလော၊ ဒွါဒရာကို၊ မှတ်ပါ လေကုန်ကြ၊
 တာကူးလကွယ်၊ သန်းခေါင်ဝယ်တွင်၊ နို့ကြွယ်သင်းထွေ၊
 သစ်လင်းလေမှာ၊ ကဝေစုန်းပေါင်းခ၏။ ။ကဆုန်လမှာ
 အောင်းမဲ့ညို။ ။နယုန်မရိုး၊ တန်ခိုးကြီးထွေ၊ မင်းရိုသေ
 ဟု၊ နှစ်ထွေစုန်းပေါင်းခို၏။ ။လဝါဆိုမှာ ဒန့်ကျွဲပင်၊
 ကန့်သလွန်ဟူ၊ သစ်နှစ်ဆူဟု၊ အယူကွဲလေချင်၏။ ။ဝါခေါင်
 တွင် ရှေ့တံတိုင်း။ ။လတော်သလင်း၊ နန္ဒင်းနရဲ့၊ မြွေ
 အာတွဲ၍၊ သုံးကွဲပညတ်။ ။သီတင်းကျွတ်မှာ၊ သစ်မြတ်
 ကစော့၊ မှတ်လော့တသီး၊ ရှားစောင်းကြီးဟု၊ မည်သီး
 နှစ်ထွေပိုင်ရှင်။ ။တင့်နိုင်သလှ တန်ဆောင်မုန်း၊
 ကြက်မောက်တွင်ခေ၊ ။လနတ်တော်မှာ၊ ရှိန်စော်ကြီးထွေ၊
 ကြောင်ရိုသေဝယ်၊ ကဝေတအုန်းအုန်းတည့်။ ။ပြာသို
 ချိန်ဆုန်းသစ်မြွေအာ။ ။တပို့တွဲတွင်၊ တန်ခိုးပြင်းသည်၊
 မြင်းစင်္ဂုနီ၊ မိန်ရာသီတွင်၊ ရှုဤတင့်တောင်း၊ အပ်မ
 ကောင်းလှသည်၊ မြင်းခေါင်းနှာရောင်၊ သစ်တန်ဆောင်

မှာ၊ များမြောင်ခိုလှာသည်။ ။မကွာဘော် တညီတည့်
လေ။ ။ကလျာဇော်ဂနီတည့်လေး။

(လောကီအင်္ဂုတ္တိရိကျမ်းထွက်)

**၂၅-အဆွေခင်ပွန်းကို မပြစ်မှား-ရအပ်သော
အကျိုးလက်ံာ**

ရေစာပေါဝ၊ ပြည့်စုံလှလျက်၊ အိမ်တခွါမူ၊ ဗိုလ်လူခိုရာ၊
အရွာရွာဝယ်၊ ပူဇာရဟ၊ ထားပြခိုးသူ၊ ပြစ်မြူဝေးကင်း၊
မင်းဟူသမျှ၊ မြင်ကကြည်ညို၊ ရန်ထိုထိုကို၊ လိုလိုလွန်
မြောက်၊ ပြစ်မလျောက်ဘဲ၊ ရောက်၏အိမ်သို့၊ နှစ်လိုတင့်
တယ်၊ သဘင်ဝယ်တည့်၊ မျိုးနွယ်တို့ထက်၊ တိုးတက်မြတ်မူ၊
သူ့ကိုပေးကမ်း၊ ပေးကမ်းတို့ရ၊ ရိုသေကလည်း၊ ရ၏ရိုသေ၊
ပူဇော်ခြေမူ၊ ရလေပူဇော်၊ ရှိခိုးသော်လည်း၊ အလျော်တို့ရ၊
မီးတမျှလျှင်၊ ထွန်းပဂုဏ်အင်၊ နတ်အသွင်တည့်၊ ကြည်လင်
တင့်တယ်၊ ရှုဘွယ်ကြက်သရေ၊ တည်နေမြဲမြဲ၊ ခြံရံကျွဲနွား၊
ပွားစီးဘိတွန်၊ လယ်ခွန်လယ်နက်၊ တိုးတက်တုံလျှင်း၊ ထို
ယင်းခွန်လှိုင်း၊ လိုတိုင်းသုံးရ၊ မြင့်သမျှက၊ ကျလည်းမသေ၊
သေခါသူဂတိ၊ တည်ရာရှိ၏၊ များဘိအမိတ္တ၊ နပသာဟန်း၊
ဤဟန်းသို့ရောက်၊ ပုဒ်ကိုကောက်သော်၊ ရမြောက်အညီ၊
ဇောတာလီတွင်၊ နှစ်စီပိုင်းခြား၊ အကျိုးသွားဖြင့်၊ ဘုရား
အလျာ၊ သုနန္ဒာအား၊ ဂါထာဆယ်ပါး၊ တရားငြိမ်လေး၊
မြိုက်ရည်ကျွေးဟု၊ ရှေးမုက္ခပက်၊ ဖြစ်အပျက်ကို၊ နှုတ်နက်
ခြေငံ၊ သာမုတ္တံဖြင့်၊ နက်တံတင့်ရွှန်း၊ ဗျာရွှေခွန်းသည်။ ။
ညွှန်း၏ရှင်တော်ဘုရားတည်း။ (တေဇိဘတ်)

၂၆-ခုနစ်နံသင့် အခင်းနေရာပြုလုပ်ရန်အသား

(၁) တနင်္ဂနွေနံသား၊ စောင်းလျားဆူးရစ်၊ (၂) တနင်း
လာနံသား၊ ကျားနံဖြစ်မှု၊ လံဘူလက်ပံ၊ (၃) ခြင်္သေ့နံကား၊
ပန်းသွန်ဖက်သန်း၊ (၄) ဆင်ခန်းအမှတ်၊ သနပ်သတွတ်၊
(၅) ကြွက်မြတ်ထနေောင်း၊ ထအောင်းတဖြာ၊ (၆) ပူးမှာ
အင်ကြင်း၊ နံသင်းအကြော်၊ (၇) မြွေခံသော်မှု၊ ခုစိဇုစပ်။

**၂၇-ခုနစ်နံသင့် အခင်းနေရာ ပြုလုပ်ရန်
နေထိုင်ရန်လင်္ကာ**

ဤသစ်မြတ်ကို၊ ခင်းလတ်ထိုင်ဘွယ်၊ နေရာငယ်ဖြင့်၊
တင့်တယ်စွာလှ၊ ပြုနေရမှု၊ သဗ္ဗရောဂါ၊ ဘေးမျိုးကွာ၍၊
ချမ်းသာသက်ရှည်၊ စည်းစိမ်တည်အံ့။ ။ ဘုန်းစည်ရသေ့
အမြွက်တည်း။

**၂၈-ပုဂံမင်း ၅၅-တွင် ၃-ဘဝထပ်၍ဖြစ်သည့်မင်း
ကေပိဋ်လင်္ကာ**

စလေ၊ ကုလားကျ၊ နရသိဟ်ပတွေ၊ စေတီသုံးဖြစ်၊
သမုဒ္ဒရာဇ်၊ နော်ရထာ၊ ကျစွာနည်းတူ၊ ပျူ၊ သေည်၊ ကျန်စစ်၊
သုံးဖြစ်ခြား၊ မင်းတပါးလျှင်၊ တရားဓမ္မရာဇ်၊ သုံးကြိမ်
ဖြစ်သည်။ ။ မှတ်ဆစ်မှတ်ရန် အထူးတည်း။

၂၉-မေတ္တာအကျိုးဆဲ့တပါး ကေပိဋ်လင်္ကာ

ဘီလူးကြည်ဖြူ၊ နတ်လူချစ်ခင်၊ အိပ်လျှင်ချမ်းသာ၊ နိုးခါ
သုခ၊ စောင်မနတ်များ။ တည်ကြားစိတ်စက်၊ အိပ်မက်
ကောင်းစွာ၊ မျက်နှာကြည်လင်၊ သေလျှင်အမုဋ်၊ ဈာန်ဟုန်

လည်းရ၊ မြဟွာပြည်ဖြစ်၊ ဤဆဲတစ်ကား၊ ရှစ်နှစ်ငါးဖြာ၊
မေတ္တာနိသင်၊ ကမ္မည်းတင်သည်။ ။ယူငင်မှတ်ရန်အကျဉ်း
တည်း။

**၃၀-ပါရာဇိကလေးပါး အာဏတ္ထိပရိယာယ
အပြစ်ရှိပရိ ကေပိဒိထင်္ကာ**

မေ-အ-မ-ဥ၊ ၄-ခုမြဲမှတ်၊ အာဏတ္ထိပရိယာ၊ မ မှာယူရ၊
အာဏတ်မျှကို၊ အ ဟုမှတ်လေ၊ ဥနှင့်မေမှာ၊ စေပရိယာယ်၊
၂-သွယ်လုံးပင်၊ တင်စေတပြီ၊ နာပတ္တိဟု။ ။သိလော့လူရှင်
အများတည်း။

၃၁-မင်းတို့ချစ်အပ်သူ ၁၄-ကေပိဒိထင်္ကာ

အပါယ်လွတ်ကြောင်း၊ ကောင်းစွာဟောပြု၊ သီလပညာ၊
လွန်စွာစုံလင်၊ သျှင်ကိုဖြောင့်ဖြောင့်၊ သက်တော်စောင့်မျိုး၊
အသျှင်ကျိုးကို၊ သယ်ဝိုးတတ်ဘိ၊ သျှင်ရှိမှုက၊ ဘော်ရသူအား၊
များပြားရန်အောင်၊ အောင်စေသည်သာ၊ မြို့ရွာငြိမ်းမှု၊ ပြုစု
သပြီဟ်၊ ကုသိုလ်ကောင်းကျိုး၊ ဆော်နှိုးဘိသည်၊ တည်ကြည်
သိမ်မွေ့၊ ပြုလေ့တသွယ်၊ မှုဝယ်မှုကြီး၊ ပြီးစီးနိုင်တုံ၊ သူမဝံ့ရဲ၊
ခရီးခဲသွား၊ သူတပါးထက်၊ ရဲအားလွန်စွာ၊ ရသာကောင်း
မြတ်၊ ချက်တတ်ဘိငြား၊ တပည့်သားကို၊ ဖြားယောင်းခေ၊
နိုင်၊ အပြိုင်အပြိုင်၊ ဆိုင်စေတုံထ၊ ၂-ပဒစီ၊ လိ၍မှတ်ရေး၊
ဆဲလေးယောက်အား၊ ထွင်မင်းများသည်။ ။ချစ်အား
ပိုတော်မူဘိလော။

(ပညာကျော်လျှောက်ထုံး)

၃၂-သမီးပေးခြင်းရှစ်ပါးအတိုကောက်လင်္ကာ

မျိုးမြတ်အသွင်း၊ မှုခင်းဆောင်ကြဉ်း၊ ခဲယဉ်းကြောက်ခ၊
ကုသလိုတူ၊ ဟူ၍ခြားသီး၊ သမီးပေးရှစ်။ ။ပူဇော်မှုခင်း၊
သွင်းသိဆုံးမ၊ ရမသိဘူ၊ ကလူငယ်မျှ၊ ဌသမီးပေး။

၃၃-ဘို့မယ်ကိုနန်းတင့်သည့် မင်းငါးဦး
အတိုကောက်လင်္ကာ

ပ-သီ-မင်း-က-မိုး။ ။ဘို့မယ်ကိုနန်းတင့်သည့် မင်း
ငါးဦး။

၃၄-ပရမတ္ထပါရမီတော်မြောက်သည့်ဇာတ်တော်

သသ၊ သင်္ခါ၊ စူဠ၊ သေနာ၊ ဇနက္ကာ။ ။ခန္တိ၊ မဟာ၊ မုဂါ၊
ကော၊ လောမိသ။

၃၅-မြိုးမွှေးဆေးနည်းလင်္ကာ

ဆိုပိမ့်လင်္ကာ။ ။အတိဝရ၊ ဩသဓ၊ နားဝစေ့စေ့နာ
လော့။ ။ခေါ်ဝေါဟာဘိဓာန။ ။ဗြဟ္မပတ္တိ၊ နိရဇံ
အောင်ကံနှင့် ဒေါဝိတမှ။ ။သုသီရဉဒုက္ခေ။ ။ပက္ခိပိဟ၊
မုသလနှင့်၊ စုက္ကဝိစုက္ကေတည့်။ ။နဝမောပထွေန။ ။
ရသံဂဟေတွာ၊ ရေနံသာကို၊ သကာသပ္ပိမျှနှင့်။ ။မိဿက
အတ္တိမှိ။ ။စတုဘာဂေ၊ ဧကသေတွင်၊ ရောထွေဥတ္တရိတည့်။ ။
ကိုယ်စိတိငါးမတ်သာ။ ။ပဇာပုပ္ဖ၊ ဟလိဒ္ဒ၊ ပဏ္ဏရေဏ္ဏာ
တည့်။ ။သုမနာပွင့်ဒုက္ခ။ ။ဆေးရွှေသက်ရင်း၊ နွယ်ကြံ
ဟင်းလည်း၊ ယွင်းတထေဝတည့်။ ။ပိပ္ပလ၊ မြစ်ဖလာ—
ချင်းမရိစ္စ၊ သိန္ဓဝလည်း၊ အမျှဆိုမတ်လာ၏။ ။ရောရာသည်
ဒုဒ္ဒနေ။ ။တိဟော၊ နာသေသုပဏ္ဏ၊ ရူပပြီးလျှင်စေလော့။ ။

ပစန္ဒေအခြံ။ ။ဒဗ္ဗိနာတံ၊ အာလုတံ၊ မနိမချစ်ချမှ။ ။
 သာမညဘုဂ္ဂိတေ၊ ဝါတာပိဋ္ဌ၊ ဝိနဿ၊ စီရဒသဟေမူ။ ။
 တဏှကေသုစိတာ။ ။ကရဝိက၊ သကုဏ၊ သဒ္ဓသဒိသာ
 တည့်။ ။အာမုဖါသံပန။ ။ယံယံဣစ္ဆိ၊ စိန္တိတံ၊ သိဒ္ဓိသ
 မတ္တတည့်။ ။မာသကဘုဂ္ဂိတေ။ ။အသိဒဂ္ဂ၊ အဝိဒ္ဓ၊ နိစ္စ
 ကေန္တေ၏။ ။သရိရေကုဋ္ဌဉ္စ။ ။ပါပရောဂေါ၊ ဝိနဋ္ဌော၊
 ဖလောမဟန္တတည့်။ ။ဩသဓ၏တေဇသာ၊ ဝဉ္ဇာပုတ္တ၊
 အလဒ္ဓ၊ ရာဂဥပသန္ဓာရုံ။ ။တေိဿာ ဣတ္ထိယံ။ ။ဂဟ္တော
 ဌတွာ၊ ဝဇိယာပုဏ္ဏာသဒိသရှင်္ဂ။ ။ဝိသတိဝဿောဝ။ ။
 တေတေဇနာ၊ ဝိဝိဓာပင်၊ မဟာနိသံသတည့်လေ။ ။ရွှေဂူ
 လိုဏ်သာ၊ ဒါယကာ၏၊ မဟာဩသဓတည့်လေး။

၃၆-အဝမြို့တံခါးလင်္ကာ

ထွန်းတောင်ဦးတည်၊ သာစည်ကျော်ဘယ်၊ ဇင်းမယ်
 အာသ၊ မုတ္တမနှင့်၊ ဧညမိုးကောင်း၊ စိတ္တကောင်းကိုင်းမား၊
 ဟံသားမျည်းတောင်၊ ကုန်းဘောင်ဂန်းတဲ၊ ကျိုင်းရဲစန္ဒပူရုံး၊
 ကျိုင်းရုံးတနသံယာ၊ ယိုးဒယားဝင်မနာ၊ စံရာရန်အောင်
 မြင်၊ လေသာမာရ်အောင်၊ မော်ကွန်း ထောင်သည်။ ။
 နောက်နောင်မှတ်ရန်စည်ရှေးတည်း။

၃၇-မုံသောက်မာတင် အကျဉ်းချုပ်လင်္ကာ

မုံယိုပလိုက်၊ ကြိုက်သည်ရေစာ၊ အနာလွတ်ကင်း၊ ငါး
 ဆယ်တွင်း သက်၊ ယင်းငါးချက်ပင်၊ မာတင်အင်္ဂါ၊ သဒ္ဓါ
 ဘိဓာန်း၊ ဆန်းလင်္ကာမျိုး၊ ကျမ်းရိုးစုံလင်၊ တတ်မြောက်

ခင်မူ၊ မာတင်္ဂါစေရ၊ အင်ငါးဝဟု။ ။မှတ်ကြအလွယ်တကူ
တည်း။

၃၈-ဂရုဓမ္မဇောတ်ချုပ် ကေပိဋ်လင်္ကာ

မင်းမယ်တော်နတ်၊ မြတ်ရှစ်သောင်းချာ၊ ဥပရာနှင့်၊ ဆရာ
ကြီးကိုင်း၊ ရထားပိုင်သူဌေး၊ ပြည့်ကံကျွေးက၊ စပါးပေး
တခြား၊ တံခါးစောင့်လစ်၊ ဤ ၁၁-တွင်၊ မြားပစ်ချွေးမ၊
မတ်လှရထားမှတ်၊ ရထားညွတ်ခြင်း၊ ဗုဇွန်တွင်းမြင်းနှင့်၊
စပါးပင်သျှောင်ချပ်၊ ကာမလပ်တခြား၊ စပါးစုမောင်နှမ၊
ယင်းကိစ္စကြောင့်၊ ကိုယ်ငှကိုယ်စီ၊ ပဉ္စသီချီ၊ အလိုလို
သည်။ ။နှစ်မြို့မကြည်ကြဘူးတည်း။

စာထုပ်ကြီး စာတမ်းများ

၃၉-တော်ကြီး စာထုပ်ကြီးစာတမ်း

ရတနာပုံ-မဟာရာဇဌာနီ မင်းနေပြည်ကြီးကို လက်မွန်
 မဆွ တည်ထောင် ဘန်ဆင်းတော်မူသော ဘဝရှင်မင်း
 တရားကြီး ဘုရားသည် မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်
 အခွန်ရှည်စွာ တည်ထွန်းတောက်ပစိမ့်ငှါ အရင်းမူလဖြစ်
 သော ပရိယတ္တိသာသနာတော် ပိဋကတ် ၃-ပုံကို ပုဒ်
 ဗျည်း သဒ္ဒါ သေချာမှန်ကန်အောင် ပရိယတ္တိ ဝိသာရဒ
 ဆရာတော် သင်္ဃာတော် ရဟန်းပညာရှိ လူပညာရှိတို့ကို
 ညှိနှိုင်းသုတ်သင်စေ၍ ရွှေရေးမင်ရေး ကညစ်ရေး ပိဋကတ်
 စုံရေအများ ဘော်ကြူငွေဆိုင်စတေ ဖြူစင်နစ်နော ချောမော
 ပြေပြစ်သော ကျောက်သလင်းအပြင်၌ ရေးထုအပ်သော
 ပိဋကတ်စုံ၊ ယင်း မှန်ကန်ပြီးပိဋကတ်တော်တို့ကို မုခါရုဋ္ဌ
 နှုတ်တက်အာဂုံ ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် ဗျတ္တိဗလ၊ သတ္တိ
 ဝိသေသရှိသော ရဟန်းတော်တို့ကို တောင်းပန် လျှောက်
 ထား ခိုးမြှောက်တော်မူသဖြင့် ပိဋကဓရ စွယ်လှစုံရောက်
 စုံကြီးမြောက်သော အရာမကသော ရဟန်းတော်၊ ဤသို့ပုဗ္ဗ
 ကိစ္စ သင်္ဂီတိပရိကံများကို ပြည့်စုံစေပြီး ရွှေနန်းပြာသာဒ်
 တော် သီဟာသနပလ္လင်ဦး မြေနန်းတော်တွင် ပဉ္စမ သင်္ဂီ
 ယနာ တင်ပြီးနောက် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးဘုရား နန်းစံ-
 ၂၁၊ သက္ကရာဇ် ၁၂၃၅-ခုနှစ်အတွင်း နေပြည်တော်ရှိ
 အရာမကသော တိုက်တော် အထောင်မကသော ရဟန်း
 တော်တို့တွင် ပရိယတ္တိဆေက၊ သဒ္ဒကောဝိဓ၊ ပိဋကဓရ
 သင်္ဃာတော်တို့ကို ရွေးကောက်တော်မူ၍ ပဌမစာချ သမိုက်

ပြဋ္ဌာန်းတော်မူပြီးလျှင် ပရိယတ္တိ သာသနာတော်မြတ်ကို ဆောင်ရွက်တော်မူသော မထေရ်မြတ်တို့လက်စွဲကြည့်ရှုစေရန် ယင်းသည့်မထေရ်မြတ်တို့ အလိုရှိရာ ပိဋကတ်တော်များကို ရေးသားတော်မူ၍ ကြီးပုဝါစုံနှင့်တကွ လှူဒါန်းတော်မူသည်။ ။နိဗ္ဗာနပစ္စယောဟောတု။

၄၀-၄၄င်းတော်ကြီး စာထုပ်ကြီးဆုတောင်းစာတမ်း

အထူးထူးသောတိုင်းကြီးပြည်ကြီးအပေါင်းထီးဆောင်းမင်းတကာတို့၏အသျှင်ဖြစ်တော်မူသော ရတနာပုံမဟာရာဇဋ္ဌာနီ၊ မင်းနေပြည်ကို၊ လက်မွန်အစ၊ တည်ထောင်ဘန်ဆင်းတော်မူသော၊ ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်၊ သာသနာဒါယကာ၊ မဟာခံမ္မရာဇ်-တရားမင်းမြတ်သည်။ ။ဇာတိဇရာ၊ ဗျာဓိမရဏစသော၊ သားရဲ-သားရှူး၊ ဘီလူးသဘက်တို့ဖြင့်ပြွမ်းသော၊ သံသရာစက်၊ ကုမက်ကြလဲ့၊ ဝဲခနောင်းမှ၊ ဘဝခြား၊ လျင်လျား တောက်တပိုး ထွက်မြောက်လိုသော၊ ရွှေနှလုံးတော်သွင်း၊ လွန်မင်းလှသော၊ ပတ္တနာ တော်ဖြင့်၊ ရေတွက် ချင့်မှန်း၊ ဂဏန်း သေချာ၊ မတတ်ရာသော၊ ဒါနအမျိုးမျိုး၊ အခြံခြယ်ဆင်၊ ဘုရင်ရတနာ၊ ဖြူစင်စွာသော၊ ကြေညာအောက်ထက်၊ ပတ်ယှက် ဝှန်ဆူ၊ ရောက်တိုင်းကြသော၊ သီလအမျိုးမျိုး၊ သာသနာပအခါ၊ တကာဗိုလ်လူ၊ ထီးဖြူဆောင်းခြင်း၊ မင်းတို့မဆိုထားဘိ၊ သာသနာ တော်တွင်း၊ ကြိမ်ကြိုက် လင်းသော၊ ခပင်းဗိုလ်လူ၊ ထီးဖြူ ဆောင်းခြင်း၊ မင်းပင်ဖြစ်လင့်ကစား၊ သပ္ပံရိသုပ နိဿယကင်းက၊ ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်ခဲ့သော၊ အနတ္တလက္ခဏာကို၊ လက္ခဏ၊ ရသ၊

ပစ္စုပဋ္ဌာန်၊ ပဒဋ္ဌာန်နှင့်တကွ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်၍၊ သိတော်
မူခြင်းစသော ဘာဝနာ အမျိုးမျိုးများကို၊ သူမတူတန်၊
အလွန်အကြူး၊ ဆည်းပူးဆောက်တည်၊ ပွားစည်ခိုင်ဖြိုး၊
ကြီးရင့် ထက်သန်စေတော် မူခြင်းနှင့်တကွ၊ သာသနာပ
အခါ၊ စကြာ ၄-ကျွန်း၊ မင်းသားမင်းစစ်၊ ဖြစ်ပစေကာ၊
သာသနာတွင်း၊ သေဋ္ဌ်နင်းမြတ်စွာ၊ သာသနာကို၊ ပစ္စံယာ
ဓံဗ္ဗ၊ နဂ္ဂဟ ၂-ပါး၊ တရား ကြည်နူး၊ လျှင်တမြိုးမျှ၊
ဆည်းပူး ဆောက်တည်သော ကုသိုလ်ဇောကို၊ သောဠ
သီ၊ အလံ နဂ္ဂတိ၊ ဟောတိုင်းသိပြီး၊ သာသနာတော်
အခွန်ရှည်ကြာ၊ တည်စိမ့်ငှါဖြင့်၊ ပစ္စံမသင်္ဂီယနာသဘင်၊
ရင်တော်မူပြီးနောက်၊ ဘဝရှင်မင်းတရားကြီး ဘုရားနန်းစံ
၂၁-သက္ကရာဇ် ၂၃၅-ခုနှစ်အတွင်း၊ ယင်းသင်္ဂီယနာတင်
ပြီး၊ သာသနာတော် ၃-ရပ်တွင်၊ ပရိယတ္တိ သာသနာ
တော် အရင်းမူလ အစစ်ဖြစ်ရကား၊ ရွှေမြို့တော်ရှိအထောင်
မကသော သင်္ဘောတော် အပေါင်းတို့တွင်၊ ဗျတ္တိဗလ၊
သတ္တိ ပိသေသရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ကို၊ ရွေးကောက်
တော်မူ၍၊ ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်တော်
မူသောအားဖြင့်၊ ပဌမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စာချ ၃-ရပ်၊
ပညတ်ပိုင်းခြားတော်မူပြီးလျှင်၊ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ အလိုရှိရာ
ကြည့်ရှုရန်၊ စာအင်္ဂါ ၁၀၀၀-ကိုရေးသား၍ ကြီးပုဝါ
စုံနှင့်တကွ၊ လူဒါန်းတော်မူသည်။ ။နိဗ္ဗာန ပစ္စံယော
ဟောတု။

၄၁-အသျှင်နန်းမတော်မိဘုရားကို ဆက်ရန်စာထုပ်ကြိုး

ကြားပိမ့်သိလော့၊ ဓိပတိမန်း၊ မြန်ကြငန်းတည့်၊ ခန့်
 မှန်းရာရာ၊ စက္ကဝါမြေ၊ ရေအဆုံးခိုက်၊ ရွှေဘုန်းပိုက်၍၊
 ထီးစိုက်နန်းတည့်၊ ပြည်ထောင်တကာ၊ ဦးညွတ်ရာဟု၊
 ရွှေဗျာဒိတ်လိုက်၊ သိုက်နဝင်းမြတ်၊ ဩင်းခံတ်နှင့်၊ မန္တာတ်
 မှန်တိန်း၊ ကိန်းအလာဖြောင့်၊ ချက်မှန်စောင့်လျက်၊ မင်း
 ကောင်းတံထွာ၊ မန်းမြေချာထက်၊ ရတနာပုံ၊ ပြည်ဇေ
 ယျကို၊ နတ်ဘုံတဆူ၊ ဟူဘွယ် . တနန်း၊ ထူးဆန်း ကဲ
 လွန်၊ ရွှေဘုန်းကံဖြင့်၊ လက်မွန်အစ၊ ပဋိမသစ်လင်း၊
 တည်ဘန်ဆင်းသည်၊ မင်းမင်းဥက္ကဋ္ဌ၊ ပဋ္ဌမ သင်္ဂါယနာ
 တင်၊ ဓံမ္မံကို၊ အလွန်သေခွေ၊ ထပ်ပိုးခေဟု၊ ရွှေအ
 သိန်းတိ၊ ကိန်းမရှိအောင်၊ အသဒိမျိုး၊ စာကြိုးလှူတော်၊
 မြတ်နုဘော်ကြောင့်၊ နိရော်စမှန်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို၊ ကေန်
 ဤဇာစ်၊ ဤဖြစ်ဤလ၊ ဤခဏန္တိုက်၊ မုချမြိမှန်၊ ရဆုညွန်
 သည်။ ။ထက်သန်ဤသို့ ဤအဘို့ကို၊ နှစ်လိုနတ်လူ၊
 ကြည်ဖြူသာရ ခေါ်စေသော်။

၄၂-အနောက်နန်းမတော်မိဘုရားစာထုပ်ကြိုး
 ဆုတောင်းစာလင်္ကာ

ကြားပိမ့်သိလော့၊ ဘူမိ သီရောဇ၊ အောင်မြေ ဇာစ်
 ဟု၊ ခေတ်လောကခံတ်၊ လွှဲပတ်ကြေညာ၊ မန်းလက်ယာ
 ဌ၊ ရတနာပုံမည်၊ ပန်းယက်ထုံနံ့၊ ခေတ်လုံးပျံလျက်၊ လွတ်စွဲ
 စတေ၊ ရွှေစာမရီ၊ ပမာညီလျက်၊ သာကီန္တယ်စင်၊ မိုးသဘင်
 ဝယ်၊ ရောင်ရှင်ထွန်းပ၊ ဝန်းသည်လသို့၊ ပရမဏ္ဍိ၊ ဘုန်းကြိုး
 ရှိသား၊ သီရိသုစန္ဒာ၊ ရတနာဒေဝီ၊ မျက်စိလှုံပက်၊ နောက်

နန်းနတ်လျှင်၊ ဝဲဝင့်ဂယက်၊ ကုမင်လမ်းကျဉ်း၊ ဘေးထိညဉ်း
 သား၊ ခဲယဉ်းလှစွာ၊ သံသရာမှ၊ ထိုမှာကမ်းခြေ၊ နန်းရဝေသို့၊
 ရောက်စေစိမ့်မှု၊ ရည်သားဆုဖြင့်၊ သုံးလူ့မြတ်ဖျား၊ ဟော
 ကြားဒေသနာ၊ ငါးဖြာနိကာယ်၊ မြတ်ပင်လယ်ကို၊ အကျယ်
 ချက်ကို၊ နိတုံရောင်စွေး၊ တည်းပြင်ရေးပြီး၊ မြတ်လေး
 လှစွာ၊ စေတနာဖြင့်၊ ပုဝါထည်မျိုး၊ ကြီးနှင့်အစုံ၊ ဥသံ
 မကြွင်း၊ တင့်တယ်လျဉ်းအောင်၊ လွန်မင်းလှစွာ၊ လူဒါန်း
 ပါရှင်၊ ပုညာနိသင်၊ အတင်တင်ကြောင့်၊ ဤလျှင်ထူထပ်၊
 ဘေးရိပွပ်မှ၊ နန်းရပ်နိဗ္ဗာန်၊ ပြည်မြတ်မွန်သို့၊ အမြန်ဆော
 စွာ၊ ခန္ဓာဇာတိ၊ မရှိအခြား၊ တန့်မနားဘဲ၊ လျင်လျားအမှန်၊
 ရောက်စိမ့်ညွှန်သည်။ ။ ဆုမွန်ပတ္တနာ၊ အာသာပြဋ္ဌာန်း၊
 ရည်မှန်းလိုရာပြည့်စေသော်။

ဦးချင်းများ

၄၃-အင်္ဂါယုတ် ၁၈-ပါးအကြောင်းဦးချင်း

- * ဘဝါးပျက်ကျယ် သလုံးတွဲနှင့်၊ ယိရဲ့ယိုထွက် မုတ်ဆိပ်နီ။
- * နှာရောင်ကောက်နှင့် ဝမ်းပိုက်စု၊ အစွယ်ထွက်ပြု၊ မွဲတွေများလို့။
- * ခါး၊ လည်ကုပ်၊ ကျောက် ကောက်သုံးထွေ၊ တွန့်လိပ် အရေ ဆံနီထွေး၊ ရေးမျက်ကြောင်စီ။
- * ခြေသည်း လက်သည်း၊ ပုတ်မည်းမည်း၊ အောက်နှုတ်ခမ်းလည်း တွဲမညီ။
- * မျက်စိနှစ်လီ ကျဉ်းကျယ်နှောလို့၊ အကြောပြိုင်း ပြိုင်းထသည့်ပြင်၊ သွားလျှင်ခြေသံ ဆိုးဆိုးဆပ်ဆပ်။
- * ကိုယ်ပေါက်ကိုယ်ရောက် သူထက်သာ၊ ယုတ်ယုတ် မာမာ ကြီးတဲ့ခြင်။
- * တဆယ့်ရှစ်ပါး ယုတ်အင်္ဂါ၊ အများဗိုလ်ပါ ကြားသိ မှတ်အပ်။

၄၄-နှလုံးငြိမ်ဥာဏဝစုဏဆေးနည်းဦးချင်း

- * ဆင်သမန္တယ်မန်လာဥ၊ လင်းလေကျစု မြစ်စစ်သိမ်။
- * အိပ်မွေ့သီးနှင့် ချင်းချောက်လွှာ၊ ကြီညွတ်မြစ်ပါ ဆေးရှစ်ပါးကို။
- * ထွားထွားညက်အောင် ကျိတ်၍နှော၊ ထောပတ် နှင့်စိမ်။

- * နေ့စဉ်နေ့ဆက် အမြဲလျက်၊ သုံးရက်ခန့်နှင့် နှစ်လုံး ငြိမ်။
- * ထိုခန္ဓာအိမ် လွန်ရှင်လန်း၊ ဤသာခန့်ကျန်းနာမျိုး ရှောင်၊ ဝါထာတထောင် နှုတ်ရဆောင်စွမ်း။
- * သောတုဇနသုတေသီ၊ ပညာစုံစီ ကူးလိမ့်ဘက်ကမ်း။

(သာရကောမုဒိ သတ္တမတွဲ။)

လှေချင်းများ

၄၃-အစေခံတောင်လုံးလှေတော် ဂုဏ်ချင်း

- * ရေမဟန်မှာ နေလျှိုနှုန်း၊ စေခံတောင်လုံးလှေမျက်မှန်။
- * ရှေ့ဘုန်းတော်ကြောင့် ဝတိန်ပိုင်၊ သိကြားကိုယ်တိုင် ဆက်သနှင်းတဲ့။
- * လှေမင်းလှေမော်လှေတော်သား၊ လွှားတဲ့အောင်လံ။
- * တန်ခိုးမိပတိ၊ ဘုန်းဇာဒိ။
- * တောင်လုံးလှေကြီး ဩဘာသံ၊ လောကဓာတ်ယံ လွှမ်းခြည့်သောသော။
- * တရာမင်းကို စက်ရင်းအောင်၊ လက်ငင်းယူဆောင် ဆက်မဲ့စွမ်းအား။
- * သည်မျှမကဝေးသိစွာ၊ လေးဒီပါကိုအကုန်နင်းလို့။
- * ရှေ့စက်တော်ရင်း မွို့ကျော်ညံ၊ ကျွန်တော်ခံအောင် သိမ်းမဲ့ယောက်ျား၊ ရှားဆုတ်ကြရှောင်။
- * မရှောင်ရင်တောင်လုံးတဲ့၊ သျှောင်ထုံးကိုကိုင်နှိမ် လို့၊ ဇိဝိန်ပါဝီစိထဲကိုဆွဲချလိမ့်မမှား။

၄၄-၎င်းလှေတော် ဂုဏ်ချင်း

- * တောင်လုံးစေခံ ဝေယန်ဖျားက၊ သိကြားဆက်တဲ့ လှေဥသျှောင်။
- * ဘုန်းအတုမဲ့ စကြာရှင်မှာ၊ ဘက်မျှမမြင်လှေသ နင်းမို့။

- * လှေချင်းလှေတွင် လှေများမင်း၊ ကွင်းဆုတ်ကြ ရှောင်။
- * မဟဏ္ဏဝ သာဂရ၊ ရေလမ်းရှိသမျှ တတိုက်ဘောင် မှာ၊ မကိုင့်ဆောင်းဆောင် ထိုထိုမင်းတို့။
- * ဝပ်စင်းညွတ်ကြို သက်လက်ဆောင်၊ စက်ထံရောက် အောင် သိမ်းမဲ့မှုထမ်း။
- * အနုအကြမ်း ဂုဏ်ရဲစွမ်း၊ မှားလို့ စမ်းကမှောက် သည့်ပြင်။
- * အောက်နရက်ခွင်မီးလျှံထဲမှာ၊ အသဲအဆုတ်ကုန် အောင်နတ်။
- * ဖုတ်လိုက်ကင်လိုက် ကြော်လိုကြော်၊ ခေါင်းမပေါ် အောင် မှန်းလိမ့်တင်းကျန်း။
- * လူတချက်ကို နတ်ဆယ်ကြိမ်၊ ထက်ဝဇီရိန် မြူးချည့် လျှမ်းလျှမ်း။
- * နန်းစဉ်သုံးတဲ့ လက်ရွေးကျွန်၊ တက်ရေးလူလွန် ကူးခြည့်ဘက်ကမ်း။

၄၅-တောင်လုံးမှိုင်းလှေတော် ဂုဏ်ချင်း

- * မြေပေါ်ရေပေါ် လှေတော်ချင်း၊ မှန်ကင်းမိပတိ ထွတ်ထိပ်တင်။
- * တောင်လုံးမှိုင်းလို့ကြီးသံချို၊ ကမ္ဘာ့ခေတ်၍ ထိုထို မင်းတို့၊ ဝပ်စင်းလက်မို စက်စုံဦးကို ဖူးရမှန်စင်။
- * မျက်စုံနဝရတ်၊ လင်းလင်းလျှပ်၊ ဖြူထီးပြာသဒ် စိုက်ဆောက်တင်၊ ရာဇဝင်ဝင် နန်းဆက်ကျွန်ရင်း။

- * နေသာကီနတ် သန်းရွှေရင်မှာ၊ သိကြားနတ်ရှင် မင်းကဆက်ရင်း။
- * ရေးခင်းသဘင်၊ မန်းသိုက်ဝင်ဇာတိနှင့်၊ သာဘိ သေခွေရင်တွဲ၊ စက်တော်တင် လှေထွတ်ဆုံးမှာ၊ နှုန်းပြိုင်ဘက်လွတ်ကင်း။

၄၆-နတ်ရှင်ရွေးသေနတ်ဗိုလ်ရေးပေးသည့် ပလင်း
 မှောင်ဝေအလိုက် ဘုန်းတော်ဘွဲ့လှေချင်း

- * တဝန်းမြန်ဘောင်၊ ဘုန်းရောင်ဝေ ညီးရှိန်ဝင်းထိန်၊ သမ္ဘိန်နွယ်ရိုး မျိုးသာကီနိ၊ ကုန်းဘောင်အာဟိန်၊ နေလာသိန် ချိန်လဲစံတူနှိုး၊ အိုကြေညာ တေဇာ ရိုက်ခြီး၊ မြေမိုးကျော်ညံ့တယ်လေ၊ မန္တာတ်ဘုန်း။
- * မနှုန်းစံသွယ်၊ သောင်းနယ်မြေ၊ ကျွန်းပြင်ထွန်းတင်၊ ရာဝင်ပေါ်ထွန်း၊ ညွှန်းဘယ်တွင်၊ နှုန်းဘွယ်မမြင်၊ အာနိသင်တင်လဲမော်ကွန်း၊ အိုတေဇော် မြေပေါ် ထက်ဝန်း၊ ရာစင်းဆူဆူငယ်လေ၊ တူဘက်ကျွန်း။
- * မယွန်းငွေတောင်၊ ပေါက်ပြောင်ပျံမျိုးစင်မိုးပြင်၊ စက်ရှင်စုံဦး၊ ဘူးခိုဝင်၊ မြူတိမ်လွှာခွင်၊ နတ်ယဉ်ငြင်၊ ရှင်လဲဒေဝါပေါင်း၊ အိုထံတော် ဖန်ဆော်ရောက် ကြောင်း၊ ဆက်နှင်းစေညွှန်တယ်လေ၊ လွန်များ တောင်း။
- * တသောင်းညာမြေ၊ ဒေါင်းရွှေစံ ဝင်းလျှံနှုန်းစံ၊ နက်တဂုဏ် ဘုန်းချုန်းရိုက်ညံ့၊ ထီးရာတော်ခံ ဝိုးဆက်စံ၊ သံလဲဝှန်ဝါဘဲ၊ အိုသီဟာညီလာဗိုလ်ပွဲ၊ ရင့်ကြူးပဉ္စင်ငယ်လေ၊ ရှင်ရိုက်နှံ။

- * အကဲပေါ်ထင်၊ နှိုင်းရှဉ်စံကင်းလွန်ထူးချွန်၊ ကြေငြာ
 ကြော်ခြင်း လင်းဂုဏ်ဝှန်၊ ထီးရာပိုင်ကျွန်-ယုံတော်
 မှန်၊ ညွန်လဲရွယ်ကာမိုး၊ အိုမာန်မြို့၊ ရန်သူဝပ်လျှိုး၊
 လက်ငင်းကြေ ကြေအောင်လေ၊ ချေဖျက်ချိုး။
 - * တန်ခိုးဂုဏ်တော်၊ တိုင်းပေါ်ပြည်လုံးတင်၊ နတ်ရှင်
 စံရွေး၊ ရှေးဘယ်တွင်နင်းဖြိုရန်နှင့်၊ ဝေးကွာစင်၊
 ယဉ်လဲရေအောင်ဝဲ၊ အိုဘယ်ဆီ ဆွယ်မှီရှင်တွဲ၊ ပြိုင်
 နှုန်းမယ်သူငယ်လေပြုဝံ့ဘဲ။
-

ဟန်ချင်းများ

၄၇-တောင်ဒဝယ်အစုယောကျ်ား က ဟန်ချင်း

- * လက်ရုံးချီ ဤမြေစောင်းလို့၊ ရိုက်ငြောင်း တုန်အိဗွံ သွက်သွက်ယိုင်။
- * တယောက် ကောင်းနှင့်၊ ထောင်းထောင်း ကြေ အောင်၊ သိန်းသောင်းသင်္ချေ ရန်စွယ်ငုတ်ကို၊ ဆန် ချည်မြဲမြင်မပေါ် ငုပ်အောင်၊ ရေပေါ်မြေပေါ်တေ ဇော်ချုပ်တယ်၊ ချိုးနှုတ်ဖြတ်ချိုင်။
- * ကုမ္ဘာနယ်ကျွတ်၊ မဟာရိုက်၊ သိန်းကုဋေတိုက်ဝန်း လာဝိုက်၊ တို့ကိုကြိုကြိုက်မျက်နှာငြိုင်ရင်၊ လက် စင်းပိုင်ပိုင် နောက်ခါသိအောင်၊ အောက်ရွာဝီစိ နရက်ပြည်၊ အသက်မရှည်ဆုံးလိမ့်ချက်ခြင်း။
- * မှန်နန်းဘွေမြင့်လက်ယာမော်၊ ဒဝယ်ကျွန်တော်ရွေး သန့်လက်ရင်း။
- * ဘက်ဘယ်သူ တင်းမလဲ့ဟဲ့။ ။ရန်နင်း ကျွန်ရုံ၊ ခြောက်ဝေပုံရိုက်ခြီးလို့၊ တိုက်သုံးခွင် နယ်ကုန်ပ၊ မြို့ရွေလုံနွယ်ရိုးမို့၊ ဘယ်စိုးရိမ် ဘာထည်လိမ့်၊ ဇမ္ဗူ တနယ်လုံးမှာ၊ နှုန်းပြိုင်တုဘက်ကင်း။

၄၈-မြောက် ၁၅၀-အစု ဟန်ချင်း

- * ငါဟဲ့ဆို-ကြိမ်းသံပက၊ ရန်ဆိုသမျှ ပျောက်ပျက် ကြေ။
- * သိန်းသန်း ကောဠိမာန်သူပုံကို၊ ဆံခြည်မြဲမှုမကျန် ကြွင်းအောင်၊ မြောက် ၁၅၀-ရန်ပုံခွင်းတယ်၊ တင်း တဲ့ဂုဏ်နေ။

အထက် သိကြား၊ အောက်နဂါး၊ သည်စပ်ကြား
က မိုးအောက်ခြေမှာ၊ မာရ်နတ်ဗိုလ်ခြေ ဆယ်လီ
တက်လို့၊ တို့ကိုမာန်ယှိုက် ရန်စွယ်ပြို၊ ဘက်ပြိုင်
သူ ဟောကွထွက်စန်း။

- * မှန်ထောင်လှံစွပ်ဝရဇိန်၊ လျှပ်တပြက်ချိန်တထောင်
မြောက်အောင်၊ ကောင်းကင် မြေအောက်ပါမကျန်၊
ဂျမ်းသဒ္ဓါလံ ရှယ်ကာလွတ်တ၊ ဘယ်ညာ ဦးစွတ်
ရှေ့တည်ရာ၊ စက္ကဝါကုန် ပြေးယွဲတမ်းတမ်း။
- * လက်ရုံးသံကြမ်း- ရဲမှုထမ်း၊ အနုပ္ပကမ်း- သတ္တိ
ဂုဏ်၊ မြေမဟီတုန်လောက်အောင်၊ သူပုန်ကိုတပုန်
ငြင်းတယ်၊ ခြွင်းချန်ဘူးလားလား။
- * ရောင်မှားလို့နော်၊ ဘက်ပြိုင်မယ်မော်ကြရင်၊ ရိုက်
ဘတ်တော်ရိန္ဒုမာနှင့်၊ ဝတီသာ ခြောက်ဘုံ ဆုံး
အောင်၊ နင်တကယ် ရှောင်ပုံးတော့၊ မှန်ဖြိုးလိမ့်
စွမ်းအား။

၄၉-ရွှေပြည်မှန်ကင်း-အစုသေနတ်ရေး
၆-ချက်ပါ ဟန်ချင်း

- * လက်ရုံးချိန်-ဝတီန်ဖျားက၊ သိကြားညွတ်တဲ့ တေဇ
ဂုဏ်။
- * မှန်ထောင်လှံစွပ်ရိန္ဒုမာကို၊ ကောက်ယူမြန်စွာဘယ်
ညာယှက်က၊ ဘက်ဘုံတိုင် ရိုက်ခြီးသံနှင့်၊ တိုက်
လုံးညံ့ညံ့ ပဲ့တင်ကျွေးတယ်၊ ဝေးရန်သူပုန်။
- * တို့ရှင်ဘုန်းတောက်၊ တို့ဂုဏ်မောက်၊ မိုးမြေထက်
အောက် သွက်သွက်တုန်အောင်၊ ယမ်းလို့ ကြည်လို့

ရွှေမှန်ခွကို၊ ဟန်ယူမလို့ခါးမှာတင်၊ မြေကြီးလျှင်
ကွဲအက်ပျက်ပြိုး။

- * ဝိသယခေတ်ခြာခြာရစ်၊ သူပုန်ရန်စစ် ဝေးကွာလစ်၊
လိုက်၍ပစ်က မလွတ်သာ၊ နတ်ရပ် ခြောက်ရွာ
ကွင်းဟဲ့ ရှောင်ပုန်း။
- * ကြေညာရိုက်ခြီး တို့ရှင်ဘုန်း၊ တို့လက်ရုံးနှင့် ပစ်
လွှတ်ချိန်၊ ရုပ်နာမ်ဇိဝိန် ခဲလိမ့်လက်ငင်း။
- * ရွှေပြည်မှန်ကင်း၊ ရဲမာန်တင်း၊ ဇေမ္မူထုတ်ချင်း
ကျော်ထက်ကျော်၊ လက်စွဲတော် မှန်တောင်နှင့်၊
နံစောင် ရည်စူးလို့၊ လက်ဦးချွေယူတဲ့၊ တံခွန်ထူ
အလံစိုက်ကို၊ ဦးခိုက်ကြဝပ်စင်း။
- * မာန်ကြွားလို့ထောင်၊ ဟောမှန်ထောင်ရန်ဖြတ်တဲ့၊
ရိုက်ဘတ်တော် ဝရဇိန်နှင့်၊ မြေမဟိန် ရိုက်ကြိုး
အောင်၊ ထိုးပစ်လိမ့်ချက်ခြင်း။

၅၀-၎င်းအစုံက ဟန်ချင်း

- * စက္ကဝါဘောင် တထောင်တတိုက်မှာ၊ ခေါင်အလံ
စိုက် နတ်ရဲဘော်။
- * ထီးနန်းကနက်စဉ်ဆက်လာမှာ၊ ကုန်းဘောင်ဝံသာ
နေမန္တိတ်နှင့်၊ ဘေးစက္ကရတ် ဘိုးထွတ်တင်၊
လက်ရွေးတော်ဝင် ကျွန်ကော်ရင်းမို့၊ ရွှေပြည်မျက်
စံမှန်ကင်းမှာ၊ တင်းတဲ့တေဇော်။
- * သလ္လာဦးခိုက် မူးမြစ်ပိုက်၊ ရွှေလုံသုံးတိုက် ဟိုး
ဟိုးကျော်၊ တုဘက်မပေါ်ရန်ညွှန်ခူးမို့၊ ထူးလိမ့်

ကဲလိခွဲခြစ်ဂုဏ်၊ ဘယ်မာရ်မှုမှိုကြမယ်၊ မြေဝသိုရိုက်
ခြီးအောင်၊ မှိုချွေးလိမ့်လက်ငင်း။

* ရွှေဘုန်းတော်ရှိန်၊ ပြောင်ဂဇိန်ဖြူလှကို၊ ဒေဝရိန်
သလို၊ မြေမဟိန်မဏ္ဍလမှာ၊ ဖူးရောက်ကြ ချင်း
ချင်း။

* မာန်တုလို့ကျယ်၊ ရန်စွယ်ကိုချွေနှင်းတဲ့၊ မှန်ကင်း
ကျွန်တော်ယုံမို့၊ ဇမ္ဗူကုန်နယ်တလွှားမှာ၊ ရှားပြိုင်
တုဘက်ကင်း။

၅၁-၄င်းအစု မိန်းမက ဟန်ချင်း

* နန်းရဝေမှာ သန်းရွှေဆင့်၊ စန်းငွေ ယုန်ပွင့် စက်
ရောင်ဝါ၊ ဗျာတော်ခွန်းနှင့် သိုက်ညွှန်းတည်၊ ရွှေ
ပြည်စံတော်ဦးသို့၊ ပုလဲငွေတောင် ပြောင်ရွယ်လူး၊
ဖူးခရောက်လာ။

* နေလာဘုန်းမြင့် ပိုက်ကျုံးဆင့်၊ ကြေညာ ခြီးရင့်
တိုက်လုံးတင့်၊ ပတ်ကုံးမြေပြင် တောင်လက်ျာမှာ၊
ဘုန်းတော်တေဇာ သမ္ဘာထွန်းလို့၊ တဝန်းလူ
နတ်သံကြီးချို၊ ပြဟွာသျှန္တီကြီးရင့်မစဲ။

* မန်းညှာပဌမ တည်ဦးစ၊ တန်ခိုး လျှံပ ဥက္ကဋ္ဌ၊
လောင်းရာဇိန္ဒ ထွတ်သည်းအူ၊ ဆက်စိုးရိပ်ဖြူမိုးဖြန့်
ဗိုလ်ပွဲ။

* ကျင့်ထုံးဘယ်မယုံ ရွှေဘုန်းတက်နေသို့။ ။ရှင်လူ
ဗိုလ်မြေချမ်းကြည်၊ နိဗ္ဗာလို ပြောဝသာစည်၊ ဘုန်း
ပွင့်ရောင်ချည်၊ နတ်ခြောက်ပြည် ကြော်ညာလို့၊
ပြဟွာနယ်ကုန်ကျုံးတယ်၊ နှုန်းဆွယ်ခွင်ရှိဘဲ။

- * မျိုးတိမ်ညွန့်ပျော်၊ ငွေဥပေါ်ဂဇာသိန်နှင့်၊ စွယ်
ခြောက်ရှိန်ဖြာတဲ့၊ သက္ကံဒါန်မြေမဆန့် ဖူးရောက်အံ့
မလွဲ။
- * ကျွန်းကျွန်းတံဆောင်၊ ရာထွင်ခေါင် ရှေ့သမ္ဘာမို့၊
လေးဒီပီတုန်ညောင်းအောင်၊ ပုံထောင်း စကြာ
ရည်လို့၊ လက်ျာလည် ဗျာတော်ညွန်းတယ်၊ ယွန်းခွေ
လိမ့်မလွဲ။

၅၂-နတ်စုံလက်ဝဲအစုံ က ဟန်ချင်း

- * ဆုတ်တဲ့ရှောင်၊ ရောင်မချဉ်းနှင့်၊ ရန်ဘောင်ရှင်း
တဲ့သီလဝင်။
- * သိန်းကုဇေတိုက် စက္ကံဝါမှာ၊ မျက်နှာမြေပြင် ဘယ်
မလပ်အောင်၊ သူပုန်ရန်သူကူညီထပ်တော့၊ လက်
စွဲရန်နှိမ် ချိန်ကာဖြတ်ရင်၊ ကင်းပြတ်ကွာစင်။
- * ဟောကြည့်လိုက်စမ်း ထားအစွမ်း၊ ရွှေကိုတက်
မှန်း နှစ်ချက်လှမ်း၊ အိမ်ကတန်းတန်းချွတ်၍ကာ၊
သောင်းမြေဒီပီ တော်သံခြီးအောင်၊ ပခုံးလက်
ညွန့် ဘွဲ့ကာလှန်၊ ရွှေစွန်ဝဲဟန် သိမ်းလိမ့်ချက်ခြင်း။
- * လျှပ်တချက်ကို ချက်တထောင်၊ သည့်နှယ် ရန်
အောင် ချိုးလို့ ခုတ်ရှင်း။
- * လျှပ်ရောင်ဝင်းဝင်း ရန်ဘောင်ခွင်း၊ ရွှေမှာချင်း
လို့ နင်းကပ်လာ၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာမြန်စွာပျက်အောင်၊
တချက်နှစ်ချက် ဦးနှင်ထွက်လို့၊ ဂဠုန် တောင်
ယှက်ညှပ်သိမ်ကွယ်၊ ဟောမှရန်စွယ် ပြေးတဲ့ပျောက်
ကင်း။

* မာန်တုလို့စွာ၊ ရိန္ဒဲမာလုံမြူးတွဲ၊ ရန်ခူး သီလဝင်
 နှင့်၊ တော်လျှင် တုန်ကြီးအောင်၊ ချိုးဖြတ်လိမ့်
 လက်ငင်း။

၅၃-ဘုန်းတော်တိုးအစု က ဟန်ချင်း

- * လက်ရုံးချီ ဒီပါစက်အောင်၊ ဤလောကဓာတ် ဆပ်
 ဆပ်တုန်။
- * ထီးစဉ်နန်းဆက် ထွက်မပေါ်၊ ရွှေဘုန်းတေဇော်
 ကျော်တန်ခိုးနှင့်၊ လက်ရွေးတော် ကျွန်ယုံဘုန်းတော်
 တိုးမှာ၊ ဖြီးမြင့်သိန်ဂုံဏ်။
- * ကုမ္ဘာန်ယက္ခိက် မဟာရိုက်၊ သိန်းကုဏ္ဍေ တိုက်ဝန်း
 လာဝိုက်၊ တို့ကိုကြိုကြိုက် မျက်နှာဆုံလျှင်၊ စက္ကံဝါ
 ကုန်ပြင် အပနှင့်၊ ဝိသယခေတ်နယ်မကျန်၊ ဝှမ်း
 သဒ္ဓါလံ ပြေးဟဲ့မလွတ်။
- * ရွှေမှန်တောင်စွတ် ရွယ်ကာလွတ်၊ ဘယ်ညာအကျွတ်
 ရန်သူပုန်၊ ဆန်ဆန်မှန်မှန် တရန်ပြုလို့၊ မာန်မတု
 နှင့် လွတ်ရာရှောင်၊ ခုကဝေးရှောင်၊ ပုန်းကြွပ်လျှိုး။
- * ဟောကြည့်ရွှေတိုး သိန်မညိုး၊ တံဆိပ် ကျော်ဟိုး
 လက်မှာထိုး၊ အထက်မိုးကမှန်မသွေ၊ သိကြားအ
 ဘေ ဗြဟ္မာဆင့်လို့၊ အသူရာနှင့်အဘော်ခေါ်၊ တို့ကို
 မော်လို့ ပြိုင်လာအုန်း၊ ဘယ်ညာရုံးနှင့် မှန်းလိုက်
 ရင်၊ မြေကြီးလျှင် ကွဲလိမ့်ချက်ခြင်း။
- * မာန်တင်းလို့ချီ၊ ဇမ္ဗူဒီနယ်တရိုးမှာ၊ ခုနောက်ပေါ်
 ဘုန်းတော်တိုးကို၊ ဘယ်ရန်မို့ ဖြိုမစိုးတယ်၊ မိုဗ်း
 ဓမြသိ ဘက်ကင်း။

၅၄-သူရဲအစု က ဟန်ချင်း

- * စက္ကဝါကျယ် နယ်အဝှန်းမှာ၊ အကျွန်းကျွန်း လုံး
ဥသျှောင်ကျင်။
- * လက်ရွေးပြောင်မြောက် စံမပြု၊ တသောင်းမြေငှ-
ကျော်ထင်ရှားလို့၊ မတထောင်တွင် တကောင်ဘွား
မို့၊ သူရဲကျွန်တော် မြိုင်ဘော်ရှားတယ်၊ ခြားတဲ့
ဂုဏ်အင်။
- * ထားလှံ မီးပေါက်၊ ဘုန်း အမြောက်၊ ရုပ်နာမ် ကိုယ်
ပျောက်တင်တင်၊ ငါတို့ကိုယ်တွင်ဆံတချိုးမျှ၊ မြှုပ်နှံ
မထိုး သိဒ္ဓိလုံ၊ ရွှေဘုန်းတော်ဟုန် ကိုးတဲ့ကျွန်ရင်း၊
ဒါနောယက္ခ ပုဏ္ဏက၊ မြေပြင်အမျှ ဝိုင်းလာစေ၊
ထောင်းထောင်းကျေအောင် ချေတာဖြတ်လို့၊ ဤ
မြေလက်ခတ် မလွဲသာ၊ ငံရဲအောက်ရွာ ဆင်းဟဲ့
ချက်ခြင်း။
- * ဘေးတော်မန္တာတ် ဘိုးနေနွယ်၊ ခမည်းဘုန်းကြွယ်
စဉ်လာခဲ့လို့၊ နိုင်ငံချဲ့တဲ့ကျွန်တော်ယုံ၊ တန်ခိုးသိန်
ဂုဏ် ကြီးမြင့်တင်းတင်း။
- * ငါးကိုတုလို့ ခရုကျယ်၊ အိုင်ပျက်စဘွယ် ဟောခုလက်
ငင်း၊ ရောင်မှားလို့ဝါ၊ ရိန္ဒမာ မှန်တောင်နှင့်၊ နိ
စောင်ကို ရွယ်ချိန်လို့၊ ဇီဝိန်ကိုချွေရော့မယ်၊ သပြေ
မှာ မြေဆုံးအောင်၊ ပုန်းရှောင်ဟဲ့ကင်းကင်း။

၅၅-လက်ဝဲကြောင်းအစု က ဟန်ချင်း

- * မတထောင်မှာ၊ တကောင်ပေါက်တယ်၊ ခေါင်တွင်
ခေါင်ကောက် ရဲဇာနည်။

- * ကုန်းပေါင်သိမ်နန်းစိုက်ထူ၊ လောင်းဗုဒ္ဓကူရေမြေ
ချွန်းအောင်၊ အောက်ပြည်ရန်ကုန် စုံလာတုန်းက၊
လက်ဝဲတော်မှန် ရန်ကိုမှိုးလို့၊ လက်ဝဲကြောင်းခေါ်
ကျွန်တော်လုံးမှာ၊ ထိုးထွင်ခဲ့သည်။
- * စစ်ကိုင်းအင်းဝယင်းနောက်မှာ၊ မဟာအမရစံတော်
တည်၊ ရတနာပုံပြည်ခုတိုင်ရောက်အောင်၊ ထားလွှဲ
မီးပေါက်ပါမဆောင်၊ တဘက်ရန်မှောင် မာန်မချ
က၊ အမြန်ခဏမကြာစေ၊ ထိုးလိုကျေအောင် နင်း
ခုတ် ဖြတ်ချိုး။
- * စမ္မာနဝ မြင်းကွက်ချ၊ အင်းဆိုကတို့မခံ၊ အပ်မြှုပ်
စက်နှံ ပီပီဝေးလို့၊ အရေးတော်ချက် ထွက်လွှာမြင်၊
အစိမ်းတွင်တွင် စားတဲ့လူမျိုး။
- * အနံတမိုက်လျားတတောင်၊ မှန်ကင်း စိန်တောင်
သည်နံစနှင့်၊ ရည်သံသမျှ ပွဲတိုင်းနိုင်၊ လက်ရုံးစိန်
တိုင် နှိုင်းတုဘက်ရှား။
- * မာန်တုလို့မော်၊ လှံစွပ်တော်မှန်ခွနှင့်၊ နံဝကို ချိန်
ရွယ်က၊ ထိန်နယ်မှာခိုကာဝတ်တော့၊ နာမ်ဇီဝိန် ကျွေ
မလွတ်အောင်၊ ဟောလွတ်လိမ့်လားလား။

၅၆-နတ်ရှင်ရွေး အစု က ဟန်ချင်း

- * ဘဝင်ဘုံတိုင် ပဲ့တင်ချွန်း၊ ရွှေဘုန်းတော်ပွင့် နေ
ရဝိန်။
- * တိုက်တသောင်းပြန်၊ ရိုက်ချောင်းညံ့အောင်၊ မကိုင့်
ဆောင်းမှန် ရာဆုမင်းတို့၊ သက်ပန္နာလှံ စကြာရင်း
မှာ၊ နှင်းတွဲခါချိန်။

- * တိမ်ပေါ်လမ်းမြင့်၊ ဈာန်မြန်းတင့်၊ ဆဒ္ဒန်ရွှေပွင့်
ခြောက်ရောင်ရှိန်မှာ၊ မန်း ဘူမဟိန် ဝေယံဦးသို့၊
ဟေမန်ခါကူး သည်သဘင်၊ ခဖူးခိုင် ညီလာပွဲမှာ၊
အကဲစံလွတ်ဂုဏ်အမော်၊ နတ်ရှင်ရွေးကျော်တံခွန်
စိုက်ကို၊ ဘူမဟိန် နယ်တပိုက်မှာ၊ တူတညီမဆွယ်
ထိုက်တယ်၊ ဦးခိုက်ကြညွတ်ရုံး။
- * ရှိဦးတင်လျှောက်သေ နတ်ကောက်၊ လက်ဝဲချီမြောက်
ချိပ်ပြီးလျှင် ယမ်းတောင့်ယူငင် လျင်စွာနှိုက်၊ ထိုး
နောင်ကိုက် တိုက်ဖျက်လှန်၊ ထိုးလိမ့်မြန်မြန် ယမ်းနှင့်
ခဲလုံး။
- * တကြိမ်ပျက်ပြီး၊ သိမ်းစေအုန်း၊ ဝဲစွယ်ပခုံးမြောက်
ယူတင်၊ မကြာဆောလျင်လိမ်ကာဘမ်း၊ လွှတ်ခါ
ရိုက်စမ်း၊ လက်ခွလမ်း၊ တခန်းဘွေထုတ် မောင်း
တင်ကုပ်-တူစံနှိုက်အုပ်-ရွယ်ပြီးခါ၊ ပစ်ချမြန်စွာ ရေး
လှဟန်ခင်း။
- * လှည့်ပိုက်လို့လွယ်၊ ဘယ်ရန်စွယ် ပေါ်ထွက်မယ်၊
ဇမ္ဗူကုန်နယ်ချက်မှာ၊ ဝေးပြိုင်ဘက်ကင်းကင်း။
- * မာန်တုလို့စွာ၊ လူ့ရွာမှာခန္ဓာစဲလို့၊ အောက်အပါယ်
နယ်ရဲမှာ၊ နောင်တကြိမ်ပေါ်လာခဲအောင်၊ ဆွဲချေ
လိမ့်လက်ငင်း။

၅၇-မြင်းစုကြီးအစု က ဟန်ချင်း

- * လက်ရုံးတော်လျှင်၊ ရန်အောင်လွှင့်တယ်၊ တန်ခိုး
ဟိတ်နှင့် ရွေးတော်ကျန်။

- * ကောဇာသတ္တရာဇ် ၉၀၀-ကျော်မှာ လက်ဦးထင်ပေါ်ဘွဲ့ကတဲက၊ စစ်ပွဲပေါ်လျှင် တို့လက်ကိုင်းပ၊ တိုင်းနိုင်ငံတော် ကျယ်အောင်ဖွင့်တယ်၊ မြင်းမြင်းတံခွန်။
- * ဂုဏ်မဟိဒ္ဓိ ဘိတ်ဘိတ်ညိ၊ ရောင်လို့မှားဘိ ကြားလောက်မိ၊ မျက်တထောင်ရှိအမောင်းလုံနှင့်၊ နတ်သယာဉ်ပျံ သိန္ဓဝကို၊ ရှေ့ကြိမ်မပြ နင်းဖျက်ဖြို၊ ရန်ပေါင်းထိုထိုမှူးခဲမစဲ။
- * မရုံစမ်းတော့ မန်းရွှေဘုံမှာ၊ မြင်းစုကြီးဂုံဏ်ထူးတဲ့အကဲ။
- * တုတုပပ ပြုရင်လ၊ သုဒဿန ဝတီ သာ၊ အရိန္ဒမာ ဝဇီရနှင့်၊ သိကြားမာယံ ရန်လာစေ၊ မိုးမှာနေ ရေမှာငိုပ်၊ စွန်လိုကုပ်လို့ အရယူ၊ မာရ်နတ်စစ်ကူတဲ့တော့ မလွတ်၊ ယာဉ်ကျော်ဘောင်းဝတ်၊ ထောင်းထောင်းလွတ်၊ ဒေါင်းကိုခွတ်တဲ့ စာသုဇယ်လို့၊ တဘက်ရန်စွယ်ဟူသမျှကို၊ မြို့မုံမကလွင့်ကာနှင့်၊ အမွှေးမမြင်ဝေးရချက်ချင်း။
- * ရွှေဘုန်းတော်ရှိန်ပြောင် ဝဇီန်ဖြူလွကို၊ ဒေဝရိန်ဘန်သတယ်၊ ဖူးရောက်ရ ဝပ်စင်း။
- * ရောင်မှားလို့ ကျယ်-အောက်အပါယ်ဘုံရပ်မှာ၊ သက်ဇီဝိန် မြန်စွာပြတ်အောင်-နံပေါ် လှံတော်တပ်ရင်၊ ချိုးကပ်လိမ့်လက်ငင်း။

တေးထပ်များ

၅၇-သွားတော်စွယ်တော်အကြောင်း တေးထပ်

- * သွား အံလယ် အံဆိုးငယ်၊ သုံးဌာနလေးစီ၊ စွယ်မနှင့် စွယ်ရံဤမှာ၊ ဒွေးဝီဝီပင်ချည်း။ ။အထက်အောက် ထပ်တူငယ်၊ နကိုလူ သွားစုံသည်နည်း။
- * သိုးလောက မှန်ကူငယ်၊ သယံဇ္ဇံမာရ်လှီး၊ သမဒန် မှန်ကမ္မည်းမှာ၊ တစံတည်း ထပ်တူ။ ။သွားတော်ပြင် စွယ်တော်လေးလို့၊ တွေးကြံဆ မှားတဲ့ အယူ။
- * စွယ်တော်မြတ် လေးဆူမှာ၊ ကြယ်ရောင်ဖြူ သောက်ရှူးသို့၊ သွားထူးမည်ရုံသာ၊ ညွှန်းတဲ့ရွှေဗျာ။ ။ လေးဆယ်မျှဒန္တာကို၊ စွယ်တော်ပါ !တွက်ကြီးရှင်လေး။

၅၉-ရွှေတိဂုံဘုရားဘုန်းတော်ဆွဲ တေးထပ်

- * လေနရီ ရေဒီမျှပါတဲ့၊ ဗေဒမဟီ မြေသီခမှာ၊ စေတီကနိတုံ၊ ကေသီလှ တရှိစုံတယ်၊ ရွှေတိဂုံ မြတ်ဖျား။ ။မီးယမိုက် ရေလျှိုစုံတယ်၊ မြေရန်ကုန်တိုင်း သူရှိထား။
- * မြောက်ရောင်ပွင့် ညီးထွေထွေ၊ မီးရေလေလွတ်ရှား၊ အောက်မစုံ မြောက်ဘုံသားတိုင်ပ၊ ညွတ်တွားလျက် ပူဇော်။ ။နေသောင်းထောင့် အဝါမျှသော်လဲ၊ ပမာဏဘက်မလျော်။

* သိဂိုတ်မြင့်ကုန်းမော်မှာ၊ ရွှေဘုန်းတော် ထိန်ထိန်
 ပပါလို၊ နေ့ည ရံခါမဟူ၊ လင်းပွင့်လျှံလူ။ ။သုံး
 ဘုံသူ့မှန်ကူငယ်၊ သယံဇာတ၊ ထွတ်စောရှင်လေး။ ။

၆၀-လင်္ကာရာမဆရာတော်ဦးဒိပ ဘုန်းဘွဲ့ တေးထပ်

- * ဉာဏ်အလွန် စံညွှန်လောက်ပါပေ၊ နှစ်ဝန်ထောက်
 ကတော်မောင်၊ တံခွန်ဆောက် မဟော်နောင်၊
 အကျော်ခေါင်ထွင်ဖျား။ ။ဦးရန်ရှင်းစစ်ကဲတော်၊
 ဖြစ်ခဲလျော် မွေးပေသည့်သား။
- * ဇမ္ဗူဒိပ်မကပို၊ သီဟိုဠ်တိုင်ကျော်ကြား၊ ကမ္ဘာနေ
 မြေတလွှားမှာ၊ စံထားလောက်ပါပေ။ ။တော်သုံး
 ဆိုင် ဇမ္ဗူဘုန်းမှာ၊ တအူတို့မွေးတတ်ပလေ။
- * လောကဓာတ် လူ့တမြေမှာ၊ ခုအနေ ပုံစနစ်လိုဖြင့်၊
 ကြံဖြစ်မည့် မထင်ပြီ၊ သုံးယောက်နောင်ညီ။ ။
 တောင်ကိုညှစ်လို့ အရှုပ်ပီအောင်၊ တောင်ဆီရှပ်ပုံ
 ရေးသင့်ပေရှင်လေး။

၆၁-မင်္ဂလာရှစ်ပါးအကြောင်း တေးထပ်

- * မေတ္တာနှင့် နိဝါတ၊ ကလျာဏ မိတ္တ၊ ရွယ်တူမျှ
 သက်လျာငယ်၊ ဝတ်ငါးဖြာစုံပြည့်။ ။မြတ်အသျှင်
 ကောင်းစွာငယ်၊ ကြောင်းအရာ မြမှတ်သိ၏။
- * ကံ ကံ ၏ အာနိသင်ကို၊ မှတ်ထင်ခါယူလှည့်၊ နိဗ္ဗာန်
 ဆီထည့်အောင်၊ ပေးလှူသည့် အလှူ။ ။သည်း
 ညည်းခံ ဤရှစ်ပါးကို၊ မြတ်ဘုရား လောင်းလှမှန်ကု။

* ရက္ခိတရသေ့ဖြူငယ်၊ နည်းယူစေပြန်ကြားတဲ့၊ ရှစ်ပါး
မင်္ဂလာ၊ ကျမ်းနိပါတ်လာ။ ။မင်္ဂလာဇာတ်လာကို၊
သေချာစွာမှတ်စွဲရှင့်လေး။

၆၂-တပိုင်းဝတ်တပိုင်းခြုံးကုလားမ
အကြောင်း တေးထပ်

* အသွင်မှာ မမြင်ဝံ့နိုင်ဘု၊ မင်အညွန့်သန္တာန်၊ နှာသီး
နှင့်-နှာတန်မှာ၊ ဆင်နားသန်ရွှေကွင်း။ ။မြေလက်
နား-လည်တန်ဆာမှာ၊ တေးခပ်ပြာ ညီးထိန်လို့
လင်း။

* တပိုင်းဝတ် တပိုင်းမြီသည်၊ ဝတ်ဆင်ပုံ မရှင်း၊
ဆံအနေ ပွေ့ဘိခြင်းနှင့်၊ ဘိန်းခင်းကိုသုတ်သင်။ ။
ဟန်ပန်ကို အမှန်ဆရင်ဖြင့်၊ နလံထပဲဟု မှတ်ထင်။

* သူ့မျက်နှာ မကြည်လင်သည်၊ မရှင်ပုံသည်မှာစုပါ
ပေ၊ ဂရာသူ့ဟန်မူရာ၊ ကူးဘို့မိတ်လျာ။ ။တွေးဆ
လို့ တဆိတ်စာငယ်၊ စိတ်မလာနိုင်ဘူးရှင့်လေး။

၆၃-လင့်အမွေမခံထိုက်သောမယား ၁၈-ယောက်
အကြောင်းတေးထပ်

* အထီးကျန်မြီရူးနှင့်၊ သေသောက်ကြူးဝခာ၊ မျိုးဟီ
နက်လာ၊ အင်္ဂါကိုဖျက်ဆီး။ ။ရူးအောင်ပြုစေဇနာ၊
အဆန္ဒာစားသောက်တသီး။

* လင်ရှိလျက်အိမ်ကရှောင်၊ ထားလင်စောင်ရှာမှီး၊
လင်နာလျှင် အပြုငြီးသည့်ပြင်၊ သေပြီးနောက်
မလှူ။ ။သေပြန်လျှင်သပြိုဟ်ခြင်း၊ မလိုကင်းဝေး
ပေသည်သူ။

- * စားဦးကိုအလျင်ယူ၊ မမြင်မူဝှက်စားတဲ့၊ ဤမယား ဆွဲရှစ်ထွေ၊ ကင်း၏လင်မွေ။ ။ဤဆွဲရှစ်လွတ်ပ ခြေမူ၊ လင့်အမွေကို ပေးပေရှင်လေး။

၆၄-နေရာငါးသွယ်နေ မြို့စားရွာစားနီးခေါက်နေတို့
ကန်တော့ရန်အကြောင်းတေးထပ်

- * ဝေါနှစ်မည် နည်းဒူးနှင့်၊ တော်ငါးဦးနေရာ၊ ကော်ဒွေး တိ ဇောပဉ္စာ၊ ရွှေသပြာမှန်မြွက်။ ။ခါသာအုန်း လက်ဘက်မှာ၊ ရွှေသင်္ချာထူးလို့ မပျက်။
- * မြို့ရွာစားနီးခေါက်နေ၊ နှစ်မတ်ရွှေ စည်ဆက်၊ တစုံ ဖြင်ရှည်လျက်ပ၊ အုန်းလက်ဘက် တစ်ဆီ။ ။ နှုတ်လွန်ရာပူဇော်ငြိမ်း၊ ကျမ်းဂန်ထွက်ထုံးနှင့်အညီ။
- * ဖြင်ငါးမတ်ရွှေကို၊ ဆယ်လီမှန်စံနှုန်းနှင့်၊ လက် ဘက်အုန်းနှစ်မတ်သာ၊ ခွဲလို့ တွက်ပါ။ ။ခါသာအုပ် ငါးသပြာ၊ များဗိုလ်ပါမှတ်ထုံးရှင်လေး။

၆၅-ဖဲပုဆိုးသနားတော်မြတ်မခံရ၍
ရေးဆက်သော တေးထပ်

- * လျော်တေကို လှူခဲ့ဘူးရောထင့်၊ အမူထူးဖြစ်ကယ်၊ လေးရာနှင့်နှစ်ဆယ်၊ အနံငယ်ကွက်တုံး။ ။ဝတ် မယ်လို့ယူကိုင်၊ မထူနိုင်ပြောင်းခွေလို့နိုး။
- * ဖဲမထိုက်ကံဇာတာ၊ ကြာလေလေအိုမိုး၊ မှုတော်ကို ပြေဆုံးအောင် ထမ်းမယ်လို့၊ နှလုံးနှင့်စိတ်ပါ။ ။ ထမ်းရွက်ပင်သည်သနေ၊ စက်တော်ရွှေ ယွင်းမိ သည်တာ။

- * ဖဲထိုက်တဲ့ကျွန်ုပ်ပါကို၊ ချည်ပြာတွင်ရပ်တင်းရ၊ အခင်းအိုမဘွယ်၊ ရိုင်းချက်ကထယ်။ ။ချည်ဝတ်က-ဖဲထည်ကို၊ ဘယ်ခါဝယ်ကူးပါရန်လေး။

၆၆-မြောင်လှဝန်ထောက်မင်းအကြောင်း

တေးထပ်

- * ဇမ္ဗူတွင်အရှုမှာဖြင့်၊ သူမတူနိုင်အောင်၊ ဂူတခုလိုက်ချောင်မှာ၊ သိန်းရာထောင်ခြင်သို့။ ။ဟစ်ကြိမ်း၍မာန်ချီချိယ်၊ သံပီပီ ဟောက်သည့်ခလေ့။
- * အဟောက်က ၂-ယောက်ပြိုင်အောင်၊ ဘောက်အတိုင်မတွေ့၊ သူကြင်ဘော် ကတော်မေ့ရယ်နှင့်၊ ပျော်မွေ့ရင်ဘဲနွယ်။ ။သည်ဟောက်ပုံ သည်ရှုချက်ကယ်နှင့်၊ တူစက်ခွင့် ခဲ၏မလွယ်။
- * မိုးကြိုးနှင့် တွဲတွဲရွယ်သည်၊ နားပယ်မှန် ခံသူရွေးရင်ဖြင့်၊ မဝေးဘူးများရှင်လူ- ပေါလိမ့်အဟူ။ ။ဝန်ထောက်မင်းအရှုကို၊ ခံနိုင်သူရှားပေလိမ့်လေး။

၆၇-ဘင်္ဂလားမြို့ဘွဲ့တေးထပ်

- * မကြံသူအယုံခက်ပေဘွဲ့၊ တပုံထက်တပုံ၊ စာမကိုင့်ရုပ်စုံငယ်၊ ပန်းကိုင့်ပုံခိုင်ဆင့်။ ။ထိန်ထိန်တောက်ညှီးလို့ လျှံတယ် မီးပုံစံထူးလှသနှင့်။
- * နတ်သိကြားဝိသုကံ၊ စီမံခါလေထင့်၊ မီးလျှံစုံ ကြိပုံတင့်ပါဘိ၊ ကောင်းကင်မြင့်ထက်ဝယ်။ ။စန်းငွေယုန် ကြယ်စုံသက်ပါလို့၊ တပြိုင်နက် ထွန်းလာသည့်နွယ်။

- * ဘင်္ဂါရပ်နန်းနယ်မှာ၊ ဆန်းကြယ်ပုံ ယဉ်ကြငှန်းကို
ဖြင့်၊ မြမန်းနေပြည်ပျော်၊ ဆင်းနတ်မနော်။ ။
မြင်လာစမ်းလို့၊ ယမ်းခါမြော်၊ ယမ်းခါယောင်ခေါ်-
ခေါ်မှားရှာရှင်လေး။

၆၈-မြစ်ချဉ်ဟင်းဧကောင်းသည့်အကြောင်း
တေးထပ်

- * ဉာဏ်အစုံကြပုံသစ်ပါစေ၊ ရန်ကုန်ဖြစ်ဥပဒေ၊ မြန်ဘုံ
ခေတ်လူ့တမြေမှာ၊ ခုအနေကြိုခဲ။ ။သုဓာဘုတ်
မြတ်မောစွာ၊ နတ်ဩဇာရှုံးတဲ့ စမဲ။
- * စုန္ဒနှင့်သုဇာတာ၊ ဆက်ပဏ္ဍာနှစ်ပွဲ၊ စက္ကဝါ ဤခဲ
တွင်ဖြင့်၊ အဆီခဲ ဥသို့။ ။နတ်ဗြဟ္မာ ကပ်လာလျဉ်း
မြတ်ရာနှင်း သွင်းပေရတို့။
- * သည်နည်းနှင့်မျှ မကစုံသည်၊ ရသာရုံဖြစ်စဉ်ဆက်
တွင်မှ၊ မြစ်ချဉ်ချက်မူရာဟန်၊ ထူးလို့နန်းဆန်။ ။
သည်ဟင်းမှ ဟင်းအမှန်ငယ်၊ ဟင်းသာစံပေပဲ
ရှင်လေး။

၆၉-နားတော်သွင်းဆင်ခြင်ရန်အကြောင်း
တေးထပ်

- * ဝိဓုဗျူဟမန်ရှေးက၊ ရန်ဘေးကြောင့်ထွက်လာ၊ စော
ဓဇရာဇာငယ်၊ မောရိယာလက်ဦး။ ။သင်းတွဲနှင့်
ညာပုဂံ၊ တည်စံကာ ရှေးဆက်လွန်ကြူး။

* သက်သာနဂိုရ်မည်၊ တကောင်းပြည်ပိုင်မှု၊ လေး
 ကြိမ်တိုင် တည်ခဲ့ဘူးသည်ဟု၊ အထူးငယ် မှတ်
 ရန်။ ။စဉ်ကူးပိုင် နားတော်သွင်းက၊ ညှင်းသံ
 ငြိမ်ကြီးမြက်ခဲ့ပြန်။

* ယင်းစာထွက် ကာရန်မှာ၊ အရဟံမပွင့်သေးခင်က၊
 ရှည်ဝေးနှစ်သုံးရာ ထားခဲ့သေချာ။ ။မင်းမဇရာ
 ဇာမှာ၊ စောမြတ်စွာပွင့်ပြီးရှင်လေး။

၇၀-တမန်၊ သံ၊ တံဆေး၊ မင်းစေ၊ သို့၊ သေးနှင့် အင်္ဂါ
 ရှစ်ပါးအကြောင်းတေးထပ်

* မှာတိုင်းပြန်တမန်ကောင်း၊ လိုဆုတောင်းသံတော်၊
 တံဆေးမှာ မင်းနှစ်ဘော်၊ စေ့ဆော်နိုင် သင့်
 ကြောင်း။ ။သံဘက်ခန် ပြန်ချေလျှင်၊ မင်းစေသာ
 ရှေးကခေါ်ဟောင်း။

* ယုတ်လွန်မဲ့ သူ့နှုတ်သံကို၊ ခြေပြန်နိုင် တုံ့ရှောင်း၊
 သို့သေးကျော် ခေါ်စကောင်းသည်ဟု၊ သောင်း
 နယ်ခေတ်ကေပန်။ ။ရွှေနန်းစဉ် မိန့်တော်တမ်း
 မှာ၊ ခွဲခြမ်းလျက်ထားဘိကေန်။

* ကြားနှစ်ရပ်သိနှစ်တန်၊ မှတ်ဆောင်ရဟန် ရန်မဘွဲ့
 နှင့်၊ ကျိုးရှိမဲ့လိမ်မာလျှင် သွားသူ့ရှစ်အင်။ ။
 မတ်ဆွဲလေးဇယားတွင်၊ တပါးဝင်ပေဘဲရှင်လေး။

၇၁-ဥက္ကလုံတော်အကြောင်းတေးထပ်

* ဥက္ကလုံမည်ထူး၊ နဖူးနှိုက်အဖြူ၊ ရင်သားတော်
 နှစ်ဆူမှာ၊ အမည်မူသက္က။ ။နီရောင်ရှိ လက်မိုး
 တော်မှာ၊ အညိုခေါ်သားရဒိန္နံ။

- * ချက်မွေးတော်ပုဂ္ဂို၊ နက်စင်ပြီမှန်လှ၊ ဘမိုးတော်
စုံနှစ်ဝမှာ၊ သာဘင်္ဂမောင်းရောင်။ ။မွေတော်ရှင်
ရှစ်ဆူထူးကို၊ စုံရှိဦး ဝေးကရည်ဆောင်။
- * နိဗ္ဗာနသာခေါင်ကို၊ ရောက်လွယ်အောင် ဖိုလ်မဂ်နှင့်၊
ထိုဘက်ပါရင်ငူ၊ လှမ်းမဲ့ဆူယူ။ ။သံသာရ ရန်အထူ
မှာ တဆိဖြူ နားပေါင်ရှင့်လေး။ ။

၇၂-တိကနိပါတ်၊တိလမုဠိဇာတ်အဋ္ဌကထာ
အကြောင်းတေးထပ်

- * အာစေရာ ဒဿန၊ လိဂ်နှင့်ငိုဝေ၊ အရိယလေးထွေ၊
မြေးမဝေမှတ်သား။ ။တိရစ္ဆာန်လူဖြစ်စေ၊ ကျင့်
ကောင်းတေ မြဲတွဲတရား။
- * အာစရိယအရိယာ၊ သိလေပါတပါး၊ ယာပိုထံစုံကြည်
ဘွယ်များက၊ နှစ်ပါးမြောက် ထိုသူ။ ။ဒဿနာ
ရိယာဇာတ်ကယ်လို့၊ ကျမ်းနိပါတ်ညွှန်းမြက်၏ဟူ။
- * ရဟန်းနှင့်အသွင်တူ၊ အကျင့်မူဒုသီလကိုဖြင့်၊ လိဂ်
အရိယာ-ဘဲလို့မိန့်မှာ။ ။ဖြားစသည့် အရိယာကို၊
ငိုဝေခံာမှတ်စွဲရှင့်လေး။

၇၃-ဒိဗ္ဗဒါနိကာယ်ပါထေယျဝဂ်စက္ကဝတ္တိသုတ်ပါဠိတော်
အကြောင်းတေးထပ်

- * ဒိဗ္ဗဒါနိပါဏမှာ၊ ရှစ်သောင်းကဖြစ်ဟန်၊ မုသား
မှာဝက်၍ကြို၊ သက်အမှန်ကာလ။ ။ပိသုနှင့်မိစ္ဆာ
မှာ၊ ဝက်၍သာအသီးသီးပြ။

* ဖရုသ်နှင့်သမ္ဗုဒ္ဓမှာ၊ ငါးထောင်ခါအကြ၊ အဘိဇ္ဈာ
 ဗျာပါဒမှာဖြင့်၊ ယင်းဝက်မျှသက်တွင်။ ။ဒိဋ္ဌိမှာ
 ထောင်ကာလငယ်လို့၊ ကျမ်းပြုလျက် ညွှန်းမိန့်ထင်
 ထင်။

* အဓိမာဏ်ငါးရာတွင်၊ ဝက်ပြန်လျှင် မေပေသနှင့်၊
 ပြုဂုဏ်ငါးဖြာ၊ ပွားဖြစ်၍သာ။ ။အသက်တန်းနှစ်
 တရာငယ်၊ ဆုတ်လာသည်မှန်မောရှင်လေး။

၇၄-တောင်ငူမြို့သွားစဉ် ရေးသည့်တေးထပ်

* လမ်းစဉ်ကိုမှန်းလျှင်မောစရာ၊ တောအတိ ဂန္ဓာ၊
 ကံနဲသူ ကြမ္မာငယ်၊ ရောက်လာရ ကိုယ်ထီး။ ။
 ဖြူသွယ်ခြင့် ပင်ခြေမှာ၊ တိမ်ဗွေကို ကူးဆိုက်လုနီး။

* ရှုလေတိုင်းလင်းမကြည်သည်၊ နှင်းပတ်လည်ကာ
 ဆီး၊ တပင်ကို တပင်မှီးပါလို့၊ ခြထီးသို့ယှက်
 ဆိုင်။ ။နေရောင်ခြည် လျှံတပြောက်ကယ်မှာ ထွန်း
 မတောက် ကြီးတဲ့ဂိုင်။

* ကျားဆင်သစ် ပြောင်ဆင်ငယ်၊ သံတပြိုင် ဟစ်ကြွေး
 လို့၊ ဖြစ်ရှေးဘန်လီလီ၊ အောက်မေ့တိုင်းညီ။ ။
 သမင်ဆန်း မယ်ဂန္ဓိငယ်၊ သည်ဆီမှာ နေရင်း
 ထင့်လေး။

**၇၅-စွန့်ပစ်အပ်သော မိန်းမ ၅-ယောက်
 အကြောင်း တေးထပ်**

* ပါးမွေးရှည် မုတ်ဆိတ်များနှင့်၊ အသွားကမမှန်၊
 ခြေလက်သည်းကြီးပြန်သည်၊ ရင်တက်ရန်အသား။ ။
 မရှိကင်း ငါးအင်ကို၊ ပေါင်းမိလျှင် စွန့်အပ်မမှား။

- * မိမိကပါ ဥစ္စာမူ၊ ယူပါစေတခြား၊ ကင်းပြန်လျှင်
လက်ထက်ပွားက ဆယ်ပုံထားခဲ့ခါ။ ။တစုမှီ
ဆင်ယင်ရင်းတို့ကို၊ အပ်နှင်း၍ ရှင်းကွာကြပါ။
- * နောင်မှတ်စိမ့် သေချာအောင်၊ ကြေအညာ ကျော်
စုဘွဲ့၊ မဓုဒီကာတွဲရေ-တေးရသနေ။ ။မိန့်ခွန်း
ထွက် ညှိသက်သေကို၊ ထိပ်ထက်ခွေ မှတ်စွဲရှင့်လေး။

၇၆-မနုဝဏ္ဏနာရွှေမျဉ်းအကြောင်း တေးထပ်

- * စာသိုက်ပုံခါမလင့်၊ သီးပွင့်သည်သစ်ပင်၊ ဝဲရေပြိုင်
သွင်ပြင်၊ ဘူးလည်ရှင်မလွဲ။ ။တဘက်ဆီ ကန့်
အရောင်၊ ကျောက်စိန်းတောင် ထူးလို့မကွဲ။
- * ငှက်ပျောပင် ဥပမာ၊ မနုသာဆယ်တွဲ၊ ကျမ်းသေချာ
ရွှေစာထဲတွင်မှ၊ လေးတွဲက နောက်ယူ။ ။ဥပမာ
ဥပမေး-ရှုလတ်သေး များတို့ဗိုလ်လူ။
- * အစတွဲသုံးဆူမှာ၊ ပမာတူ မိန့်ဘူးရှင့်၊ တိမ်မှူးချာန်
ဝသီ၊ ရှေးကဇော်ဂီ။ ။မနုမနော အစချီသည်၊
သေတ္တာစာဆီ ရွှေကျမ်းလာရှင့်လေး။

၇၇-ရဲကြီးရှစ်ထပ်အသက်နှင့်တကွရေတွက်ရန်
အကြောင်း တေးထပ်

- * သိဦးဝင်းခေါ်ကာလ၊ သင်္ဘာတမှတ်ပါ၊ ရောရူဝမဟာ၊
ရောရူဝါပန္န။ ။မဟာပန္န ဝီစီတွင်သည်၊ မည်ရှစ်အင်
ပေါင်းနိရဏ္ဍ။
- * ငါးရာမှ ကော်ဒွေးစာ၊ အဋ္ဌမဟာရောရူဝ၊ စဉ်ကမာ
ထောင်ပြု၊ တာပန္န ဤမှာ။ ။သောဌ်းခြောက်ထောင်
မဟာပန္န၊ အန္တရကပ် ဝက်မကွာ။

* အဝီစိခေါ် သညာမူ၊ အန္တရာတကပ်စွဲတော့၊ ပုံအမြဲ
ငရဲချင်းရေ၊ နည်းရှိလှစ်ဘွေ။ ။မှတ်ပေါင်းစု သေ
ခွေသည်၊ များသိစေ အကျဉ်းရှင့်လေး။

၇၈-လန်ဒန်မြို့တွင် လူတို့တနှစ်စားကုန်သည့်ဟင်းလျာ
ပေါင်းအကြောင်း တေးထပ်

* နွားကောင်ရေ သိန်းသုံးသောင်း၊ သိုးဆိတ်ပေါင်း
သိန်းသာ၊ ကိုးသောင်းတိသင်္ချာ-ရေတွက်ပါမမှား။ ။
ဝက်နှစ်သိန်း ငါးသောင်းကျော်သည်၊ ဝမ်းဘဲနော်
သုံးသိန်းသောင်းငါး။

* ခရုနှင့်ဗုဇွန်မူ၊ ကုဋေမွန်လေးထား၊ ကြက်ဆင်မှာ
တသိန်းအား၊ ထောင်ငါးပမကွာ။ ။ငန်းကောင်
ရေငှင်း၊ ယုန်ပေါင်းမှာ သိန်းသုံးသောင်းပါ။

* အခြားမြို့တွင် ဟင်းလျာမူ၊ တန်လေးရာ ချိန်မှတ်
တော့၊ နှစ်တပတ် လန်ဒန်မြို့တွင်၊ စားသည့်ကုန်
ဝင်။ ။တနေ့သင့် ရေတင်းခြင်မူ၊ ရှစ်ဆယ်ပင်
ကုဋေခွဲရှင့်လေး။

၇၉-မင်းမသုံးအပ်သူ-ဂ၊ မတိုင်ပင်အပ်သူ-ဂ၊ ခွင့်မပေး
အပ်သူ-ဂ-တို့အကြောင်း တေးထပ်

* ဝိတလင်နူကွက်၊ သူပျက်နှင့်သူငယ်၊ ယစ်မျိုးကြိုက်
လွန်အရွယ်၊ သူ့သက်လွယ် လွန်ကြူး။ ။ယောင်
ယမ်းတတ် ရှစ်ယောက်ဤကို၊ ဘုန်းပီပီ သုံးစေရဘူး။

* မိုက်ဟော့ရမ်းယစ်ဆို၊ ဤလေးကိုအထူး၊ တိုင်ပင်
ရန်မသင့်ဘူးလို့၊ ကြူးဗျာမိန့်နှုတ်သံ။ ။လူငယ်အို
အမိုက်သား၊ ပုဏ္ဏားနှင့် ရူး သောဏ္ဍိတံ။

- * ရဟန်းနှင့်ဗုဒ္ဓံသံကို၊ သက်ဝင်ဟန်ဉာဏ်မရတဲ့၊ ပုဂ္ဂလ
ယင်းရှစ်တန်၊ မင်းမင်းထိပ်ပန်။ ။ ချစ်လေးမြတ်
စေအမှန်ငယ်။ ခွင့်ပေးရန် သင့်ဘူးရှင်လေး။ ။
(ပညာကျော်လျှောက်ထုံး)

၈၀-သတ္တနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိုရ်အကြောင်း တေးထပ်

- * ဒေဝဓိမသွေဖြောင့်၊ ဣန္ဒြေစောင့်မတည်၊ သီလနှင့်
တည်အကြည်၊ မှန်သည်ကို သိလျဉ်း။ ။ ငြီးဝေနှင့်
ဝိမုတ်ဉာဏ်၊ ခုနစ်တန်ထားစဉ်သင့်ခင်း။
- * ရှေးတည်မှနှောင်းပြည့်စုံ၊ ရှေးသုံးလျှင်နောက်ယွင်း၊
ဒေဝဓိမှန်အရင်းသာပ၊ မြန်ခပင်းဖိုလ်လူ။ ။ ပြည့်
စုံအောင် သည်တရားကို၊ မည်မခြား မြီကျင့်စေဟူ။
- * ဒွေးဓမ္မစင်အဖြူကို၊ မခင်မူမဂ်ဖိုလ်ဝေးတဲ့ပြင်၊ လူ
ရေး လူရာတွင်၊ လားမျှမဝင်။ ။ ဟောဝတသဘော
စင်တယ်၊ တောသမင်အလားရှင်လေး။

၈၁-ဝန်ရှင်တော်လယ်ကိုင်းမြို့စား သေနတ်ဝန်ကင်းဝန်
မင်းကြီး စာရေးတော်ကြီး သပြေ ၅-ရွာစား
အဖြစ်က စလင်းဝန်မင်း ဦးဆိုင်း ဇောတိက
သူဌေးစာရေးကြီးဦးသားတို့ကို ရေးပေး
သည့် တေးထပ်

- * မြနေဇာဖျာအကိုင်းမှာ၊ ကြာရွှေတိုက်လင်းရိုး၊ စန်း
ဇေဋ္ဌ နဝင်းဆုံဝယ်၊ နှင်းမုံခန့်မစဲ။ ။ သည်မျှသာ
သည်အချိန်ကို၊ စည်ဘေရိန်ကြူးရင့်စမြီ။

- * သို့ကိုလျက်ပတ်လည်၊ နတ်စည်သံဆင့်ကဲ၊ လျှပ်ခြည်လျှံ တင့်တရဲနှင့်၊ ဇွဲပြောင်ဇွတ်ကြိုးခွေ။ ။မန်းနယ်မှာ၊ ကမ်းဘယ်ရနိုင်လိမ့်၊ လျှမ်းသွယ်ကျ စီးတဲ့ ဖြစ်ထွေ။
- * ဝဲသမုဒ်စံစတေကို၊ မှန်မသွေသိန်တမျှမို့၊ ပိ°ဂလမိန်ရာဇာ၊ မြူးကွန့်အံ့ငှါ။ ။ပြည်ရွှေဘုံချက်ချာကို၊ တက်လာဘွယ် မခန်းရှင့်လေး။

ဂ ၂-ဈာန်ငါးပါးရရန်ပွားဖို့ကမ္မဋ္ဌာန်း အကြောင်း တေးထပ်

- * ကသိကာသုဘနှင့်၊ ကောဋ္ဌာသအာဏာ၊ လေးမြဲဟူဝိဟာငယ်၊ ဥပေက္ခာချန်ထား။ ။ယင်းပဉ္စဝိသာကို၊ အစစွာ ဈာန်ရစိမ့်ပွား။
- * ဒု-တ-စ သုံးဈာန်ကို၊ ရကြောင်းမှန်တရား၊ ပဉ္စဝိ ဤအပြားတွင်၊ ဆဲတပါး နုတ်ပါ။ ။အသုဘာကောဋ္ဌာသတဲ့၊ ကြွင်းသမျှစုဒ္ဒသာ။
- * ပဉ္စမဈာန်ကိုရှာမှ၊ ဥပေက္ခာဖြုတ်ကသိုဏ်းနှင့်၊ တင့်နှိုင်း ထွက်ဝင်လေ၊ ပွားပသေခွေ၊ ဤဆဲနှစ် ဥပဒေငယ်၊ အမြဲတေ မှန်ဆုံးရှင့်လေး။

(မြို့ပြင်ကြီးသဗြိဟ်ကောက်)။

ဂ ၃-ကောဋ္ဌာသ ၄၂-ပါး သမ္မဋ္ဌာန်ခွဲပုံ အကြောင်း တေးထပ်

- * ကျင်ကြီးငယ်-ပြည်စာသစ်မှာ၊ ဥတုဖြစ်အမှန်၊ ပါစကတေဇောကံ၊ ထွက်ဝင်ရန်လေစိတ်။ ။ချွေးတံထွေးနှပ်မျက်ရည်၊ မြဲမှတ်တံည်ဥတုနှင့်စိတ်။

- * ကြွင်းသမျှ ဒွတ္တိံသာမှာ၊ မာဟာရာဇကံစိတ်၊ ဥတုပါ
ချက်ကိုကျိတ်ပါလို့၊ ခဲကိလိဋ္ဌ မှတ်ရန်။ ။ဤခန္ဓာ
ပဉ္စကမှာ၊ ဒွေးဇယလေးသမုဋ္ဌာန်။
- * ကောဋ္ဌာသဖြစ်ဟန်ကို၊ စနစ်မှန်ဝေခွဲလို့၊ နက်နဲ
မိပ္ပယ်ကို၊ ပွားပညသို့။ ။သို့မှရှင် နိရောဓ်ကို၊ ဇော
အာရုံ လှမ်းမည်ကွဲလေး။

(ကာယဂတာ သတိ ဘာဝနက္ကမ ပကာသနိကျမ်း၊
၁၁-ကြောင်းရေး ၀-ချပ်-ဝမ်း)။

၈၄-ဒိဋ္ဌိဖြစ်ကြောင်းရှစ်ပါး တေးတပ်

- * ပရတောဂေါသနှင့်၊ ဝိတက္ကခန္ဓာ၊ ဖဿနှင့်အပိဇ္ဇာ၊
သညာငယ်တဝ။ ။ပါပမိတ် မနသီ၊အယောနိ ယင်း
နှင့် အဋ္ဌ။
ပွားယူကြောင်း အရင်းခံကို၊ ပဋိဘာန်နာမ်၊ ပါဠိ
တော်မှန်အရမှာ၊ ဉာဏ်အဂ္ဂမြတ်ထေရ်။ ။စေ့စုံစွာ
ဝေနေပေါင်းကို၊ သိစေကြောင်းဟောမိန့်လေသည်။
- * ယူမှားကြောင်းရှစ်မည်ကို၊ ချစ်မကြည် ရှောင်ရှား
လို့၊ မမှားလေစေရန်။ ။ကြီးကကေန်၊ အမတအမည်
မှန်တယ်၊ ပြည်နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်းရှင်လေး။
(ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်။)

၈၅-သန္ဓေယူ ၈-ပါးအကြောင်း တေးတပ်

- * နိသေဝနာ မှန်အစ၊ သန္တံဝ စောဠာ၊ သိသဂ္ဂ
ကာယာ၊လေးအင်္ဂါ မူလ။ ။ချက်သုံးသပ် ဟူစွာ
တုံ၊ ရူပါရုံ ယင်းကတဝ။

- * အသံကြားအနံ့ယူ၊ ရှစ်အမှုကြိုက၊ စွဲသန္ဓေအမှန် ရသည်ဟု၊ ကျမ်းဂန်ပြထင်ထင်။ ။လေးချက်မှာ- နှစ်စုံထပ်တယ်၊ ငါးရပ်မှာတဦးသာရှင်။
- * ကိုယ်လက်နှောတပါးတွင်၊ ကေစိရှင် ပီတာယာတ် ဟု၊ ဆုံးဖြတ်သော် ဌံကထာဆရာ-အားမရပါ။ ။ ရှေးလက်ဦး သုံးအင်္ဂါသာ-ပီတုယာ ထိုက်စေရှင် လေး။ (ပဋိသန္ဓိဝိနိစ္ဆယထွက်။)

၈၆-နို့ဟင်းခါးချက်နည်းဆေးနည်း
အကြောင်းတေးထပ်

- * အုတ်နံ့နှင့်ဥသျှစ်၊ ကေရာဇ် သုံးဖြာ၊ ခါးရမ်းစပ် ပြန်နဝါ၊ ဒေါင့်ဆပ်ပြာတခြား။ ။မိုးနံ့နှင့်ခုနစ်လီ ကို၊ ချိန်အညီနှောဘော်၍ထား။
- * သည်ဆေးကတမတ်ယူ၊ ကောက်ဆန်ဖြူ ညှို့ထွား၊ ချိန်အမှန် တကျပ်သားနှင့်၊ဟင်းခါးချက်ထိုးစံ။ ။ ကြက်သွန်ဖြူပြင်ကောင်းကို၊ ထည့်လောင်း၍ ရော ချက်စီမံ။
- * ဘေသဇ္ဇ နတ်ဂဓံကို၊ နံနက်ပြန်ညပြန်သောက်က၊ ကင်းပျောက်ပြီးနို့ရည်ပင်၊ ဆင်းသက် သွင်သွင်၊ နို့နည်းတဲ့ သားမိခင်မှာ၊ အမြဲပင်သုံးပါရှင်လေး။

၈၇-ကွဲခြစားနည်းအကြောင်း တေးထပ်

- * ကိန်းစားရန် နှစ်စီဖြတ်လို့၊ ဝဲအန္တတ်ဌာနေ၊ တူညီမှ လဒိစားခြေ၊ လဒိသမေ မြောက်လျှင်း။ ။ကိန်းမှာ နတ် ကျန်ပချေလျှင်၊ ပစားခြေ ဒွေးမြောက်လို့ခင်း။

* လဒိရှာ၍ ဆက်စေချင်၊ လဒိနှင့်ပင် မြောက်ခြင်း၊
 နတ်ကျန်လျှင်နှစ်ကြိမ် ခွင်းခြေမှ၊ ခုအင်းကို နှစ်
 ကော်။ ။လဒိရှာခါ ဆက်၍ထား၊ လဒိမြောက်
 ပွား နှုတ်ရလေသော်။

* နောက်ကျန်တိုင်း သုံးကြိမ်ခေါ်သည်၊ နည်းနှင့်နော်
 တူသိက၊ ကဝိဂုဏ်လျှိုလူ၊ ထွန်းလိမ့်ဇေမ္မ။ ။
 ကွဒြပါရဂူငယ်၊ ဖြစ်လိုသူမှတ်သားဖို့လေး။

ဂဂ-ကိုယ်ယောင် ပျောက်သည့် ဆေးနည်း
 အကြောင်းတေးထပ်

* မန်ကျည်းမှည့် ထန်းလျက်နှင့်၊ အုတ်ခွဲရွက် ထိုး
 နောင်၊ ရှားစောင်းနှစ် မီးမလောင်၊ ယင်းကုန်
 အောင်ပဉ္စ။ ။ပိုမလျော့ချိန်အညီ၊ ပဉ္စဝီပေါင်းစု
 ပါကြ။

* ကျောက်ဖယုံ အသားရည်၊ လေးဆယ်မည် မှန်လှ၊
 ငါးစမုံမူးစိကျနှင့်၊ နှောချက်ပကောင်းစွာ။ ။တစွန်း
 စိညနံနက်၊ ယွင်းမပျက် သုံးပမှန်စွာ။

* ကိုယ်ယောင်သည့်ရောဂါမှာ၊ နတ်ဂေါအမည်ရပေ
 မို့၊ ပျောက်လှပြီ လူတကာ၊ ပွဲတွေ့ခါခါ။ ။သက်
 ဒါနလူစရာငယ်၊ သည်မူစာ အရင်းရှင့်လေး။

ဂဉ-အဆိတ်အတောက် ပျောက်သည့်
 ဆေးနည်းတေးထပ်

* သပွတ်ကြီးကသစ်နှင့်၊ ကေရာဇ်သုံးမှာ၊ အမြစ်ကို
 ယူပါ၊ ခြင်းခွါငယ်ဖြတ်စ။ ။သည်လေးပါးကိုအညီ၊
 ပိုမသိနှောကြိတ်ပါကြ။

- * တောက်တဲ့ နက် ခွေးရှူးမြွေ၊ ဘေးဟူတွေ့စုံလှ၊ အဆိတ်နာမှန်သမျှနှင့်၊ အနန္တများစွာ။ ။ များပေအူစိန်ကိုစားလို့၊ သေခါနီးသည်အခါ။
- * သည်ဆေးမြတ်သုဂဓာကို၊ မှုလျော်ရာသောက်လိမ်းလို့၊ ပျောက်ငြိမ်းလွယ်တကူ၊ ကင်းလွတ်ကြသူ။ ။ သည်မျှလောက်ဂဏန်းဟူ၊ မယူနိုင်ပြီဘူးရှင့်လေး။
(အဆိတ်အတောက်ဟူသမျှ မျောက်စေတတ်သော သက်စောင့်ဆေး)

၉၀-သောတာပတ္တိ မဂ်နည်းတထောင်
အကြောင်း တေးထပ်

- * သုညတာ ပဏီဟိကို၊ ပဋိနှင့်မြောက်ခါ၊ ဈာန် ၂-ပါးရောပါ၊ သည်နည်းသာ မမှား။ ။ မဂ်အစကျေခွီကို၊ တဆယ်စီပေါင်းစုလို့ ထား။
- * မိပတိလေးဖြာငယ်၊ နှစ်ရာကိုမြောက်ပွား၊ ထက်ယခင် သွင်ခြားတဲ့၊ အပွားထွက်နှစ်ရာ။ ။ ယင်းဤမှာ နှောခါစွက်လျှင်၊ သောတာမဂ်-နည်းထောင်ပြည့်လှာ။
- * ကျမ်းဇာတ်ပေါင်း လင်္ကာတွင်၊ ရှင်မဟာရဋ္ဌက၊ နယတထောင်ယူ ညွှန်းမိန့်တော်မူ။ ။ သည်အရ-သည်လိုသူငယ်၊ မှတ်ယူရန် နည်းကျယ်ရှင့်လေး။ ။

၉၁-ကျောက်တည်မုတ္တကိတ်ဆေးတေးထပ်

- * ပေါင်းကျောက်ချဉ်-ဆူးလေ-ငှါ သီးကြဇု-နေဇာ၊ ဆေးတူကနဖါ၊ မြတ်တမာသဘော်။ ။ပျားရည် နှင့်သောက်ပါမူ၊ ကျောက်တည်သူ ဆင်းသက်ကျ လျော့။
- * မုတ္တကိတ်ရှစ်မျိုးပင်၊ ကုန်အစင်မှန်မော၊ ပျောက် ပြေကုန်စင်ချောလို့၊ ဟောဝံတသူခါ။ ။အသက် ပင်သေလူနီးသော်လည်း၊ ဆေးမိက ကင်းပျောက် မည်သာ။
- * ဤဆေးမြတ် ရတနာကို၊ အဇဉာ တိမ်ယဉ်မှူးတဲ့၊ ဈာန်မြူးဗေရာဂီ၊ ဣန်းခွဲစဉ်စီ။ ။ကျွန်းမြရိပ် ဇေမ္မု၊ ဒီမှာ၊ ခိုမိရန် မှာတန်းရှင်လေး။
(သာရကောမုဒိ ဆေးကျမ်းပဉ္စမတွဲ)

၉၂-စလင်းဆရာတော် ဦးပညာသီဟ

၁၂-ရာသီ ဇာတာခွင်တေးထပ်

- * ဆရာတော်ဘုရား၏၊ ဘွားမူလဇာတာ၊ ဟိုင်းနာဂ ကျားဒီဇာ၊ ဘဂုဏာမာသ။ ။ကျော်သုံးရက်မုသီ၊ သံဝရီလေးချက်လွန်မှ။
- * မွန်းမတ်ဆဲတခြာ၊ ဓံနုမှံသီဟ၊ အန္တောစုံကုံခေလို့၊ ဝံသေကမိန်ခံ။ ။ပြီသမှာ-ပြိုဟ်ဇိဝ၊ ကိန်းရလျက် ထွန်းတဲ့အလျှံ။
- * စန်းရာဟုလင်ကန်၊ ဆဲနှစ်တန်စည်မြတ်လို့၊ သုံး ပါဒကယ်ခုနစ်ဖြာ၊ စွန်းတဲ့ဗီနာ။ ။သာနာခေတ် ချိန်အခါဝယ်၊ ရှိန်အဝါ နေဝန်းသို့လေး။

လေးဆစ်သဖြန်များ

၉၃-ပုဂံရွှေစည်းခုံ အံ့ဘွယ်-၉-ပါးလေးဆစ်သဖြန်

- * ထီးမဆိုင်၊ တံတိုင်းနှိုက်ရိပ်တည်။
- * မလှင့်ရွှေလှောင်ပါ၊ ဗိုလ်သောင်းထောင် ဝင်မကြပ်
တွဲပြင်၊ ဆွမ်းကပ်သူ လက်မဦးနိုင်နှင့်၊ မကူးသံကျာ
ဟီး၊ တီးတဲ့ရွှေစည်။
- * မြင့်ဝှမ်းရောင် ထင်စနိုးပေရ၊ မိုးကပ်ပြုရေတရံည်၊
အနည်မျှမကြွင်း။
- * ချရားပင်၊ ဒွါဒသင်ခါမလင့်ပေပါ၊ ငုံ့ပွင့်ခါကြူထုံတဲ့၊
ဇေယခံအံ့ဘွယ်ကိုးကို၊ တိုးခဝပ်စင်း။

၉၄-၎င်းဘုရားအတွင်း၁၂-ဌာနအကြောင်း လေးဆစ်သဖြန်

- * ပဌမစေတီ။
- * သပိတ်တော်ရွှေသက်စိုးနှင့်၊ သားမျိုးပိုင်နတ်မယ်
လျှ၊ စောဗြမင်္ဂီ။
- * ရွှေမြို့စည်ရွှေစကား၊ ပွဲစားနှင့်ရွှေရပ်ဆီ၊ ကိုးလီ
မြောက် ငါးကြွင်း။
- * နတ်သိကြား၊ မြတ်ဖျားအောင်ဆုမှူးတိုင်ပါ၊ လက်ဦး
ရွှေ၊ ဒွေကျန်နေနှင့်၊ မြတ်လေး တင်လှူက၊ ဆံမဖြူ၊
ရန်မြို့ဝေးတဲ့ပြင်၊ ဘေးဥပါဒ်ကင်း။

၉၅-ဘင်္ဂလားမြို့ပင်လယ်ကူးရာအကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ဗိုလ်တထောင့်-ကမ်းမော်။
- * ဒေါပုံလှိုင်းပက်ပါမှာ၊ သီလဝါဆင်အစွန်းနှင့်၊ ညှိ
ထွန်းမီးရောင်ပြငယ်၊ ရှေးကအကျော်။

- * ခုနစ်လံရေအထွက် ကယ်က၊ ယာဘက်ကိုလှမ်းလို့ မြော်၊ ကမ်းမော်ဒင့်ထောင့်စွန်း။
- * သည်ဆီကနောက်ကိုဖြင့်၊ ဘေးအောက်ကယ်တွင် ခေါ်တဲ့၊ ဘင်္ဂါနယ် ပင်လယ်လှမ်းခဲ့တယ်၊ လမ်း နောက်မြောက်ယွန်း။

၉၆-၎င်းပင်လယ်ကူးအကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * လှိုင်းဂယက် ကယ်က၊ တိုင်းထက်ကယ် လွန်ဘိ သည်။
- * ထောင့်တပြေး၊ လေသွေးရာတဖြင့်နဲ့လို့၊ ကြလဲရေ ယက်ပန်းကလဲ၊ တက်လျှမ်း သွယ်သွယ်ဆင့်တယ်၊ ပြားပြင့်ပတ်လည်။
- * တံ့မနား၊ ဝံ့စားရွှေသို့ရည်၊ ဇာနည်လေ့မူထား။
- * ဂတ်စ်ပမီးပြကိုလွန်ခါမှ၊ စော်ကာနယ် တူရှုမီးလို့၊ ဟူဂလီ နဒီဝယ်က၊ ဘင်္ဂါကိုဝင်လာရတယ်၊ ၄-ည ရက်ငါး။

၉၇-ကမ္ဘာကုန်လူနေအကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- ၉-တေဝီ၊ ဇ-တီဆ၊ အာရသတည်ပါ။
- * ကုဒဌပွား၊ မှတ်သားရန် အမှန်ပြုလို့၊ အမုတာလီ နှင့်၊ အောက်ကြို သည် ၂-ခန်းကို-သန်းနှင့်ဂုဏာ။
- * ရံကျွန်းငယ် ဆိုင်ရာသွင်းလို့၊ စာရင်းချုပ်သေအချာ၊ နေရာကျ မှတ်သား။
- * အမှာစုံ၊ ကမ္ဘာကုန်လူနေဟု၊ ယူပစေ-မူသေညွှန်း လိုက်တယ်၊ လွမ်းဘွဲ့စာသွား။

၉၈-ကမ္ဘာကုန်လူနေ့တို့ အထွေထွေကိုးကွယ်ကြသည်
အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ခရစ်မှာသတ်ဝီ။
- * မိုဟန်မတ်မှာလ၊ ဒသ်အမှန် ဗိဿနိုးတို့၊ ရှိခိုးသူ သင်္ချာသတ်ကယ်လို့၊ မြမှတ်အညီ။
- * အထွေထွေနတ်အမျိုးကို၊ ကိုးကွယ်သူလူရေကောက် လျှင်၊ တဆွဲခြောက်ဤလေးလီ၊ ကုဋေစီမြောက်လွှား။
- * ထာဝရမှာ၊ သန်းပဉ္စထိုသည့်ပြင်၊ တို့ချစ်ရှင်သာသ နာသို့၊ ဝင်ပါသူပံစာတေးကို၊ တည်ရေးခါမောက် လို့လျှမ်းအောင်၊ သန်းနှင့်မြောက်ပွား။

၉၉-ဗောဓိပင်သွားရာအဘော်တို့နှင့်ခွဲခွါရသည့်
အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ဘန်ကီပူ- ဟူစလောက်ပါပေ၊ မီးတောက်အောင် ပူခွင့်ကျယ်။
- * မလွဲသာ လွဲသာငယ်၊ ကွဲတာကိုမပိုင်လှလေလို့၊ သဲ ညှာမှာ ဂလိုင်ထအောင်ခွဲခွဲရတယ်။
- * အရေးနှင့်ထောက်ရတော့၊ ၄-ယောက်စုံ ဆွဲသ ဟယ်ကို၊ ပြန်လွယ်ဆုရည်ညွှန်း၊
- * မပြန်မီတွင်းမှာလ၊ ခပင်းလိုတော်ညီလို့၊ ရန်ဗာဟီ သီမရိပ်ရအောင်၊ ဩဒိသ်ကယ်သီဒါကြည်နှင့်၊ မှန်း ရည်လို့သွန်း။

၁၀၀-၎င်းအကြောင်း၎-ဆစ်သဖြန်

- * မြတနှိုင်း ရှုတိုင်းကြည်ဘိသည်။
- * ဇဉ်းဘူမိရန်နှိမ်မှာ၊ ပရာဇိန်ပလ္လင်ခင်းတွဲ၊ ပင်မင်း ရှေ့ညောင်မြတ်ကို၊ ဆည်းကပ်ယုံကြည်။
- * ပူဇော်စဉ်လက်ယာကိုင်း၊ ညွတ်ရှိုင်းယိုင်တော့မည်၊ ကြံစည်မိမနော။
- * အုတ်သည်တိုင် ထောက်ရန်ဘို့၊ ငါးယောက်ကယ် သံသဟာနှင့်၊ ကျန်ဘော်ပါ ဆော်ဘန်လို့၊ ဇော်မဟန် ကို အပ်နှင်းခဲ့တယ်၊ ဤယင်းစေတနာကြောင့်၊ ခေ မာကိုလျင်စွာရောက်အောင်၊ ကူးမြောက်စေသော။

၁၀၁-အံ့ဘွယ်တဆဲ့ရှစ်ပါးအကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ဣဒ်အာမဇန်ညေ။
- * သက်န်းတော်ကေသာနှင့်၊ ပရိက္ခရာ ကရိပတ်ကို ဆေးလက်တို့ချေ။
- * မိုညင်းဝင်ရောင်ခြည်လှစ်နှင့်၊ ဇာတိခေတ်လင်းမှောင် ဝေ၊ စန်းစတေတက်ထွန်း။
- * တရားသံ၊ နာခံသူချက်ကုံကြားသည်ဟု၊ ရှစ်ပါး တဆယ်တွဲ၊ အံ့ဘွယ်ကို မြန်နယ်လုံးသူတို့၊ သုံးစေ ဘို့ညွှန်း။

၁၀၂-ရတုခြောက်ပါး ပြုဘွယ်ခြောက်ပါး အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ဟေသိဝဂိဝသာ၊
- * ရင်ငွေမီးစုံနှင့်၊ ရေတိုက်လုံဂေါသီရကို၊ သုံးပစဉ် ကာ။

- * ဌနဂုဟာဖြင့်၊ ဆရတုစဉ်ကမာ၊ နေ့ကြာနှင့်ယှက်ခြင်း၊
- * ညမြဲညွန့်၊ အိတ်သွန်-ချက်ကုံပျောက်သည်သို့၊ တလျှောက်ကယ် ရာကျော်သက်မှာ၊ တိုင်းထက်လွတ်ကင်း။

၁၀၃-အမရပုရပဌမမြို့တည်နန်းတည်မင်းတရားကြီး
လက်ထက်တော် သာသနာပြုအပ်သည်
အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ပ-အို-ထား-လည်ရွာ။
- * ဒုလည်အိုထောင်ရာတွဲ၊ ထားတော့လင်းရွာ။
- * ထောင်တီးတိုးပြီးတမှာ၊ ထောင်ဟုသာမှတ်ပါကြအခြံ။
- * လေးဆွဲခြောက်မှာပ၊ နှစ်လျှောက်လျှင် ဒုနှစ်နှောပြန်က၊ တကောငယ်ဇာမှာတွဲ၊ သာသနာသုံးကြိမ်ထပ်ကယ်၊ နှင်းအပ်သည်ပွဲ။

၁၀၄-သမီးပေးခြင်းရှစ်ပါးအကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * မြတ်သူ-ပူဇော်ခြင်း၊ မှောင်းကိုဆောင်စိမ့်မည်။
- * မျိုးဆွေသိသွင်းယူသည်၊ ငယ်သူကိုသွန်သင်ပြစေဘို့၊ သွင်းရခါဆွေမသိနှင့်၊ ဘမိစုံတူလိုက်လျှော၊ ဘောကျဘိသည်။
- * ငါကောသာနိုင်ထက်ရှေးနှင့်၊ လေးမောင်မဲ့ချစ်ရည်၊ ဓွန့်ရှည်လိမ့်ယုံစား။
- * အကြောင်းခံ၊ ရှစ်တန်အခြေမှီးလို့၊ သမီးကိုဝိဝါဟ၊ ပေးကြရှစ်ပါး။

၁၀၅-ရေမြေသနင်းမင်းတို့ကျင့်ရာသည်တရား
အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * မင်းခြင်္သေ့အတူ။
- * အမတ်ကျား၊ စားသည်ဘနီငှက်ငယ်သို့၊ တိုင်းထက်ကယ်အကျင့်သွမ်းနှင့်၊ ကြမ်းကြုတ်မိမူ။
- * များရှင်လူ၊ ပြည်သူအပေါင်း။
- * စင်စစ်ကယ်ကုန်စင်လို့၊ မွေ့မမြင်၊ မြေပြင်ကြွင်းမည်ကြောင့်၊ ဤယင်းကိုရာဇိန္ဒမှာဖြင့်၊ ကင်းစေမှကောင်း။

၁၀၆-သင်းသီးတဆွဲရှစ်ပါးအကြောင်း
၄-ဆစ်သဖြန်

- * အိမ်ခေါင်းနားဖျားနား။
- * အစစီလျှင်လို့၊ ဆွဲနှစ်စဉ်ပြဆိုပြီးကို၊ သီးလို့မှတ်ပါ။
- * လောင်းတမ်းငွေဆွေချစ်နှင့်၊ နှုတ်လက်ပြစ်ကာမာ၊ ကောက်ရပါခြောက်ပါး။
- * သွင်းမှီးပြန်၊ သင်းသီးမှန်ဋ္ဌာရသငယ်သို့၊ သမတ်ခုံမှတ်ကုန် ကြပါရော့၊ ကျမ်းပြစကား။

၁၀၇-မဟာဝစရနတ်မင်း၊ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်မှ၊ နဝရတ်
၉-ပါး ဖြစ်ပုံအကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * စိန်တံထွေး၊ သွေးမဏိမှတ်ဒန်။
- * မျက်စိနီလာနှင့်၊ နှလုံးမှာ-ကြောင်အမြုတ်ကယ်က၊ ဂေါ်မှတ်မှန် သည်းခြေမြငယ်လို့၊ ရှေးကဖြစ်ဟန်။

- * 'ဦးနှောက်မှာ ဥဿဘုရား၊ အသားကပဝါလံ၊ ကိုးတန်ဟုထွေပြား။
- * မဟာဝစရ နတ်ရှင်စစ်ကယ်မှာ သို့ဖြစ်သည် သေချာမှတ်လေဟု၊ ဝရတ်စုံ၊ ဖြစ်ပုံရင်းကို-လင်းတဲ့စကား၊

၁၀၈-ကိုးသပေါက်အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ဝဲပြည်စစ်မှန်ခွင်။
- * စံရွေးတော် ကျော်သပေါက်ကယ်၊ ကိုးယောက်မှန်စင်။
- * နွားဘဏ္ဍာ ထမ်းစဉ်ငှက်နှင့်၊ ကျိုင်းပန်းဆက်အတင်တင်၊ ၎င်းပြင်ဝင်သီး။
- * နန်းဆက်ယုံကျွန်၊ စိုက်ဆောက်ကယ် ထူတံခွန်သို့၊ အနောက်ဝန်၊ ဝန်စုထမ်းကိုဖြင့်၊ စုကျမ်းမှာ သပြိုင်သွင်းလေဟု၊ လင်းပွင့်ဆီမီး။

၁၀၉-သုံးဆယ် နှစ်ကောဠာသမှတ်ပုံအကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ဥတုဖြစ်မှာဖြင့်၊ ပြည်စာသစ်ကျင် ၂-တန်။
- * နှပ်,တံထွေး-ချွေးမျက်ရည် လေးစုပုံမှာ၊ ဥတုစိတ် ၂-ပါး ငယ်ကြောင့်၊ ပွားဘိအမှန်။
- * နှစ်ဆဲ့လေး- စုဝေးကြ ကြွင်းအကျန်၊ စိတ်ကံ ဥအာလေး။
- * သမုဠာန်-ဟုတ်မှန်အောင် မှတ်ယူသိလေဟု၊ ညွှန်းဘိလတ်သေး။

၁၁၀-သုရမ္မ-ရမ္မ-သုဘ ၃-မျိုး အထူးအကြောင်း
၄-ဆစ်သဖြန်

- * ဆောင်းနှေ့မိုး၊ ကိုးပဉ္စသတ္တာ။
- * သုရမ္မ-ရမ္မ သုဘနန်းငယ်လို့၊ ကျမ်းကအမှာ။
- * လူတကာ-ယူပါကြအမြဲ။
- * စဉ်မှတ် ဟောင်းငယ်နှင့်၊ ကပြောင်းကပြန်ချည်း၊
နည်းနာကကွဲ။

၁၁၁-လူမိုက်ရှစ်ဦးအကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * သူခိုက်ပွားမှာ၊ ဝင်စားတတ်တဲ့လူ။
- * မြင်တိုင်းလိုချင်လို့၊ စာသာသင်- စာမရေးနိုင်နှင့်၊
စာရေးလျှင် ပြင်မတည်းတဲ့ပြင်၊ ကပ်ဆည်း-သသူ
ရကို-ယမ်းခဘိမူ။
- * မျိုးဆွကို ပေသညနှင့်၊ မိန်းမကို မခွါအားလို့၊
အများလကွံသူ၊ မှတ်ယူပရှစ်ဦး။
- * မှန်ဘိချေ၊ ပဏ္ဍိ မဟူစေနှင့်၊ ဇမ္ဗူ့မြေ မြလျှံပိုင်းမှာ
ဖြင့်၊ ယိုင်းခေါင်ထိမူး။

၁၁၂-သူတပါးသို့ပြန်မပြောအပ်သည့် ၉-ပါး
အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * လှူသမျှကို-မာနဖြင့်လွှမ်းကာ။
- * ဇာတာစန်း၊ မှတ်မန်းမန္တန်နှင့်၊ ကျင့်ခြိုးခြံ မေထုန်
မှုစွဲပြင်၊ ဆေကုပုံ ဥစ္စာနက်ကို၊ ခွဲဝက်သေချာ။
- * ရှုံးလေပြီး၊ ငယ်ကြီးမှုခြင်းရာ၊ တွင်းကထာဟူမျှ။

- * ယင်း ၉-အင်၊ စိစစ်ကယ်တွေဆင်ခြင်လို့၊ သေမည် ပင်ဖြစ်လှည့်ငြားသော်လဲ၊ တပါးသူလူတဆင့်ကို၊ ပြောနှင့်ရှောင်ကြ။

၁၁၃-ရွှေမြို့တော် မြို့ဝန်မင်း ဦးသာအိုးရေးသည့်
၄-ဆစ်သဖြန်

- * ပါးပြင်မှာ မှင်ဆေးနှင့်၊ ရင်ကျေးတွဲပုံမှု။
- * ထားပြ-ရန်ပယ်ကို၊ နံလွယ်ကာ ကြီးကြိမ်ပိုက်လို့၊ ရှေ့လိုက်လူဝဲယာကျင်း၊ မင်းမတ်တဆူ။
- * ကွမ်းစည်ပိုင်ရှေ့ရုံးမှာ၊ တွေ့မှုံးချည့်ဘက်မတူ၊ ထွက် ပြုလို့ပေါ်စန်း။
- * ဆိုးသွမ်းလျှင်၊ ကျိုးကန်းတွင်မတံပေါင်ပ၊ သံတ တောင်၊ နံမြောင်ခင်းပါလို့၊ နုကွင်းတွင်သေပစေ တော့၊ လူမွေကိုစီရင်လိုက်မည်ဟု၊ ကင်းဝိုက်လို့ ဘမ်း။

၁၁၄-ရွှေဘိုပါတရားသူကြီးဦးတံကိုရေးသည့်
၄-ဆစ်သဖြန်

- * သမင်နှင့်ခြင်သို့၊ ခင်မမွေစိတ်ကယ်။
- * မြနှင့်မျက်ပေလို့၊ လျှဘက်သူ ရင်ဝယ်သားကဲ့သို့၊ နွားကိုသော်မညာမိန့်၊ စည်းချိန်သဘွယ်။
- * မြသေလာ ရွှေစာသိုက်နှင့်၊ ရေလာရိုက်သဘွယ်၊ ခဲ့မလွယ်မြောက်မြား။
- * နန်းဆက်စည်၊ ကျမ်းလက်ရှည်အစုံနှင့်၊ အာဂုံရှင် မနုနယ်သို့၊ မြင်ရှုသူကြည်ညိုဘွဲ့၊ ပြည်ရွှေဘိုမတ်

နှယ်ရင်းမှာဖြင့်၊ လာဘ်ပဏ္ဍာ-ကပ်လာလျှင်းသော်
လဲ၊ ကင်းလိုက်တာများ။

၁၁၅-ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် ဖလ်ချက်ဝန်ထောက်မင်း ဦးရွှေအိုး
မိန်းမယူ၍ရေးပေးသည့် ၄-ဆစ်သဖြန်

- * မန်းနက်သံ နန်းဟံလေ့မှာလ၊ ငွေငွေဘဲ ကျန်တော့
တယ်။
- * ဥရောပတိုက်မူ၊ မယူလျှင်မနေသင့်ပြီဘူ၊ မြေနှင့်
ဥသျှောင်ဆုံးအောင်၊ ကိုယ်လုံးလုံခြုံရစ်ကယ်နှင့်၊
ပြင်သစ်သူ၊ ဘန်တီးသမျှ-ပြီးစေရတယ်။
- * ရှေးရုပ်ပုံဟန်အဟောင်းဟာဖြင့်၊ ကျန်ကောင်းကျန်
ရာရှိတော့၊ မန်းဘူမိရွှေမြေနယ်၊ ခုနှယ်ပုံမူထား။
- * သူခြင်ချင် စန်းပါဘိ၊ မြိုင်လမ်း ကြိုကာဘန်တဲ့၊
ဥဏ္ဍာကံပန်းရည်တွေ့လိုပ၊ စုံစေ့စွာတဟံမူ၍၊ ကိုယ့်
လူကိုအမှန်ဘယ်လို၊ စွဲဝံ့လိမ့်လား။

၁၁၆-ခုနစ်နံသင့်အခင်းနေရာပြုလုပ်နေထိုင်ရန်
အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ဝဠုန်ကျားမှာ၊ စောင်းလျားနှင့်လက်ပံ။
- * ဘက်သန်းကေသရာနှင့်၊ သနတ်မှာ-ကရေဏု၊ ရှေး
သူနှုတ်သံ။
- * ကြွက်ထအောင်း၊ နံ့လှောင်းသစ် အင်ကြင်းမှာ၊
ပူးမင်းနှင့် ဝေကန်၊ ပန်မိလေခြင်း။

- * မြေမင်းနံ၊ ခုစံကိုနေရာခင်းရင်ဖြင့်၊ ဘေးကင်း ရန်ကွာလို့၊ လွန်ချမ်းသာ သက်ရှည်လိမ့်မည်ဟု၊ ကြီးပြင်းသိညှင်း။

၁၁၇-၎င်းအကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ဝဠုန်ကျား၊ စောင်းလျားနှင့်လက်ပံ။
- * ဘက်သန်းကေသရာတွဲ၊ ဂုဇိန္ဒာပင်သနတ်ကိုခင်းလတ်အခံ။
- * ကြွက်ထအောင်း၊ မြောက်စောင်းကပူးမင်းနံ၊ ထုံပြန်ဘီအင်ကြင်း။
- * မြေခုစံ၊ ဘွေယူကြံ-ခံလို့ခင်းရလျှင်၊ ခပင်းရန်ကွာလို့၊ ချမ်းသာရုံဘယ်မကပမယ်၊ ဘေးဆိုမျှကင်း။

၁၁၈-ဆန်အပြန် ၃၀-မစားနိုင်၍ ပုရပိုက်ကန်ကူမပါဘဲ နှုတ်ထွတ် ရေးဆက်ရသည့် ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ပုဆိုးနှင့်မြင်းပါ။
- * ဆုတော်ခံမယ်လို့၊ ပြန်သုံးဆယ် ဆန်ကိုစားသည်၊ မှားချက်ကနာ။
- * နောက်တခါ၊ ကျောက်ပါပေါ့သက်ဆုံး။
- * သည်တပွဲမှာဖြင့်၊ အလွဲကံချော်လို့၊ ဥယျာဉ်တော်မှာ-ရေလောင်းရမယ်၊ ငယ်ရင်းဟံကျယ်တဲ့၊ ဆင်းကြန်မယ်ဖြူပြာနွဲ့ငယ်၊ မင်းကုလွဲအုံး။

၁၁၉-ဘုရားလောင်းအလိုစမ်းအကြောင်း

၄-ဆစ်သဖြန်

- * မွို့သစ်သီးကစားဘွယ်။
- * ဘောဇဉ်မှီး-ဆင်ကြီးမြွေကချေမှု၊ ဘုန်းရှုစိတ်ရွယ်။
- * သံလျက်ပျံခရသင်း၊ သံပြင်းဝှန်စည်ဘေရီ၊ ဆီမီးနှင့်ကြောက်စဘွယ်၊ သုတ်နယ်တိတင်လဲ။
- * မစင်လူး၊ မယ်ပြုံးကညာမေတို့၊ ခရာပွေချိုအမှုနှင့်၊ အလိုတူပါအောင်ဖြူးသော်လဲ၊ လားမှလှုပ်ဘဲ။

၁၂၀-သွားနာဆေးနည်းအကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * စန်းဘုံမှာစံထားပေ၊ အသားချောက်ဒုဋ္ဌာ။
- * ထုံးနှင့်ထွေးရင်လ၊ သွေးဆိုသည့်ဆေးစိဉ်နှင့်၊ သုံးခုကိုညီမျှနှော၊ ရောလို့ကျိတ်ပါ။
- * ရသေ့မီးမှာ၊ ပိတ်ပြီးဇော်ဂျီပတ်တဲ့၊ ဆေးမြတ်ကို သုတ်သေ့ခါ၊ မညာနှင့်နာနာအုံး။
- * ပြာဖြစ်ပြီး၊ ရေစီးကမ်းပြိုနှင့်၊ ဒန္တီစိသွားနာရှိသူတို့၊ တိုမိလျှင်မနာပြီဘု၊ ဘေရာဂီဇော်ဂျီပေးပါတဲ့၊ တောများထွတ်ဆုံး။

၁၂၁-ယမဒါဋ္ဌာရက်အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * တန်ဆောင်မုန်း-ဆုံးရှုရက်ထို့ပြင်။
- * နတ်တော်လအစ ရှစ်ရက်တွင်းကိုဖြင့်၊ သေမင်းဝယ် စွယ်တမျှငယ်ကြောင့်၊ ယမဒါဋ္ဌာရက်ကယ်လို့-ညွှန်းမြက်သို့စင်။
- * ကြောက်ခမန်း၊ ရက်ကျန်းကို ဉာဏ်မှာချင့်လို့၊ သင့်တင့်သည့်အရာတွင်၊ အစာပင်ဖြစ်ငြား။

- * ကြီးအလွန်၊ ထူးချွန်သည်မှုရာနှင့်၊ ဇူဇကာလုပ် ပြည့်လွေးသည်သို့၊ အရေးတူပမာဆင်က၊ မကြာခင် ဥပဒ်ဘေးငယ် ပေးလိမ့်မမှား။
(ခြမြဂုဏ်း)

၁၂၂-ရတုသန္နိရက်အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ခြောက်ရတုမှာ၊ ထောက်ရှုလို့မှတ်ပါ။
- * စဆုံးမှန်အညီတဲ့၊ ခုနစ်စီ တဆဲ့လေးကိုဖြင့်၊ စဉ်ရှေးရက်သန္နိငယ်လို့-ညွှန်းဘိသေချာ။
- * ရတုတိုင်းမှာလ၊ ပိုင်းဖြတ်ခဲ့ရှောင်ကြဉ်ရာ၊ ဤမှာသာရှောင်လွှဲ။
- * သင့်စေရန်၊ ချင့်ဝေဘန်လေသမျှကိုဖြင့်၊ ကာလခြောက်လီလုံးမှာ-သုံးရစမြဲ။
(ခြမြဂုဏ်း)

၁၂၃-သာသနာပြု ၉-ဌာနအကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * သောဘုမ္မိသီဟိုဠ်။
- * ယောနက၊ ဝနဝါသီနှင့်၊ ကသ္မိမဟိံသ၊ တိုင်းပြန့်ကို။
- * ဟေမဝန်၊ မဟာရဋ္ဌ်မှာလ၊ နောင်နာဂတ်မဂ်နှင့်ဖိုလ်၊ ပွားပိုစိမ့်ဘန်လှိုင်း။
- * ၉-ထေရ်ပျံ၊ ကြီးရည်သံ စေတနာနှင့်၊ ဒေသစာကိုယ်စီကြွတယ်၊ ၉-ဌာနတိုင်း။
(သာသနာ လင်္ကာရ)

၁၂၄-ကိုးဌာန သွား အရှင်များအကြောင်း
၄-ဆစ်သဖြန်

- * သောဏုတ်နှင့်မဟိန်။
- * ရက္ခိတမဟာလဲ၊ ရက္ခိတာမဇ္ဈန္တိ၊ ဒိုးဣဒ္ဓိရှိန်။ ။
မြတ်မဟာရေဝတ၊ ယောနကဓမြက္ခိနှင့်၊ မဇ္ဈိမမြတ်
ထေရိန်၊ တေဇိန်ကတင့်ဆန်း။
- * မဟာခံမ္မိ၊ ရက္ခိထေရ်ဈာန်ပျံဟု၊ စဉ်အမှန်၊ ယှဉ်
ရန်ချင့်လေတော့၊ တိုင်းနှင့်ရဟန်း။
(သာသနာလင်္ကာရ)

၁၂၅-သိကြားဖြစ်ရန် ကျင့်ဝတ် ၇-ပါးအကြောင်း
၄-ဆစ်သဖြန်

- * မွေးမြူအပ်မိဘကို။
- * ကုန်းမချော၊ မှန်မောသစ္စာနှင့်၊ နူးညံ့စွာ နှုတ်ပြေပြစ်၊
ကင်းလစ်ဝန်တို့။
- * မျိုးအကြီးကို၊ ကျောက်ထီးသို့ ခညွတ်ရို၊ အမျက်ကို
နှိပ်နင်း။
- * ခုနစ်အင်၊ တရားစုံလင်က၊ ဝတိန်ရှင် မှန်မပျက်ပြီ
ဘု၊ ဒေသနာ သေချာမြက်တယ်၊ နဲနက်ဘိချင်း။
(သာသနာလင်္ကာရ)

၁၂၆-အာဒါသမုခမင်း စီရင်အပ်သည့်တရားအကြောင်း
၄-ဆစ်သဖြန်

- * နွားသားခြင်းနှင့်ကြူ။
- * ဂါမဘုဉ် ပြည့်ကံကျွေးနှင့်၊ လုံလေးမြေမိဂေါ၊
တောငွေ့ခါဟူ။

- * ရုက္ခစိုး၊ မျိုးနာဂ ရသေ့ဖြူ၊ စာသင်သူ ပုဏ္ဏား။
- * အစလေး၊ ကိုယ်ရေး ကျန်ဆယ်ပုံဖြင့်၊ ခရီးကြီး-
မှာတင်ခွန်းတဲ့၊ ပြန်ညှိန်း ဖြေတော်ချက်ကယ်၊ လေး
နက်စကား။

၁၂၇-ဆေးသမားအင်္ဂါ ၂-ပါး၊ သမားကောင်းလက္ခဏာ
အကြောင်း ၃-ပါး၊ ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ဆေးကျင်ကျမ်း၊ ဆေးကျမ်းတတ်အင်နှစ်ဖြာ။
- * ဆည်းကပ်ကယ် ဘန်ဘန်နှင့်၊ ဆရာထံ မျက်မှောက်
ကျမ်းတဲ့၊ ဆေးကျမ်းကို ယူဆောင်လို့၊ မှုကုန်အောင်
ပြုသူများကိုမှ၊ သမားလူ လွန်မှတ်စေဟု၊ ပညတ်
ချက်လာ။
- * ဆင်ခြင်ရန် အနာရှေး၊ ဆေးနောက်ထပ်ပြီမှသာ၊
ပညာကိုရွှေသွား။
- * ဆေးကုရန်၊ အကြောင်းခံ သုံးမည်ဟု၊ ထုံးစန်ရှည်
တည်မရွှေအောင်၊ မုနွေမှန် တိမ်ယဉ်မှုးဝယ်၊ ကြီး
မိန့်ရကား။

(သာရကောမုဒိဆေးကျမ်း ပဌမတွဲ)

၁၂၈-အနာကိုဆင်ခြင်ရန် ၃-ပါး၊ ၄-ဆစ်သဖြန်

- * အနာကိုဆင်ခြင်မှု၊ ကြည့်ရှုနှင့် စမ်းသပ်ပါ။
- * မေးမြန်း သာကြည်တဲ့၊ ဤသုံးမည် မှန်သဘော၊
ဟောခဲ့သေချာ။
- * ကြည့်ရှုရန် မှန်သရုပ်မှာ၊ မုတ္တနှင့်မြတ်ဇိဝှါ၊ မှတ်
ပါတော့အမြဲ။

- * သွေးကြောစုံ၊ စမ်းသပ်ပုံ ဝေဘန်လို့၊ မေးမြန်းရန် ဆိုစကားမှာ၊ ထင်ရှားလေပြီသို့ကြောင့်၊ ထူးလုံးမခွဲ။
(သာရကောမုဒိပဌမတွဲ)

၁၂၉-ကြင်ငယ်ကြည့်ပုံ ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ကြင်အရှုမှာဖြင့်၊ မြင်လိုသူကြင်ငယ်။
- * တပေါက်ဆီ-နှောက်လီနှောက်၊ ဝါယော ပျက်လျှင် နွံတယ်၊ ပွားပြန်လိမ့်မည်။
- * သည်းခြေပျက်မှာလ၊ ဆူပွက်တဲ့ ဆီသဘွယ်၊ အလုံးငယ် အဖူး။
- * သလိပ်ခွဲမှာလ၊ ခဲအစုထွေလို့ပုံ၊ သုံးပါးစုံ အကုန် ပျက်လျှင်ဖြင့်၊ ဆီစက်ကယ်နှစ်လို့၊ သွားလိမ့်မယ်၊ လားမှပေါ်ဘူး။

(သာရကောမုဒိပဌမတွဲ)

၁၃၀-၎င်းကြည့်ပုံ ၄-ဆစ်သဖြန်

- * လေပျက်က-ဖြူစေ။
- * အမြှုပ်ထရင်လ၊ သေမှပျက်ပြီတဲ့၊ ထိုယင်းဆီနီလို့ ထွေးက၊ မှတ်ရေး သည်းခြေပျက်သည်ဟု၊ ညွှန်း မြွက်ပုံသေ။
- * နှစ်ပါးပျက်ရင်လ၊ နှစ်ချက်ကယ် အရောင်နှောသည် ဟု သဘောကျမှတ်စိမ့်စေ၊ ကြင်ရေငယ်ဆီထည့်။
- * ယင်းရှုပုံ၊ အလုံးစုံယူစာလို့၊ သူနာကိုဘယ်အနေ ဟု၊ ဖယ်မသွေ အမှန်သိအောင်၊ ပဏ္ဍိကဝိဒ္ဓာတို့၊ ကြီးပါထိုက်၏။

(သာရကောမုဒိပဌမတွဲ)

၁၃၁-လျှာကြည့်ပုံ ၄-ဆစ်သဖြန်

- * လျှာကြည့်ခန်းမှာ၊ နီမြန်းလို့ရည်ကြည်။
- * သည်းခြေပျက်သည်ဟု၊ မှတ်ပုံ သွေမထူးပြီဘူး၊
အဖူးမှာလေအခင်း-ယွင်းပျက်ဘိသည်။
- * အဖြူရောင်အရည်ချွဲလျှင်၊ ပျက်မြဲသလေမှာ ဝန်း
ရောက်ကမည်းလိမ့်မည်၊ စဉ်ရှည်ပမှတ်စွဲ။
- * သန္နိပါတ်၊ ခြောက်ထပ်စွာဘိဟု၊ ရောနှောမူရောယူ
သိလေဟု၊ ကဝိဆရာခံတို့၊ လျှာဟန်ကို စာဉာဏ်ညှိ
ချေမှာ တွေးမိစဖြ။

(သာရကောမုဒိ ပဌမတွဲ)

၁၃၂-ချောင်းဆိုးဆေးနည်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * မန်ကျည်းရွက် ကြိုအရည်။
- * ရှစ်မူး-ချိန်သဘောတွင်၊ သိန္ဓောမှန် တံမူးကို၊ ဖြိုးစွက်
ရမည်။
- * ငါးရွေးချိန် ရှိန်းခိုလှောက်လို့၊ သုံးသောက်လျှင်
ကြာသံမျှ၊ ကာသအနာအမျိုးကိုဖြင့်၊ ချိုးဖြတ်လွင့်-
ဖျောက်လို့နည်၊ ဆံခြည်မျှမကြွင်း။
- * လေနီကျန်း မွေ့ရန်းခိုင်ညှာပွတ်နှင့်၊ ခက်ညွတ်
အောင်ကြွေလှနီးတဲ့၊ သစ်သီးတွေ ညှာကုန်လွတ်
သည့်နွယ်၊ ယိမ်းချွတ်မယွင်း။

(သာရကောမုဒိ ဒုတိယတွဲ)

၁၃၃-သွေးစုနာဆေးနည်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ပြန်ဝါပွင့်ဖြူမြစ်နှင့်၊ ခတက်မြစ်တကျပ်စီ။
- * သည်နှစ်ပါးကို၊ ညက်ထွားအောင် ကြိတ်စေသော လို့ ဟောခဲ့မှန်ပြီ။
- * ကျပ်ဆွဲသုံး၊ ရေလုံးကုန်ဆေးပါရောလို့၊ နှောမွှေ နှောက် ဖျော်အညီ၊ ဒေါ်လီပိုလသေး။
- * လေးတဘိုး၊ ဆေးတန်ခိုးနိုသင်မှာ၊ သောက်ရလျှင် ပြည်မရောက်ပြီဘု၊ သွေးစုနာပိန်ကာချောက်အောင်၊ ကင်းပျောက်တဲ့ဆေး။

(သာရကောမုဒိ ဒုတိယတွဲ)

၁၃၄-နှူနာဆေးနည်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ခတက်ခေါက်နေဇာ။
- * ချင်းနန္ဒင်း၊ ကြိုင်သင်းမန်လာဥနှင့်၊ ရောရခါကြပ် အခိုး၊ တိုးလျော့မသာ။
- * ကောင်းငြုတ် ကန့်ချုပ်မြစ်-မရိုးမှာ၊ အစေးသာယူ လှည့်။
- * ရှားစောင်းစေး ချိန်လေးတူစွာနှင့်၊ နှူနာကို၊ ယူခါ လိမ်းရင်ဖြင့်၊ ပျောက်ငြိမ်းမည်တညီချိန်တော့၊ ဝနီ ရိန်စက်တန်ခိုးကို၊ ချိုးဖျက်နိုင်၏။

(သာရကောမုဒိ စတုတ္ထတွဲ)

၁၃၅-ကုမာရိကာ မျက်စဉ်းဆေးနည်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * နှမ်းအပွင့်ရှစ်ဆယ်။
- * ပိတ်ချင်း-သီးဆန်က၊ ခြောက်ဆယ်မှန်ရေခါတွက် လို့၊ သွင်းစွက်ရမယ်။

- * ဆွဲခြောက်ရေငြုပ်ကောင်း၊ ပျံ့လှောင်း ကြိုင်လှိုင်
မွှေးတဲ့၊ မုလေးပွင့်-ပွင့်ငါးဆယ်-ကျိတ်နယ်တဲ့ မျက်
စဉ်း။
- * ခတ်ရလျှင်၊ မျက်စိလွန်ကြည်လင်လို့၊ သူငယ်သွင်
အင်မယုတ်ပြီဘု၊ ရွယ်လွန်သူ အပ်လျှိုလုပ်စေဘို့၊
နည်းချုပ်အကျဉ်း။
(သာရကောမုဒိ ဆဋ္ဌမတွဲ။)

၁၃၆-ရသာယနဆေးနည်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ၀ သာ ခဟ သီ ၀ ဂီ။
- * သိန္ဓောဆား၊ သကြားချင်းပိတ်ချင်းနှင့်၊ ကြိုင်သင်း
ပျားတင်လဲ-မြဲပစဉ်စီ။
- * ခြောက်ရတုမှာဖြင့်၊ လှောက်ကြဇုမှန်အညီ၊ ဘန်လီ
လို့မှီဝဲ။
- * ထိုသသူ၊ အိုအမူဘယ်အခါမှ၊ မတွယ်လာရွယ်ပျို
မြစ်သည့်ပြင်၊ စင်စစ်ကယ် မှန်တကယ်ပ၊ အန္တရာယ်
နာခပ်သိမ်းငယ်၊ ငြိမ်းရစမြဲ။
(သာရကောမုဒိ သတ္တမတွဲ)

၁၃၇-တိထိမြေခံ ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ရှစ်ပြိုဟ်စုနှင့်၊ ကိတ်မိတ္တုဆယ်တန်။
- * သောမကိတ်မှာလ၊ ကောင်းဟိတ်ကယ်မှန်သဘော၊
ဟောပကေနိ။
- * ပါပစု၊ မိတ္တုနှင့်လိုသူနံ၊ မြေခံကမကောင်း။

- * ဆန်းဆွဲငါး၊ ဆုတ်ငြားလျှင်ဝိသာညီပ၊ လိုတိထီ
နုတ်အကြွင်းကို၊ ဆယ်ခွင်းပြန် ကျန်နှင့်ရေးလေ
တော့၊ ရှေးကမူဟောင်း။

၁၃၈-လူမိုက် ၁၀-မျိုး ၄-ဆစ်သဖြန်

- * မှုံဆန်းစား၊ မေးမှားမျိုးအနွယ်။
- * သစ်ခုတ်ကယ်ဝံကူနှင့်၊ မီးရှုာသူသမင်ရောင်း၊ ပေါင်း
လို့ရေဆယ်။
- * ပုန်းစလုတ်၊ ဝဲပြုတ်နှင့်ကြောက်စက္ကယ်၊ ဆေးနှစ်
သွယ်စပ်နှော။
- * ဟူထိုက်စွာ၊ လူမိုက်ကယ်ဤဆယ်ဖြာတဲ့၊ ထွီဘွယ်
သာ ပီပီဆုံးငယ်၊ မုန်းဘွဲ့သဘော။
(ကန်တော်မင်းကျောင်း)

၁၃၉-ဇယ်ကစားနည်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ဝနညသုံးစီ။
- * ဝနညကို၊ ကမစဉ်မမှားအောင်၊ ထားပတူညီ။
- * ဧကအစ၊ နဝတိုင်မှတ်လို့လီ၊ ညီစေစိမ့်ဝဏန်း။
- * ထက်လယ်အောက်ကယ်လို့၊ တွေးထောက်ခါ ဉာဏ်
ကွန့်မြူးလေတော့၊ ထူးတဲ့ဇယ်မှန်း။

၁၄၀-ကုန်ဘက်အမြတ်ဝေ ၄-ဆစ်သဖြန်

- * အမြတ်ကိုတည်ပါ။
- * ရင်းအနီးငယ်နှင့်၊ အသီးကိုယ်စီသာ- ပွားပစဉ်ကာ။

- * အရင်းပေါင်းနှင့်၊ ၎င်းကိုစားတို့ပါ၊ ရလဒ်မှာထိုသူ့၊
တွက်အတာ၊ လူသင်္ချာဘယ့်လောက်များစေတော့၊
အပွားကိုယ်စီထွေးစေနှင့်၊ ပေးပအစု။

၁၄၁-အာယုဓခုဏဆေးနည်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * သုတ-က တဆယ်။
- * ပုစိမံစွံတစနှင့်၊ စိဉ္စုဖလာနှစ်ကို၊ ကျပ်စစ်မှန်-ရာစီ
ရောလို့၊ နှောကြိတ်ရတယ်။
- * ခိုင်လှစွာလုံဝယ်သွင်းလို့၊ ထိုယင်းကို ဇော်ဂျီကြပ်
အောင်၊ သုံးထပ်ကျ မံခြယ်လယ်၊ လေဖိုဝယ်တည်ပ။
- * ကျမ်းစေရန်၊ တောထုတ်မှန် လှည်းတင်ထင်းနှင့်၊
မီးပြင်းစွာဘုတ်စရုံးလျှင်၊ ထုံးသို့ပြာကျ။

၁၄၂-၎င်းဆေးနည်းအကျိုး ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ပြာအသုံး၊ မှတ်ထိုးတွင်ရစ်စေ။
- * ပျားရည်သစ်ဗိဿာမှာ၊ ယင်းသည်ပြာလေးလီဝဲနှင့်၊
ဖျော်နှံဒေါ်လီနှော၊ ရောနှောက်လို့မွှေ။
- * နေ့တပတ်မှာ၊ တကျပ်ကြသုံးပါလေ၊ ကိုယ်သားရေ
ဆူဖိုး။
- * ဋ္ဌနဝါ- ဆအရာပျောက်ရုံက-မတို့၊ ငယ်ကအမူဟာ
နှင့်၊ သက်တရာကျော်စေခြားပြီဘူး၊ များတဲ့အကျိုး။

၁၄၃-ပဗ္ဗငါးပါး ၄-ဆစ်သဖြန်

- * အဋ္ဌမီစုဒ္ဒနှင့်၊ ပုဏ္ဏုဗ္ဗာဂီ။
- * ရဝိသင်္ကန်တဲ့၊ ငါးတန်ကိုပဗ္ဗငါးငယ်လို့၊ ခြားခဲ့ပီပီ

ကင်းဝန်မင်းကြီးကဗျာစု

- * သားငါးစုံတိတေလကို၊ ယင်းပဗ္ဗငါးလီမှာ၊ မသိပါစေနှင့်ဩ။
- * မရှောင်ကြလျှင်ဖြင့်၊ မိဇ္ဇကိုစားသည့်သွင်၊ သေပြန်လျှင်ပါယ်နရက်သို့၊ ဆက်ဆက်ရောက်ရသေးသည်ဟု၊ ရှေးရသေ့ဟော။

၁၄၄-မြေနှင့်မိကျောင်း ၄-ဆစ်

- * အတိသံသု၊ သကုသွာန၊ သိင်္ဂီလ၊ ဝါနရ ခြောက်ဝိညာဉ်။
- * အမှိုက်ရေနက်၊ ကောင်းကင်တက်၊ ပြုတ်ချက်စသို့ရှည်။
- * သုသာန်ဝန၊ ယင်းခြောက်ဝ၊ ဂေါစရခြောက်အစည်။
- * သတ္တဝါသ၊ ကြီးခြောက်စ၊ မောဟထုံးကိုဖျည်။

၁၄၅-ဘုရားလောင်းမဖြစ်သည်အရပ် ၄-ဆစ်

- * ကန်း၊ ပင်း၊ အ၊ ဆွံ၊ ရူး၊ ကျွန်၊ ရှိုင်း၊ ပြန်၊ မန်း၊ ပဏ်၊ ငုံး၊ နူ၊ ပြိတ်၊ သူ၊ စက်၊ သတ်၊ ဝိ၊ လော၊ အဋ္ဌာရသ်၊ မှတ်ရန်အလွန်ကောင်း။
- * မန်းပဏ်၊ သူစက်၊ လေးချက်နှိုက်မှာ၊ မာရ်ပဉ္စာ၊ မိစ္ဆာစက်မပြောင်း။
- * လွှဲ၍သွင်းက၊ ဌာရသ၊ ကျမ်းပြု နည်းတကြောင်း၊
- * ဘုရားလောင်းဤ၊ ဆွဲရှစ်လီ၊ ဝီဝီမဖြစ်ရှောင်း။
(ရှေးအမှတ်ဟောင်း။)

၁၄၆-၎င်းအရပ်၁၈ သုတ္တနိပါတ်
အဋ္ဌကထာ ၄-ဆစ်

- * ကန်း၊ ပင်း၊ ရို၊ ဆွံ၊ ရူး၊ ရှိုင်း၊ ကျွန်၊ ဒိဋ္ဌ၊ ပန်၊ သတ်၊ ငိုး၊ နူ။
- * စက်၊ သုတ်၊ ပါယ်၊ မာန်၊ ပြိတ်နှင့်ပြန်၊ အမှန် ဆွဲရှစ်ယူ။
- * ယင်းအဋ္ဌာရယ်၊ ဗောဓိသတ်၊ လွတ်လွတ် ကင်း တော်မူ။
- * နိပါတသုတ်၊ ပါဠဂုတ်၊ ဘွင့်ထုတ်ကျမ်းထွက်ဟူ။

(သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌအထာဇွတ် စွယ်စုံကျော်ထင် အဖြေ မျက်နှာ ၂၁၀-တွင်လည်းရှိသည်။ ။စွယ်စုံကျော်ထင်၊ အဖြေတွင် မြက်ချင်ထိုနည်းတူ။)

၁၄၇-သီလအကျိုးငါးပါး ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ပေါကြွယ်ဝစွာ။
- * ကောင်းသတင်း၊ ခပင်း မြေပြင်နွံအောင်၊ မွေးပျံ့ ကြေညာ။
- * လေးရှစ်မည်သင်္ချာမှတ်တဲ့၊ ပရိသတ် ပေါင်သို့သာ၊ ရဲရင့်စွာဝင်ရ။
- * မတွေဝေ၊ စုတိခန္ဓာကြွလို့၊ သေလေလျှင်- နတ်ပြည် ခြောက်မှာ၊ ထုတ်ခြောက်ကယ် စံမလွဲရအောင်၊ မြဲပသီလ။

၁၄၇-သရဏ်အကျိုး၄-ဆစ်သဖြန်

- * အရပ်တိုင်းပူဇော်။
- * တိက္ခဏုဏ်၊ ရွှေအဆင်းနှင့်၊ ခပင်းကြွယ် ပစ္စည်း၊ ပြည်းမျှတင့်တော်။
- * နတ်တကာ လိုရာလိုက်သည့်ပြင်၊ သောင်းပြင်တိုက် ဇမ္ဗူပေါ်၊ လူကသော်မြတ်နိုး။
- * ဆွဲမပျက်နှင့်၊ တိုင်းထက်ကယ် ခြံရံစုံလိမ့်၊ သရဏ် ဆောက်တည်ရသူတို့၊ များလှအကျိုး။

၁၄၉-မုလေးအကျိုး၄-ဆစ်သဖြန်

- * သွေးသလိပ်သည်းခြေ။
- * ပိုးအနူပေါက်နာဆေးတွင်ဖြင့်၊ မုလေးအမြတ်သော့ လို့၊ ဟောခဲ့ပုံသေ။
- * မုလေးငိုထုံရည်ခတ်ရလျှင်၊ ကျိန်းပူစပ် မျက်စိဝေ၊ နာစေတော့ဇောက်ထိုး။
- * ပျောက်ကင်းစင်၊ မန်ယခင်ဟိုရခေါင်က၊ မင်းညီ နောင်သမ္ဘဝကို၊ ယက္ခမယ် ကုတဲ့ဆေးလို့၊ ပေးလိမ့် အကျိုး။

၁၅၀-ဆယ်နှစ်ရာသီအကြောင်း၄-ဆစ်သဖြန်

- * ပန်းကုံကော်ရွှေစကား၊ ငွေသားနုစပယ်မှန်။
- * မုလေးခတ္တံနှင့်၊ ရွှေရင်းမာကြာခဲ၊ ဘွဲ့စနှင့်လျှံ။
- * သဇင်ကျန်၊ ခွါကန်နှင့်ပေါက်လဲ။
- * ပွင့်ဝတ်ရွှေဘိမင်း၊ သင်းထုံနံ့ကဲ။

၁၅၁-ပေးခြင်းတဆယ် ကိုးပါးအကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * သဒ္ဓါ၊ ချစ်တေးကြောက်ဗျတ္တာ၊
- * မိုက်ကြန့်၊ ဇရဉာဏ်ကာမာ၊ ငါးဖြာတွဲဒိန္တာ။
- * တဆွဲကိုး၊ ပေးမျိုးစု အကျယ်မှာ၊ တိလောကာ တုလျ။
- * အဦးချို၊ တိဂန္ထိမနုကျမ်းတွင်၊ စုံစမ်းဘွေရှာလို့၊ သေချာအောင် ယူလေမြှက်နဲ့တယ်၊ ခဲခက်နိုင်မျှ။

၁၅၂-အမျက်ငြိမ်းရန်ငါးနှစ်တန်အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * မျက်ဒေါသဟူသည်။
- * လူမုန်း ရန်ပိုမိုလို့၊ နှလုံး ကြည်မပွားနှင့်၊ ပြစ်များ ပါယ်ဘုံကျသည်၊ ငါးဝတတည်။
- * ထိုငါးအင် စအဆုံးနှင့်၊ သေတုံး တွေဝေရသည့်ပြင်၊ နောင်တ ပူပန်ငြိမ်း၊ ကျန်းတန်းတဲ့ ဤငါးမည်၊ ကြည်စေ့တပါး။
- * မျက်ငြိမ်းရန်၊ ငါးနှစ်တန် သည်အချက်ကယ်နှင့်၊ အမျက်မြန်မြန်ငြိမ်းအောင်၊ ထိန်းတဲ့တရား။

၁၅၃-အကြောင်းကြောင့် အကျိုးပျက်စကား အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ပြင်းသူမှာ မှန်အချက်ကယ်၊ ကံပျက်၏ ဟူပါ။
- * ဒလိဒ္ဓမှာဖြင့်၊ တဆိတ်မျှ ပညာဟုတ်နိုင်ဘု၊ ခွန်းနှုတ်ကယ် ချိုလွန်းလျှင်၊ နွမ်းလိမ့် မျက်နှာ။

- * အစားကြူးရင်ဖြင့်၊ များအထူး နွယ်ဝံသာ၊ ပျက်ရာ၏ မနေ့။
- * ကြောင်း ၄-တန်၊ အကျိုးမှန် ၄-လီပျက်သည်ဟု၊ နှစ်သက်သူ မှတ်စေသောငယ်လို့၊ ဟောဘိလသေး။

၁၅၄-ချောင်းဆိုးဆေးနည်းအကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * သစ်ဆိမ့်သီးအဆန်။
- * လှိုတိုင်းကို၊ တင့်နှိုင်းဂေါမိဠငယ်နှင့်၊ တကွ မှန်သမှု၊ ရုံးစုလိုမံ။
- * ဂေါမုပွိမှာလ၊ ကျွမ်းလိဘွယ် ကျက်စေလတ်မှ၊ ထောပတ်နှင့် ကျိတ်နှောပြန်၊ အင်တန်ရုံမှီဝဲ။
- * နှုတ်ခံတွင်း သွတ်သွင်းလိုက်ရုံအနေနှင့်၊ အထွေထွေ နာကာသဟာဖြင့်၊ မုချမှန်သွေ မဘောက်ပြီဘု၊ ကင်းပျောက်စမြို့။

(သာရကောမုဒိ ဒုတိယတွဲ)

၁၅၅-ဝန်ရှင်တော် ကင်းဝန်မင်းကြီး၊ သပြေ ၅-ရွာစား
 စာရေးတော်ကြီးအဖြစ်က စလင်းဝန်မင်း ဦးဘိုးဆိုင်
 ဇောတိက သူဌေးစာရေးကြီး ၃-ဦးသားတို့ကို
 ရေးပေးသည့် ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ထက်အတီးက၊ မြက်မီးရှူးမြော်ရုံ။
- * ဝါသုကီနာဘီစက်မို့၊ အုံ့ပျက်ခါ ဖြိုက်တဖွဲသာပ၊ စိုက်ကြိရန် တပြင်ဖွေးအောင်၊ ဆင်သေးချိန်ခါ

မဟုတ်ဘဲနှင့်၊ စေတသွန် ရေဂန်ကြိတယ်၊ သဲတဲ့ အမွှါ။

* မုရွာဟန်ပုံကို ထောက်ရင်ဖြင့်၊ နောက်စဖို သည် ပင်ပန်းတဲ့၊ ရွာတမ်းလ အမှန်ဆုံ၊ ကန်ကြိုက ပိုချည့်။

* သည်တော့ခါ၊ မြနန်းထွေတော်သာတဲ့၊ စကြာပျံ ယဉ်မွန်ငြိမ်နှင့်၊ သုဘကိဏ် ဘုံသာက၊ မြဟွာကို မဟာဘိတ်ရအောင်၊ ကွက်စိတ်ကယ် ကွန်ပုံနှင့်၊ ဆွေပဇ္ဇာန်မို့အမဲငယ်၊ သဲလိမ့်ထင်၏။

၁၅၆-၎င်းက၊ ၎င်းတို့ကိုရေးပေးသည့် ၄-ဆစ်သဖြန်

* မိုဃ်းသရက်ကယ်နှင့်၊ အိုးကြွက်၏သို့ပုံ။

* အလျှာဝါး၊ စကားနာဘူယ်နှင့်၊ လာမယ်နော် မှာသည်ရက်က၊ ခုထက်တိုင် မြှော်မိမောတယ်၊ ဇောသစ်သစ်ကြို။

* မလာအားရင်ဖြင့်၊ စကားထွေသံငြိမ်ကို၊ ကြားရ လိမ့် အာရုံ၊ မကုန်လှည့်နိုင်ရကား၊

* ခွန်းနှစ်မြွှာ၊ တလျှာတွင်မဖြစ် ကောင်းချေဟု၊ ချစ် ဟောင်းဆွေ နှစ်မိတ်ကယ်က၊ ရေဆိပ်နယ် ပုဏ္ဏား ခြံမျှ၊ စုံနယ်သံညီ အောင်ဆင်တဲ့၊ ဂနိုင်ရှင်ဉာဏ်ညွှန်ခူး ကို၊ နူးလိမ့်မယ်ထင်လှသောကြောင့်၊ တေး၏နှစ်နား။

၁၅၇-နဂါးတို့ဇာတ်ရင်းမစွန့်အပ်သော

အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

* မျိုးဇာတ်တူနိသေဝ၊ ဝိသဠနိဒ္ဒါ။

* အရေလဲ၊ ယူစွဲသန္ဓေတွင်းငယ်၊ ကင်းပျက်ခန္ဓာ။

- * ယင်းငါးဖြာ၊ နဂါးမှာကြီက၊
 - * မှန်မယွင်းဇာတ်ရင်းငယ်ပေါ်စမြ၊ စွဲမှတ်ပါကြ။
- (ဝိနည်းမဟာဝါပါဠိတော်နာဂဝတ္ထု ၎င်းအဋ္ဌထာ။)

၁၅၈-သာဓုနရတရား လေးပါးအကြောင်း
၄-ဆစ်သဖြန်

- * လက်မွန်ဖျား၊ သွားသူတို့ စဉ်တစေ။
 - * လိုက်ရမည်မှန်မပျက်စေနှင့်၊ စွတ်လက်ဝယ် ခြောက်ပူသွေ့ကို ကွင်း၍ရှောင်လေ။
 - * ရံတဆစ်မျှ၊ မိတ်စစ်ကိုသက်သေသေ၊ ဖျက်ပေရချီဘူ။
 - * အသတိ၊ မနသိဖြူဆံ၊ သူ့နိုင်ငံကိုလိုက်မမှားက၊ တရားကိုယ်မည်နရငယ်၊ လေးဝသာဓု။
- (ဝိဓုရဇာတ်။)

၁၅၉-ရမည်းသင်းသား တောင်ငူသားတို့မကောင်းပုံ
အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ကြီတိုင်းပ နိဗ္ဗိန်။
- * တော့ကြငှန်းမှာဖြင့်၊ ကြော့ကျန်းမာန်ဘီလို့၊ ဂန္တိမယ် သမင်လုပ်ပေတဲ့၊ တောအုပ်မြိုင်စိန်။
- * လူနေကို၊ မူလေရှရင်ကောင့်၊ ဆူပွေမှုနှုတ်မငြိမ်၊ ရှုတ်အလိမ်ယှက်ထွေး။
- * အရေးနှင့်ရောက်လာရ၊ လေးငါးခြောက် နံသင့်မြေမှာ၊ ကန်နှင့်မေ ကြာအစုံက၊ သာပုံမှာခေါင်မူမို့၊ တောင်ငူကိုနှောင်တူဘောငယ်၊ စောမိရှာသေး။

၁၆၀-ရမည်းသင်းမြို့ ကြေးနီကန်ဘွဲ့ ၄-ဆစ်သဖြန်

- * နဝင်းနှင့်စမို့။
- * လှိုင်းဂယက်ကယ်က၊ တိုင်းတက်ကယ် မြည်တွန်လို့၊ ကြည်သွန်ဟန် စံတပြေးပေပ၊ ကန်ကြေးနီကိုယ်ကသက်ကြတယ်၊ ဝဲဘက်ယာစုံ။
- * ဟန်အမှု၊ စံတူထုတ်ရရင်၊ လေးသမုဒ်ကျယ်အကုန်၊ နယ်စုံနှင့်တပြေး။
- * ငှက်မျိုးတုံ၊ လက်ချိုးကံ၊ ရေမကုန်ဘွဲ့၊ ရွှေပဒိုပုဏ္ဏရိုက်ကယ်နှင့်၊ ဂုဏ်ဟိတ်မှန် လံတရာတဲ့၊ ညံဆိုဒါ ပျော်စထင်ပါဘိ၊ ပြားပြင့်ပကေး။

၁၆၁-ချွေးနံ့ပျောက်သည့်အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ကံ့ကော်ပွင့်ဝတ်ဆံ။
 - * ဒေါက်ရပ်သင်း၊ ပန်းရင်းကုက္ကို၊ ဒေါက်ကို၊ နွှာနွှာက်လို့ဘန်။
 - * လေးအမျှ၊ ရှေးဆရာဗျာမိန့်သံ၊ စီမံလို့သုတ်လူး။
 - * ကိုယ်နံ့မူ၊ ချိုဖျံကြိုင်လှိုင်ကြူလို့၊ လေယူရာနယ်မခန့်အောင်၊ သင်းကြိုင်နံ့မြူး။
- (သာရကောမုဒိ တတိယတွဲ)

၁၆၂-ကျောက်သတ်ဆေးနည်း အကြောင်း ၄-ဆစ်သဖြန်

- * ပန်းဥကြဇု၊ အမှုန်ပြု၊ မရနှင့်လျက်ထ။
- * နှုတ်လည်ချောင်းတွင်၊ ကျောက်နာဝင်၊ လျင်လျင်ပျောက်နေကျ။

- * ဆေးရွှေရည်၊ သိုးမည်ရအသီး။
- * သနတ်ခေါက်ကယ်နှင့်၊ ကျောက်ရောဂါ၊ စဉ်းကိုခတ်
က၊ မျက်စိမှာကျောက်နာကပ်ရင်၊ ကင်းပြတ်အပြီး။
(သာရကောမုဒိ ပဉ္စမတွဲ)

၁၆၃-ကွပ်ရွာမင်းကြီးကတော် နှုတ်လွှတ်ဆိုသည့်
ဗားဘွဲ့အလိုက် ၄-ဆစ်သဖြန်

- * မြော်လင့်တုန်း၊ ကျော့ဆိုးလာလိမ့်မည်။
- * မြရေလျှံ ပွေအမွှာက၊ မဏ္ဍုလဆွ နှုတ်ချီခန်းနှင့်-
ညွှန်းပြန်ဘိသည်။
- * ဘန်ရေရေ မှန်ပေခွဲရင်ဖြင့်၊ ထုံကြည်လဲ့ ကြာဝတ်
ရည်၊ ယူမည်လို့ စောင့်စား။
- * မရဘူးသော်လဲ၊ လျှံမြူးစိန်စိတွဲ၊ နာရနီ စံရွှေခွက်
နှင့်၊ ကြာယက် အိုင်ပြည့်သွန်းပမယ်၊ ညွှန်းပနှစ်နား။

၂-ချိုးသံထောက်များ

၁၆၄-အလောင်းတော်ရှုံးငါးဇာတ် ၂-ချိုးသံထောက်

- * ခန္တီဝါ၊ ရွှေခါမင်းထိုး။
- * ကပိစူမဟာနန်နှင့်၊ စူဠဓမ် သည်ဇာတ်ပေါင်းမှာ၊
လောင်းတော်ကရှုံး။ (အဋ္ဌကထာ)

၁၆၅-မသတ်အပ်သူ ၇-အကြောင်း ၂-ချိုးသံထောက်

- * မာပိညာ၊ ဆရာသူရူး။
- * မင်းကျိုးဆောင်၊ မတ်ခေါင်ထေရ်သင်္ဃာနှင့်၊ ပညဝါ
ဤခုနစ်ကိုဖြင့်၊ အပြစ်ပင်အလွန်များသော်လဲ၊ ဆုံး
ပါးအောင်ပိညာဉ်သက်ကို၊ ခွင်းဖျက်သင့်ဘူး။
(ပညာကျော်လျှောက်ထုံး)

၁၆၆-ယက္ခ ၉-ပါး ယက္ခသေနာပတိ ၂၈-ပါး ၂-ခုခု၇-ပါး
အကြောင်း ၂-ချိုးသံထောက်

- * ဣန္ဒာဒိကိုးဖြာမှာ၊ မြတ်မဟာယက္ခ။
- * စိတ်သေဂုဠဝဒိချင်းလို့၊ ကြွင်းဌာပီနတ်စစ်မှုးကို၊
ထူးမှတ်ပါကြ။

၁၆၇-ရွှေအဆင်း ၂-ချိုးသံထောက်

- * ဥဒေါင်းငယ်လူ၊ မြိုင်ပူပျော်သမင်မွန်နှင့်၊ ဗုဒ္ဓန်
လိပ်ငါး။
- * ဟင်္သာနှင့်သော်၊ မျိုးဇာတ်ကယ်ခုနစ်ဘော်တို့၊ လွန်
ကျော်သူရွှေလျှံလက်သည်ဟု၊ ကျမ်းထွက်စကား။
(မဟာဟံသဇာတ်)

၃၆၈-ပညာဝုဓမင်းသားဆောင်သောလက်နက် ၅-ပါး

၂-ချိုးသံထောက်

- * လှံကုဏ္ဍာ၊ ကလာသံချောင်း။
- * ဆောက်ပုတ်ကယ် ဒဏ္ဍာသိဟု၊ သမ္ဘာရှိန် ဂုဏ်လှံ တွဲ၊ ပြည်တော်ပြန် ပညာဝုဓမှာ၊ ငါးခုပါကြောင်း။
(ပညာဝုဓဇာတ်)

၃၆၉-ထမင်းအစအလယ်အဆုံးနှိုက် ရေသောက်ခြင်း၏

အကျိုး ၂-ချိုးသံထောက်

- * အစာဝယ်၊ စလယ် အဆုံး။
- * သည်းခြေပွား၊ ခွန်အားပို အစာကျေဟု၊ အစာရေစဉ် ကမငယ်၊ ကျိုးဖလသုံး။ (အာယုဗေဒဆေးကျမ်း)

၃၇၀-သွားနာဆေးနည်း ၂-ချိုးသံထောက်

- * သိန်တဆောင်၊ မိန်ညောင်ဝယ်တပည့်ကြီး၏၊ အခြီး မပါစေရ၊ အရေတပါး။
- * ဆေးဒုတ္တာ၊ နှစ်ဖြာဖုတ်စရုံးလို့၊ စနိုးတင်ပိုမအေး လေနှင့်၊ ထိုဆေး သွားနာရသူတို့၊ သုံးပမမှား။

၃၇၁-လက္ခဏာတော်ကြီး ၃၂-ပါးရသူ ၂-ချိုးသံထောက်

- * ပဒုမ္မုတ်ချစ်ရှင်၊ ရင်သွေးတော်ရေဝတ၊ ယင်းမှ ထို့ပြင်၊ တို့ချစ်ရှင်ရွှေရင်တော်နှစ်ရင်း။
- * ရာဟုထေရ် နှစ်ဖြာတို့၊ ဗတ္တိသာ ချက်ကုံရတယ်၊ ကျမ်းပြုထင်လင်း။

(ဥပရေဝတသာမဏေမှာ ကေဂုံတ္တရအဋ္ဌကထာ၊ ရာဟုလာမှာ မဇ္ဈိမပဏ္ဍာသ မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ် အဋ္ဌကထာ)

၁၇၂-အနာရင်ဆေးနည်းဋ္ဌေးချိုး

- * ဆိုးအိုးပင်၊ တောက်ပင်၊ ဇာလေး။
- * လူသရမ်း၊ လူသွမ်းတာတေလံတို့၊ ဗျာဝေလျှံအနာ မျိုးကိုဖြင့်၊ အခိုးရှုခါ သောက်လျှင်၊ ကင်းပျောက် သည့်ဆေး။

၃၇၃-ရွှေရောင်ရသူအကြောင်း ဋ္ဌေးချိုး

- * လူဟံသာ၊ မိဂါနှင့်လိပ်ငါး၊
- * ဥဒေါင်းပုံဇွန်တို့၊ ရွှေယုဝဏ် ကိုယ်ရောင်ရသတဲ့၊ ကျမ်းပြုစကား။

သံပေါက်များ

၁၇၄-ဝဂ္ဂတွက်နည်းသံပေါက်

- * ပ-ဂ-ယ-ဋ်-က-စ-တ၊ သရရှစ်လီမိုး။
- * စဉ်သင့်နံပြ၊ အဋ္ဌဘူဉ္စ၊ သေသအသီးသီး။
- * ဒုမတဇော၊ မြတ်သီဟော၊ သာဂေါ မြင်းဆင်ကျိုး။

၁၇၅-ဝါဆိုစဉ်အကျဉ်းသံပေါက်

- * ဗာရာဇေမတာ၊ သံကောပနှင့်နာ၊ ဝေစာသာကအာ၊
(ဤကားမာတိကာ)
- * ဧကံဒွါဗျည်းက၊ သောဠသံကျ၊ ချလော့စဉ်ကမာ။
- * ဝိသာနောဒသ၊ သတ္တရသ၊ တိစတိ ရာတွင်သာ။
- * စာတွင်ဋ္ဌာရသ၊ အမြဲမှတ်၊ ကြွင်းလက် ရာဋ္ဌသာ။

၁၇၆-အရူးရှစ်ပါးသံပေါက်

- * ရာဒိဋ္ဌိပိတ်ကော၊ ယက်မောသူဗျ၊ ဋ္ဌ၊ မ္ဗတ္တိ၊ မှတ်ကြ
လူဗိုလ်ပါ။

၁၇၇-ပေယျာလမုခသိက္ခာပုဒ်သံပေါက်

- * ဆတိသုံခ၊ ဆန်းကေ၊ ဗျည်းခအဋ္ဌအက်နော။
- * မုခပေယျာ၊ ရဟန်းမှာ၊ သိက္ခာ များလှသော။

၁၇၈-ဝါဆိုစဉ်သံပေါက်တနည်း

- * ဗာရာဇေမတာ၊ သံကောပနှင့်နာ၊ ဝေစာသာကအာ။
(ဤကားမာတိကာ)
- * ဧကံဒွါဗျည်းက၊ သောဠသံကျ၊ ချလော့စဉ်ကမာ။
- * ဝိသာသတ္တရသ၊ တိနှင့်စတိ၊ မှတ်လော့ရာဋ္ဌသာ။

- * ဝေဝါဆိုးမှတ်၊ စာနောဒသ၊ ငွှာရသ်ဂုဏ်းမှာ။
- * အကြွင်းဇောဒွိ၊ သာဝတ္ထိ၊ နိဗဒ္ဓအမြဝါ။
(မှန်နန်းရာဇဝင် ပဌမတွဲ။)

၁၇၉-ပလ္လင်တော်သံပေါက်

- * နောက်ဇေပအမ်၊ ဗြဂစံ၊ မှန်ဘကတောင်စမိရေ။
- * ရှေ့ဇေဟန်ဆင်၊ လေသင်ပန၊ မြေသီဟ၊ မြောက်ကစမပေါက်။
- * ပလ္လင်ရှစ်ပါး၊ သံပေါက်အား၊ မှတ်သားကြစလောက်

၁၈၀-သမက်ဘထွေးဘိုးနှင့်မြေးသံပေါက်

- * မိုးပုထု ပုပြည်ဘုန်းကြွယ်၊ သမီးဘွားတော်မယ်၊ မိုးဝယ်ညီ ဝပါမင်း၊ သားရင်းမြောက်ဘက်၊ ဘွားတော်မယ်နှင့်ဆက်။
- * သမက်ဘထွေး၊ ဝပါမင်းရင်သွေး၊ ဘွားတော်မယ်ကမြေး။
- * ဝပါသွေးပင် ဘိုးဖြစ်ပြန်၊ နားတော်သွင်းကို၊ ရှင်းလင်းမှတ်စေရန်။

၁၈၁-မင်းမြိုင်သံပေါက်

- * ဇမ္ဗူဒီပခံဇရာဇာ၊ ဇာတသတ်မင်းမြတ်- မြိုင်သည်သာ။
- * ကာလာသော၊ ဒွတ္တံပေါင်။
- * မင်းရန်အောင်၊ အသောက။
- * ဝဋ္ဋဂါမဏိ၊ တေပါး။
- * ပုဂံမင်းဖျား နော်ရထာ၊ သီဟိုဠ်မှာ သီရိသယ်။

- * နရပတိစည်သူ၊ ပရက္ကမဗာဟူ။
 - * ပါပိရုံမူ၊ မိလိန္ဒ၊ မဟာနာ၊ ငသေည်လည်ကြောင်၊
အပြိုင်မင်းကို၊ ချက်ချင်းသိလွယ်အောင်။
(သာသနာလင်္ကာရ)
-

၁၈၂-မပေါင်းအပ်သူငါး သံပေါက်

- * အိပ်ကြူးမိုက်မဲ့၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်၊ သောက်ယစ်
စားဝ၊ မျိုးဓမ္မ၊ ဖျက်ထဉ်သူငါး။
 - * မခပေါင်းမသင်း၊ လွတ်ကင်းကင်း၊ ရှင်းရှင်း စွန့်
ပစ်ထား။ (ပညာကျော်လျှောက်ထုံး)
-

၁၈၃-အဟောင်းအသစ် ကောင်းသည့်ဆေး
ရွေးနည်းသံပေါက်

- * ပျားငယ် သပ္ပိ၊ ပိပ္ပလိ၊ ထိုပြုံးအိပ်မွေ့သီး။
 - * ဟောင်းလေကောင်းလေ၊ ကြွင်းဆေးတွေ၊ သစ်စေ
မှန်အပြိုး။ (သာရကောမုဒိ ပဌမတွဲ)
-

၁၈၄-ကူးတတ်သောအနာမျိုးသံပေါက်

- * ပွေးညှင်းနူနာ၊ မျက်စိနာ၊ ဖျားနာ ခရယုဂ်။
 - * အိပ်ရာနေရာ၊ ပန်းနို့သာ၊ အစာ ရောထွေးရှုတ်။
 - * တဦးအနာ၊ တဦးမှာ၊ ကူးပါ၏အဟုတ်။
(သာရကောမုဒိ စတုတ္ထတွဲ)
-

၁၀၅-ပွေးဆေးနည်းသံပေါက်

- * ဒန့်ကျဲစွေး၊ ရှုရှားဒွေး၊ သလေးဆန်ဒွယ။
- * ရက်တက်နှင့်သာ၊ ကြိတ်ပြီးခါ၊ ပွေးမှာလိမ်းလတ်က၊
လျင်စွာပျောက်မြဲ၊ မှန်မလွဲ၊ ပွဲတွေ့လက်ထပ်ရ။
(သာရကောမုဒိ စတုတ္ထတွဲ)

၁၀၆-၎င်းဆေးနည်းသံပေါက်

- * ရွက်ဆိပ်ဖလူး၊ ပွတ်၍လူး၊ ပျောက်ဘူး၏မုချ။
- * စွန်ချေးပွတ်လစ်၊ ဆင်ခရမ်းမြစ်၊ နို့စစ်နှင့်လိမ်းက။
- * ပွေးဆေးနှစ်နည်း၊ လိပ်ကမည်း၊ သိပ်သည်းနိုင်ပေစွ။
(သာရကောမုဒိ စတုတ္ထတွဲ)

၁၀၇-နူပွေးနာ၊ နူပိုးနာဆေးနည်း သံပေါက်

- * စပယ်ကြက်တက်၊ ပုန်းညက်မြစ်သုံး၊ ရည်ပအုံး၊
ရေထိုးနည်းတဝ။
- * ကစော့မြစ်ရှည်၊ ပအုန်းရည်၊ ဤသည်တဌာန။
- * နူပွေးနူပိုး၊ နာနှစ်မျိုး၊ ပြတ်ကျိုးပျောက်နေကျ။
(သာရကောမုဒိ စတုတ္ထတွဲ)

၁၀၈-ပွေးဆေးနည်းသံပေါက်

- * နနှင်းနေဇာ၊ ဆေးနှစ်ဖြာ၊ လိမ်းပါလူတို့မျှ။
- * လောလောခြင်းသာ၊ ပွေးအနာ၊ ပျောက်ပါ၏မုချ။
(သာရကောမုဒိ စတုတ္ထတွဲ)

၁၈၉-ကျောက်လွဲကျောက်ကာဆေးနည်း သံပေါက်

- * တာကူးလမှာ၊ ရက်မြတ်စွာ၊ ဗိလ္လာဝါနိရ။
- * အခေါက်နှစ်မည်၊ ကြိုအရည်၊ သောက်သည် ဖြစ်လတ်က။
- * ထိုနှစ်ကျောက်နာ၊ လွတ်ကင်းကွာ၊ မှတ်ပါတော့မူချ။
- * သတ်ကဏ်ဗိလ္လာ၊ မရိဓာ၊ နှောခါကြိတ်ကုန်ကြ။
- * ရေနှွေးနှင့်သာ၊ သောက်တို့ပါ၊ ကျောက်နာမကူးရ။
(သာရကောမုဒိ ပဉ္စမတွဲ)

၁၉၀-ကျောက်သတ်မျက်စဉ်းနည်း သံပေါက်

- * ဆင်သမန္ဓယ်၊ အမြစ်သွယ်၊ နွယ်ချိုသိန္ဓုတ္တ။
- * နှရွဲအမြစ်၊ ထောပတ်စစ်၊ နှောလစ်ညီအမျှ။
- * မျက်စဉ်းခတ်ပါ၊ မျက်စိမှာ၊ ကျောက်နာ ပျောက်နေကြ။
(သာရကောမုဒိ ပဉ္စမတွဲ)

၁၉၁-မုတ္တကိတ်ဆေးနည်းသံပေါက်

- * ကျောက်ချဉ်ချိတ်ရှိ၊ ပိပ္ပလိဖါလာ၊ စုဏ္ဍာလေးထွေ၊ ဆန်ဆေးရေ၊ သောက်လေ' သို့မှတ်ငြား။
- * တင်လဲနှင့်သာ၊ လျက်တို့ပါ၊ သေခါနီးကျားကျား။
- * မုတ္တကိတ်နာ၊ ကင်းစင်ကွာ၊ ချမ်းသာ၏အများ။
(သာရကောမုဒိ ပဉ္စမတွဲ)

၁၉၂-ကျောက်တည်ဆေးနည်းသံပေါက်

- * သီးဆူးလေမှုန့်၊ ပျားငယ်ရည်၊ ရှည်တုံမြို့၊ ဆိတ်နို့နှင့် သောက်ရမည်။
- * ထိုသည်မြစ်မှုန့်ဆေး၊ သောက်ပါရေနှွေးနှွေး။

- * ထိုဆေးမှုန့်အညက်၊ နွားနို့နှင့်သာ သောက်တို့ပါ။ သုံးဝါရလုံးပင်ဘက်။
- * ခုနစ်ရက်လည်လျှင်ပင်၊ ကျောက်တည်သမျှ အကုန်ကျ၊ ပျောက်ရမည်ပင်တည်း။
(သာရကောမုဒိပဉ္စမတွဲ)

၁၉၃-မြို့သံ ၁၀-ပါး သံပေါက်

- * ရထားဆင်မြင်း၊ ခရုသင်း၊ ဒုံမင်းစည်မရိုး။
- * စောင်းသီချင်းသံ၊ ကြေးနင်းသံ၊ အသံဤဆယ်မျိုး။
(မုဒ္ဒဝင်အဋ္ဌကထာ)

၁၉၄-ဇယ်ကစားနည်းသံပေါက်

- * သုန်နှောဌာရာ၊ သုန်တိဆ၊ ကေဒ္ဒယာမာ။
- * သိုးလီသုံးဝ၊ စဉ်သင်ပြ၊ မုချကိန်းသေမှာ။
- * ထက်လယ်အောက်ဆုံး၊ ဂဏန်းသုံး၊ ပေါင်းရုံး၍ ဖော်ပါ။
- * ဖော်သည်ကာလ၊ ထက်သုံးဝ၊ တွင်မျှအင်းဝယ်ရွာ။

၁၉၅-သီရိထိုက်သူတို့အကြောင်း သံပေါက်

- * ပုတ္တဒါရ၊ ပဌမတည့်၊ အထသဟာ၊ များဒိသာနှင့်၊ သာများစေရ၊ ယင်းခြောက်ဝကို၊ ဒွေတိစတ်၊ ပဉ္စာသဋ္ဌဟု၊ မှတ်၍သီရိပေးလေတည်း။
(ဝရရစ်ဆရာ စီရင်သောပတြကောမုဒိကျမ်းထွက်)

၁၉၆-ပန်း ၁၀-မျိုးသံပေါက်

- * ပွတ်-ပဲ-ထိမ်-မေ့-ယွန်း-ချီ-တော့၊ မှတ်လော့ ရန်၊ တည်း၊ ပု။
- * မပန်ဘဲဝင်၊ ပန်းဟုတွင်၊ ယင်းလျှင် ပန်းဆယ်ခု။

၁၉၇-အသား ၁၀-ပါး၊ အသား ၅-ပါးသံပေါက်

- * လူ-ဆင်-မြင်း-မြွေ၊ ခွေး-သီဟော၊ ဗျတ္တ-အောင်း-သစ်- ဝံ။
- * မနုဿမိသေ၊ ထုလ္လစ္စေ၊ သေသေဒုက္ကံငို။
- * ကြီး-ဖွတ်- ယုန်- ဖြူ၊ လိပ်လည်းဟူ၊ ငါးမူအပ်၏ရွံ။

၁၉၈-အားရှစ်ပါးသံပေါက်

- * သူငယ်မိန်းမ၊ စောရရာဇာ၊ ဗာလာပဏ္ဍိ၊ ထိုပြီး သုတ၊ သမဏ၊ ဤမျှရှစ်မည်ပြား။
- * ငိုအားအမျက်၊ လက်နက်စိုးရ၊ ရှုတ်ချစမ်းစုံ၊ ဆင်ခြင်တုံ၊ ထိုလော့ခန္တိအား။
- * အဋ္ဌဂုံတ္တရ၊ ကျမ်းပြ ဒေသနာ၊ အားရှစ်ဖြာ၊ သေချာ ဖြေမှတ်သား။

၁၉၉-ကေရီဘုရင်မဘူးလရက်သံပေါက်

- * မေစတုဝီ၊ ကေရီ၊ မှန်ပြီဘူးလရက်။

၂၀၀-မဟာပါဒပ လည်လှအိမ်ဘူးသံပေါက်

- * ဗျည်းသတ်အဋ္ဌဆ၊ ဇောပဉ္စ၊ နဝဒသံဒသာ။
- * မဟာပါဒပ၊ ဘူးလည်လှ၊ ပျံကြွပိန်ငြင်းသာ။
- * ရေဆင်းဝဲရိုက်၊ တောအသိုက်၊ သမိုက်ချိန်ပမာ။

- * မျက်စိမ်းတောင်လျော၊ ထန်းငှက်ပျော၊ မှန်မော
ဤကိုးဖြာ။
- * ဝဏ္ဏဓမ္မ၊ ရွှေမျဉ်းမှ၊ အရကြီး၍ရှာ။

၂၀၁-ပဉ္စာဝုဓမင်းသား ဆောင်သောလက်နက်
ငါးပါးသံပေါက်

- * လှိုကုဏ္ဍာ၊ ကလာသံချောင်း၊
- * ဆောက်ပုတ်ကယ်ဒဏ္ဍာသိဟု၊ သမ္ဘာရှိန်ဂုဏ်လှို
တဲ့၊ ပြည်တော်ပြန်ပဉ္စာဝုမှ၊ ငါးခုပါကြောင်း။
(ပဉ္စာဝုဓဇာတ်။)

၂၀၂-ဆင်ပြောင်ငါးစီးအားကိုဆောင်နိုင်သူ ၆-ဦး
သံပေါက်

- * ဇိဝိကသံဆန်၊ အားနှင့်ကဏ်၊ ပဏ်ဆင်ငါးစီးအား။
- * အာဠာဝက၊ ငါးရာကျ၊ ဂင်္ဂေယျ ငါးဆယ်ထား၊
ဂုဏဒိပဏီ၊ ကျမ်းဂမ္ဘီ၊ မှန်ညီလာစကား။

၂၀၃-ဘုရားမျက်စိတော်၌အဆင်းငါးပါးသံပေါက်

- * ညိုရွှေနိဗ္ဗိ၊ အနက်ဟူ၊ ငါးဆူအဆင်းပြား။
- * သုံးလောကနတ်၊ စက္ခုမြတ်၊ မှတ်လေထင်အရှား။
(ဂုဏဒိပဏီ။)

၂၀၄-စကားအင်္ဂါလေးပါးသံပေါက်

- * သစ်သုပီဓံ၊ ဝစိကံ၊ ကြိလေစဉ်အလျှောက်၊
- * ကြည်ခါယှဉ်ခါ၊ အင်လေးဖြာ၊ ဝါစာမြောက်မမြောက်။
- * သုဘာသီသုတ်၊ ပါဠိဂုတ်၊ စဉ်းကုတ်ကြိဆထောက်။

၂၀၅-မျက်စဉ်းနည်းသံပေါက်

- * တမာရွက်ချင်း၊ မျက်မိုညှင်း၊ ပိတ်ချင်း၊ ငြုတ်ကောင်း။
- * ဇာဒိပ္ပိုလ်လေးညှင်း၊ အိပ်မွေ့သွင်း၊ နန္ဒင်းပန်းနုလောင်း။
- * ဆယ်ပါးမျှစု၊ တောင့်သေးပြု၊ တုမဲ့မျက်စဉ်းကောင်း။

၂၀၆-ငန်းအေးငန်းပူဆေးနည်းသံပေါက်

- * မိဿလင်စမိုနက်၊ သိန္ဓောဘက်၊ ရှောက်ရွက် ကလိန်သံ။
- * စမိုနက်မူ၊ ၂-ဆယျ၊ မီးပူလှော်သင်းပြန်။
- * ကလိန်စမိုနက်၊ တံကွလျက်၊ ညက်စေဍ်ငါးတန်။
- * ငန်းငေန်းပူ၊ ရောက်သောသူ၊ သောက်မူပျောက်မြဲမှန်။
- * အော့နာဝမ်းသက်၊ ကာလဘက်၊ ထုံးကြက်တက်ရည်ဘန်။
- * သမား ထင်ပေါ်၊ ဦးသာကျော်၊ မြင်မြော်သူ့စွမ်းအန်။

၂၀၇-လေနာဆေးနည်းသံပေါက်

- * ကြိကဠုက်၊ ကန့်ကြတ်ပတဲ့ကော။
- * ကြဇု စရို၊ ဇာဒိပ္ပိုလ်သိန္ဓော။
- * ၉-ပါးသမ၊ ဆေးထိုမျှ၊ တကွကြိတ်၍နှော။
- * ဆွေမှတ်ရောဂါ၊ ထိုအနာ၊ လျင်စွာကျ၍လျော။

၂၀၈-မြေခံသံဂေါက်

- * သုဉ်နောဌာရ၊ သုဉ်တိဆ၊ ဧကဒွေးယာမာ။
- * သိုးလီသိုးဝ၊ စဉ်သင့်ပြု၊ မုချက်နိုးသေမှာ။

- * ထက်လယ်အောက်ဆုံး၊ ဂဏန်းသုံး၊ ပေါင်းရုံး၍ ဘော်ပါ။
- * ဘော်သည်ကာလ၊ ထက်သုံးဝ၊ တွင်မျှအင်းဝယ်ရှာ။

၂၀၉-တိထိမြေခံရွေးနည်းသံပေါက်

၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀
၁၁	၁၂	၁၃	၁၄	၀	၁	၂	၃	၄	၅
၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂	၁၃	၁၄	၀
၅	၄	၃	၂	၁	၀	၉	၈	၇	၆

- * ကော်ရုဒ်ရသ၊ အောက်သို့ချ၊ ကေရှိကာကာ။
- * ဆယ်ကြိမ်တွင်ဖြတ်၊ ပန္နဲရသ်၊ ပြည့်လတ်ချေတို့ပါ။
- * ဗျည်းလောတိဒ္ဓ၊ ကော်သုည၊ နောဋ္ဌံသတ်ရသာ။
- * တိထိမြေခံ၊ သိအောင်ကြံ၊ မြဲမြံမှတ်စိမ့်ငှာ။

၂၀၉-မိုမ်းရွာမြဲအမှတ်သံပေါက်

- * သုဒ္ဓိကော်ပန်၊ ဝှန်စာရန်၊ ခံစာကော်သုဒါ၊ စက်ကော် ဟုတ်၊ မယုတ်မေယုပြီးပြီးကျ။

၂၁၁-အမြဲတ္ထစုတ်ရွေးသံပေါက်

- * ရှစ်သုံးသတ်ဒွ၊ လောကေ၊ ပဉ္စဆန်းဆုတ်ရက်။
- * စဉ်သင့်နံကျ၊ သုခကောင်းခေါင်တက်။

၂၁၂-အဲမောင်းရေးသံပေါက်

- * စီးနည်းသုံးဆယ်၊ ခုနစ်သွယ်၊ ချယ်လယ်စိုင်းနှင်ကာ၊
- * လွှတ်ကွန်းပြင်ဝယ်၊ သဘင်မြင်းခင်း၊ လှံရေးကျင်း၊ ဝိုက်လျင်းဆိုဘွယ်သာ။

- * ပယ်ဝန်းစီးမှု၊ သက်တင်ဖြူ၊ နှိုင်းယူပုံပမာ။
- * ပယ်စိတ်စီးနဲ၊ နည်းလျင်ကွဲ၊ လှံဆွဲကေသရာ။
- * ပယ်ခွဲစီးလျှင်၊ စလွယ်တင်၊ ကိုင်ငင်လက်မှာသာ။
- * စန္ဒရရှက်၊ သိကြားလက်၊ ကိုင်ချက်တံဆောင်မှာ။
- * လေးကျွန်းမှန်ကျ၊ လက်လှမ်းယူ၊ မိုးသူဘုံမြဲဟွာ။
- * ဘုံနန်းတန်ဆောင်၊ ကဦးတောင်၊ ရန်အောင်လက်ယာမှာ။
- * စွန်ဝဲစီးရောင်၊ ဟင်္သာတောင်၊ ရှက်နှောင်သွဲယူခါ။
- * ဆင်ထူးစီးဟန့်၊ စွန်တောင်ဖြန့်၊ ချီအံ့ပုံပမာ။
- * ရွှေနန်းတိုင်မှု၊ ပြုတင်းဖြူ၊ ကြင်သူလှကလျာ။
- * ကြာချပ်စီးစိုက်၊ လှံတင်ပိုက်၊ မှတ်လိုက်ထိုးစဉ်လာ၊ ရေသွန်းအိုးပုံ၊ ပမာမြို့၊ ဝဠုန်တောင်ညွတ်ရာ။
- * နွယ်ထွက်စီးရှောင်၊ တိမ်ပုံးရောင်၊ ဘုန်းရောင်လှံကိုင်ခါ။
- * စွန်သုတ်လှံဝယ်၊ တဘိုးသွယ်၊ နှိုင်းဘွယ်ပုံဆိုခါ။
- * ရှစ်မြောင့်သီးရေး၊ အပြီးသွေး၊ လှံရေးယူငင်ရာ။
- * လက်ဆက်ကြာဘူး၊ ဟန်ရောထူး၊ လှံဦးဝဲရစ်ခါ။
- * နွယ်ဝင်စီးမည်၊ ဝဲရစ်လည်၊ နှိုင်းယှဉ်အံ့စရာ။
- * မြွန်နဝဒတ်၊ ကြက်တောင်စွပ်၊ နှုံးအပ်ပုံပမာ။
- * ရာဇမှတ်ရေယဉ်၊ လှည့်သည်သွင်၊ စီးနှင်မှတ်ဘွယ်ရာ။
- * ခိုနန်းပုံတွင်၊ ကညောင်တင်၊ ကိုင်ငင်အဲမောင်းသာ။
- * ရှေ့တံခွန်ဝဲ၊ တောင်ဝေးဆွဲ၊ စီးနဲနောက်ဝယ်မှာ။
- * မြင်းမိုရ်နည်းခွဲ၊ ကဦးဝဲ၊ ကိုင်စွဲလှံမှတ်ရာ။
- * ကြာရပ်စီးနင်း၊ ဝဲရင်ခွင်း၊ အိုးလျှင်းပိုက်ပွေခါ။
- * နတ်သားပမာန်၊ လက်ယာပြန်၊ ကိုယ်ဟန်ထိုပမာ။

- * ရေပြုတ်စီးလျှင်၊ ကျွဲတို့တင်၊ လှံလျှင်မေးအောက်မှာ။
- * ဝါကြိတ်လိန်ဟန်၊ မြင်းမင်တန်၊ တင်းရန်လှံခြင်းရာ။
- * ခြေသွပ်စီးလျက်၊ ကွမ်းရုံသက်၊ လှံချက်နေရောင်ကာ။
- * ခရုပတ်မှာ၊ ပုံပမာ၊ ဆွဲတာနိဒန္တာ။
- * အောက်ချင်းတံဆိပ်၊ မောက်တိုရိပ်၊ မှတ်စိတ်စွဲကြပါ။
- * ကတ္တူသီးညှာ၊ ပိုးချည်လွှာ၊ ရှုစာပုံဆိုရာ။
- * ကြာသွတ်အိုးပျောက်၊ ဝဲရစ်တော့က်၊ အံ့လောက်ဆိုဘွယ်သာ။
- * တံဆိပ်စီးရိုး၊ ဆင်ကန်တိုး၊ လှံရိုးလှည့်ငင်ခါ။
- * သမတ်စောင့်ခေါ်၊ ရာရွှေပေါ်၊ လှံသော်ပါးနောက်မှာ။
- * ဘီလူးကိုင်ခဲ၊ ကြားပြီးဆွဲ၊ ဆိုခြံရွှေနောက်သာ။
- * ဘီလူးပုခက်မှတ်၊ ကျွဲခြီးခပ်၊ စီးအပ်ပုံပမာ။
- * ဘီလူးနားခွင်း၊ ဆံပင်ရှင်း၊ လှံမင်းဆွဲယူခါ။
- * ရေပြုတ်စီးခေါ်၊ ရာရွှေတော်၊ လှံတော်လှပစွာ၊ ရေကံ့သက်ခက်မလေးဖြာ။
- * လက်ယာရစ်ခေါင်း၊ အံမညောင်း၊ ကောင်းကောင်းသွဲ့ယူရာ။
- * အဲမောင်းရွှေလှံ၊ ဆင်ရန်ပျံ့မွှေး၊ နင်းကွက်ဝေး၊ မြင်းရေးသုံးဆယ်၊ ဒုနစ်သွယ်၊ မင်းခင်းညီလာခံ-စံရှင်ရာ။
- * များစွာတသင်း၊ လူခပင်း၊ စိတ်သွင်းမှတ်ကြပါ။

ဆောင်းပါးလင်္ကာ

၂၁၃-တောင်မြို့သို့ သွားရစဉ်အခါ အိမ်နေသူ
ဝန်ကတော်ထံရေးပေးသည့် ဆောင်းပါးလင်္ကာ

သဿမေဓ၊ ပဌမခေါက်၊ ပြန်၍ရောက်ပြီးမှ၊ နောက်
တဘန်တက်၊ လမ်းစဉ်ဆက်၊ အိမ်ထွက်ထိုရွှေစခန်းမှာ။ ။
ဆင်မြင်းလှည်းလူ၊ ပါသူတို့အား၊ ခြားနားပြီးလတ်၊ ပရိသတ်
စာ၊ မင်းအစာများကို၊ ဘွယ်ရာယဉ်ကျေး၊ ပြင်၍ပေးသမျှ၊
တဝေးပါသူ၊ နှစ်ကျိပ်ကျော်လူတို့နှင့်၊ ဆောင်ယူထွက်ခဲ့လာ
သော်—

မဟာမုနိမာရဇိကို၊ ဦးရှိသုံးထောက်တန်ပြီးလျှင်။ ။
အမရကြံ့ငှန်း၊ နန်းနယ်တလျှောက်၊ ဖြိုးဖြိုးမောက်သည်၊
လုံးပေါက်လိုက်သူ၊ သယံဇာတများနှင့်၊ ၂-ဆူရွှေကြက်၊ မြေ
ကထွက်သေ့ခါ၊ သန်လျက်နန်းဗွေ၊ သာဆုံးမြေတွင်၊
အကြေအညာ၊ မင်္ဂလာစေတီ၊ မွေသရီကို၊ အဥံလီထူး၊
ရိတ္တတ်နူး၊ ဖူးရအောင်ကိုယ်ဘိုင်ဝင်၍—

လှည်းပါခြင်းဆင်၊ လူခြေလျင်တို့လည်း၊ ပင်ပင်ပန်း
ပန်း၊ ညှိုးခြိမ်းဒုက္ခ၊ မရှိကြပဲ၊ ဝကြံ့ငှန်းချက်၊ စခန်းကထွက်
သေ့ခါ၊ ထန်းရွက်မိုးတပ်၊ ဝါးချိုးကပ်ကယ်နှင့်၊ အိုပြတ်
ကယ်မြေအင်၊ မစုံလင်သည်၊ ဥမင်ရွာနိုက်တစခန်း၊ ယင်းမှ
တောင်ဝယ်၊ တောင်တွင်းငယ်နှင့်၊ ပျော်ဘွယ်သမူ၊ ဘုရား
စုကကို၊ လူသူပြောသံ၊ ပြည်ပေါက်တွင်၊ နန်းစံမင်းစစ်၊
မင်းကျန်ရစ်ကို၊ ရန်မြစ်ထောင်ထား၊ ထိုသည်နွားကို၊ လျင်
လျားသတ်ခွင်း၊ ရွာဝမ်းတွင်းသို့၊ လျင်ပြင်းဆိုက်အောင်
ခြိမ်းသော်—

လမ်းပန်းရေးရာ၊ ကျေးရွာသနစ်၊ ဖြစ်ဆစ်ထောက်
 လှမ်း၊ မေးစုံစမ်းလျှင်၊ လမ်းနှင့်ခရီးမကွာလှ။ ။အရှေ့
 စာရိ၊ ပုဂ္ဂိုအနောက်၊ တောင်မြောက်ယင်မြော၊ သီဟတော
 ဟု၊ လောက မာတ်တွင်း၊ မြောက်ရောင် လင်းသား၊
 သေဌ်နင်းမှန်၊ ကူကျော်လေးဆူတွင်၊ နတ်လူကြည်လင်၊ တဆူ
 ဝင်သည်၊ ရှေ့ယင်မြော်မြတ်၊ စေတီထွင်ကို၊ ကြည်ညွတ်
 ဆွမ်းပန်း၊ ကပ်လှူဒါန်းရအောင်၊ စခန်းထိုနှိုက်ချသော်၊
 ပါသမျှလှူ၊ သူသူငါငါ၊ သဒ္ဓါရင်နု၊ ကြေးငွေစုံပြီးလျှင်၊
 ပန်ဆုဖိုလ်မင်၊ ဆိုင်းရွှေလျက်ကို၊ ကပ်ဆက် လှူကြသူ
 ထက်ငါ-

ကိုယ်ကပလဲ မကွဲရအောင်၊ မောင်မောင်တို့သာ၊ မယ့်
 ကိုယ်စားပါ ဝယ်ပြီးလျှင်၊ ကိုးသွယ်ဂုံဏ်ရှင်၊ ရှေ့စက်ပြင်
 မှာ၊ ရေစင်တော် ဆွမ်း၊ လက်ဘက်ကွမ်းများနှင့်၊ မင်ငြိမ်းမှုး
 လို၊ ဆုထူးဆိုသေ့ခါ။ ။တကိုယ်ထည်းပင်၊ လမ်းမရှင်
 နိုင်ဘု၊ မန်းခွင်နယ်ဝယ်၊ သနားဘွယ်သားနှင့်၊ သားမယ်တို့
 စုံမက်နှာကို-

မြင်လာထင်လာ၊ ကြင်နာလွမ်းဆွတ်၊ မဆည်တတ်
 အောင်၊ ကြွေပြတ်ရှာလှိုပြီးလျှင်၊ ရေရွတ်ခွဲသမျှ၊ မြတ်ပုည
 များကို၊ တကွမပြား၊ ရစေသားဟု၊ မြသားစတေ၊ ချသွန်း
 ရေနှင့်၊ ငှဝေပေးကမ်း၊ ထိုကလွမ်းသေ့ခါ-

မြတပြေးဟန်၊ ကြေးနီကန်နှင့်၊ အဝှန်ထွေထွေ၊ ကျုံး
 ပြည့်ရေလည်း၊ ဗိုလ်ခြေခပင်း၊ ခိုမှီတင်းရသည်၊ ရမည်း
 သင်းမြို့မ၊ ထိုကထသေ့ခါ၊ နေလမြင်တုံ- မမြင်တုံနှင့်၊
 တောအုံအစွန့်၊ ရောင်မကွန့်သည်၊ ညောင်လွန်စခန်း သည်
 နောက်ဆီ။ ။ကျောက်ခမန်းလိ၊ တိမ်တိုက်ကိုထိမလောက်-

မြော်မိလေတိုင်း၊ ဝံ့မှိုင်းမှိုင်းငယ်၊ အကိုင်းအခက်၊ အရွက်
 ချင်းချင်း၊ ဆက်၍ခင်းသည်နှယ်၊ နှင်းတဖြောက်ဖြောက်၊
 တပေါက်ပေါက်ကယ်၊ တောမြောက်ကကြီးခွေ၊ ဒေါင်း
 အိုးဝေနှင့်၊ ချေလည်းဟောက်လစ်၊ သမင်တစ်ပြီးလျှင်၊
 ဆင်အစ်သံတစ်စီနှင့်—

နေရီရိငယ်ကို၊ မြိုင်မှီသည့်ဆင်ခပင်း၊ အလျှိုအလျှို မပို
 မိုပါဘူး၊ ထိုထိုကူးကြ၊ ဦးနားတပြီးလျှင်၊ ကောဉ်နာဒံ၊
 ကြီးကြာသံများနှင့်၊ မညံမစဲ၊ မြိုင်ရန်ထဲမှာ၊ ယိုဆွဲလည်
 ဖန်း၊ သွားရာလမ်းလည်း၊ ကမ်းရေဆိပ်ဆက်၊ တက်ရာ
 သက်ရာ၊ ခြေရာများလစ်၊ လမ်းကဆစ်သနှင့်၊ နွယ်ရစ်သို့
 ရောက်လေလျှင်းသော်၊ ဆင်မြင်းပါနွား၊ စာအစားဖြင့်၊
 အင်အားဖြည့်တင်း၊ လူတသင်းကို၊ ထိုင်ချင်းထတူ၊ ဟူစေ
 စည်းကြပ်၊ လှံထားအပ်ပြီးလျှင်၊ မြိုင်ရပ်လျှိုးဝင်၊ မောင်း
 ကြနှင့်သည်၊ တပင်နေနား ထွက်ပြန်ကြ။ စိတ်လက်ငြိမ်
 လောက်၊ ကံဆိုးလို့ရောက်ရသည်၊ တယောက်ကယ်လူသူ၊
 ဟာများနှင့် တူပါဘူး၊ ရွာသူရွာနေ၊ အထွေထွေကို၊ မြိုင်
 လေစိတ်နောက်၊ တောတလျှောက်လည်း၊ ပြောလောက်
 စရာင ဒုသတို့ကို၊ ရာမမင်း နောင်ညီ၊ မြားတော်နှင့်သီရာတွင်၊
 ဂန္တီရွှေရုပ်၊ သမင်ပုံလုပ်ပေသည်၊ တောအုပ်နှင့် တူတန်
 လှ၏—

မြော်ကတောင်မြောက်၊ ရွှေနှင့်နောက်ကို၊ ချင့်ထောက်
 ကယ်မှန်းလျှင်၊ ကမ်းမမြင်တည်၊ မြိုင်စွန်တလျှောက် ရိလို့
 မှောင်။ ။လှည်းခြင်ကွဲဟူ၊ လူသူမနီး၊ စရပ်ကြီး ခရီးမော
 ပန်း၊ တောစခန်းဟာမို့၊ ညှိုးမြန်းဘွယ်ဘွယ်၊ ကြီးကျယ်တဲ့
 မြိုင်ခွင်၊ သိန်းယိုရှင်ငယ်၊ ဘန်လွင်မြို့လွှမ်း၊ သစ်သီးဆွမ်းကို၊

ကမ်းလော့ဆိုရာ၊ မင်းသီတာငယ်၊ သဒ္ဓါကြီးပွား၊ အလှူမှား
 တဲ့၊ မြိုင်ဖြားဟု ထင်မိရောင်သည်။ ။ မြိုင်ချောင်ပြန် တော
 ခြေမှာ၊ ဝိပုလ္လေသစ်ဆင်၊ ချေသမင်စိုင်ဆတ်တို့၊ နေရပ်ကို
 လွန်ကျော်လို့၊ စုံအဘော်ပါလှနှင့်၊ တောင်ငူကိုနီး။ ။
 နေရောင်ပြအင်ပြင်မှာ၊ မှုံ့မှင်မှင်မှောင်ဝေလို့၊ ပုပွေသူ
 ဘယ်ပုံနှင့်၊ ဒိုလှုံရန်ကြံခက်ဘို့၊ ဘန်ရက်တော်မူတာထင်၊
 မြူလွှာပိတ်ဆီး။ ။ မန်းရွှေမြို့မဏ္ဍိုင်ကို၊ ပြန်ရောက်နိုင်ပါ
 မထင်ဘူ၊ ဗျာပင်ဝင်စိတ်ပူလို့၊ အဆူမှာအဝေနှင့်၊ အပွေ
 သာချည်းလေ။

ပတ်ပျိုး

၂၁၄-မဟာဗောဓိပင်တော်ဆွဲပတ်ပျိုး

တောင်ရေရံခ ၊ အောင်မြေမှန်လှ၊ သာစွယ်ပေ့မွန်၊
 နေရဉ္စာ လက်ယာဝန်းသည်နှင့်၊ မြောက်ယွန်းရာဂီရိငယ်၊
 မိုးထိတိမ်ကွန်း။ ။ ကြည်ဘွယ်လွန်၊ သီဝံနန်းမြေနယ်စခန်း
 မြို့သန်းစီစဉ်ဘွယ်ရာ၊ မုနစ်ဌာန်က တည်ဟန်သေချာ၊
 ငါးဆင့်မန်နှင့် ပလ္လင်ထွန်းတဲ့ ကွန်းဝယ်မှာ၊ ဝေဆာညွန့်
 ဘူးငယ်၊ မြူးကမြူးသနှင့်။ ။ ဝေးနယ်ရှေးဝယ်၊ လေးသွယ်
 မြင့်ခက်ဖြာ၊ ဦးတင်ပန်ခွင့်၊ မိဋ္ဌာန်ကြည်စွာ၊ ယာမြကိုင်း
 ကိုလေ၊ သောကာမိပိုင်းငယ်က၊ ပိုင်းရည်ခါ၊ ပဏ္ဏာလျာ
 ဆောင်ဘူးတယ်၊ ထူးကထူးသနှင့်။ ။ ဘူးကိုယ်ညွန့်သန္တာ၊
 ရှုတိုင်းကြည်၊ မြရည်ပင်မွန်နှင့်၊ ဝင်းသဝဏ် ထွေမခြား
 လေဘူး၊ ရွက်ဖါးစိုဖိုနွဲ့ စိန်းလွဲခိုင်ညွာ၊ ။ မြင့်သွန်းစွာ၊
 ဘရာမှန်ညီပ၊ မသီမပိုပိုင်ခွင့်၊ မဏ္ဍိုင်ထွတ်စွန်း၊ ရှေ့ညောင်
 တော်နန်းမှာလ၊ မြမန်းတည်နေဝံသာသို့၊ စကြာမွန် ရှေ့ပုံ
 တောင်းငယ်ကို၊ လျင်ကြောင်းဆုညွန်း။

ပုံရှည်ချင်း

၂၁၅-ပုံရှည်ချင်း

(၁)* မန်းရွှေဘုံ ထောင်တည်ဆဲပေမို့၊ နန်းနေရုဏ်
ရောင်ခြည်ခဲလိုပ၊ ကံဆင့်ဆင့် ထိမ်လို့လျှံ။

* ၁၂-ရပ် ဘုံဝိဟာလ၊ ပြေမြိန်ချာ ဗွေထွတ်ဆုံးမှာလ၊
ဝေယန္တာ ပုံတနှုန်းလိုပ၊ ရွှေဘုန်းတော် သမ္ဘာဟုန်
ကြောင့်၊ ရာဇပုံမကြိုဘူးအောင်၊ ထူးတဲ့ဖြစ်ဟန်။

* သပြေနယ်ရေလိုငြိမ်းမို့၊ လေးသိန်း စံလွတ်ထား
ပါတဲ့၊ တံခါးများ မြတ်သျှောင်ပန်ကို၊ တူတန်လိမ့်
စိတ်ထား။

* ချောင်းလိုငယ်ကြို၊ မြို့လောင်းရှည် ခွန်ယူမှန်တဲ့။
အရှုံးခံ-မတ်ကြိုသိုင်းမှာလ၊ ပြိုင်တိုင်းပင် မနိုင်ရှာ
လို့၊ သူ့မျက်နှာ ငယ်ငယ်နှင့်၊ ရယ်ပေတယ် ငိုသံ
ထွက်တော့တယ်၊ ရှုံးချက်ကများ။

(၂)* ပုံပမာ ရှာကာပြောပမယ်၊ ဘုံဇရာအာကာကြော
ငယ်က၊ လျှပ်ရောပမုံလို့မှင်။

* မိုးတံကွက်ညိုလို့မှောင်လျှင်၊ တကဲ့ရောင် ရွာမည်
ဟူ၍၊ ကိုတောင်သူ အထင်ချွတ်သော့ကြောင့်၊
အဝတ်တွင် မဘွယ်ရာပ၊ မိုးရွာလျှင် အစိုထွေးမည်
ဟု၊ တွေးလို့သူထင်။

* ဒေဝရာ မရွာကွင်းသော့ခါ၊ စိုရင်းနှင့် အဖတ်တင်၊
ရယ်ချင်ဘွဲ့ပုံနှုန်း။

* ကျော်မိုးမှာ ဆော်နှိုးတစာစာပ၊ သူလာမည် အထင်
ပုံနှင့်၊ ပုဆိုးစို ကိုတောင်သူသို့၊ တူရှာလေ လူပုံထဲ
မှာ၊ ပွဲပြလိုရှုန်း။

အိုင်ချင်း

၂၁၆-ဆဲ နှစ်ရာသီအိုင်ချင်း

- (၁) တန်ခူးစိတြ၊ မိဿခါတော်၊ ယင်ကတ်ကယ်
ကံ့ကော်၊ မွှေးကျော်ကြိုင်လွင့်၊ အတာသဘင်၊
ပျော်ရှင်ဆိတ်မင်းဝင်၊
- (၂) ပြိဿကဆုန်၊ မြူးခုံနွားနှင့်၊ စကားပွင့်လှို၊ ခါသင့်
ချိန်ခါ၊ ညောင်ရေတော်ပွဲ၊ ထွန်းမြဲဝိသာခါ။
- (၃) မေထုန်ကိန္နရာ၊ လှိုင်စွာမွှေးလို့၊ မုလေးစပယ်၊
ဇေဋ္ဌကြယ်၊ သုဓမ္မာဝယ်၊ နာဘွယ် စာမေး
ပွဲနှင့်လေး။
- (၄) ဝါဆိုကြင်၊ ပညတ်ကယ်ဗုဇွန်၊ ပုန်းညက်ကယ်
နံ့မွန်၊ ရောင်ဝှန်ချိုးရဲ၊ ကြယ်ပြုဗ္ဗာသန်၊ ခါမှန်
ပဉ္စင်းတော်ပွဲ။
- (၅) သိဟ်ဝါခေါင်မှန်၊ ကြယ်သရဝဏ်၊ ခိုမ်းစွန်
တင့်ကဲ၊ ထွန်းလျှံစွဲလို့၊ ပွင့်မြဲခတ္တာ၊ စာရေး
တံချ၊ သီဟမြတ်ရာဇာ။
- (၆) ကန်ရာသီမှာ၊ ပြုဗ္ဗာပုရပိုက်နှင့်၊ ညွန်းကိုက်
ယင်းမာ၊ နတ်ကညာ စပါးနှံ့ကိုင်ကာ၊ သီဒါရေ
ပွဲနှင့်လေး။
- (၇) တူသီတင်းကျွတ်၊ ကြာဝတ်ကယ်လှိုင်ညီ၊ အဿ
ဝဏ်၊ နာရီချိန်စွဲ၊ ဆီမီးမြင့်မိုရ်၊ မဂ်ဖိုလ်
ရှုသည်ပွဲ။

- (၈) ကြယ်ကျတ္တိကာ၊ မြို့စွာခေါ်မြ၊ ကင်းလက်မဲနှင့်၊
ခဲလှိုင်လှိုင်၊ မသိုးသက်န်း၊ လှူဒါန်း တန်
ဆောင်တိုင်။
- (၉) ဓနုမှာလေးကိုင်း၊ ရောင်ပြိုင်နှုလို့၊ ပိန္နဲနတ်ပြိုဟ်၊
မိဂသိုရ်၊ သဇင်ကမ္ဘေးချို၊ ပင်ပျိုဝမုန်းနှင့်လေး။
- (၁၀) မကာရမှန်၊ မကာရ်းငယ်ပြာသို၊ နွယ်ပန်းငယ်
ခွါညို၊ ရောင်ပြိုမုချ၊ ခက်သွင်းသဘင်၊ ပျော်ရွှင်
မြင်းခင်းလ။
- (၁၁) ကုန်ရာသီမှာ၊ မြူတာလည်းလှ၊ ကြယ်မာဃ်နှင့်၊
ခိုင်လှသင့်လျော်၊ ပေါက်ပန်းပွင့်တုံး၊ မီးပုန်း
ယာဂုံတော်။
- (၁၂) မိငါးကြင်းဘက်ဆွတ်လှိုင်းညီ၊ သပုံစေတီ၊ ရာသီ
ပွဲတော်နှင့်လေး။

(၁)	မိဿ	၁-ယင်ကတ်ပန်း၊ ကွံကော်ပန်း	၂
(၂)	ပြိဿ	၁-စကားပန်း	၁
(၃)	မေထုန်	၁-မုလေးပန်း၊ စပယ်ပန်း	၂
(၄)	ကြင်	၁-ပုန်းညက်ပန်း	၁
(၅)	သိဟ်	၁-ခတ္တာပန်း	၁
(၆)	ကန်	၁-ယင်းမာပန်း....	၁
(၇)	တူ	၁-ကြာမျိုးငါးပါးပန်း	၁
(၈)	မြို့စွာ	၁-ခဲပန်း....	၁
(၉)	ဓနု	၁-သဇင်ပန်း၊ ဝမုန်းပန်း	၂
(၁၀)	မကာရ	၁-ခွါညိုပန်း....	၁

- (၁၁) ကံ ၁-ပေါက်ပန်း၊လဲပန်း ၂
- (၁၂) မိန် ၁-ဘက်ဆွတ်ပန်း..... ၁

၎င်းပန်းစုကိုပေါင်း၍ကြိတ်၊ ၁၂-ရာသီ ပန်းပေါင်းဖြစ်
၏။ အမှောင်ပယောဂကို နိုင်၏။ သိဒ္ဓါမျိုးမှာများစွာအသုံး
ဝင်၏။

Digitized by

ရှစ်လုံးခွဲဂါထာများ

၂၁၇-ပန်းငါးပါး

ဒဗ္ဗတိကာမသိဒ္ဓတ္တာ၊ သုမနာသုဒ္ဓတဏှုလာ။
လာဇာပဉ္စမပုပ္ဖေဟိ၊ သဗ္ဗကမ္မေသု ပူဇယေ။

၂၁၈-ကျေနီအရယူရန်

မဂ္ဂါသတိသမဇ္ဈဒ္ဓိံ၊ ဣန္ဒြာဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါ။
သစ္စံသမဝိပဿနာ၊ ခန္ဓာယတနဓာတုယော။
အာဟာရာဖဿဝေဒနာ၊ သညာစေတိယစိတ္တဝံ။
ကျေနဝိသတိသောဇ္ဈမေ။

၂၁၉-စွယ်တော်

ဒက္ခိဏုပရိမာ ဒေဝေ၊ နာဂေ ဒက္ခိဏဟေဠိမာ။
ဝါမုပရိမလိင်္ဂဋ္ဌေ၊ ဂန္ဓာလေ-ဝါမဟေဠိမာ။
(မှန်နန်းရာဇဝင်လဌမတွဲ)

နိဒါန်း

၂၂၀-မဟာဗောဓိနိဒါန်း

ရုပ်စကားဉာဏ်၊ တန်ခိုးမွန်ဟု၊ ကဲလွန်လှဘိ၊ အစဉ်ရှိ
သား၊ ပကတိလေးဝ၊ ဝိလာသလေးထွေ၊ အစိန္တေယျ
လေးချက်၊ ယင်းအနက်တွင်၊ တချက်ချက် စရင်းထွက်
နှိုက်၊ နှုတ်မြိုက်ပြောဟော၊ အံ့ဩချီးမွမ်းအပ်သော အရာကို
လွန်သည်တဖြာ၊ ဥပမာသိုင်းဝိုင်း၍၊ နှိုင်းခိုင်း နှုန်းဆေး

အပ်သောအရာကို လွန်သည်တတန်၊ ဉာဏ်ဖြင့် နှိုက်နဲး၊
ခွဲခြမ်းထင်ထင်၊ သိမြင်အပ်သော အရာကို လွန်သည်တ
ဆင့်၊ စိတ်ဖြင့်စဉ်းစား၊ ပိုင်းခြားကြံစည်အပ်သော အရာကို
လွန်သည်တထွေ၊ အစန္တေယျ အဋ္ဌစာလီ။—

ဤဂုဏ်တော်မြတ်၊ လောကဓာတ်တလျှောက်၊ ထိန်ထိန်
တောက်လျက်၊ နှိုင်းထောက်ပြိုင်ခွင့်မရ၊ ထူးမြတ်လှသော
အတုလစက္ကရတ်၊ နာထနတ်သည်၊ သိဒ္ဓကုမ္မာ၊ စကြာဖြိုး
မောက်၊ ရောက်အံ့ကျားကျား၊ သိကြားနတ်မင်း စတေ၊
ကြက်သရေသီရိ၊ သဗ္ဗတ္တိနှင့်၊ လောကီချမ်းသာ၊ ခံစဉ်ခါ
နှိုက်၊ သိင်္ဂီနဝရတ်၊ ပြာသာဒ်ဘုံမြင့်၊ ငါးဆင့် ခုနစ်ဆင့်၊
ကိုးဆင့်ဝေယံ၊ ဗိမာန်ရတနာ၊ မြတ်ရာရာများကို၊ ဥက္ကာရ
မိဋ္ဌ၊ ခေဋတူလျော၊ သဘောတော်ပြက်ပြက်၊ နှစ်မသက်၍
ရက်ရက်စွန့်ပစ်။—

ခြောက်နှစ်တိုင်ကာလ၊ ဒုက္ကရစရိယာ၊ ခဲစွာသောအကျင့်
ကအထွက်၊ သုဇာတာကပ်ဆက်သော ရှေ့ခွက်နှင့် ယနာ
ဆွမ်းကို၊ ယုလှမ်းတော်မူပြီးခါ၊ နဝါစာလီ၊ ကဗလိကာရ၊
မျှတပြီးလစ်၊ ရေညိုမြစ်ငယ်၊ လျှပ်စစ်ရောင်တင့်သော၊
ရှေ့ခွက်ကိုမြောခဲ၍၊ ရီတရောကာ သုဒ္ဓိယ ဆက်သသည့်
သမန်း၊ မျက်ညွန့်လန်းနှင့်၊ ကွန့်မြန်းတော်မူရာ၊ မဟာ
ဗောဓိပင်ရင်း၊ ထိုမျက်ကိုခင်းသည်တွင်၊ ဝင်းဝင်းတောက်
လျှံညို၊ စံပမာမရှိအောင်၊ ပရာဇိမာရီနှင့်၊ ပလ္လင်ရတနာ၊
ဖြစ်ထွန်း၍လာသည်ကို။—

မာဂ္ဂယရာအကြံ၊ သူဘီဆန်မည်ဟု၊ မာရ်ပါပိမာ၊ စက္ကဝါ
အပြည့်၊ တက်လာလှည့်သည်၊ စစ်သည်အလုံး၊ ဦးဇောက်
ပြန်၊ သဒါလံအောင်မခံနိုင်ရှုံးလေ၍၊ အစဆုံး ပုဗ္ဗေ၊

မဇ္ဈေမှာ ဒိဗ္ဗစက်၊ အာသဝက် မိုးသောက်၊ ဝိဇ္ဇာသုံးက
ဟုံးဟုံးကြီးတောက်ပြီးလျှင်၊ သည်နောက်ကို နိမိသစက်မ
အိမ်ရှေ့ဆောင် ဆိတ်ကျောင်းညောင် အိုင်လင်းလွန်း၊ ဤ
ဌာနများလည်း၊ ကျမ်းပြုနှင့်မယွန်းအောင်၊ ညွှန်းလိုက်တိုင်း
ရှိချေသည်။—

မြဲရည်ယဉ်ဘောင်၊ သောင်ပုလဲမှို၊ သဲ့ငွေခုံနှင့်၊ မြို့လက်
ယာရစ်၊ နေရုဇ္ဈာ၊ ထွေသညာသည်၊ အဉ္စနာမြစ်ကလည်း၊
တစ်ဆိုစလောက်၊ သုဇာတက၊ 'ယာပိုက်မျှသည့်၊ သေန
ရွာအနောက်က၊ မြောက်ဂင်္ဂါတွင်း၊ ချက်မယွင်းအောင်၊
စီးဆင်းပေါင်းဆုံလျက် ရှိချေသည်၊ ဆင်ဦးကင်း ဟန်၊
မောမောလွန်လျက်၊ မြောက်ယံခက်ယွန်း၊ သေနခန်းတွင်၊
အဆန်းတကြယ်၊ ရှုဘွယ်လှစွာ၊ ဝယာသီသ၊ မြတပြေးညီ၊
သေလာဂီလည်း၊ မိုင်းရီသွန်းသွန်းရှိချေသည်၊ ပကတိနေ၊
အရှိမြေထက်၊ ရှေ့ညောင်တော်နန်း၊ ခက်မလေးဖြာ၊ ညွန့်
သန္တာနှင့်၊ ဝေဆာ၍လန်းပေသည်၊ ကြငှန်းဘွေချာ၊ မြေ
မျက်နှာလည်း၊ မြင့်စွာမောမောရှိချေသည်။—

ထိုမြေအတွင်း၊ အဆင်းသဏ္ဍာန်၊ အသံ ကြမ်းကြုတ်၊
သားဆိုး ငှက်ဆိုး အမျိုးမျိုးနှင့်၊ ပိုးရင်းပြုတ် များလည်း၊
နှင်ထုတ်သောဟန်၊ လွန်ဝေးလံ၍၊ အသံမကြားရှိချေသည်၊
အပင်အနွယ်၊ ခက်သွယ်ဘူးညောက်၊ အဆူးရောက်သမျှ၊
တလျှောက်ပင်း၊ ဤမြေအပြင်၊ ထက်ဝန်းကျင် များမှာ၊
သန့်ရှင်း စင်ကင်းချက်ကို၊ လက်ငင်းပြကတော့၊ မှန်မရွေ
အောင်၊ ကြံ့ထွေလျက်ရှိချေသည်။

အသောကမြတ်၊ လောကနတ်က၊ ရည်ဖြတ်လွယ်ကျ၊
မိဋ္ဌာန်၍ယူပြီးလျှင်၊ မရူပီယ၊ မင်းသို့သလိုက်သည်။

ဏသာခါ၊ ယင်းဖြတ်ရာလည်း၊ မြလွှာမြရည်၊ ပင်စည်က
ထက်မှာ၊ လေးထောင်ကွာလောက်တွင်၊ ထင်စွာပြက်ပြက်
ရှိချေသည်။—

ဤသို့စေ့စို၊ ကျမ်းညွှန်ပုံနှင့်၊ ကိုယ်ကြိုသဘော၊ ယမို
ဂင်္ဂါ၊ ရေနှစ်ဖြာကို၊ ရွှေခွက်မှာနှောသကဲ့သို့၊ အဟောဝတ၊
မက္ခမပြား၊ မခြားနားပဲ၊ တသားတည်း၊ ကျသောကြောင့်၊
လောကသုံးပါး၏ အထွဋ်၊ လူနတ်တို့၏ဆရာ၊ ကမ္ဘာဘာ
က၊ အာသာတော်ရှေးရှု၊ ဖြည့်တော်မူသမျှ၊ ဖြီးတူစာဂီ၊
ပါရမီဥသို၊ စုံဘိရကား၊ တရားခံမ္မရာဇ်၊ မင်းစစ်တမူ၊
ငါလျှင်ဟူ၍၊ ဘူမဏ္ဍလာ၊ အာကာဘဝဂ်၊ တုန်သွက်တိမ်း
တင်း၊ အောင်မြေနှင်းသော၊ ပင်မင်းဒုမရာဇ်၊ မသွေ
မလှန်၊ အနေမှန်လျက်၊ ကေန်စစ်သည်ဟု၊ သစ်သစ်
ကြည်နူး၊ တို့ပုံဒွဟေ၊ ညောင်တော်ရွှေကို၊ ရိုသေစွာ ဘူးခွဲ
သည်။—

အထူးမှတ်ရန်၊ အကြောင်းကိုပြန်ဦးအံ့။ ။မြေကြန်ရ
တနာ၊ ဝေယန္တာသို့၊ ရွှေဗျာလှစ်တော်၊ ခေတ်လုံးကျော်
သား၊ မန်းမော်လကျာ၊ နန်းသိင်္ဂါထက်၊ စကြာဦးခိုက်၊
ဆိုက်အံ့ကျားကျား၊ ထိုဘုရားလျှင်၊ ပတ္တမြားကီးကုံးပြီးပြီး
လျှံဝါ၊ ရတနာဆယ်မျိုး၊ ဘိုးအနုဋ္ဌ၊ ဒါနမြဲတေ၊ ကုဋေ
ကိန်းလွန်၊ လှူလက်မွန်ဖြင့်၊ ထက်ဝှန်ယမကံ၊ ဘဝဂ်လျှံ
သား၊ အရဟံစစ်၊ မာရ်လှစ်သားမိ၊ ပရာဇိတညွ၊ ဓိပတိ
အခန်း၊ ပလ္လင်ကျင်းသည်၊ ပင်မင်းဗုဒ္ဓဟေ၊ ညောင်တော်
ရွှေသို့၊ စေ၍ထုတ်ချောက်၊ လှူတုံမြောက်ပြီး၊ ထို့နောက်
စင်ကား၊ များမကြာလျှင်၊ ကောဇာမုတိ၊ ဒွိနှင့်ကေ၊
ဒရာသီ၊ ခါအညီတွင်၊ ဤဟေမိဘွေ၊ မြေထက်ဝန်း

ကျင်၊ ပြင်ဆင်ဘွယ်ဘွယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ အလွယ်တ
 ကူ၊ ပြင်တော်မူ၍၊ ပူဇော်အံ့ငှါ၊ စေတနာအတိုင်း၊ လွန်ဘိ
 ရကား၊ လျင်လျားလှလှ၊ ပြီးမှုကြံထွေ၊ စေတော်မူ၍၊ ဘူသီ
 ခရာ၊ မြေမျက်နှာတွင်၊ ညောင်တော်ပင်က၊ မျက်မြင်ကိုယ်
 ကြံ၊ ဖူးရတုံသည်။ ။ ဆောင်ဘုံရတနာ မဟာဗောဓိနိဒါန်း
 တည်း။

စာတမ်းများ

၂၂၁-ဆေးလိပ်စာတမ်း

- * ရန်ပင်ရွက်ကယ်နှင့်၊ ဓာတ်ဘက်ကယ်ရိုးတံ၊ ရွက်မကျန်အောင်၊ သွင်းရစ်ဘန်ချည်နှောင်လို့၊ အပွိုရောင်လောင်စောက၊ ဝါယောကူလေနှင့်၊ ခိုးရောင်တွေ တိမ်တန်းလို့၊ ရှိုက်ပန်းကာမပြေနှင့်၊ ဗိုလ်ခြေသုံးနေကြပေလေး။
- * ရသာငယ်တစု၊ အာရုံပြုလို့၊ ရှေးဥပဒေ၊ ဘယ်ကာလက၊ အစတော်ဖွေလေသည့်၊ တွေးခြေမိစိတ်ဉာဏ်ကို၊ ကေန့်မှန်မယွင်းအောင်၊ လင်းတဲ့ပါလေး။

သက္ကရာဇ် ၁၂၁၀-ခု၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၇-ရက်နေ့တွင်၊ မြင်းခုံတိုင်မြို့စား တရားသူကြီးမင်းက ပေးအပ်လိုက်သည့် ကဗျာဝိသေသကို ပြန်လှန်သုံးသပ် စုံစမ်းဆင်ခြင်သော်။ ။ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာထွက်၊ ဒု-သ-န-သော အက္ခရာ၊ စဇီရတ္ထသင်္ဂဟထွက်၊ စ-ဘ-က-သ-အက္ခရာ၊ သင်္ခေပဒီကာထွက်၊ သ-မ-နိ-ဒု-စသောအက္ခရာ၊ လောကာစေရဂါထာလာ၊ ဣ-သွာ-သု၊ ပု-ဒိ-အာ၊ သု-စိ-ပု-ဘာ-စသောအက္ခရာတို့သည်၊ အကျဉ်းမျှဖြင့် အနက်အဓိပ္ပာယ်၊ ကြီးကျယ် ထူးမြတ်၏သို့၎င်း၊ ဟံသာဝတီရောက်မင်းလက်ထက် အဝရွှေစည်းခုံဘုရား ထီးကြားတွင် ရသည့် “ချာဇလချာဂေကာ” ဟူသော ကြက်ဥအက္ခရာသည်၊ တလုံးလျှင် တဂါထာဖြစ်၍ အနက်အဓိပ္ပာယ် ထူးမြတ်၏သို့၎င်း၊ အရိမဒ္ဒနာမည်သော ပုဂံမြို့ရွှေစည်းခုံဘုရား ရင်ပြင်တော် အရွှေမျက်နှာ တံခွန်တိုင်၏ အနံ့အရပ်တွင် မှန်ငယ်နှိုက် ဘိနပ်တော်က ထီးဖျား

အထိ၊ စည်းခုံတော်အလုံး ထင်မြင်၍ အံ့ဩဘွယ်ရှိ၏
 သို့၎င်း၊ အနည်းငယ်သော အက္ခရာစဉ်ဖြင့် ဖွဲ့ဆိုအပ်သော
 ကဗျာလည်း ထူးမြတ်ကြီးကျယ်သော အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ဟု
 ကြံစည်ယူဆ၍ နှလုံးသွင်းမိရကား၊ ထိုကဗျာပြု မြင်းခုံတိုင်
 မြို့စား၊ တရားသူကြီးမင်းဂုဏ်ကို နောင်လာသူတို့ ပြောပရာ
 ဖြစ်စေဟု၊ သဘောထားလျက်၊ အဆွေခင်ပွန်းစစ်လေး
 ယောက်၊ အင်္ဂါ ၁၆-ပါး၊ တနည်း ခင်ပွန်းကောင်း ၁၆-
 ယောက်၊ အာနိသင် ၁၀-ပါး၊ ဘုရားဟောတိုင်း ညီညွတ်
 စေလျက် အဆွေခင်ပွန်းတို့ဂုဏ်ကို ချီးမြှောက်သော အား
 ဖြင့် ဖြေဆိုလိုက်သည်ကား—

အမည်အားဖြင့် သုတာ-သင့်၍ ရန်ဘက်ကြိမ်သော၊
 သနပ်ဘက်နှိုက် စရေး-သင့်၍ ဓာတ်ဘက်ကြိမ်သောဆေးရိုး၊
 ၎င်းအရွက်တို့ကို သုံးဆောင်သူတို့ အလိုအလျောက် ထည့်
 သွင်းပြီးလျှင် ပိုးချည်စသည်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းခြယ်လှယ်အပ်
 သောဆေးလိပ်ကိုပင်—

* ရန်ပင်ရွက်ကယ်နှင့်၊ ဓာတ်ဘက်ကယ်ရိုးတံ၊ ရွက်
 မကျန်အောင်၊ သွင်းရစ်ဘန် ချီနှောင်လို့-
 ဟု ဘွဲ့ဆိုလေသည်၊ ထိုဆေးလိပ်ကို မီးညှိ၍ ဗိုလ်လူ
 အများသောက်ရှူသုံးဆောင် ရသာအာရုံပြုသည်ကို-

* အပွိုရောင် လောင်စောက်၊ ဝါယော ကုလေနှင့်၊
 ခိုးရောင်တွေ တိမ်တန်းလို့၊ ရှိုက်ပန်းကာမပြေနှင့်၊
 ဗိုလ်ခြေသုံးနေကြပေလေး။ ။ရသာငယ်တစု၊ အာရုံ
 ပြုလို့-

ဟု ဖွဲ့ဆိုလေသည်။ ။ထိုဆေးလိပ်ကို သောက်ရှူသုံး
 ဆောင်ခြင်းသည် အဘယ်ကာလ အဘယ်မင်းလက်ထက်

ကံ့စ၍ ဖြစ်လေသနည်းဟု အမေးပုစ္ဆာပြဿနာ ထင်ရှား
စေလို၍-

* ရှေးဥပဒေ၊ ဘယ်ကာလက၊ အစတော်ဖွေလေသိ၊
တွေးခြေမိစိတ်ဉာဏ်ငယ်၊ ကေန်မှန်မယွင်းအောင်၊
လင်းတဲ့ပါလေ-

ဟု ဖွဲ့ဆိုလေသည်။ ။ယင်းသို့ ဖွဲ့ဆိုအပ်သော ကဗျာ
အရ သနပ်ဘက်ဖြင့် လိပ်အပ်သောဆေးရိုးလိပ်၊ ဆေးသား
လိပ်များကို အဘယ်ကာလက သုံးဆောင်သနည်း ဟူရာ
နို့က်၊ ထိုဆေးဟောသဒ္ဒါကို ကျမ်းဂန်ရှာတွေ့ ကြည့်ရှု၍
ကိုယ်သာမတွေ့ဘူးသည်မဟုတ်။

ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ အနု၊ မရုံ၊ လက်သန်း၊
ဂဏ္ဍိပဗ္ဗစသော အရိုးကျမ်းတို့၌ ၎င်း၊ နိဗ္ဗာဏ္ဍ၊
တောဒည်း၊ အလင်္ကာစသော ကျမ်းပုံများတို့၌ ၎င်း။

စာနာကျနီတိ၊ မဟာရဟနီတိ စသော ကျမ်းတို့
၌ ၎င်း။

ဇင်းမယ် ပဏ္ဍိတ၊ ကြမ္မာဒိုက်၊ မေါက်ဇရောက်
ကေတု၊ ဒန္တာသီရိ၊ ဟိတောပဒေသ၊ ဟိတသိဒ္ဓိ၊
ကာလီဒါသဗျာသ၊ ဣတိဟာသ၊ ပူရာဏ်၊ ပုံတရာ
ဝတ္ထု၊ အင်ရုံစာတမ်းစသော စာဟောင်းစာတမ်းတို့
၌ ၎င်း။

မဟာရာဇဝင်ကြီး၊ ရာဇဝင်လင်၊ ရာဇဝင်ကြတ်၊
ရာဇဝင်ကျော်၊ ဇင်းမယ်ရာဇဝင်၊ သံလျင်ရာဇဝင်၊
တောင်ငူရာဇဝင်၊ သထုံရာဇဝင်၊ ပူတကေရာဇဝင်၊
မွန်ရာဇဝင်ဟောင်း၊ ရခိုင်ရာဇဝင်ဟောင်း၊ ၎င်းအ
သစ်၊ တရုပ်ရာဇဝင်စသော ရာဇဝင်ကြတ်တို့၌ ၎င်း။

စာနန္ဒီ၊ ဓံနန္ဒီ၊ ဓံတုဒိပနီ၊ လက္ခဏာဒိပနီ၊
ဘိသက္ကဘေဒ၊ ဘေသဇ္ဇမဉ္ဇူသာ၊ ဗြဗျဂုဏပြကာ
သ၊ သာရကောမုဒိစသော ဆေးကျမ်းတို့၌၎င်း။

မနု၊ မနော၊ ဓံမ္မဝိလာသစသော ဓံမ္မသတ်ကျမ်း
တို့၌၎င်း။

မကာရန္တ၊ ဘာသုတိဋ္ဌိဟလာယဝ၊ သိဒ္ဓန္တကြီး၊
သိဒ္ဓန္တငယ်စသော ဗေဒင်ကျမ်းတို့၌၎င်း။

မလာမရှိမတွေ့မိချေဟု နိကာယ်ငါးရပ် ကမ်းခပ်ပိဒူ
ပါရဂူဖြစ်သော ပိဋကတ်မ၊ ဆရာတော် ရဟန်းပညာရှိတို့
နှင့် တောင်သာမြို့စား ဒိသာပါမောက္ခဆရာ၊ သဗ္ဗတ္ထက
ဗဟုသုတရှင်ဖြစ်၍ မနုနှုန်းနှုန်း လက်ရုံး တန်းလျက်
ကျမ်းသစ်ဂန္ဓ ဓံမ္မသံဟိတဒိပနီ စာယဉ်စီဖြစ်သော သံတော်
ဆင့် ရတနာလှေကားတော်မှူးမင်း-မင်းလှသီရိ ဇေယျသု
စသော ပိဋကတ်တော်မ၊ လူပညာရှိအများ ဇမ္ဗူဒီပ ငြိ
တမျက်နှာ လက်ျာသီမီး စွယ်စုံကြီးဖြစ်သော လှေသင်း
အတွင်းဝန်မင်း-မင်းကြီး မဟာဇေယျသင်္ခယာ တို့ကလည်း
ဆေးဟောသဒ္ဓါ သေချာစွာ မတွေ့ဘူးကြောင်းကို အညီအ
ညွတ်ပြောဆိုကြသည်။

သက္ကရာဇ် ၉၉၁-ခု သာလွန်မင်းတရားကြီးလက်ထက်
ရှင်ကရဝိကဆို မာယနတ်ရှင်ချီရတုတွင်-

* ထူးဆန်းပင်ရည်၊ ခက်တံရှည်နှင့်၊ ပွင့်သည်တ
မူ၊ မဉ္ဇူတမျှ၊ ရှုရှုညွန့်ကွေး၊ ဖြူရောင်ပြေးသား၊
မုလေးပန်းနှယ်၊ အသီးဝယ်လည်း၊ ဖြီးကြွယ်များ
၏၊ အစေ့ပြည့်လျက်၊ ဆေးမည့်အကျော်၊ တုမမြေ

က... ကို၊ ခေါ်ဝေါ်မည်ရည်၊ ဤသို့သည်ဟု၊ ကြံစည်
 ပြတ်ပြတ်၊ တပ်တပ်မုချ၊ မသိရတည့်—
 ဤသို့ဆိုသည်ကို ထောက်သဖြင့်လည်း ဆေးဟောပါဠိ
 ကြောင်းကိုသိသာသည်။

လူမျိုးကွဲတို့ဘာသာအားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ကြောင်းကိုကား
 သံမင်းကိုမေးရာ ခုံပတ် ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း၊ ထိုခုံပတ်
 ဟူသည်လည်း ခုမပတ္တသဒ္ဒါနှင့်လျော်ကြောင်း အနက်ရေး
 သော် ခုံမပတ္တ၊ အခိုးရွက်ဆိုလိုသည်၊ ဤ၌ ဟတ္ထိကိုဟတ်၊
 ဘတ္တံကိုဘတ်ဟူ၏သို့ ခုံမကိုခုံ၊ ပတ္တံကိုပတ်ပင်၊ အာဒ္ဒကွရ
 နည်းမူသည်ဟု အမရပူရ၊ ပြည်မဆီမီး၊ ပေါက်သားကြီး
 ဖြစ်သော လှေသင်းအတွင်းဝန်မင်း ပြောဆိုဘူးသည်၊ ၎င်း
 ရတုတွင်လည်း—

* အမည်ထွေလာ၊ မြန်မာကားဆေး၊ ရပ်ဝေးရှမ်း
 လို၊ ရာသွတ်ဆို၏၊ မွန်လိုခဝီ၊ ခေါ်ညီ ထူးခြား၊
 ကုလားဒါရူ၊ စာမူဩသထ၊ သမုတ်ကြလျက်—

ဟူ၍ ဤဆိုသည်ကိုထောက်လျှင် ဩသထ ဆိုလိုရိပ်ရှိ
 သည်၊ မဂ်ရောင်သူတို့ ခေါ်ထိုးဟူရကား အရပ်ဒေသဌာ
 နအမျိုးခြားသဖြင့် အခေါ်ကွဲပြားကြောင်းကို သိသာသည်၊
 ထိုဆေး မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်သည်နှစ်ကာလမှာ ၎င်း
 ရတုတွင်—

* ဌာနထူးလည်၊ ယွန်းပြည်တခြား၊ ယိုးဒယားက၊
 သံလျင်စသည်၊ နောက်မှရခိုင်၊ ကျွန်းလုံးလှိုင်မျှ၊
 မပြိုင်တုကျွန်း၊ ဝရွှေနန်းသို့၊ ရဟန်းရှင်လူ၊ သောက်

စေဟူ၍၊ ဆောင်ယူခဲ့လစ်၊ ကြာသည်ဖြစ်က၊ အနှစ်
၃၀-ရာသီသော။—

ဟူသည်ကို ထောက်လျှင် ရှင်ကရိကတို့ လက်ထက်
အနှစ် ၃၀-ခန့်ရှိမူ ညောင်ရမ်းမင်းတရား၊ အနောက်
ဘက်လွန်မင်းတရားတို့ လက်ထက်ဆီက ရောက်ဟန်ရှိသည်။
သည်အလျှင် ရောက်ကြောင်းကို မတွေ့ချေ။ ။ထိုကာလ
ဆေးလိပ်မသောက်၊ ဆေးတံသာသောက်ကြောင်းကို ၎င်း
ရတုတွင်—

ရွရွညွန့်ကွေး၊ နတ်တို့ဆေးကို၊ ကတ်ကျေးထား
ငယ်၊ ရှုစဘွယ်နှင့်၊ သက်ငယ်ချောင်းမျှ၊ ပမာဏသို့၊
ကြောမျှမပါ၊ စင်ကြယ်စွာနှင့်၊ သန္တာညံ့သက်၊ သခင်
လက်နှင့်၊ စုံမက်ယုယ၊ လှီးပြီးမှလျှင်၊ ဟုဆို၍။ ။
ကြာဆေးခွက်ကို၊ ဆစ်မျက်ပြေစွာ၊ နီတျာညွတ်
ကော့၊ ဆေးတံကြောနှင့်၊ သောက်သော့အခါ၊ အငွေ
လာမူ၊ ရသာအတိ၊ ထောင်ကြောထိမျှ၊ မျက်စိ
ကြည်လင်၊ ဆံပင်နက်မည်း၊ သွားလည်းခြံမြို၊ လေး
မျိုးနှံ့၍-ဟူသည်ကို၎င်း၊ ရှင်ပုညကောမိသတ်ပုံတွင်—

ခံတွင်းသွားအံ၊ ပုတ်ညှိနံ၊ ဆေးတံကွပ်တုံမင်း။
ဟူသည်ကို၎င်း၊ ကဝိလက္ခဏာသတ်ပုံတွင်—

မိန်းမရှင်ဇံ၊ ဂုံးချောခံ၊ ဆေးတံ အဆစ်ကျ၊
ဟူသည်ကို၎င်း၊ ဆေးတန်သုံး မတိမ်ကောသေးရ
ကား ရှေ့မင်းဘုန်း ဆင်တော် မော်ကွန်းတွင်-
ဘယားအိပ်၊ မီးကူးကျောက်သံ၊ အစိုးထံမူ၊ မြဲမြဲ
ထွာလောက်၊ ဆောင်းခမောက်နှင့်-ဟူသည်ကို၎င်း။

စိန္တကျော်သူဆို ဩဝါဒထူးနိဂုံးတွင်—

ဆေးတအိုးကျွမ်း၊ ကွမ်းတရာညက်ဟူသည်ကို၎င်း၊
လှေတက်ရေး ၃၇-ချင်းတွင်၊ ဆေးတံတော်တိုးဟူ
သည်ကို၎င်း။

လွတ်ကွန်းတွင်းနှိုက် ဆေးတံပေါက်ရှိသော ဟူသည်ကို
၎င်း၊ အဝမြို့ကောင်းစားစဉ် ဆေးတံဆေးအိုးအသုံးများ၍
တံတားဦးမှာ ဆေးအိုးရွေးသည်ကို ယခုတိုင် စကားပုံပြု
သည်ကို၎င်းထောက်၊ ထိုမှတပါး။

ရွှေရောပျော်ပျော်၊ ဆေးတံတိုကို အာမှာကိုက်
လို့၊ လာလိုက်ခဲ့ခေါ်-ဟူသည်ကို၎င်း။

ဆေးတံတို တညှိလောက်ကို၊ ရော့သောက်တော့
ပေး-ဟူသည်ကို၎င်း။

ဝါးဆစ်တံ- ထွာညှိနှင့်၊ ခွါညှိကွက်တိုး ရှင်ပေ
လေး-ဟူသည်ကို၎င်း။

ရွှေလသာ၊ ဘုရားတကာ၊ အဘယ်ကိုသွားမယ်၊
ဆေးတံများလျား ဟူသည်ကို၎င်း။

* ရှုသာရှု မဖွာလိုက်နှင့်၊ ထွာမိုက် ကယ်တံတိုမှာ၊
ဂံဆိုတဲ့ဆေး။ ။နန်းအိမ်ရွှေကျွန်၊ လွန်စေနှင့်တန်ရုံ
သုံးဘွဲ့၊ ခိုးမျက်က-လေး-ဟူသည်ကို၎င်း။

ထောက်၍ ဆေးတံသုံးစွဲကြောင်းကို သိလေ။

အကျယ်ဆိုလျှင် အလွန်များ၍ နားရှုပ်အံ့ စိုးသော
ကြောင့် ထိုကာလဆေးတံသောက်ကြောင်းကိုသိသာရုံယုတ္တိ
ဒဠီ အာဂမဒဠီ ထုတ်လိုက်သည်။

ဝိနည်းပညတ်တော်တွင် အခိုးတံဟူ၍၎င်း၊ အကြောင်းရှိ
အခိုးသောက်အပ်၏ ဟူ၍၎င်း လာသော်လည်း ယခုသုံး

ဆောင်ကြသည်ဆေးဟု တိုက်ရိုက်မလာ ဤကားဆေးလိပ်ကို မေးသဖြင့် ဆေးလိပ်မဖြစ်မီ ဆေးတံရှိကြောင်းကို မဆိုသော်လည်း ပြီးကောင်းရကား ကဗျာပြု မြင်းခုံတိုင်မြို့စားတရားသူကြီးမင်းဉာဏ်နက်နဲကြီးကျယ်ကြောင်းကိုနောင်လာသူအပေါင်းတို့ ပြောပရာ ဖြစ်စေခြင်းငှာ ဘော်ထုတ်ဖြေဆိုလိုက်သော စကားတည်း။

ဆေးလိပ်သုံးဆောင်ကြသည်မှာ ၁၁၂၈-ခုနှစ် ဆင်ဖြူရှင်ဘုရား ဒွါရာဝတီကို အလိုတော်ပြည့်သည်တွင် ယိုးဒယားလူမျိုးတို့ အလေ့ ငှက်ပျောဘက် ဆေးလိပ်သောက်ရှုကြသည်နှင့် မြန်မာလူမျိုးတို့လည်း ကိစ္စနည်းသည်ဟု ငှက်ပျောဘက်၊ ချဉ်ပြစ်ဘက်၊ ဆောက်ဘက်၊ ဒဟတ်ဘက်၊ ပြည့်စဉ်ဘက်၊ ပြောင်းဖူးဘက်၊ သနပ်ဘက်၊ သလူဘက်၊ ကွမ်းသီးဘက်စသော အထူးထူးသော ဘက်တို့ကိုလိပ်၍ သုံးဆောင်ကြသောကြောင့် သွေးဆေးကန်ဆရာတော် သတ်အင်းတွင်မှ ဆေးလိပ်ကို ပသတ်ဟူ၍ ပြလေသည်။ ဝဏ္ဏဗောဓန စသည်တို့နှိုက် မပါရှိချေသေး။ ။ထိုကာလဆေးလိပ် သုံးဆောင်ကြကြောင်းကို။—

ဆေးလိပ်တတို၊ နွားပြာညှိတရှင်းဟူ၍၎င်း။

နန်းတော်တောင် မယ်ညှိရှုန်းတယ်၊ ဘိုးပုံလိပ်ဆေးဟူ၍၎င်း။

ဆေးလိပ်ကတွဲဘက်တောင်ပြန်၊ နှမလေး မောင်ရွှေဝသွားကို၊ နားလုံးပြည့်ပန်-ဟူ၍၎င်း။

* ကျုပ်တို့မှာရွာစရိုက်၊ အလိုက်ကယ့်ဘာသာ။ ။
ဘက်ပင်ကြွ ညှာတံလိပ်ကယ်၊ မဲမိတ်နှင့်သာ။

သူများလိုမရတတ်ပါဘူး။ ဘိလပ်ကယ်ရှုံပုဝါ၊ ဆာပါ
နှင့်တူနှိုင်း။ ။ အဖြူထယ်၊ အလယ်မှာ ပြာခိုန်ခိုန်
နှင့်၊ ပုဆစ်အိမ်ကွက်စုံကျလေဌဲ၊ တင်းတိမ်စပိုင်း။ ။
ဟူ၍၎င်း။

* မဝယ်ဘူး-မယ်ခူးတွဲဘက်စို။ ။ မီးမကူနေပူမှာ မ
ကင်အားလို့၊ ထားရတယ် အိပ်ယာအောက်မှာ၊
မင်းသောက်ဘို့ကို။ ။ ညှာအနား၊ ရွှေသွားနှင့်
ကိုက်လို့တို၊ မချိုတောင့်လိပ်ဆေး။ ။ ပိုးမကူ၊ ဝါ
ချည်ဖြူတပင်ရစ်ကယ်နှင့်၊ 'ငယ်ချစ်ကယ် ရွှေဝသွား
ကို၊ ပါးလိုက်ကွဲလေး-ဟူ၍၎င်း။

စပ်ဆိုပုံရှိသည်များကို ထောက်၍သိလေ၊ ထိုဆေးလိပ်
များလည်း ယခုကာလကဲ့သို့ ထိပ်ပိတ်ဟန်မရှိ၊ ကတ်ကျေး
ဖြတ်သာ သုံးဆောင်ကြဟန်ရှိသည်၊ အိန္ဒိယတိုင်းအဝင်
လံဒင်မြို့သား၊ မနီလာမြို့သား၊ ကာလကတ္တားမြို့သားတို့ သုံး
ဆောင်ကြသည့် ဆေးလိပ်များမှာ ထိပ်မပိတ်၊ ကတ်ကျေး
ဖြတ်နှင့်နှင်ရှိသည်ကိုထောက်၍ သုံးစွဲစဉ်မပြတ်၊ ယခုတိုင်
ထင်ရှားကြောင်းကို သိသာသည်။

ရတနာပူရ စတုတ္ထမြို့တည်- မဟာဝိဇယရုံသီ စေတီ
တော်ဒါယကာ မင်းတရားကြီး ဘုရားလက်ထက်ဆီ တခို
တွင်မှာ ကြာခံကြာဘူး ၃-မြောင့် ၄-ထောင့်၊ စောင်းလျား
မြောင့်၊ ဝက်အူလိပ်၊ တောင်ပြန်၊ တည်ခပ်ထိုး၊ ရောင်
တွဲ၊ ပြန်ပွား၊ ရောင်ပြားခံ၊ ရောင်ပြားပိတ်၊ ရွှေမင်ပန်းခတ်
ရေး စသည်ဖြင့် အထူးအဆန်း နန်းမူနန်းရာ ဘွယ်ရာ
ယဉ်ကျေးအောင် ချယ်လယ်သုံးဆောင်ကြသည်၊ ယခုတိုင်
၁၃၂၃ တည်သူ့ချက်ရှိသည်ကိုထောက်။

နှစ်ကာလသက္ကရာဇ် (၈၀) ကျော်(၉၀)ခန့် ရှိသော ကြောင့် ပျိုဟောင်း၊ ရတုဟောင်း၊ ချောင်း၊ မော်ကွန်း၊ နားတော်သွင်း-စသော နေလအသွင် အရှင်မြတ်တို့ စီရင်သော စာကျော်ကြီးတို့၌ မပါမရှိချေသေး။

ပုစ္ဆာရင်းတွင် သနပ်ဘက်ကိုသာ ဆိုသည်မှာ “ရာဇာအာဂတော” စသည်တို့ကဲ့သို့ ပဋ္ဌာနနည်း၊ ဥပလက္ခဏနည်း၊ နိဒဿနနည်းဖြင့် ကဗျာပြုခြင်းခုံတိုင်မြို့စား တရားသူကြီးမင်း စီကုံးဘွဲ့ဆိုလေသည်ဟု မှတ်ယူသင့်လှတော့သည်။

ဝန်ရှင်တော် လယ်ကိုင်းမြို့စား ကင်းဝန်သေနတ်ဝန် မင်းကြီး မင်းသတိုးသုဓမ္မာ မဟာသက်တော်ရှည် စာရေးတော်ကြီး သပြေ၅-ရွာစား မဟာမင်းကျော်စည်သူအရာနှင့် ထမ်းရွက်စဉ် တရားသူကြီးမြင်းခုံတိုင်မြို့စား မင်းကြီးမင်းလှမဟာမဓိကရာဇာကမေး၍ ဖြေဆိုသည့် ဆေးလိပ်စာတမ်း။

၂၂၂-လက်ဘက်စာတမ်း

နေပြည်တော်ပတ်ရံ၊ နိုင်ငံတော်အတွင်း၊ မြစ်ရိုးမြစ်စဉ်တွင် ပလောင်ပလေတို့ ခူးစားရောင်းဝယ်သည့် လက်ဘက်တောင်လပ်ပေါင်း ၅၀-ကျော်၊ ကမော်ဂရပ်ရှိသည်တွင် လက်ဘက်တို့ကို စီရင်ဆုံးဖြတ်နည်း၊ အခက်အရွက်ကိုခြားနားနည်း၊ တိုက်၍ပယ်နည်း၊ ကျောနည်း၊ ခွဲနည်း၊ ပေးမည်၊ ကမ်းမည်၊ အတွင်းအပြင်ခေါ်နည်း၊ အရွက်သန္တာန်၊ အနံ့အရသာ၊ အရောင်အဆင်းသန္တာန်ကို လူပညာရှိတို့ မမှားမတိမ်းမစောင်းရအောင် သတိထား၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်နည်းများကို ကုန်သည်ကြီးငယ် ရောင်းဝယ်သူတို့ သတိထားရသည်။

အတွင်း ၃-ရပ်၊ အတွင်း ၄-ရပ်။

အလယ် ၄-ရပ်။

တောင်လယ် ၈-ရပ်။

အတွင်းပြင်၊ ပြင်အတွင်း ၇-ရပ်။

ပြင် ၄-ရပ်။

ပြင် ၃၇-တောင်၊ အဝင် ၇-ရပ်။

လက်ဘက်တောင်ပေါင်း ၅၀-ကျော်ရှိသည်တွင်—

အတွင်း ၃-ရပ်ဆိုသည်ကား ပတ္တဲ၊ တောင့်ကျော်၊
ညောင်ပင်-အတွင်း ၃-ရပ်တည်း၊ အရောင်အဆင်းကား
ဇာဒိဗ္ဗိလ်ပွင့်နှင့်တူသည်။ ညိုသည်၊ မိုင်းသည်၊ အနံ့အရ
သာကား ချရားကိုးအနံ့အရသာနှင့်တူသည်။

အလယ် ၄-ရပ်ကား ဇရမ်း၊ တောင်မ၊ ဖနောက်၊
ကွမ်းဟယ်-အလယ် ၄-ရပ်တည်း၊ အရောင်အဆင်း ကား
ဖြူသည်၊ ဝါသည်၊ အနံ့အရသာကား စကားပွင့် အနံ့အရ
သာနှင့်တူသည်။

တောင်လပ် ဆိုသည်ကားခွံပြောင်၊ ခွံရွတ်၊ သဲချောင်း၊
မီးလောင်ကုန်း၊ ငပြုတ်ကုန်း၊ ဖျောက်ရွာ၊ တိမ်ခြေ
တောင်လပ် ၈-ရပ်တည်း။ ။အရောင် အဆင်းကား
ဝါသည်၊ မဲသည်၊ ညိုသည်၊ အနံ့အရသာကား-မြတ်လေပွင့်
အနံ့အရသာနှင့်တူသည်။

ပြင်အတွင်း၊ အတွင်းပြင် ၇-ရပ်ဟူသည်ကား၊ ချိုး ၇-
လုံး ၇-လင်၊ သီဟ၊ နံ့ကျင်၊ ငရွတ်၊ ကြောင်ရင်-ပြင် ၇-
ရပ်တည်း၊ အရောင်အဆင်းကား၊ ဖြူသည်၊ နီသည်၊ ညို
သည်၊ အနံ့အရသာကား အိမ်ဦးတွင် စိုက်ထားသည့်
စပယ်ပွင့် အနံ့အရသာနှင့်တူသည်။

ပြင် ၄-ရပ်ကား—ကျောက်ဖြူ၊ ညောင်မောင်း၊ ပါခါး၊ ကြွယ်တော့သင်၊ အရောင်အဆင်းကား—ဖြူသည်၊ ဝါသည်၊ ညိုသည်။ ။အနံ့အရသာကား ဥသျှစ်သီးမှည့်အနံ့အရသာ နှင့်တူသည်။

ပြင် ၃၇-ရပ် တောင်စင် ခုနစ်တောင်ကား—မံခွံ၊မံခါ၊ ပင်နိမ့်၊ရပ်တောင်၊ ချောင်ကြီး၊ဆီးကုန်း၊ ဝါးရုံတော- ပြင် ၇-ရပ်တည်း။ ။အရောင် အဆင်းကား—မည်းသည်၊ နီသည်၊ ဝါသည်၊ အနံ့အရသာကား ဥသျှစ်သီးကင်း အနံ့အရသာနှင့်တူသည်။

ချင်း ၄-မျိုး၊ လက်ဘက် ၄-မျိုးတွင် ချင်း ၄-မျိုး ဆိုသည်ကား-၁၀-တင်းပြည့်ချင်း၊ ၈-တင်းပြည့်ချင်း၊ ၆-တင်းပြည့်ချင်း၊ စိတ်ချင်း-၄-မျိုးဆိုသတည်း။

လက်ဘက် ၄-မျိုးတွင် ရွှေပြည်၊ ကချင်၊ ခမု၊ ခရွတ်၊ ၄-မျိုးရှိသည်ဖြစ်၍ ၄-မျိုးလက်ဘက်တွင်၊ တမျိုး လက်ဘက် တောင်ကမ်းဝတ်လည်၊ ပလောင်စာခေါ်သည်၊ ပမာဆိုသော် ဆေးရွက်ပြား သန္တာန်နှင့် တူသည်၊ ရွှေပြည်၊ ကချင်၊ ခရွတ် ၃-မျိုးတွင် ၉-မျိုးဖြစ်သည်၊ ၉-မျိုး လက်ဘက်တွင် မိုးမမီ၊ရွှေပြည်ဦး၊ ရွှေပြည်သားလပ် ၃-မျိုး ၃-သားတည်း။

ကချင်ဦး၊ ကချင်သားလပ်၊ ကချင် ၃-ဦး ၃-သား တည်း၊ ခရစ်ဦး၊ ခရစ်သားလပ်၊ ခရစ် ၃-မျိုး ၃-သား တည်း၊ လက်ဘက် ၉-မျိုးတွင် မိုးမမီသည့် ရွှေပြည်ဦး အရွက်မှာ စားတော်အရွက်ဖြစ်၍ ၈-မျိုး လက်ဘက်ကို သာ ရောင်းစားကြရသည်၊ ၈-မျိုး လက်ဘက်၊ အဘိုး

ဘက်များမှာ၊ ရွှေပြည်သားလပ် ၁၀၀-လျှင် ကချင်ဦး
 ကချင်သားလပ်က ငွေ ၅-၂ မတ်ဆောင်းစေ၊ ကချင်ဦး
 ကချင်သားလပ် ၁၀၀-လျှင် ခရွတ်သားလပ်က ငွေ ၅-၂
 မတ် ဆောင်းစေ၊ ရွှေပြည် ၁၀၀-လျှင် ရွှေပြည်သားလပ်
 က ငွေ ၅-၁ မတ် ဆောင်းစေ၊ ကချင်ဦး ၁၀၀-လျှင်
 ကချင်သားလပ်က ငွေ ၅-၁ မတ် ဆောင်းစေ၊ ကချင်
 ၁၀၀-လျှင် ကချင်သားလပ်က ငွေ ၅-၁ မတ် ဆောင်း
 စေ၊ ခရွတ်ဦး ၁၀၀-လျှင် ခရွတ်သားလပ်က ငွေ ၅-၁-မတ်
 ဆောင်းစေ၊ ခရွတ် ၁၀၀-လျှင် ခရွတ်သားလပ်က ၎င်းနည်း
 ပြုစေ၊ အရွက်အခက်ကို စီရင်နည်း ဖြစ်သတည်း။

တောင်ကမ်းကို အတွင်းပြင် စီရင်နည်းကား—အတွင်း
 ၃-ရပ်၊ အတွင်း ၄-ရပ်၊ အလယ် ၄-ရပ် အမျိုးအဆက်
 တည်း၊ တည်ထောင်လပ် ၈-ရပ်ပြင်၊ အတွင်း၊ အတွင်း
 ပြင် ၇-ရပ်၊ ပြင် ၄-ရပ်၊ ပေါင်း ၁၉-ရပ် လက်ဘက်က
 ၂၅-ဆောင်း၍ပေးစေ၊ အတွင်းတောင်လက်ဘက် ၁၀၀-
 လျှင် ပြင် ၃၇-တောင်အဝင်၊ ၇-ရပ်ပြင်၊ တောင်လင်တောင်
 က ဖြစ်လျှင်၊ လက်ဘက် ၁၀၀-လျှင် ၅၀-ဆောင်း၍ပေး
 စေ၊ တောင်ကမ်းကို စီရင်နည်းဖြစ်သတည်း။

လက်ဘက်တို့ပယ်နည်း ကျောနည်း ပေးမြဲ ကမ်းမြဲ
 လှမ်းမြဲသည်ကား—ကန်မကူး မိုးမဖြန်း ရေမသွမ်း ရေမ
 ကြွေး ကျောခြင်ပကတိ ဖြစ်လျှင် ငါးပုံခွဲပယ်စေ၊ ချင်းတ
 တင်ကိုလက်ဘက် ၅၀-လျော့စေ၊ ချက်ကျည်းရောင်း၊ ချင်း
 တတင်ကို ၅၀-လိုက်စေ၊ ကန်ကူးမည် မိုးဖြန်းမည်၊
 ရေကျွေး ရေသွမ်း ဖြစ်မည် လေးပုံခွဲပယ်စေ၊ ချင်းသား

၁၀၀-လျှင်၊ ကျည်းရောင်ပါ ၂၊ ကျောစေ၊ ရေကြွေးရေ
 စိမ်ချင်းဖြစ်လျှင် ၄-ပုံပယ်စေ၊ ကျောကျည်းရောင်ပါ ၄-ပုံ
 ၄၀-မှာ လက်ဘက်အသား ၁၀၀-ကို ၂၅၀-ကျောစေ၊
 တိုက်ချိန်၍ ရောင်းဝယ်လျှင် ဆွဲရာဇူအောက် ရောက်သည်
 ဖြစ်၍ ပေးမြဲ ကမ်းမြဲထုံး တမျိုးရှိရာ ချင်းတတင်လျှင်
 ၄၅-မတ်လျော့စေ၊ မတိုက်မချိန်စုရာ ထိုအသားကိုမှန်း
 ထားကာလ၊ ပေးယူပြေငြိမ်းကြလျှင် ချင်းတတင်ကို၊ ဂတိ
 ဝတ်ရှိသည်အတိုင်း ချင်းရှင်ကငွေခံလျော့စေ၊ မတိုက်မချိန်
 ဈေးနှုန်းပေါက်မှန်းထား ပြောဆိုဝယ်ချမ်းကြသည်ဖြစ်လျှင်၊
 ချင်းတတင်ကို ဘမ်းလပ်တွက် ချင်းရှင်က ဝယ်သူကို၊
 ငွေခံပေးစေ၊ ပယ်ရိုးပယ်တမ်း ကျောရိုးကျည်းရောင်ပေးမြဲ
 ကမ်းမြဲများကို သတိထား၍ ဆင်ခြင်စီရင်ရာသည်။

လက်ဘက်တို့ခွဲနည်း၊ ၃-ခါတက် ၃-ခါဆင့်၊ အောက်
 အထက်မညီ စီရင်နည်း၊ ၄-ထောင့်မလွှား၊ မမှန်မကန်၊
 ဘက်ဝါးပတ်ကိုရှာနည်း၊ ညှိနည်း၊ တိုင်းထွာနည်း၊ များကို
 သတိထား၍ မမှားမတိမ်းရအောင် ကုန်သည် အရောင်း
 အဝယ်တို့ မသာမနာရှိအောင် ရှေးအစဉ်အလာ စီရင်ထုံး
 စီရင်နည်းများကို မခြားမမှား မတိမ်းရအောင်သတိထား၍
 ဆုံးဖြတ်ခြားနားရာသည်။

ချင်းတတင်ပေါင်း၄-ချက်၊ ပစ္စယ်၈-ချက်၊ ၄-ထောင့်၊
 ၄-လွှား၊ ၁၅-ပတ်၊ သားပုတ်သားလောင်၊ တင်ချောင်နံ
 ကပ်၊ ရွက်ပျောက်၊ ရွက်ကျား၊ ရွက်ပါး၊ ရွက်ကျင်၊
 ကြေးမနေ၊ အထွေထွေလက်ဘက်ထဲတွင် ရှိသည့်အမှုများ
 ကို ဝယ်သူတို့မကြည့်၊ ချင်းခေါင်းကိုခွဲလျှင်၊ အရှေ့အနောက်

တောင်အရပ်၊ လက်ဘက်ထွန်းကားရာအရပ်ကို လက်ဘက်
ပေါင်းလှည့်ရမည်။ ခွဲထားသူကိုကိုင်၍ အနောက်အရပ်ကို
ထားဦးညွှန်ပြ၍ ခွဲရာသည်။

ထားကိုင်၍ခွဲသူကို ရောင်းသူကငွေခံပေးစေ၊ ဝယ်သူက
လည်း ခံပေးစေ၊ ၎င်းနှစ်ဦးတို့ မပေးနေလျှင် ချင်းခွဲသည့်
ထားကို ခွဲသူယူသင့်သည်။ ၄-ထောင် ၄-လွှားများမှာ
ဘက်ဝါးကပ် ၄-ချပ်ကိုထပ်၍ ၄-မျက်နှာ ကာဆီးလွှာရ
သည်။ စာတမ်းဆိုသည်မှာ တောင်စည် ၂-ချပ် ထပ်၍
၁၅-ချပ်ထိလွှာသည်။ ပေါင်စီးပေါင်ဘိုးကိုမှာ ဘက်ဝါး
ပတ် ၇-ပြား၊ တောင်စည် ၇-ချပ်ထိလှည့် ဘုံးပိတ်သည်။
ကုပ်စီးကုပ်နှိပ်တို့မှာ စွယ်မ ၅-ပြား၊ စွယ်ရောင် ၄-ပြား၊
စွယ်ချပ်တဘက် တချပ်စီ၊ ချင်းတဘက်လျှင် ပေါင်း ၁၀-
ဘိစီး၍ ကွပ်ညှပ်ထည့်ချေသည်။

လက်ဘက် အသက်ကို စွယ်အောက်အထက် အညီ
ဘမ်းတက်ဘမ်းဝက်ကျနှင့် ညှိနှိုင်း တိုင်းထွာညီ ချေလျှင်
ဝယ်သူက တိုက်ချိန်ခွဲချမ်းသည့်အသားကိုယူစေ၊ ၄-ထောင်
၄-လွှား၊ ၁၅-ဘန်ချင်း ခွန်ချင်းလွှာကို ရောင်းသူကယူသင့်
သည်။ မယူလိုလျှင် ချင်းဘိုးထားကို ကုပ်ဘိုး၊ နားပန်ဘိုး၊
တင်လုပ်ခအတွက်များကို ဝယ်သူက တောင်းပန်တိုးလျှိုး၍
ရောင်းသူကိုပေးစေ၊ စပ်ကြားစုံရာ ဖွဲ့ခြားတို့ကလည်းရောင်း
သူဝယ်သူ နှစ်ဦးနှစ်ဝ မသာမနာ အနာမာသ အကျယ်အ
ပွားစကားမများစေရ၊ ကြေချမ်းအောင် သတိထား၍ စီရင်
ရာသည်။ ။ပြီး၏။

၂၂၃-ကာလကတ္တားသွား
နေ့စဉ်မှတ်စာတမ်း

(ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၄-ရက်)

သက္ကရာဇ် ၁၂၃၇-ခု၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၄-ရက်သော
ကြာနေ့နံနက် မိုးသောက်လျှင် ဂယာမြို့က ထွက်လာခဲ့ရာ
တာ ၅၀၀-ခန့်သို့ရောက်လျှင် ဂယာမြို့တောင် စူးစူးအ
နောက်သို့ စဉ်းငယ်ယွန်းသည့်အရပ်တွင် မဟာဗောဓိအနီး
ရှေးသီရိဓမ္မာသောကမင်း တည်ထားခဲ့သည့် စေတီကြီးကို
ခရီး ၃-တိုင်ကွာစွာ မားမားမြင်ရသည်။ နံနက် ၁၀-နာရီ
အချိန်ရှိလျှင် မဟာဗောဓိပင်သို့ရောက်သည်။

အတင် အလှူတော် သေတ္တာများမှာ တင်ခဲ့ရင်း
ကုလားအုပ်လှည်းရထားကြီး ဂယာမြို့ကလွန်လျှင် အသွား
အလာခဲခက်မည်ဖြစ်၍ နွားကလှည်းသို့ ကူးပြောင်း တင်
ဆောင်ခဲ့ရသည်။

ဂယာမြို့က မဟာဗောဓိသို့ ကူးသည့်လမ်း ၃-လမ်းရှိ
သည်။ အရှေ့စွန် နေရဉ္စရာမြစ်ကမ်းတလျှောက်မှာ သဲပြင်
ချပ်လျက်ရှိသောကြောင့် လှည်း၊ ရထား အသွားအလာခဲ
ခက်သည်။ အနောက်စွန် အင်္ဂလိပ် ပြင်ဆင်ထားသည့်
လမ်းမှာ လမ်းဝဲယာ သစ်ပင်ကြီးအများ စီစဉ်ပေါက်ရောက်
သာယာကောင်းမွန်လှသည်။ လမ်းကွေ့သောကြောင့် ခရီး
တတိုင်လွန်၍သွားရသည်။

လယ်လမ်းမှာ ပြင်ဆင်ထားသည့် လမ်းမဟုတ် သော်
လည်း သွဲမြေကျောက်မြေ ကင်းလွတ်၊ မြင်းရထားသွား

လာနိုင်သည်။ သံတော်အရာရှိတို့ ၎င်းလမ်းက-ကူးလာခဲ့ကြသည်။

မဟာဗောဓိသို့-သံတော်အရာရှိတို့ ဆိုက်ရောက်ရာ ဗောဓိပင်ကို ဘေးဘိုးစဉ်ဆက်ကစ၍ အမြဲစောင့်ရှောက်နေထိုင်သူ မဟန္တဂီမည်သော ဇော်ဂျီက သံတော်အရာရှိတို့နှင့် ပါသမျှလူတို့ကို တိုက်အိမ်နေရာချထား ကောင်းမွန်စွာ လက်ခံပြုစုသည်။ ၎င်းဇော်ဂျီသည် တပည့်လက်သားဇော်ဂျီပေါင်း (၁၀၀၀)ကျော်တို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သည်။

မဟာဗောဓိပင်တော် ထက်ဝန်းကျင် တာ ၁၀၀၀၊ ခန့်အတွင်းရှိသည့် ဝတ်တော်မြေများကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရတို့က ၎င်းဇော်ဂျီကို အပိုင်စားကဲ့သို့ ပေးအပ်သည်။ ၎င်းမြေအတွင်း နေထိုင်သူတို့မှာ မဟန္တဂီဇော်ဂျီ ဆင့်ဆိုရာနာခံကြရသည်။ ၎င်းဇော်ဂျီ အသက် ၃၅-နှစ်ခန့်သာ ရှိသေးသည်။ အထက် ဘကြီးတော်ဘုရား လက်ထက် မဟာဗောဓိပင်တော်သို့ အတင်အလှူတော်များနှင့် စေလွှတ်ရာ ၎င်းဇော်ဂျီအဘ ဇော်ဂျီကြီးရှိစဉ်ဖြစ်၍ ယခုကဲ့သို့ပင် ကောင်းမွန်စွာလက်ခံသည်ကို ငယ်ရွယ်စဉ်ဖြစ်သော်လည်း အသေအချာ မှတ်သားမိကြောင်းနှင့် ၎င်းဇော်ဂျီက ပြောဆိုသည်။

မဟန္တဂီ ဇော်ဂျီမှာ အရှေ့အနောက် ၃၃-တာ၊ တောင် မြောက် ၁၂၄-တာ၊ အရပ် ၉-တောင်ရှိ အုဋ်တံတိုင်း အရံအတွင်း၊ ၃-ပိုင်းကန့်ကွက်၍ တောင်စွန်အပိုင်းမှာ ဧည့်သည်တို့ တဲခိုနေထိုင်ရန် ရေတွင်းရေကန်နှင့်တကွ အုဋ်တိုက်ကြီး ၁၊ ၎င်းအုဋ်တိုက်မြောက်ဘက်

၃-တာခန့်ကွာတွင် ဘကြီးတော်ဘုရားလက်ထက် အတင်
အလှူတော်များနှင့် စေလွှတ်ရာ လုပ်ဆောင်တည်ထား
သည့် စတုရန်း ၆-တောင်၊ အရပ် ၁၅-တောင်ခန့်၊ ဘုံ
၅-ဆင့်သံထီးစိုက်၊ ကျောက်စာဂူ-အုဋ်ပြာသာဒ် ၁၊ ၎င်း
အရှေ့ ၅-တောင်ကွာ၊ အရပ် ၇-တောင် အုဋ်တိုင်ပေါ်
တွင် အဝ ၃-တောင်၊ အရပ် ၅-တောင်ခန့် သံထီး (၁)
တင်ထားသည်။

အရံအုဋ်တံတိုင်း အလယ်ပိုင်းတွင် မဟန္တဂီဇော်ဂျီ
နေထိုင်သည့်တိုက်ကြီးနှင့် ပတ်လည် အရံအုဋ်တိုက် ၁၄-
လုံးရှိသည်။ မြောက်စွန် အပိုင်းတွင် ရေတွင်းရေကန်နှင့်
တကွ ဥယျာဉ် စိုက်ပျိုးပြုစု ဖြစ်ထွန်းလျက်ရှိသည်။

မဟာဗောဓိပင်တော်မှာ— မဟန္တဂီဇော်ဂျီ နေထိုင်
သည့် အုဋ်တိုက် အရံ တံတိုင်းက အနောက်တည့်တည့်
တာ ၇၀-ကွာ အပရာဇိတပလ္လင်တော်ရာတွင် သီရိဓမ္မာ
သောကမင်း တည်ထားခဲ့သည့် အုဋ်စေတီကြီး ပြုပျက်
လျက်ရှိသည်။

၎င်းစေတီတော် ဘိနပ်အုဋ်ခုံပလ္လင်မှာ ဗောဓိပင်တော်
ပါပိုက်၍ တည်လုပ်သောကြောင့် စတုရန်း ၅၇-တောင်၊
အမြင့် ၁၂-တောင်ရှိသည်။ ၎င်းအထက် ဗောဓိပင်တော်
ရှေ့တွင် စေတီတော်အရပ် အတောင် (၁၀၀) ခန့် မြင့်
သည်။

ဗောဓိပင်တော်မှာလည်း ပင်စည်ခက်မ၊ အခွဆုံသို့
ရောက်အောင် အုဋ်ခုံကြီးပေါ်တွင် အရပ် ၆-တောင်

ခန့် အုဋ်ပလ္လင်ငယ်ဆင့်လျက်ရှိသည်။ ဗောဓိပင်တော်မှာ နှစ်ကာလ ရှည်မြင့်လှသောကြောင့် ပင်စည်ခက်မဆိုက အရှည် ၂၀-တောင်ခန့် အနောက်တောင်သို့ ညွတ်လျက် ရှိသည်။ အကိုင်းတခုသာ အထင်အရှား ကျန်ရှိသည်။ လမ်းလမ်းရှင်၍ စိမ်းစိမ်းစိုသော အခက်အရွက်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်။

ပင်ခြေက ပင်စည် ခက်မဆိုရောက် အတောင် (၅၀) ခက်မဆိုက အညွန့်ဖျားရောက် (၅၀) တောင်၊ ၂-စု အတောင် (၁၀၀) မြင့်ကြောင်း၊ ကျမ်းဂန် အထွက်အရှိ နှင့် ယခုမျက်မြင် ချင့်ချိန်လျှင် နှစ်ပေါင်း (၂၄၀၀) ကျော် ကာလရှည်မြင့်သည် တကြောင်း၊ အုဋ်ခုံပလ္လင် အဆင့်ဆင့် တည်လုပ်ထားသည် တကြောင်း များကို ထောက်၍ ကျမ်းဂန် အထွက်အရှိ အတိုင်းပင်၊ မှန်ကန် ညီညွတ်သည်ဟု ယူရန်ရှိသည်။

ဗောဓိပင်တော်မှ အရှေ့မြောက် ၅-တာခန့်ကွာ၊ အပြန် ၅-တာခန့်ကျယ်၍ ၆-တောင်ခန့် မြင့်သည့် ကုန်းပေါ် တွင် ဘီနာ ၁၀-တောင်၊ အတောင် ၂၀-ခန့် စေတီ တခု တည်ထားလျက်ရှိသည်။ ၎င်းကုန်းသည် အနိမိသ ကုန်းပင်ဖြစ်သည်။

ကုန်းနှင့် ဗောဓိပင်အကြား ရတနာစင်္ကြံ တော်ရာတွင် ဟိန္ဒူလူမျိုးတို့နတ်ဂူတည်ထားလျက်ရှိသည်။

ဗောဓိပင်တော်မှာ ၄၃-တာကွာ အရှေ့တောင် အရပ် တွင် ရေအိုင်တခု အဝန်းတာ ၁၀၀-ကျော်ရှိသည်။ ရေ လည်း နွေမိုးမပြတ်ပင်တည်သည်။ မုဗ္ဗလိန္ဒာအိုင်ဟု မုချယူ ခံရသည်။

ဗောဓိပင်တော်မှ အရှေ့တာ ၁၀၀-ခန့်ကွာတွင် နေ ရှေ့ရာမြစ် အနောက်တောင်အရပ်က စီးလာ၍ အရှေ့ မြောက်အရပ် ဝင်္ဂါမြစ်သို့ ပေါင်းဆုံသည်။ ၎င်းမြစ်အ ကျယ် တာ၁၅၀-ခန့်ရှိသည်။ မြစ်အရှေ့ဘက် တာ၃၀၀- ခန့်ကွာတွင် ညောင်ပင်ကြီးရှိသည်။ ၎င်းညောင်ပင်မှာ ယခုတိုင် နတ်ပူဇော်မြဲရှိသည်။

၎င်းညောင်ပင်အနောက် တာ ၂၀၀-ခန့် မြစ်အရှေ့ ဘက်ကမ်းတွင် ဘက္ကီရိုဂေါင်ဟု ခေါ်ဝေါ်သောရွာရှိသည်။ မြန်မာပြန်လျှင် ဆိတ်ကျောင်းရွာအမိပွဲယ်ရသည်။

၎င်းရွာအရှေ့မြောက် မနီးမဝေးတွင် အုဋ်တိုက်ကြီးပြို ပျက်သည့်နေရာ အုဋ်ကျိုးအုဋ်ပဲ့နှင့်တကွ ကုန်းကြီးအထင် အရှားတွေ့ရှိသည်။ ရှေးအထက် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလ က ရွာရှေ့ညောင်ပင်တွင် ညောင်စောင့်နတ်ကို ဆွမ်းပန်း မပြတ် တင်လှူပူဇော်လေ့ရှိသည်။ သူဌေးကြီးအဆက်ဆက် တို့ တိုက်အိမ်နေရာဖြစ်ကြောင်းနှင့် အများပြောဆိုကြသည် ကိုထောက်လျှင် သုဇာတာတိုက်အိမ်ရာပင်ဖြစ်သည်ဟု မုချ ယူသင့်သည်။

သတ္တဌာနအဝင် ရတနာယရ၊ ရာဇာယတန များမှာ တာလအရှည် အထင်အရှား တည်ထွန်း လောက်သည့် အရာဌာနမဟုတ်ဖြစ်၍ မှတ်သားရန် တစုံတခုမတွေ့သေး သော်လည်း ကျမ်းဂန်အထွက်အရှိအတိုင်း အလံတာကွာ ထောက်၍တည်ရာအရပ်ကိုယူသင့်သည်။

ဗောဓိပင်တော်ပတ်လည် ၄-မျက်နှာတွင် သီရိဓမ္မာ သောကမင်း လုပ်ဆောင် တည်ထားခဲ့သည့် တံတိုင်းရာ စတုရန်းတာ ၆၀-ခန့် မြေမြင့်လျက် တွေ့ရှိသည်။

ဗောဓိပင်တော်သို့ ဆိုက်ရောက်သည့်နေ့ ညနေချမ်းအ
 ချိန် ဆောင်ယူလာသည့် အတင်တော် အလှူတော်များကို
 သေတ္တာမှထုတ်ဘွင့် ဗောဓိပင်ရှေ့တွင် စီစဉ် ခင်းကျင်း
 ထားပြီးလျှင် ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီး ဝန်ထောက်တော်မှစ၍
 ပါသမျှလူကြီးလူငယ်တို့ ပဉ္စသီခံယူ ကြည်ညို ဖူးမျှော်ပူဇော်
 လှူဒါန်းကြသည်။ ပြီးလျှင် မဟန္တံဇီဇော်ဂျီကို စေ့စုံအောင်
 ပြသ၍ သေချာစွာ သေတ္တာထည့်သွင်း သေ့ခတ်ပိတ်ပြီး
 လျှင် စာရင်းနှင့်တကွ အပ်နှံသိမ်းထားစေသည်။

မဟန္တံဇီဇော်ဂျီကို သနားတော်မူလိုက်သည့် ရှေ့ကွပ်
 ကျောက်စီ တောင်ငွေကိုလည်း ၎င်းသို့ ပေးအပ်သည်။
 မဟန္တံဇီဇော်ဂျီကလည်း ဘုန်းတော်ကြီးကြောင်း သက်တော်
 ရှည်ကြောင်း ဆုတောင်းဆုယူပြုလျက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ
 ခံယူသည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၅-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၅-ရက် စနေနေ့ နံနက် ၁၀-နာရီ
 အချိန် မဟာဗောဓိပင်တော်သို့ သွားရောက် ဖူးမျှော်ကြပြီး
 နောက် ဗောဓိပင် ညွတ်ကိုင်းရှိသည်ကို အုဋ်တိုင်လုပ်
 ဆောင် ထောက်ခံရလျှင် ထာဝရ အမွန်ရှည်စွာ ခိုင်ခန့်
 ကောင်းမွန်သဖြင့်ကုသိုလ်အထူး ဖြစ်ပွားရန်ရှိသည့်အတိုင်း
 သံတော်အရာရှိတို့နှင့် ပါသမျှလူကြီး လူငယ်တို့က သဒ္ဓါ
 တရားရှိသည့်အလျောက် ထည့်လှူစုဆောင်း ရရှိသည့်ငွေ
 ဒင်္ဂါး ၂၅၀-ကို မဟန္တံဇီဇော်ဂျီသို့ပေးအပ်ရာ နေ့ရက်မကြာ
 ပြီးအောင် အုဋ်တိုင်ကြီးစွာ လုပ်ဆောင် ထောက်ခံပါမည်
 ပြောဆိုခံယူသည်။

မဟန္တဂီဇော်ဂျီနှင့် တပည့်ဇော်ဂျီတို့ကိုလည်း “မဟာ
ဗောဓိပင်တော်ကို အမြဲစောင့်ရှောက် နေထိုင်သူများဖြစ်
သည်။ နောက်ကိုလည်း အမွန်ရှည်စွာ တည်ထွန်းအောင်
စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းစေရန် အကြောင်းဖြစ်သည်” ရည်
ရွယ်မြှော်ထောက်ပြီးလျှင် မဟန္တဂီဇော်ဂျီကို ငွေဒင်္ဂါး ၅၀၊
တပည့် လက်သား ဇော်ဂျီများကို ငွေဒင်္ဂါး ၅၀-၂-စုငွေ
ဒင်္ဂါး ၁၀၀-ဆုပေးခဲ့သည်။

မဟန္တဂီဇော်ဂျီကလည်း သံတော်အရာရှိတို့ ကိုးကွယ်
ပူဇော်ရန် ဗောဓိသား၊ ဗောဓိမြေများကို ပေးလိုက်သည်။

သည်ကဲ့သို့ သံတော်အရာရှိတို့ မဟာဗောဓိပင်တော်သို့
ရောက်၍ အတင်အလှူတော်များကို တင်လှူပူဇော်ကြောင်း၊
မဟန္တဂီဇော်ဂျီသို့ ရွှေကွပ် ကျောက်စီတောင်ဌေးနှင့် ဆုငွေ
ဒင်္ဂါး ၁၀၀-ပေးကြောင်း၊ ဗောဓိပင်တော် ညွှတ်ကိုင်သည့်
ကို အရှင်တိုင်လုပ်ဆောင် ထောက်ခံရန် ငွေဒင်္ဂါး ၂၅၀-
ပေးခဲ့ကြောင်းများကို နောင်အစဉ်အဆက် အမှတ်အသား
ထင်ရှားရစ်အောင် စာရေးသား ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ။
စာလက်ကား-

“သက္ကရာဇ် ၁၂၃၇-ခုပြာသိုလပြည့်ကျော် ၄-
ရက် ၆-ကြာနေ့ နံနက် ၁၁-နာရီအချိန် ဝန်ရှင်
တော် သေနတ်ဝန် ကင်းဝန် လယ်ကိုင်မြို့စားမင်း၊
သတိုးမင်းကြီး မဟာမင်းလှ စည်သူကျော် ဝန်
ထောက်တော် မြောင်လှမြို့စားမင်း-မင်းကြီး၊ သီရိ
မဟာဇေယျသူ၊ သံတော်ဆင့် မင်္ဂလာသောင်တင်းပျံ
လှေအုပ်၊ မဟာမင်းတင်မင်းကျော်၊ စာရေးကြီး မင်း

လှကျော်ထင်စည်သူ၊မင်းလှသီရိကျော်ခေါင်၊ နေမျိုး
 သိဒ္ဓိကျော်ထင်၊ ဗြိတိုက်သံဆင့် နေမျိုးသိဒ္ဓိကျော်စွာ၊
 စကားပြန်-မောင်ပေါက်ထွန်း၊ စာရေးတော်၊ ပညာ
 တော်သင်တို့နှင့် ရန်ကုန်မြို့ ကျောင်းတကာ ဦးဘိုး
 ညှင်း၊ ဦးဘိုးကြီးတို့ပါ စုစုလူပေါင်း ၂၂-တို့ ဗုဒ္ဓ
 ဂယာမဟာဗောဓိပင်တော်သို့ ဆိုက်ရောက်၍ ဆောင်
 ယူပါလာသည့် သပြာ ၄၇၄၂၄-ပြားတန် အတင်
 အလှူတော်များကို စီစဉ်ခင်းကျင်း မဟာဗောဓိ
 ညောင်တော်ကိုတင်လှူ ပူဇော်ပြီးလျှင် သေချာစွာ
 သေတ္တာထည့်သွင်း၍ မဟန္တဂီဇော်ဂျီသို့ စာရင်းနှင့်
 တကွ ပေးအပ်သိမ်းထားစေသည်။

မဟာဗောဓိပင်တော် အနောက်တောင်ထောင့်
 သို့ ကိုင်းညွတ်ရှိသည်ကိုလည်း အမွန်ရှည်စွာ ခိုင်ခံ့
 ကောင်းမွန်သဖြင့် ကုသိုလ်အထူး ဖြစ်ပွားအောင်
 အံ့ဩတိုင်လုပ်ဆောင်ထောက်ခံရန် ငွေဒင်္ဂါး ၂၅၀-
 ကို မဟန္တဂီဇော်ဂျီသို့ အပ်၍ လုပ်ဆောင်ထောက်ခံ
 စေသည်။ မဟန္တဂီဇော်ဂျီနှင့် တပည့်ဇော်ဂျီတို့ကို
 လည်း မဟာဗောဓိပင်တော်ကို ကောင်းမွန်ရိုသေ
 စွာ ကြည့်ရှုစောင့်ထိန်း သူများဖြစ်၍ မဟန္တဂီ
 ဇော်ဂျီကို ငွေဒင်္ဂါး ၅၀-အရံတပည့် ဇော်ဂျီတို့ကို
 ၅၀-၂-စု ၁၀၀-ပေးခဲ့သည်။ ။ သက္ကရာဇ် ၁၂၃၇-
 ခု၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၄-ရက်၊ ၆-ကြာနေ့ ဘုန်း
 တော် အလွန်ကြီးမြတ်တော်မူလှသော မြန်မာနေ
 ထွက်ဘုရင် မင်းတရားကြီးဘုရားက မဟန္တဂီဇော်ဂျီ
 ကို မဟာဗောဓိပင်တော်ကို အခြံစောင့်ရှောက်

ထိန်းသိမ်း နေထိုင်သူဖြစ်၍ ရွှေကွပ်ကျောက်စီ တောင်ဝှေး ၁-သနားတော်မူသည်။”

၎င်းစာ ၂-စောင်တွင် ဝန်ရှင်တော် သေနတ်ဝန်ကင်း ဝန်လယ်ကိုင်းမြို့စား မင်းကြီး၊ ဝန်ထောက်တော် မြောင်လှ မြို့စား၊ မင်းနှစ်ပါး လက်မှတ်ထိုးပြီးလျှင် စက္ကူစာတွင် တချက်၊ စာအိပ်တွင်တချက် ဥဒေါင်းရုပ် ချိပ်တံဆိပ်ခတ် မှတ်ပေးအပ် ခဲ့သည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၆-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၆-ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ နံနက် ၁၀-နာရီအချိန် မဟန္တဂီဇော်ဂျီကို တိုင်ပြော နှုတ်ဆက်ခဲ့ပြီးလျှင် ဝန်ရှင်တော် သေနတ်ဝန် ကင်းဝန်မင်းကြီးနှင့် သံတော် ဆင့် မင်္ဂလာသောင်တင်းပျံလှေအုပ်၊ စာရေးတော်ကြီး ဦးမြ၊ စာရေးတော် မောင်ဘိုးလှ၊ မောင်ဘိုးလှ၊ မောင်ဆင်၊ ပညာတော်သင် မောင်ထွန်းလင်း၊ အုန်းဘူးတို့မှာ နေရဉ္စ ရာမြစ်ကမ်းတလျှောက်ကို ကြည့်ရှုလို၍ မဟန္တဂီဇော်ဂျီက ဂယာမြို့ရောက် လိုက်ပို့စေသူ လက်ထောက်ဇော်ဂျီ ဝါသု ဒေဝနှင့် အရှေ့စွန် နေရဉ္စရာမြစ်ကမ်းသို့ ရထားမစီး ခြေ လျင် ထွက်ခဲ့ကြသည်။

ဝန်ထောက်တော် မြောင်လှမြို့စားမင်း စာရေးတော်ကြီး ဦးကြီး၊ ဦးဘိုးလှ၊ မြတိုက်သံဆင့် မောင်ပေါက်ကျိုင်းတို့ နှင့် ကျန်လူတို့မှာ စီးခဲ့ရင်းရထား ၆-စီးနှင့် လမ်းချော မော ကောင်းမွန်ရာ အနောက်စွန်လမ်းကပြန်လာကြသည်။

အရှေ့လမ်း ထွက်လာသူ ဝန်ရှင်တော် မင်းကြီးနှင့်ပါ လူတို့မှာ မွန်းလွဲ ၁-နာရီခန့်ရှိမှ ဂယာမြို့သို့ ရောက်သည်။

ရထားနှင့် အနောက်လမ်းလာသူတို့မှာ နေ့ ၁၂-နာရီ အချိန်က ဂယာမြို့သို့ရောက်နှင့်သည်။

မဟန္တဂီဇော်ဂျီက ဂယာမြို့သို့လိုက်ပို့စေသည်။ ဝါသုဒေဝဆိုသူ ဇော်ဂျီသည် လူကဲလူရိတ်ကို အလွန်သိတတ်သည်။ ပျော်ရွှင်လိုသောစိတ်သဘောဆန္ဒ အလွန်အားကြီးသည်။ မိမိကိုယ်ကို ဇော်ဂျီဖြစ်သည်ဟု အလေးမပြုသဘောမထား၊ ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီးနှင့် အရာရှိတို့ ဝမ်းမြောက်နှစ်သက် ကြည်လင် ရှင်လမ်းအောင် ပြုလုပ်တတ်သည်။

၎င်းဇော်ဂျီကို ဗောဓိပင်စောင့် လူပြန်တော်တို့နှင့် သင့်တင့် ညီညွတ်စွာ နီးနှောပေါင်းသင်း ကူညီဆောင်ရွက်ရန် ရှိသည်များကို ကြိုးစားအားထုတ် ကူညီဆောင်ရွက်ရမည် မှာထားပြောဆို၊ ငွေ ၃-သုံးဒင်္ဂါး၊ ပဲသုံးဒင်္ဂါးအသင့် အလျော် ဆုပေးလိုက်သည်။ နေမွန်းလွဲ ၄-နာရီအချိန်မှ ဂယာမြို့က ပြန်သွားသည်။ ၎င်းနေ့ည ဂယာမြို့ဘိဝံလိုတိုက်မှာ အိပ်နေကြသည်။

(၎င်း လပြည့်ကျော် ၇-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် (၇) ရက် တနင်းလာနေ့၊ နံနက် ၅-နာရီအချိန်၊ ဂယာမြို့မှ ထွက်လာခဲ့ရာ ၈-နာရီခွဲအချိန် ဗေလားရွာ ဘံဂလိုစခန်းသို့ ဆိုက်ရောက်ပါသည်။

ဗေလားရွာသို့မရောက်မီ ဗေလားရွာတောင် တတိုင်ခန့်ကွာ၊ နီးရီးရွာသို့ ဆိုက်ရောက်စဉ် အရှေ့မြောက်အရပ် ခရီး၃-တိုင်ခန့်ကွာတွင် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ကိုကြည့်ရှုရာ အခြားအရပ်များက ကြည့်ရှုသည်ထက် ၎င်းအရပ်က လင်းတ

ငှက်သန္တာန်ပီပြင် ထင်ရှားစွာ မြင်ရသည်ကို ထောက်၍ ငါတို့ဘုရားလက်ထက်တော် အထင်အရှားရှိသည့် ဂိဇ္ဈကုဋ် တောင်သည် ၎င်းတောင်အမှန်ဖြစ်ကြောင်းကို ယုံယုံ ကြည်ကြည် မှတ်ယူသင့်သည်။

၎င်းဗေလားရွာစခန်း ဘံဂလိုတိုက်တွင် ထမင်းချက် ပြုတ်စားသောက်ကြပြီးလျှင် နေ့ ၁၁-နာရီအချိန်ထွက်လာ ခဲ့ကြပြန်ရာ မွန်းလွဲ ၃-နာရီခွဲအချိန် ဂျရနာဘက်ရွာစခန်း ဘံဂလိုအုဋ်တိုက်သို့ ဆိုက်ရောက်၍ ညစာထမင်းချက်ပြုတ် စားသောက် အိပ်နေကြသည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၈-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၈-ရက် အင်္ဂါနေ့ နံနက် ၄-နာရီ အချိန် ဂျရနာဘက်ရွာ ဘံဂလိုအုဋ်တိုက်က ထွက်လာခဲ့ရာ နံနက် ၈-နာရီခွဲအချိန် နိမ္မာနာဒရွာစခန်းသို့ ဆိုက်ရောက်၊ နံနက်စာထမင်းချက်ပြုတ်စားသောက်ထွက်လာခဲ့ရာ မွန်းလွဲ ၃-နာရီအချိန် ဘံဂီပူရွာမီးရထားရုံသို့ ဆိုက်ရောက်သည်။ ၎င်းနေ့ ၅-နာရီခွဲအချိန် ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီး၊ ဘင်္ဂလား စာရေးတော်ကြီး၊ ရန်ကုန် ကျောင်းတကာ ဦးဘိုးညွှင်း၊ ဦးဘိုးကြီး၊ စကားပြန် မောင်ပေါက်ထွန်း၊ စာရေးတော် ဒမင်ထွန်း၊ မောင်ဘိုးလှတို့နှင့် လူငယ်များပါ မီးရထား ဒီးနင်း၍ ဘင်္ဂလားမြို့သို့ ပြန်လာကြသည်။

ဝန်ထောက်တော်မင်းနှင့်အပေါင်းပါ ဤတာလျံသွား သံတော်အရာရှိတို့မှာ ယခုနေ့ ဘုံပိုင်မြို့သို့ အဖြောင့်သွား မီးရထား မရသည်နှင့် နက်ဖန် ၁၂-နာရီအချိန်တိုင် ဘုံပိုင် မြို့သို့ အဖြောင့်သွားမီးရထားကို ၎င်းမီးရထားရုံတွင် စတင်ချ ရပ်ဆိုင်းခံနေရစေကြသည်။

မီးရထား အပြန်စခန်း လမ်းအကြောင်းအရာများမှာ အထက်လာစဉ်အမှတ်အသား-ရေးပြီးအတိုင်းဖြစ်၍ ထပ်မံ မရေးပြီ။

အသွားမီးရထားမှာ ဘင်္ဂလားက ဘင်္ဂါပူမြို့ရောက် တနေ့နှင့်တညသွားရသည်။ အပြန်မီးရထားမှာ ဘင်္ဂါပူမြို့က ဘင်္ဂလားမြို့ရောက် တညသာသွားရသည်။

၎င်းည ၅-နာရီခွဲအချိန် ဘင်္ဂလားမြို့ အနောက်ဘက် ဟောက်ရားခေါ်မီးရထားရုံသို့ဆိုက်ရောက်သည်။ ၎င်းတွင် ဘင်္ဂါပူမြို့က ကြေးနန်းနှင့်မှာထားပြီးဖြစ်၍ ဤတာလျံကောင် စစ် လာမိရိုးက မြင်း ၂-စီးကရထား ၂၊ စကြာယဉ်ပျံ ကပ္ပိ တန်ပြောင်း က ရထား ၁၊ ဘင်္ဂလား စာရေး တော်ကြီး အိမ်က ရထား ၁၊ အသီးအသီး အသင့် စောင့်နေကြသည်။ မင်းကြီးနှင့် အပေါင်းပါလူတို့ ၎င်းရထားများကို စီးနင်း ပြီးလျှင် ဘင်္ဂလားစာရေးတော်ကြီး တိုက်သို့ လာကြသည်။ စကြာယဉ်ပျံသင်္ဘောတော်မှာ နေထိုင်ရန် မပြင်ဆင်ရသေး ဖြစ်၍ စာရေးတော်ကြီး တိုက်တွင် ရပ်ဆိုင်း နေထိုင်ကြ သည်။

မောင်ပေါက်ကျိုင်းမှာ မဟာဗောဓိသားများကို တင် ဆောင်သည့် လှည်းမရောက်သေးသည်နှင့် ဘင်္ဂါပူမြို့ မီးရ ထားရုံတွင် ဝန်ထောက်တော်မင်းများနှင့်အတူ မဟာဗော ဓိသားကို ဆိုင်းဝံ့စောင့်နေရစ်ရသည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၉-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၉-ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ဝန်ရှင်တော် ကင်းဝန်မင်းကြီး စာရေးတော်ကြီးတိုက်သို့ ရောက်လျှင်

ရောက်ခြင်း ဘုရင်ခံမင်းနှင့် တွေ့ကြုံနှုတ်ဆက်ရန် နေ့ရက် အချိန်များကိုသိရအောင် နိုင်ငံခြားရုံးအရာရှိ ဟန်ဘီးထံ မောင်ပေါက်ထွန်းကို စေလွှတ်တိုင်ပြောဆိုရာ သေချာအောင် မေးမြန်း၍ စာပေးပါမည်။ဟန်ဘီးကမ္ဘာထားလိုက်ကြောင်းနှင့် မောင်ပေါက်ထွန်းပြန်ပြောသည်။

၎င်းနေ့နံနက် ၅-နာရီခွဲကို ချမ်းသာစွာ ဆိုက်ရောက်ကြောင်း ကပ္ပိတန်ပြောင်းထံ အပ်ထားသော ငွေများကို ဘုံဘိုင်မြို့သို့ ပို့ကြောင်း စာရေးတော်ကြီး အစီရင်ခံစာ၊ အညှိုးပြေမင်းကြီး ရေးသည့်စာများကို ဝန်ထောက်တော် မင်းထံပို့ရန် ရေးသားလိပ်မှတ် အသေအချာနှင့် စာတိုက် သို့ပို့သည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၁၀-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၁၀-ရက် ကြာသပတေးနေ့ နံနက် ၆-နာရီအချိန် ဘံကီပူမြို့မှာ ဗောဓိသားကို စောင့်နေရစ်သည့် မောင်ပေါက်ကျိုင်း ဆိုက်ရောက်လာ၍မေးရာ မဟာဗောဓိသားမှာ နက်ဖြန် ၃-နာရီမှ ရောက်မည့်အကြောင်း ဝန်ထောက်မင်းများလည်း ၉-ရက်နေ့ ၁၂-နာရီခွဲအချိန် ဘံကီပူမြို့က ဘုံဘိုင်မြို့သို့ ထွက်သွားကြောင်းနှင့်ပြောသည်။ ဝန်ထောက်တော်မင်းများလည်း ဘုံဘိုင်မြို့တွင် ၇-ရက်ရပ်ဆိုင်းမည့်အကြောင်းနှင့် အစီရင်ခံစာရသည်။

၎င်းနေ့ မြန်မာသံတော်မင်းကြီး နိုင်ငံတော်မှထွက်မည့် နေ့ရက်ကို အမှန်သိလိုကြောင်းနှင့် ဟန်ဘီးက စာပေးသောကြောင့် ၎င်းလပြည့်ကျော် ၁၃-ရက်နေ့ သင်္ဘောသို့ ဆင်း၍ ၁၄-ရက်နေ့နံနက် စောစော ထွက်သွားမည် စာပြန်ပေးသည်။

ကပ္ပိတန်ပြောင်းလာရောက် ၎င်းလပြည့်ကျော်၁၄-ရက် နေ့ ထွက်နိုင်ကြောင်းနှင့်ပြောသည်။ လာမိုရိုးတိုက်အိမ် သို့ လာရောက်နှုတ်ဆက်ပြီးလျှင် စနေနေ့ ၁၀-နာရီအချိန် စားပွဲထိုင်လာရောက်ပါမည့်အကြောင်းနှင့် ဘိတ်ကြား ပြန် သွားသည်။

၎င်းနေ့ မူလာကိုယ်စားလှယ် ဟာရှင် မယ်တယ်ညီ ဟာရှင်မယ်ဘယ် လာရောက် ဥယျာဉ်တွင် ဆာပါပုံရိုက် သည့်ရုံများကို ကြည့်ရှုပြီးလျှင် စားပွဲထိုင် လာရောက်ပါ မည့်အကြောင်းနှင့် ဘိတ်သောကြောင့် တနင်္ဂနွေနေ့ လာ မည် ပြန်ပြောမှာထားလိုက်သည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၁၁-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၁၁-ရက် သောကြာနေ့ သံတော် ဆင့် ၄-ဦးတို့ စာအမှာရေး မောင်ဘားစာများကို ရသည်။ ဝန်ထောက်တော်မင်းနှင့် အပေါင်းပါ သံအရာရှိတို့စာများ လည်း တံဆိပ်လိပ်မှတ် မပျက်စေရ၊ စာအိပ်အသစ် ျည့်သွင်းပြီးလျှင် ဘုံဘိုင်မြို့ရောက် ပို့သည်။ ၎င်းနေ့ ဝန်ထောက်တော်မင်းနှင့် သံအရာရှိတို့ဘုံဘိုင်မြို့သို့ ချမ်းသာ စွာ ဆိုက်ရောက်ကြောင်း ကြေးနန်းစာ ရသည်။ ၎င်းနေ့ မဟာဗေဓိသားမရောက်၍ ကြေးနန်းနှင့် ထပ်မှာထားရာ နက်ဖြန်ရောက်ပါလိမ့်မည်ဟု ဟောက်ရားမီးရထား လူကြီး ကပြောသည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၁၂-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက် စနေနေ့နံနက် ၁၀- နာရီအချိန် ဤတာလျှံ ကောင်စစ် လာမိုရိုးအိမ်သို့ စားပွဲ

ထိုင်သွားကြသည်။ ၎င်းအိမ်တွင် ဓာတ်ကျောက် အမျိုးမျိုး များကို ခွဲခြမ်းသိမြင်တတ်သူ ပေါလဒိရောဆိုသူ တွေ့သည်။ နိုင်ငံတော်က ထွက်သည့် ဓာတ်ကျောက်မျိုးများကို တမျိုးလျှင် အချိန် ၂-ပိဿာခန့် ပေးပို့လျှင် မည်သည့်ကျောက် ရွှေ၊ ငွေ၊ ခဲ၊ ကြေး၊ သံ မည်မျှထွက်သည်၊ အသေအချာ ခွဲခြမ်း ပြန်ပြောနိုင်ကြောင်း၊ ၎င်းဓာတ်ကျောက်များကို ဤတာလျှံ ကောင်စစ်အိမ်သို့ပို့လျှင် ပြီးကြောင်းနှင့်ပြောသည်။

လာမိုရိုးက ဒါကာမြို့လုပ် ရေတကောင်း ၁-နှင့်၊ ၎င်း ရေခွက် ၁-များကို မင်းကြီးသို့ လက်ဆောင်ပေးလိုက်သည်။ ၎င်းတွင် ၂-နာရီ နေထိုင်၍ ပြန်လာကြသည်။ တိုက်အိမ် သို့ ရောက်လျှင် ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီးနှင့် ဘုရင်ခံမင်း၊ ယခု နေ့ ၃-နာရီအချိန် တွေ့လိုပါကြောင်း စာရောက်နှင့်သည်။ ၎င်းနေ့ ၂-နာရီခွဲအချိန် အထက်အကြိုလာမြဲ အရာရှိ မေဇာစမစ်ဆိုသူ လာရောက်ကြိုလာသည်။

ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီးလည်း အင်္ကျီလက်ကျယ် ရှေ့စလွယ် ဆင်ယင်၍ စကားပြန် မောင်ပေါက်ထွန်းနှင့် ရထားစီးနင်း ပြီးလျှင် ဘုရင်ခံမင်းတိုက်သို့ သွားကြသည်။ ရောက်လျှင် ဘုရင်ခံမင်း ပကတိနေမြဲတိုက်ခန်းတွင် အတွင်းဝန် အာချစ်စင်နှင့်အတူ ဆီးကြို လက်ခံသည်။

ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီး မဟာဗောဓိသို့သွားရာ အလိုအတိုင်း ပြည့်စုံပါ၏လားဟု မေးသည်။ မင်းကြီးက ပြည့်စုံကြောင်း ပြန်ပြောသည်။ နက်ဖြန် ၄-နာရီ သင်္ဘောသို့ဆင်း၍ သံဘက်နံနက်စောစော ပြန်ပါတော့မည် မင်းကြီးက ပြောသည်။ ကောင်းပါပြီ-လမ်းခရီးချမ်းသာစွာ ရောက်ပါစေ ဘုရင်ခံမင်းက ဆိုသည်။

ဂရိဘနားဘေဘားတို့အပြန် ကြိုယူရန် လူလက်နက် စကား နေရာကျကြောင်းနှင့် ရှေ့မြို့တော်ရှိ အရေးပိုင်က ကြေးနန်းစာရသည်၊ ဘုရင်ခံက ပြောသည်၊ ၎င်းအကြို အယူ မည်သည့်လရက်စေလွှတ်မည်၊ မင်းကြီးကမေးသည်၊ ဂရိဘနား ဘေဘားတို့ ယခုရှုခံမြို့သို့ မရောက်ပါသေး၊ လမ်းခရီးတွင်သာ ရှိပါသေးသည်၊ ၎င်းတို့ ရှုခံမြို့သို့ရောက်မှ နေ့ရက်သေချာပါမည်၊ ဘုရင်ခံမင်းက ပြောသည်၊ ပြီးလျှင် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက် ပြန်လာကြသည်။

၎င်းနေ့အထုပ်သေတ္တာများကို သင်္ဘောသို့ ပို့ကြသည်၊ ထင်းရှူးသေတ္တာများမှာ အကောက်တိုက်တွင် လက်မှတ်ခံယူခြင်းဖြစ်၍ မောင်ပေါက်ကျိုင်း အကောက်တိုက်သို့သွားရောက် လက်မှတ်ယူရသည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၁၃-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၁၃-ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ ၁၁-နာရီ အချိန် ဥယျာဉ်စားပွဲ ဟာရှင်မယ်တယ်က ဘိတ်ကြားရာသို့ ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီး ဘင်္ဂလားစာရေးတော်ကြီး ရန်ကုန်ကျောင်းတကာ ဦးဘိုးညွှင်း၊ ဦးဘိုးကြီးတို့နှင့် စာရေးလူငယ် အကုန်သွားကြသည်၊ မင်းကြီးစီးရန် မြင်း ၂-စီးက ရထား ၁၊ ကျန်အပေါင်းပါ လူတို့စီးရန် မြင်းကရထား ၅-များနှင့် ဟာရှင်မယ်တယ်က ကြိုယူလာသည်၊ ၎င်းရထားများကိုစီး၍ မြို့အရှေ့မြောက် ခရီး ၂-တိုင်ခန့်ကွာ ဥယျာဉ်သို့သွားကြရာ၊ ၎င်းဥယျာဉ်အတွင်း တိုက်အိမ်မှာ ဖလံပဒေသာ၊ ဖလံမီးအိုး၊ ပန်းမျိုးစုံ၊ အခိုင်စိုက်ပန်းအိုး၊ စက်ရုပ်ပါသံစုံ အမျိုးမျိုး၊ ဘန်းအတီးပါသည့် သံစုံကြီး၊

ဖလ်ပေါင်းအုပ်ပန်းပင်မှစ၍ အခင်းအကျင်းဘွယ်ရာ တင့်တယ်အောင် ခင်းကျင်း၍ ဟာရှင်မယ်တယ်နှင့် ကုန်သည်ကြီး ပရိသတ်အများ ဆီးကြိုလက်ကြံသည်။

၎င်းဥယျာဉ်အတွင်း ဘင်္ဂလားပသိမ်ဆာပါခေါ်သည့် ပုဝါများကို ဟာရှင်မယ်တယ်က ကုမ္ပဏီပြုလုပ် ပုံရိုက်ပြီးလျှင် ရန်ကုန်မြို့သို့ပို့သည်။ ၎င်းရုံးတွင် အရပ်ရပ်ကြည့်ရှုရန် များကိုကြည့်ရှုကြသည်။ အလုပ်သည် ကံကျွေးလူ ၁၅၀၊ တနေ့လုပ်ရပုဝါအုပ်ရေ ၈၀၀၊ ၁၀၀၀၊ တလကံကျွေးစာရိတ်-၁၈၀၀၊ ၂၀၀၀-ကုန်ကြောင်း၊ ပိုးထည်မှာ ဒါကာ မြွေက ဝယ်ရကြောင်း၊ ဆေးမျိုးစုံမှာ ၎င်းတို့တိုက်တွင် ဘော်လုပ်နိုင်ကြောင်းများနှင့် ပြောဆိုကြားသိရသည်။

၎င်းဥယျာဉ်အတွင်း တိုက်အိမ်အနီး အလျားတာ-၂၀၊ အနံ ၁၅-တာခန့် ရေကန်အတွင်း တံငါပိုက်သည်များကို ခေါ်၍ ပိုက်ချစေရာ၊ အချိန် ၁-ခန့်၊ ၂-ခန့် ငါးအများ ရသည်ကို ကြည့်ရှုကြပြီးလျှင် တကောင်မျှ မသေစေရ၊ လှေကြသည်။ သည်ကဲ့သို့ပိုက်နှင့် ခြောက်လျှင် နေ့ချင်း၊ ညချင်း ငါးကြီးလွယ်သည်ဟု ပြောဆိုကြားသိရသည်။ ၎င်းနေ့ ၄-နာရီအချိန် အပေါင်းပါ ပရိသတ်တို့ကို စားပွဲကျွေးမွေးသည်မှာ သိုးဆောင်းစားပုံ ဟင်းလျာအမျိုးမျိုး၊ ပသိစားပုံ ထောပတ်ထမင်း ရောင်စုံအမျိုးမျိုး၊ ၎င်းဟင်းလျာ အမျိုးမျိုး၊ မုံ့အမျိုးမျိုး၊ သစ်သီးအမျိုးမျိုးများနှင့် မကုန်မခန်း နိုင်အောင် ကျွေးမွေးသည်။

ဟာရှင်မယ်တယ်ကဆာပါအုပ် ၃၀၊ မင်းကြီးသို့ ပေးလိုက်သည်။ ၎င်းအစည်းဝေးတွင် အထက်သိက္ခမ်းပြီး မိတ်

ဆွေဟောင်း ချီပူနုဗတ်ညီအစ်ကိုနှင့်တွေ့သည်။ နိုင်ငံတော်သို့ လာရောက်လိုကြောင်း ပြောသည်။ ၎င်းက ၅-နာရီမှပြန် လာကြသည်။ စာရေးတော်ကြီး အိမ်သို့ရောက်လျှင် အမော အပန်းဖြေ၍ ၆-နာရီအချိန် စကြာယာဉ်ပျံသင်္ဘောတော်သို့ ဆင်းခဲ့ကြသည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၁၄-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၁၄-ရက် တနင်းလာနေ့ နံနက် ၅-နာရီအချိန် ဘာဘူဂတ်ခေါ်သည့် သင်္ဘောဆိပ်ကထွက်ခဲ့၍ ခံမြို့အနီးသို့ သင်္ဘောတော်ရောက်လျှင် နှုတ်ဆက်အမြောက် ၁၅-ချက်၊ ခံမြို့ပေါ်က ပစ်ဖောက်နှုတ်ဆက်သည်။ ၎င်းနေ့ ၅-နာရီအချိန် (စော်ကာဝ) မီးပြတိုင်သို့ရောက်သည်။ ၉-နာရီ အချိန် အာရကတ္တီဆင်း၍ နေရစ်သည်။

ဘင်္ဂလားမြို့က အာရကတ္တီ ဆင်းရာ ဂတ်စပါးမီးပြ တက် မြန်မာတိုင် ၆၀-ရှိသည်။ ၎င်းနေ့ည စနေထောင့် လေပြင်းပြင်းလာသည်။ လှိုင်းကုန်းပတ်ပေါ်ကို လှမ်း ညှိ၊ မူးမော်ကြသူများသည်။ ၈-နာရီအချိန် ရန်ကုန်ခေါ် ပင်လယ်သွားသင်္ဘော ရန်ကုန်မြို့ စစ်တွေမြို့သို့ အသွားနှင့် တွေ့သည်။ ၎င်းသင်္ဘော တနာရီကို မြန်မာ ၈-တိုင်သွား သည်။ စကြာယာဉ်ပျံမှာ တနာရီ ၆-တိုင်သာသွားသည်။

၎င်းလပြည့်ကျော် ၁၅-ရက် အင်္ဂါနေ့လည်း လေပြင်း စွာ တိုက်သွေးသည်။ ခရီးမှာ ယမန်နေ့ည ၉-နာရီက ယခု နေ့ ၁၂-နာရီတိုင် မြန်မာတိုင် ၆၇-တိုင်ခွဲ ရောက်သည်။ သင်္ဘောမှာ အရှေ့တောင်သို့ ဦးလှည့်လျက် သွားသည်။ ၎င်းနေ့ည တညလုံးလည်း လေလာအတိုင်းလာသည်။

(တပို့တွဲလဆန်း ၁-ရက်)

သက္ကရာဇ် ၁၂၃၇-ခု၊ တပို့တွဲလဆန်း ၁-ရက်၊ ၄-
ဟူးနေ့ နံနက်ကစ၍ လေသက်သက်သာသာ ညှင်းညှင်း
လာသည်။ ဘလုပ်ကုမ္ပဏီပိုင် ရန်ကုန်သွားသင်္ဘော လက်
ယာဘက်ခရီး ၃-တိုင်ခန့်တွင်မြင်သည်။ လက်ဝဲဘက်ရွှေ
၂-တိုင်ခန့်တွင် ရန်ကုန်သို့ တူရုသွား ၃-ပင်တိုင် (ရွက်
သင်္ဘောတစ်ခုမြင်သည်။ သင်္ဘောဦးမှာ အရွှေတောင်သို့ရွှေရှု
လျက် သွားသည်။ ယမန်နေ့ မွန်းတည့်က ယခုနေ့မွန်းတည့်
တိုင် ခရီးမြန်မာတိုင် ၂၅၀-ရောက်သည်။

၎င်းပင်လယ်ရေပြင်တွင် ဇင်ရော်သဏ္ဍာန် ငှက်များကို
မြင်သည်။ ကမ်းနှင့်အလွန်ဝေးလှသောကြောင့် ၎င်းငှက်တို့
နားပုံ၊ ရပ်ပုံ၊ အိပ်နေပုံများကို လန်ဒန်သွားနေစဉ်မှတ်တွင်
မကြံစီနိုင်ကြောင်းနှင့်ရေးသားပါရှိလေသည်။ ၎င်းငှက်များ
သည် ဝမ်းဘဲကဲ့သို့ ရေပေါ်တွင်နားလျက် ရေပေါ်တွင်အိပ်
နိုင်သည်ကို ယခုမှကောက် သိရသည်။ ၎င်းနေ့ ၇-နာရီ
အချိန် ပုသိမ်မြို့နယ် ဟိုင်းကြီးကျွန်း မော်ဒင်စွန်း မီးပြင်
ကို မြင်ရသည်။ ၉-နာရီအချိန် မီးပြင်တိုင်သို့ ရောက်သည်။
မီးပြင်တိုင်အနီး ခရီးတိုင်ခန့်ကွာတွင် သင်္ဘောတော်သွား
သည်။ ၎င်းနေ့ ၆-နာရီအချိန် ဘလုပ်ကုမ္ပဏီ သင်္ဘောက
ရွှေလွန်သွားသည်။ ၈-နာရီအချိန်ရှိလျှင် ၎င်းသင်္ဘောကို
လွန်၍ သွားပြန်သည်။ ၎င်းသင်္ဘော မမြင်ရအောင် နောက်
က နေရစ်သည်။

(၎င်းလဆန်း ၂-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၂-ရက် ကြာသပတေးနေ့ ၈-နာရီအချိန်
ဖျာပုံဝ မီးပြင်တိုင်ကိုမြင်သည်။ တံငါလှေ အများကိုလည်း

မြင်သည်။ လေလည်းအလာငြိမ်၍ အလွန်ငြိမ်သက်သည်။ ဥတုမူကား ပူပြင်းလှ၏။ ယမန်နေ့မွန်းတည့်က ယခုနေ့ မွန်းတည့်တိုင် ခရီးမြန်မာတိုင်-ရောက်သည်။ သင်္ဘောဦးမှာ အရှေ့မြောက်ထောင့်က မြောက်သို့ အားကြီးကြီးယွန်းလျက် သွားသည်။ ၎င်းနေ့ ၁-နာရီအချိန် အာရကတ္တီစောင့်မီးပြ သင်္ဘောသို့ရောက်၍ ရေကြောင်းပြအာရကတ္တီ သင်္ဘောတော် ပေါ်သို့ တက်လာသည်။ တိုးဝတွင်လည်း လုပ်ဆဲမီးပြတိုင် တခုကိုမြင်ခဲ့သည်။

၎င်းနေ့ ၂-နာရီခွဲအချိန် ဆင်စွန်းကြေးနန်းရုံသို့ရောက်၍ သင်္ဘောအမည် သင်္ဘောတွင် စီးလူစာရင်းများကို စက္ကူတွင်ရေးပြီးလျှင် ပုလင်းသို့ထည့်သွင်းပိတ်ဆို့၍ ရေသို့ချခဲ့ရသည်။ ၎င်းပုလင်းကို ကြေးနန်းရုံက ဆယ်ယူတွင်လှစ်ကြည့်ရှုပြီးလျှင် မည်သည့်အချိန် မည်သည့်သင်္ဘောဝင်လာကြောင်းကို ရန်ကုန်မြို့သို့ ကြေးနန်းရိုက်ရသည်။

၎င်းနေ့ ၄-နာရီအချိန် ရန်ကုန်မြို့ဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်ရောက်သည်။ ဓာတ်လှေစီး ဦးရွှေခဲအသင့်ရှိနှင့်၍ အိမ်ရှေ့မင်းက တုန့်ပြန်သည့်ရာဇသံလက်ဆောင်တော်ပါကြောင်း၊ ဘုရင်ခံမင်းက တုန့်လက်ဆောင်ပေးကြောင်း၊ မဟာဗေဓိသို့ သွားကြောင်း၊ ဘံကီပုမြို့တွင် ဤတာလျံသွား သံတော်တို့နှင့်ခွဲကြောင်း၊ ဘုရင်ခံနှင့်တွေ့ရာ နှုတ်ခွန်းဆက်လက်စကားပြန်လှန် ပြောဆိုကြောင်း-များနှင့် ပြောဆိုစကားမှတ်သားချက်များကို ဦးရွှေခဲတွင်ပေးလိုက်သည်။

ဦးရွှေခဲလည်း ၎င်းနေ့ပင်ထွက်သွားသည်။ ၎င်းနေ့ သင်္ဘောတော် ဆိုက်လျှင်ဆိုက်ခြင်း ရှေ့မြို့တော်သို့ ကြေးနန်း

ရိုက်သည်။ ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီး ဆိုက်ကြောင်းကိုလည်း ရန်ကုန်မြို့မဟာမင်းကြီးထံ ကုလားဝန်ကို စေလွှတ်တိုင်ပြော စေရာ နက်ဖြန် ၇-နာရီအချိန် အရာရှိစေလွှတ်ကြိုယူပါမည် ပြန်ပြောလိုက်သည်။

(၎င်းလဆန်း ၃-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၃-ရက် ၆-ကြာနေ့ နံနက် ၇-နာရီအချိန် ရန်ကုန်မြို့ဝန်မကြိုက်ဝါသဘောတော်ရောက်ကြိုလာ၍ ၎င်း နှင့်အတူ ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီး သဘောကဆင်းပြီးလျှင် ရထားအတူစီး၍ သံတဲသို့လာကြသည်။ ဘဏ္ဍာစိုးစာရေးကြီး ကျောင်းတကာဦးဘိုးညွှင်း၊ ဦးဘိုးကြီးတို့လည်း အတူပါ လာကြသည်။

သံတဲသို့ ရောက်လျှင် အထက် ခင်းကျင်းမြဲ-စစ်သည် အခင်းအကျင်းများနှင့် အတွင်းဝန်မေဇာစတရီး၊ ရာဇဝတ် ဝန်ကြီးကာရနယ်လောင်း၊ ဝန်ထောက်မောင်အုန်းတို့ စော နေဆီးကြိုနှုတ်ခွန်းဆက်လက် မိတ်ဆွေစကား ပြောဆိုပြ ပြီးမှ အသီးအသီးပြန်သွားကြသည်။ ၎င်းနေ့ဝန်ရှင်တော် မင်းကြီး ရန်ကုန်မြို့သို့ ဆိုက်ရောက်ကြောင်း အကြိုသဘော တော်မင်းလှက စုံနည်မစုန်သည် စုန်လျှင်မည်သည့် နေ့ရက်စုန်သည် ပြန်ပြောမည်အကြောင်းနှင့် မလွန်၃-မြို့ဝန် အောက်မြစ်စဉ် စစ်ကဲတော်ကြီးမင်းထံ ကြေးနန်းနှင့်မေး သည်။

(၎င်းလဆန်း ၄-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၄-ရက် စနေနေ့ ကျောင်းတကာ ဦးဘိုး ညွှင်းသို့ ငွေ ၁ဝိ-အပ်ပြီးလျှင် ၅-ရက်နေ့နံနက် ဒီဂုဏ်

ဆံတော်ရှင်ဘုရားမှာ ဆွမ်းတော်ကပ်လှူရန် ဆွမ်းတော်
 ပြင်ဆင်ချက်မြတ်စေသည်။ ၎င်းဘုရားကို ဆွမ်းတော်ကပ်ပြီး
 လျှင် ဥယျာဉ်သို့ စားပွဲထိုင် လာရောက်ပါမည့်အကြောင်းနှင့်
 ကလယ် မောင်ဘိုးက စားပွဲဘိတ်သည်။ ဦးဘိုးညှင်း
 ကျောင်းအမ၊ သူဌေးကတော်၊ တန်ဆောင်းအမ၊တိုက်
 ကျောင်းအမ၊ စရပ်အမ၊ ကလယ်မောင်ဘိုးအမိများကို
 ဒါကာဖျင် ၁၀-တောင်စီ လက်ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ မော်လ
 မြိုင်ကျောင်းအမ မယ်ဆုံကြီးကိုပေးရန် ဒါကာဖျင် ၁၀-
 တောင်ကိုလည်း တန်ဆောင်းအမသို့ အပ်၍ ပေးပို့
 စေသည်။

(၎င်းလဆန်း ၅-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၅-ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ နံနက် ၇-နာရီအချိန်
 ကျောင်းတကာဦးဘိုးညှင်း၊ ဦးဘိုးကြီးတို့ သံတဲသို့လာရောက်
 ရုထားနှင့်ကြိုယူလာ၍ ရွှေဒိဂုံဏ်ဘုရားသို့ ဆွမ်းတော် ကပ်
 လှူရန် သွားကြသည်။ ရောက်လျှင်အပေါင်းပါ။ ကျောင်း
 ဘကာ ဘုရားတကာတို့နှင့်စုံညီ၊ မြတ်စွာဘုရားကို ဆွမ်းတော်
 ကပ်လှူ ပူဇော်ကြသည်။ ပြီးလျှင် အရှေ့မှတ်ကဆင်း၍
 ကျောင်းတော်ရာကိုဖြတ်ပြီးလျှင် မောင်ဘိုးဥယျာဉ်သို့သွား၍
 လှည့်ပတ်ကြည့်ရှု ပျော်ပျော်ပါးပါး နေထိုင်ပြီးမှ နံနက်စာ
 စားပွဲထိုင်ကြသည်။ နာနာပိုင်လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ
 ဆီးကြိုနှုတ်ဆက် လကွံသည်။

၎င်းဥယျာဉ်များမှာ စိုက်ပျိုးလုပ်ဆောင်စ၊ တည်ထွင်
 ပြင်ဆင်စဖြစ်၍ နောက်ကို ကောင်းပေလိမ့်မည်။ မြော်လင့်
 ရန်ရှိသည်။ ၎င်းကပြန်၍ မောင်ဘိုးဥယျာဉ်မှာပင် ညစာစား

ပြီးမှ ပြန်လာကြသည်။ နက်ဖြန် ၉-နာရီအချိန် ဝန်ရှင်တော် မင်းကြီးနှင့် တွေ့လိုပါကြောင်း-မဟာမင်းကြီး အတွင်းဝန် က စာပေးပို့ လာသည်။ အမိန့်တော်ရ မောင်ထွန်းအောင် က အလိုရှိသမျှ သွားလာစီးနင်းရန် ၂-စီးက မြင်းရထား ကြီးကို သံတဲမှာ ပုံသေထားသည်။

၎င်းနေ့ အက်ဒမံဂျွန်းယောက်ဆိုသူ သံတဲသို့လာရောက် ရွှေဘဝါးတော်အောက် သွားလိုကြောင်းများကို ပြောဆို ပြီးလျှင် ၎င်းမယား အက်ဒမံဂျွန်းနုမရုပ်ပုံကိုပေး၍ သွား သည်။ ၎င်းနေ့ မလွန် ၃-မြို့ဝန်အောက်မြစ်စဉ် စစ်ကဲက ရိုက်သည့် ကြေးနန်းစာကိုရသည်။ စာတွင် ပြာသိုလပြည့် ကျော် ၁၃-ရက်နေ့ ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီးကို အကြိုသင်္ဘော စုံသွားကြောင်းပါသည်။

(၎င်းလဆန်း ၆-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၆-ရက် တနင်းလာနေ့ ရန်ကုန်မြို့ မဟာ မင်းကြီးကို နှုတ်ဆက်ရန် နံနက် ၉-နာရီအချိန် ဝန်ရှင်တော် မင်းကြီးမှာ အင်္ကျီလက်ကျယ် ရွှေစလွယ်ဆင်လျက် ကုလား ဝန် ရွှေတိုက်စိုး၊ ဘဏ္ဍာစိုးစာရေးကြီး မောင်ပေါက်ကျိုင်း တို့နှင့် ရထားစီးနင်း သွားကြသည်။ ရောက်လျှင် မဟာ မင်းကြီးနှင့် ကောင်းမွန်စွာ မိတ်ဆွေစကား ပြောဆိုနှုတ် ဆက်ပြန်လာကြသည်။

၎င်းနေ့ လူကပ်ကုမ္ပဏီဆိုသူနှင့် ကုလား အဝါနှစ်အစ် ကိုတို့လာ၍ တန် ၁၂၀၀-နိုင် အသစ်လုပ်ပြီး ပင်လယ်သွား သင်္ဘောကို အဘိုး ၂၅၀၀၀၀-နှင့် ရောင်းလိုကြောင်း၊ မြစ်သွားသင်္ဘော တွဲသမ္ပန်ကြီး ၄-များကို အဘိုး

၃၀၀၀၀၀-နှင့် ရောင်းလိုကြောင်း၊ ဘုန်းတော်ကို ဒိုလုံ၍ အကူးအသန်း အကြီးအကျယ်ဖြစ်အောင် ထမ်းလိုကြောင်း များကို ပြောဆိုသွားကြသည်။

၎င်းနေ့ ဓာတ်လှေစီး လှေကလေးသံတဲသို့ဆိုက်ရောက် လာသည်။ အမှာရေး-မောင်ဘား အစီရင်ခံစာများကို ရသည်။ အကြောင်းအရာ ထူးထွေမရှိ၊ သင်္ဘောတော် ဟင်္သာတအောက်တွင် တင်ငြိကြောင်းနှင့် ပြောဆိုကြားသိ ရသည်။

၎င်းနေ့ ၄-နာရီအချိန် ဘဏ္ဍာစိုးစာရေးကြီးပါ ရထား စီးနင်း၍ ဗုဒ္ဓန်တောင်အရပ်ကို လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုကြသည်။ ၎င်းဗုဒ္ဓန်တောင်အရပ်မှာ လူနေအလွန်များသည်။ ရန်ကုန် မြို့နှင့် တစ်ထည်းကဲ့သို့ ပြည့်များရှိသည်။ ၎င်းကစက်ရုံတော် ကိုလှည့်၍ ဝင်ကြသည်။ စက်ရုံတော်မြေ စောင်မြောက် ပေ-၇၅၀၊ အရှေ့အနောက် ပေ ၈၀၀-ရှိသည်။ မီးရထား လမ်းနှင့် စပ်ကာဖြစ်၍ နေရာအလွန် အဘိုးထိုက်လှသည်။ လွှစက်ရုံ စက်ကိရိယာများလည်း အပျက်အစီးမရှိ အလွန် ကြီးကျယ်ကောင်းမွန်သည်။ အဘိုးလည်း အများတန်သည်။ ၎င်းစက်ရုံတွင် အလုပ်မပြတ် လုပ်ဆောင်ရလျှင် အကျိုး တော် အများဖြစ်ရန်ရှိသည်

၎င်းစက်ရုံအတွင်း ရေနန်းစကြာ သင်္ဘောတော် ပြင် ဆင်ရန် သင်္ဘောကျင်းကို သူဌေး ဦးစံ ကြီးကြပ်လုပ်ဆောင် လျက် တွေ့သည်။ ၎င်းလပြည့်ကျော် ၅-ရက်နေ့ ရေတွင် သင်္ဘောတော်ကို သွင်းနိုင်လိမ့်မည် ပြောသည်။ ။၎င်းက မြစ်နားလမ်းကိုလျှောက်၍ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။

(၎င်းလဆန်း ၇-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၇-ရက် အင်္ဂါနေ့ ဒပေးရာစာကိုရသည်။ အကြောင်းအထူး မပါ။ အကြိုလာသည့် သင်္ဘောလည်း ဆကာကြီး ရွာအနီးတွင် တင်ငြိ၍နေကြောင်း ကြားသင်္ဘောနှင့် လာသူမူလာဟာရှင်လူ ပြောဆိုကြားသိရသည်။ ဘင်္ဂလား မြို့ရှိ စာရေးတော်ကြီးနှင့် အပေါင်းပါလူတို့ လစာ ၃-လ တွက်ငွေ ၆၂၄၀-ကို မူလာဟာရှင်က ဘင်္ဂလားရှိ ကိုယ်စားလှယ်သို့ ကြေးနန်းနှင့်မှာ၍အပြေအကုန်ပေးစေသည်။

(၎င်းလဆန်း ၈-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၈-ရက် ဗုံဒွဟူးနေ့ ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီး ဥပုသ်ယူသည်။ ၎င်းနေ့ ၉-နာရီအချိန် တုလွတ်ယဉ်ပျံ သင်္ဘောတော် ရန်ကုန်မြို့သို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။ ၎င်းလဆန်း ၁၀-ရက်နေ့ ထွက်သွားနိုင်အောင် ပြင်ဆင်အသင့် ရှိစေရမည်။ သင်္ဘောတော်စီးကိုဆင့်သည်။ ၁၀-ရက်နေ့ ထွက်သွားမည့်အကြောင်းကိုလည်း အင်္ဂလိပ်အရာရှိများထံ ကုလားရွှေတိုက်စိုးကို စေလွှတ်တိုင်ပြောစေသည်။

(၎င်းလဆန်း ၉-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၉-ရက် ကြာသပတေးနေ့ တုလွတ်ယဉ်ကျော် သင်္ဘောတော် ထပ်၍ရောက်လာပြန်သည်။ ဘဂဝန္တပ် ဘာဘူဆိုသူသည် အင်္ဂါအသေ နှုတ်ခွန်းဆက် လာသည်။ ၎င်းဘာဘူ နောက်ထွက်မည့် ကြားသင်္ဘောနှင့် ရွှေဘဝါးတော်အောက် လိုက်မည်ပြောဆိုသည်။ ၎င်းဘာဘူကား ရန်ကုန်မြို့၊ သရက်မြို့များတွင် ရှိသည့် အင်္ဂလိပ်စစ်သားများ

ကို အစားအသောက် ပြည့်စုံအောင် သွင်းပေးသည့် သူ တည်း။

ဂေါ်ရင်ဘက်လည်း နှုတ်ဆက်လာသည်။ ၎င်းမှာ ရွှေ ဘဝါးတော်အောက်က ကြားသင်္ဘောနှင့် ပြန်လာရာ စွေန် ရွှာအနီးမှာ အိပ်နေခိုက် သေတ္တာကိုလှူခိုး၍ အနောက်ဘက် ကမ်းရှိရွာမှာ သမ္ဗန်ကိုပစ်ထား၍ ထွက်သွားကြောင်း၊ ၎င်းသေတ္တာအတွင်း ငွေ ၂-သောင်းတန် စက္ကူ၊ ကျောက် နီ၊ ပုလဲအများ ပါသွားကြောင်းကို ပြောဆိုကြားသိရသည်။ ၎င်းသူခိုးကား ရွှေမြို့တော်က သင်္ဘောစီး၍ လိုက်လာသူ ၂-ယောက်ဖြစ်ကြောင်းကို သင်္ဘောစီးလူစာရင်းကို ကြည့်၍ သိရသည်။ သို့သော်လည်း မည်သည့်အရပ်နေဖြစ်ကြောင်း ကို မသိနိုင်ကြောင်းနှင့် ပြောဆိုကြားသိရသည်။ ။မောင် ဘိုးအမိနှင့်တူမတို့ နားထွင်းမင်္ဂလာ ကန်တော့လာ၍ ငွေ ၁၅-ကုဒ်သည်။

(၎င်းလဆန်း ၁၀-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၁၀-ရက် သောကြာနေ့နံနက် ၀-နာရီခွဲ အချိန် မဟာမင်းကြီးအိမ်သို့ သွားရောက်နှုတ်ခွန်း ဆက်ပြီး လျင် ၉-နာရီအချိန် သင်္ဘောတော်သို့ဆင်းခဲ့သည်။ အထက် လိုက်ပို့မြဲအရာရှိ ခင်းကျင်းမြဲစစ်သည်များကို ဆင့်ဆိုအသင့် ရှိသည်မှာ အလွန်ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ မဟာမင်းကြီးကို နှုတ်ဆက်ပြီးပြေရှိသောကြောင့် အခင်းအကျင်း အပို့အသံ ကို ကျေးဇူးပြု၍ သိမ်းယူပါတော့ဟု စာပေးမှာထားခဲ့သည်။

၎င်းနေ့ ၁၂-နာရီအချိန် သင်္ဘောတော်ကို ကျောက် နုတ်၍ ထွက်လာခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့ ကျောင်းတကာ၊ ကျောင်းအမ၊ သူဌေး၊ သူဌေးကတော်တို့လည်း သင်္ဘော

တော် ကျောက်နုတ်မှ ပြန်သွားကြသည်။ ၎င်းနေ့ည ၉-နာရီ အချိန် ဝါးဒယ်မရွာတွင် ချရပ်အိပ်နေကြသည်။ ခရီးမြန်မာ တိုင် ၂၀-ရောက်သည်။

(၎င်းလဆန်း ၁၁-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၁၁-ရက် စနေနေ့နံနက် ၆-နာရီ ကစ၍ ၉-နာရီတိုင် နှင်းအလွန်အားကြီး၍ သင်္ဘောဦးကပွဲ-ပွဲက ဦးကိုမျှ မမြင်နိုင်သည်နှင့် သင်္ဘောမသွားနိုင်။ နှင်းကွဲ အောင် ရပ်ဆိုင်းစောင့်နေပြီးမှ ၉-နာရီရှိလျှင် နှင်းဝေစွဲ ငြိမ်း နေလျှံပေါ်ထွန်း ရေကြောင်းများကို မြင်နိုင်သော ကြောင့် သင်္ဘောကျောက် နုတ်ထွက်ခဲ့ရသည်။ ၎င်း၆-နာရီ အချိန် ညောင်တုံးသို့ဆိုက်ရောက် လူ၊ ကုန်၊ ထင်းများကို တနာရီခွဲခန့် ရပ်ဆိုင်းတင်ဆောင်ပြီးမှ ၎င်းကထွက်လာပြန် ရာ-

၎င်းည ၁၂-နာရီမှ ဓံနုဖြူ ဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်ရောက် သည်။ ၎င်းနေ့ခရီး မြန်မာ ၂၅-တိုင်ရောက်သည်။ ၎င်း နေ့ည ဓံနုဖြူမြို့ဆိပ်ကမ်းတွင် စခန်းချရပ်အိပ်နေကြသည်။ ၄

(၎င်းလဆန်း ၁၂-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၁၂-ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ ဝန်ရှင်တော်မင်း ကြီးက သင်္ဘောတွင် ပါလာသည့် ရဟန်းတော် ၅- သာမဏေ ၂-များကို ဆွမ်းလုပ်ကျွေးပြုစုသည်။ ဥပုသ်လည်း ဆောက်တည်သည်။

၎င်းနေ့ ၇-နာရီအချိန် ၎င်းဆိပ်ကမ်းကထွက်ခဲ့ကြသည်။ ၃-နာရီအချိန် ဟင်္သာတမြို့သို့ရောက်၍ ၎င်းဆိပ်ကမ်းတွင် တနာရီခန့်ရပ်နားထွက်လာကြသည်။ မူနီခေါ်ကြားသင်္ဘော

လည်း ၎င်းတွင် တနာရီခန့်ဆိုက်ရပ်စုန်သွားသည်။ ၎င်းနေ့
ည ၇-နာရီအချိန် ၎င်းဟင်္သာတနယ် ထင်းဆိပ်တွင်ချရပ်
ထင်းတင်ဆောင်အိပ်နေကြသည်။ ၎င်းအရပ်ဆိပ်ကြီးကမ်း
ကြီးမဟုတ် သုံးလေးအိမ်သာရှိသည်။ သို့သော်လည်း ထင်း
ဆိပ်ဖြစ်၍ဆိုက်ရပ်အိပ်နေကြသည်။ ၎င်းနေ့ခရီးမြန်မာတိုင်
၂၀-ရောက်သည်။

(၎င်းလဆန်း ၁၃-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၁၃-ရက် တနင်းလာနေ့ နံနက် ၇-နာရီ
အချိန် ၎င်းထင်းဆိပ်က ထွက်လာခဲ့ရာ ၃-နာရီအချိန်
မြန်အောင်မြို့ဆိပ်သို့ ဆိုက်ရောက်၊ ၂-နာရီခန့်ရပ်နား၊ ကုန်
လူတင်ဆောင်သည် ထင်းလည်းတင်သည်။ ၎င်းက ၅-နာရီ
အချိန် ထွက်လာရာ ၎င်းနေ့ ည ၉-နာရီအချိန် တရုတ်
မြော်မြို့ဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်ရောက်အိပ်နေကြသည်။

၎င်းနေ့ ခရီးမြန်မာတိုင် ၂၀-ရောက်သည်။ မြန်အောင်
၂၀-သို့ ၃-နာရီအချိန် ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီး ရောက်ကြောင်း၊
ထုံးဘိုမှာအိပ်မည့်အကြောင်းနှင့် မလွန် ၃-မြို့ဝန်သို့ ကြေး
နန်းရိုက်ကြားသည်။ ၎င်းတရုတ်မြော်ဆိပ်ကမ်းမှာ နှင်းမိုဃ်း
ရွာ၏သို့ကျသည်။ သို့သော်လည်း နံနက်ကိုလင်းသည်။

(၎င်းလဆန်း ၁၄-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၁၄-ရက် အင်္ဂါနေ့ နံနက် ၇-နာရီအချိန်
တရုတ်မြော်ဆိပ်ကမ်းကထွက်ခဲ့ရာ ၄-နာရီအချိန် ပြည်မြို့သို့
ဆိုက်ရောက် ပြည်အရေးပိုင် မက္ကမေဟန်ထံ အဆောင်
တော်မြဲစေလွှတ်၍ တွေ့မြင်လိုကြောင်းပြောဆိုစေရာ သမီး
ငယ်သေဆုံး စိတ်နှလုံး မသာမယာလှသည့်အခါဖြစ်၍

သည်းခံပါမည့်အကြောင်းနှင့် တောင်းပန်လာသောကြောင့် ပြည်ဆံတော်ရှင်ဘုရားသို့ အဖူးအမြော်တက်သွား၊ ရှေ့ဆိုင်းရေ-၁၀၊ မီးတိုင်-၅၆၀၊ ရေချမ်းအိုး ၅၆-များကို လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ၎င်းဆိပ်ကမ်းတွင် ကုန်လူထင်း-တင်ဆောင်၊ ၁-နာရီခန့် ဆိုင်းရပ်၊ ၅-နာရီအချိန် ထွက်လာခဲ့ပြန်သည်။ ည ၇-နာရီအချိန် ကာမမြို့ အရှေ့ဘက်ကမ်းတွင် စခန်းချရပ် အိပ်နေကြသည်။ ၎င်းနေ့ ခရီးမြန်မာတိုင် ၂၀-ရောက်သည်။

(၎င်းလဆန်း ၁၅-ရက်)

၎င်းလဆန်း ၁၅-ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ နံနက် ၇-နာရီအချိန် ၎င်းကာမဆိပ်ကမ်းကထွက်ခဲ့ရာ ၁၂-နာရီအချိန် သရက်မြို့သို့ဆိုက်ရောက်၊ ၁-နာရီအချိန် အကောက်ရုံးမှာ လက်မှတ်ခံရာ၁-နာရီခွဲကြာသည်။ ၎င်းနေ့ ၂-နာရီခွဲအချိန်မှ အာလံကဆန်တက်ရသည်။ ဒဂုံမော် ကြေးနန်းဆရာ မောင်ကြီးညိုလည်း အာလံရောက်ကြိုလာသည်။ ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီးလည်း ဥပုသ်ဆောက်တည်သည်။

၎င်းတွင် တာလီဘူးခေါ် ကြားသင်္ဘောရွှေဘဝါးတော်အောက်က စုန်ဆင်းလာသည်ကိုတွေ့သည်။ ၄-နာရီအချိန် ဒဂုံမော်သို့ရောက်၍ ကြေးနန်းဆရာ မောင်ကြီးညိုဆင်းနေရစ်သည်။ ၎င်းနေ့ ၄-နာရီအချိန် ဒဂုံမော်သို့ ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီး ဆိုက်ရောက် ဆန်တက်သွားကြောင်း မလွန် ၃-မြို့ဝန်မင်းထံ လွှတ်တော်များသို့ ကြေးနန်းရိုက်ကြားစေသည်။ ၎င်းနေ့ ၅-နာရီခွဲအချိန် ညောင်ရွာသူကြီး-ကြိုလာသည်ကိုတွေ့၍ ၎င်းညောင်ရွာတွင်ဆင်းနေရစ်သည်။ ၎င်းနေ့ ဇောင်ချမ်းတောင်ရွာသို့ ၈-နာရီအချိန်ရောက်၍ ၎င်းတွင်

ထင်းတင်ဆောင်အိပ်နေကြသည်။ ၎င်းနေ့ ခရီးမြန်မာတိုင် ၂၀-ရောက်သည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၁-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၁-ရက် ကြာသပတေးနေ့ နံနက် ၆-နာရီအချိန် ဇောင်ချမ်းတောင်ရွာဆိပ်ကမ်းကထွက်လာ ခဲ့ရာ ၁၁-နာရီအချိန် မင်းလှရွာဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်သည်။ ၎င်းတွင် ပုဂံဝန်ထောက်မင်း အရှင် နန်းမတော်ဘုရား၊ စာရေးကြီး ဦးအံ့၊ စလင်းဝန် မြစ်စဉ်စစ်ကဲ၊ စကုဝန်၊ မြင်ကွန်းဝန်တို့ ဆီးကြိုစောင့်နေရှိနှင့်ကြသည်နှင့် နှုတ်ခွန်း ဆက်လက် မြို့ရေးရွာမှုအကြောင်းအရာများကို မေးမြန်း ပြောဆို တညရပ်ဆိုင်းအိပ်နေရသည်။

တောင်ပေါ် ဆရာတော် ဘုရားကြီးနှင့် ဦးလွမ်း တို့ထံ ဝင်ထွက် ဖူးမြော်ကန်တော့ကြသည်။ ၎င်းနေ့ခရီး မြန်မာ တိုင်၀-သာရောက်သည်။ မင်းလှသို့ ဆိုက်ရောက် ကြောင်း ခိုလည်း လွှတ်တော်သို့ ကြေးနန်းနှင့် ပြောသည်။ ဓာတ် လှဖီးမောင်ကျော် ရွှေဘဝါးတော်အောက်က လာရောက် စာပေးကြောင်း၊ ရာထူးတွေမပါ၊ ပုပ္ပားဝန်ထောက် သေ လွန်သ ပြုတ်ချ်ပြီးကြောင်းကို ပြောဆိုကြားသိရသည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၂-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၂-ရက် သောကြာနေ့နံနက် ၆-နာရီ အချိန် မင်းလှရွာဆိပ်ကမ်းက ထွက်ခဲ့သည်။ စကုဝန်နှင့် အသုံးစာရေး မောင်ပုတ်တို့လည်း သင်္ဘောတွင် အတူ လိုက်လာ၍ ၎င်းနေ့ ၀-နာရီအချိန် မင်းဘူး ဆိပ်ကမ်း တွင်မှဆင်း၍ နေရစ်ကြသည်။ ၎င်းနေ့ည ၇-နာရီ အချိန်

ဆင်ဖြူကျွန်းဆိပ်ကမ်းတွင် စခန်းချရပ်အိပ် နေကြသည်။ ဆင်ဖြူကျွန်းရွာမှာ အိမ် ၁၀၀၀-ကျော်၊ ကျောင်း ၄၀-ကျော် မီးသင့်လောင်ကြောင်း ပြောဆို ကြားသိ ရသည်။ ၎င်းနေ့ခရီး မြန်မာတိုင် ၂၂-ရောက်သည်။

၎င်းနေ့ ၃-နာရီအချိန်က ရေနံချောင်းသို့ရောက်၍ ရေနံချောင်း ၃-မြို့အုပ် စာရေးတော်ကြီး ဦးမုံသင်္ဘောသို့ လာသောကြောင့် စက်ကိုအတန်ငယ် ရပ်ဆိုင်း နှုတ်ခွန်းဆက်လက် မန်ကျည်းနှစ်တောင်ငွေ၊ ရင်းဖျား ငွေကွပ်မိုက် ၂၊ လောက်လေး၁၊ မန်ကျည်းနှစ် ဆောင်တုတ်ငယ် ၂-များကို ပေး၍ပြန်သွားသည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၃-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၃-ရက် စနေနေ့နံနက် ၇-နာရီအချိန် ဆင်ဖြူကျွန်းဆိပ်က ထွက်ခဲ့သည်။ ၁၁-နာရီအချိန် စလေမြို့သို့ ဆိုက်ရောက်၊ ၁-နာရီရပ်ဆိုင်းထင်းတင်ဆောင်ကြသည်။ စလေမြို့အုပ် သင်္ဘောသို့ လာရောက် နှုတ်ခွန်းဆက်လက် မြို့ရွာ ငြိမ်ဝပ်သာယာရှိကြောင်းကို ပြောသည်။ စလေမြို့ ရဟန်းတော် ဦးသုန္ဒရ သင်္ဘောသို့လာရောက်ကန်၊ ငိုကာသစ်စာကို ပေးလာသည်။ အကြောင်းကို မေးရာ ဗားကရာတိုက်မှာ စာသင်၍နေစဉ် ဝန်ရှင်တော် မင်းကြီးစာကို ထုတ်ကြည့်မသွင်းရ၍ ယခုသွင်းကြောင်း ပြောဆိုသောကြောင့် ၎င်းစာကို ရဟန်းတော် ဦးသုန္ဒရသို့လှူခဲ့သည်။

၎င်းနေ့ ၁၂-နာရီအချိန် စလေမြို့က ထွက်လာရာ ၅-နာရီအချိန် ညောင်ဦးရွာ ဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်ရောက်။

သင်္ဘောတွင် ပါသည့် ရဟန်းတော်များနှင့် သင်္ဘောစီး
 ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ လူ ၁၀၀-ကျော်တို့ကို နှိုးဆော်၍
 ရွှေစည်းခုံဘုရားသို့ အဖူးအမြော်သွားကြသည်။ ရွှေဆိုင်၊
 ဖယောင်းတိုင်၊ ရေချမ်းအိုး အရပ်ရပ် ပူဇော်ရန်များကို
 ငွေ ၃၀-ကျော်ဘိုး ဝယ်ချမ်းလှူဒါန်းခဲ့ကြသည်။

ပုဂံဝန်ဟောင်း မောင်ညိုအရာကျ၍ ဒိုင်းဝန်ကို ပုဂံစန်
 ခန့်ထား၊ ယခုလအတွင်း စုံဆင်းလာမည့် အကြောင်းနှင့်
 ကြေးနန်းဆင့်စာရောက်ကြောင်း၊ ပုဂံမြို့မှာ စစ်ကဲဟောင်း
 မောင်စံလှပေါ်နှင့် မြို့စာရေး မောင်တေတို့သာရှိကြောင်း၊
 စစ်ကဲမောင်ကြီးညိုမှာ ရေနံမှု ထောက်လှမ်းချက်ရှင်းလင်း
 ရန် ရွှေဘဝါးတော်အောက် တက်သွားကြောင်း များကို
 ပြောဆိုကြားသိရသည်။ စစ်ကဲမြို့ စာရေးများလည်း လာ
 ရောက်နုတ်ဆက်ကြသည်။

၎င်းနေ့ည ညောင်ဦးရွာဆိပ်ကမ်းမှာ အိပ်နေကြသည်။
 ၎င်းနေ့ခရီး မြန်မာတိုင် ၂၀-ရောက်သည်။ ရေကြောင်း
 အလွန်ကောက်သောကြောင့် ၂၄- တိုင်လောက် ရောက်
 လိမ့်မည်ဆိုစရာရှိ၏။ ညောင်ဦးသို့ဆိုက်ကြောင်း ကြေးနန်း
 နှင့် လွှတ်တော်သို့ မှာထားရမည်။ ကြေးနန်းဆရာ များသို့
 စာအပ်သည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၄-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၄-ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ နံနက် ၇-
 နာရီအချိန် ညောင်ဦးရွာဆိပ်ကမ်းက ထွက်လာခဲ့ရာ ၁၀-
 နာရီအချိန် ကွန်းရွာဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်ရောက်၊ ၁-နာရီခန့်
 ရပ်နား ကုန်များကို ချထားခဲ့သည်။ ၁၁-နာရီအချိန် ၎င်း

ကွန်းရွာဆိပ်ကမ်းက ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ချင်းတွင်းခေါ် ကြား
သင်္ဘောလည်း တွဲသမ္ဗန် ၂-နှင့် ကွန်းရွာဆိပ်ကမ်းတွင်
ဆိုက်ရပ် ထင်း ကုန်တင်ဆောင်၍ နေသည်ကို တွေ့မြင်
ရသည်။

၎င်းနေ့ ၄-နာရီအချိန် မြင်းခြံရွာဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်
သည်။ ကင်းဝန်မင်းကြီး မြင်းခြံသို့ဆိုက်လျှင် ဆိုက်ခြင်း
ကြေးနန်းနှင့် လျှောက်ရမည်၊ လွှတ်တော်က ကြေးနန်းနှင့်
ဆင့်ဆိုထားကြောင်း၊ ကြေးနန်းဆရာများက ပြောသည်။
မြင်းခြံသို့ ဆိုက်ရောက်ကြောင်းကိုလည်း ကြေးနန်းနှင့်
လွှတ်တော်သို့လျှောက်သည်။ တလုပ်မြို့ဝန်မှာခေါ်တော်မူ၍
ရွှေဘဝါးတော်အောက် တက်သွားရကြောင်း၊ သေနတ်
စာရေး ဦးတိုးမှာ အိမ်ထောင်စုံ လူအတင်အပို့ ရွှေဘဝါး
တော်အောက် တက်သွားရကြောင်း၊ မဟာဒဏ်ဝန်လည်း
မြင်းခြံရွာတွင် အသည်းအထန် နာဖျား၍ နေကြောင်း
များကို ပြောဆိုကြားသိရသည်။ ၎င်းနေ့ ခရီးမြန်မာတို့
၂၀-ရောက်သည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၅-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၅-ရက်၊ တနင်းလာနေ့ နံနက် ၆-
နာရီအချိန် မြင်းခြံရွာဆိပ်ကမ်းက ထွက်ခဲ့ကြသည်။ မြင်းခြံ
ရွာတွင် ဆိုက်ရပ်စဉ် ရဟန်းတော်၊ လူယောက်ျား၊ မိန်းမ
အများ သင်္ဘောစီး၍ ရွှေမြို့တော်သို့ လိုက်လာကြသည်။
၎င်းနေ့ ၅-နာရီအချိန် ကျောက်တလုံးဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်
ရောက်၊ ၎င်းတွင် ထင်းတင်ဆောင်အိပ်နေကြသည်။ အဝ
ဝန်လည်း ၎င်းကျောက်တလုံးရွာတွင် ဝှမ်းတော်စေ့စပ်
ရှိနှင့်သည်နှင့် သင်္ဘောသို့ နှုတ်ဆက်လာရောက်သည်။ ၎င်း

ရွာ ၄-မျက်နှာ ဘုရားကိုလည်း တက်၍ ဖူးမြော်ခဲ့ကြသည်။
၎င်းနေ့ ခရီးမြန်မာတိုင် ၂၀-ရောက်သည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၆-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၆-ရက်၊ အင်္ဂါနေ့ နံနက် ၆-နာရီ
အချိန် ကျောက်တလုံးရွာဆိပ်ကမ်းက ထွက်လာခဲ့ရာ ၎င်း
နေ့ ၁၁-နာရီအချိန် သန်လျက်မော်ဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်
ရောက် အကြိုလာရောက်သည့် ပရိသတ်များနှင့် နှုတ်ခွန်း
ဆက်လက် စကားပြောဆို ၂-နာရီခန့် သင်္ဘောဆိပ်တွင်
ရပ်နေပြီးလျှင် ရွှေတော်သို့ဝင်မိအောင်တက်သွား-၃-နာရီ
အချိန် လွှတ်တော်သို့ဆိုက်ရောက် ဝန်ရှင်တော် ရေနံ
ချောင်းမြို့စား မင်းကြီးလယ်တောသို့သွားခိုက်ဖြစ်၍ ဝန်ရှင်
တော် ခန်းပတ်မြို့စားမင်းကြီးနှင့်အတူ ရွှေဆောင်တော်သို့
ဝင်ကြသည်။ ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးဘုရား ထွက်စံတော်
မူ၍ အရပ်ရပ်အကြောင်းအရာများကို အမိန့်တော်မြတ်
ရာ ကြည်လင်ဝမ်းမြောက်တော်မူသည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၇-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၇-ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ အိမ်ရှေ့မင်းက
တုန့်ပြန်ဆက်သည့် လက်ဆောင်တော် ဘုရင်ခံမင်းက
တုန့်ပြန်ဆက်သည့်လက်ဆောင်တော် မဟန္တဝီဇော်ဂျီက
ဆက်သည့် မဟာဗောဓိသားတိုးရေ ၁၀၊ အပရာဇိတ
မြေအိတ်သားရေ ၂-များကို ရွှေတော်သို့သွင်း၍ ဆက်
သည်။ မဟာဗောဓိ သားရသည်ကို အလွန်ဝမ်းမြောက်
တော်မူသည်။ အိမ်ရှေ့မင်းက ပေးပို့သည့် ရာဇသံကို အ
ထက် အင်္ဂလိပ်မင်း၊ မြင်သစ်မင်း၊ ဤတာလျံမင်းတို့က ပို့

ရောက်သည့် ရာဇသံများကဲ့သို့ ကြိုယူစေ အမိန့်တော်မြတ် မှတ်သည်။

(၎င်းလပြည့်ကျော် ၈-ရက် ၉-ရက်)

၎င်းလပြည့်ကျော် ၈-ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့မှာ ရာဇသံ ကြိုယူရန် အခမ်းအနားများကို ပြီးပြေအောင် ဆင့်ဆို စေ၍ ရှေ့တော်သို့မဝင်၊ ဥပုသ်ဆောက်တည် နေကြသည်။

၎င်းလပြည့်ကျော် ၉-ရက် သောကြာနေ့မှာ ရာဇသံ ကို အခမ်းအနား အစီအစဉ်နှင့် ခင်းကျင်း၍ ပဋ္ဌနဂိုရ် မြို့စား ဝန်ထောက်တော်မင်း၊ စာရေးတော်ကြီး ဦးမောင် ကလေး၊ နားခံတော် ဦးဘိုးတို့ သင်္ဘောတော်ရောက် သွား၍ ကြိုယူရာဇသံကို နားခံတော်ဦးဘိုး၊ ပိုက်ပွေ ဆောင် ယူ၊ လွှတ်တော်သို့ ရောက်လျှင်ရောက်ခြင်း၊ အခြောက်သံ ချက်၊ ရုံး ၂-ဘက်ကြားက ပစ်ဘောက်သည်၊ ရာဇသံကို ဒဗ္ဗေရာ မြန်မာပြန်ဆိုစေ၍ ရှေ့တော်သို့သွင်းသည်၊ ဇေ တဝန်ဆောင်တော်တွင် ခင်းကျင်းမြဲခင်းကျင်း၍ ထွက် တော်မူသည်၊ ရာဇပလ္လင်တော်တွင် စံတော်မူမိလျှင် ရာ ဇသံကို သံတော်ဆင့်တံတိုင်းရှည် ရွာစားမင်းဘတ်၍ အမိန့် တော်မြတ်ခံသည်၊ ပြီးလျှင်ဝင်တော်မူသည်၊ ၎င်းရာဇသံ- ဘာသာရေးစာ၊ မြန်မာပြန်ချက်များကို ဗြိတိန်တော်သို့ အပ်ခဲ့ရသည်။

ကာလကတ္တားမြို့သွား နေ့စဉ်မှတ်ပြီး၏။

**နာနာနယသင်္ခေပ ကဗျာမန္တမည်သော
ကင်းဝန်မင်းကြီးကဗျာစု
၍တွင် ပြီး၏။**

မှတ်တမ်း
NOTES

မှတ်စုများ
NOTES